

GazBir

Ekim / October 2007

Doğal Gaz Dünyası

EPDK Özel Sayısı

Yusuf Günay
EPDK Başkanı

Uğur Kınay
EPDK Doğal Gaz Piyasası
Uygulama Daire Başkanı

Hüseyin Saltuk Düzyol
BOTAŞ Genel Müdür Vekili

TÜRKİYE TURU
Kayseri - Gaziantep - Malatya - Denizli
Kırşehir - İnegöl - Eskişehir - Çorlu - Bilecik

11 Eylül 2007 tarihi itibarıyla,
Enerco Enerji
Gazprom Export ile
Doğal Gaz Alım Sözleşmesini
imzalamış bulunmaktadır

Güvenilir, ekonomik
ve esnek enerji
temininde
Enerco Enerji
taleplerinizi
karşılamaya hazır

Liberalleşen doğal gaz sektöründe
Enerco Enerji yıllık 2,5 milyar metreküp gaz tedarik
ve ticaret hacmi ile hizmet vermeye başlıyor...

www.enercoenerji.com

AKFEL GROUP

GazBir

GAZBİR (DOĞALGAZ DAĞITICILARI BİRLİĞİ) ADINA İMTİYAZ SAHİBİ

FOUNDER
ON BEHALF O GAZBİR (UNION OF NATURAL
GAS DISTRIBUTION COMPANIES)

MEHMET KAZANCI

YAYIN DANIŞMA KURULU PUBLISHING COMMITTEE

Nusret ARGUN (ENERGAZ)
İmad ERDOĞAN (İZGAZ)
Fatih ERDEM (AGDAŞ)
Yaşar ARSLAN (ANADOLU DOĞAL GAZ)
Recep ARSLANTAY (İZMİRGAZ)
Şeref EKİNCİ (GAZDAŞ, TRAKYA DOĞAL GAZ)

YAYIN DANIŞMANI PUBLISHING CONSULTANT

Erdoğan ARKIŞ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ PUBLISHING DIRECTOR

Yaşar ÇIKIŞ

YAYIN YÖNETMENİ CHIEF EDITOR

Sibel SAYINER

YÖNETİM MERKEZİ HEADQUARTERS

Bilkent Plaza A-3 Blok Kat-3 No:33 Bilkent-
ANKARA
(312) 266 67 69

REKLAMLAR İÇİN İRTİBAT FOR ADVERTISEMENT

Sevda YÜKEL
syukel@gazbir.org.tr

YAYINA HAZIRLAYAN PUBLISHER

TEKNİK YAYINCILIK TANITIM AŞ
info@teknikyayincilik.com
www.teknikyayincilik.com
Tel: (212) 275 83 59

Yerel-Süreli Yayın

BASKI PRINTING

ÖZGÜN OFSET
4. Levent / İstanbul
(212) 280 00 09

BASKI TARİHİ PRINTING DATE

19 Ekim 2007

GAZBİR Dergisi'nde yayınlanan yazı ve çizimlerin her hakkı mahfuzdur. İzin alınmadan, kaynak gösterilerek de olsa iktibas edilemez. Yayınlanan tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına, ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.

ÜYELER MEMBERS

AFYONGAZ
AGDAŞ
AKGAZ
ARMADAŞ
ARMAGAZ
BADAŞ
BAHÇEŞEHİRGAZ
BALGAZ
BEYGAZ
BURSAGAZ
ÇANAKKALEGAZ
ÇİNİGAZ
ÇORDAŞ
ÇORUHGAZ
ÇORUMGAZ
DERGAZ
DOĞANGAZ
EGO
ELAZİĞGAZ
ERZİNGAZ
ESGAZ
GAZDAŞ
GAZNET
GEMDAŞ
GÜRGAZ
İGDAŞ
İNGAZ
İZGAZ
İZMİRGAZ
KAPADOKYA
KARADENİZGAZ
KARGAZ
KAYSERİGAZ
KENTGAZ
KIRGAZ
MANİSAGAZ
NETGAZ
OLİMPOSGAZ
OVAGAZ
PALEN
PALGAZ
PEGAZ
SAMGAZ
SİDAŞ
SÜRMEİGAZ
TAMDAŞ
TRAKYA DOĞALGAZ
TRAKYADAŞ
UDAŞ

AFYON DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
ADAPAZARI GAZ DAĞITIM A.Ş.
ERS AKSARAY DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
ARSAN MARAŞ DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
ARSAN MARMARA DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
BANDIRMA DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
BAHÇEŞEHİR DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
BALIKESİR DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
BİLECİK-BOLU DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
BURSA ŞEHİR İÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİC. ve SAN. Ve TAAHHÜT A.Ş.
ÇANAKKALE DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
ÇİNİGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİİ ve TİC. A.Ş.
ÇORLU DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
GÜMÜŞHANE-BAYBURT DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
ÇORUMGAZ A.Ş.
DÜZCE-EREĞLİ DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
DOĞAN GAZ DOĞAL GAZ LİMİTED ŞİRKETİ
EGO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ELAZİĞ DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
ERZİNCAN DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
ESKİŞEHİR ŞEHİR İÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİC. ve TAAHHÜT A.Ş.
GAZİANTEP DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
GAZNET ŞEHİR DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
GEMLİK DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
URFA DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
İSTANBUL GAZ DAĞITIM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.
İNEGÖL GAZ DAĞITIM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.
İZMİT GAZ DAĞITIM SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.
İZMİR DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
NİĞDE-NEVŞEHİR DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
KARADENİZ DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
KARABÜK-KASTAMONU-ÇANKIRI DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
KAYSERİ DOĞAL GAZ DAĞ. A.Ş.
DENİZLİ DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
KIRIKKALE-KIRŞEHİR DOĞAL GAZ PAZARLAMA VE TAAHHÜT. A.Ş.
MANİSA DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
NETGAZ ŞEHİR DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
OLİMPOS DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
M.K. PAŞA-SUSURLUK-KARACABEY DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
PALEN ENERJİ DOĞAL GAZ DAĞITIM ENDÜSTRİ ve TİCARET A.Ş.
PALGAZ DOĞAL GAZ DAĞITIM TİCARET ve SANAYİİ A.Ş.
MALATYA ŞEHİR İÇİ DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
SAMSUN DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
SİVAS DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
YOZGAT DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
AMASYA-TOKAT DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
TRAKYA BÖLGESİ DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
TRAKYA DOĞAL GAZ DAĞITIM A.Ş.
UŞAK DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİİ ve TİCARET A.Ş.

SUNUŞ

EDITORIAL

Merhaba Değerli Okurlar,

Çetin bir dönemden geçmekteyiz. Bugüne kadar 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu çerçevesinde, enerji piyasasının özelleşmesine inanarak şeffaf, rekabetçi ve düzenlenmiş bir piyasada faaliyete geçen ilk işletmeciler kuruluşları olarak örnek bir cesaretle gösterdik. Yatırımlarımızı başlattık ve ülkenin dört bir yanını şantiyelerle donattık. 2002 yılında doğal gaz piyasasının serbestleşmesi konusunda yetki alan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) 2003 yılında başlattığı şehir içi doğal gaz dağıtım lisans ihaleleri kapsamında, 2004 yılında lisans alan dağıtım şirketleri aynı yılın içinde gaz arzına başladılar.

Dağıtım lisansı ihalelerinin artık sonuna geldiğimiz bu dönemde, doğal gaz dış alımı ve toptan satıcılık faaliyetlerinin başlamasına sayılı günler kaldı. Piyasada artık birden fazla doğal gaz tedarikçisinin faaliyet göstererek olması bizleri heyecanlandırmakta. Doğal gaz piyasa faaliyetlerinin çeşitlenmesinin, BOTAS ve EPDK'nın işleyişini de rahatlatacağına inanmaktayız. Bu inancımız, EPDK'ya tanımladığı farklı faaliyet alanlarının, bir termin çerçevesinde, şeffaf ve rekabetçi ortama kavuşturulması görevini veren yasanın temel hükümlerinden kaynaklanmaktadır.

Bu çerçevede, ithalatçı kurumlara ve yeni kurdukları demekleri DİVID'e aramıza hoşgeldiniz diyor, çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Bu dönemde elbette yeni aktörlerin talepleri ve ihtiyaçları yeni açılımlara yol açacaktır. Bunların dengelenmesi amacı ile düzenlenen İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Hususlar dokümanında gerekli değişikliklerin yapılmasına yönelik taslağın tarafların görüşlerine açılması hepimizin değerlendirmesi gereken bir fırsattır. Bu çalışmalar ile tüm tarafların üzerinde uzlaşacağı ve dağıtım şirketlerinin muhtemel mağduriyetlerini bertaraf edecek bir geçiş dönemine ulaşacağımızı umud ediyoruz.

Dağıtım şirketleri olarak yatırımlarımızı hızla sürdürüyoruz ve piyasada öncelikle faaliyete geçen şirketler açısından da henüz tamamlanmamış bulunmaktayız. Yatırımlarımızın ulaştığı mahallerdeki abonelikler henüz düşük oranlarda bulunuyor. Şebekelerimizi hızla yaygınlaştırırken, gaz tüketimini de arttırmak için çalışmaktayız. Bu nedenle dağıtım şirketlerinin bugün için hassas bir bildirim ve rezervasyon yapabilmeleri çok güç. Hem gaz ticareti yapmayıp, hem de mevsimsel ve/veya sektörel gaz tüketim hareketlerinden sorumlu muhatap olmak, maalesef ki bugün için altından kalkacağımız bir yük değildir. Bu nedenle "geçiş dönemi" ihtiyacının hassasiyetle değerlendirilmesini sektörün geleceği için son derece önemli bulmaktayız.

Önümüz kış, kentlerde bu mevsimde hissedilen hava kirliliği artışının azaldığına tanık olacağız. Yatırımlarımız yaygınlaştıkça hizmet ettiğimiz vatandaşlar daha temiz hava solumakta. İnsanlar akşam saatlerinde artık elleriyle ağızlarını kapatarak dolaşmıyorlar, dolaşmayacaklar. Soba kurmak, odun kömür depolamak, kül atmak işleri ile uğraşmak yavaş yavaş eskilerde kalıyor. Kirlilik azalıyor, kayıt dışı ticaret engelleniyor, devletimizin dolaylı vergi tahsilatı ve istihdam artıyor, halen yatırımlarımız devam ediyor ve edecek.

Hepsini sadece biz yapmıyoruz ama bu sürecin dinamo motoru olmaktan mutluyuz.

Saygılarımla,
Mehmet Kazancı

Greetings Dear Readers,

We are going through some pretty tough times these days. Pioneer companies to operate in a transparent, competitive and regulated market, fuelled by our faith in the privatisation of the energy market as part of the Natural Gas Market Law 4646 up until this moment; we have displayed courage nothing short of exemplary. We have set our investments in motion and decked the whole country with work sites. Natural gas companies that had secured licences to distribute natural gas in urban areas in 2004 have started supplying gas before the year's end. The tender for urban natural gas distribution was held by EPDK, in 2003, after being granted the authority in the area of privatising the natural gas market in 2002.

As we are nearing the end of the distribution license tenders, there are but a handful of days remaining before the natural gas import and wholesale sales operations commence. The fact that there will be multiple natural gas suppliers in the marketplace is exciting for us. We also believe the proliferation of natural gas market activities will certainly make life easier for BOTAS and EPDK in terms of operations. Our conviction is fuelled by the very essence of the law that assigns the duty of establishing a transparent and competitive environment within the different fields of operation it has defined for EPDK.

In this context, we warmly welcome the import companies and their new association DİVID and wish them success in their endeavours.

It is perfectly obvious the demands and needs of the new players shall forge new frontiers during this new chapter. The availability of the draft prepared to make necessary amendments in the document on issues concerning the Transmission Network Operational Regulations, penned for the purpose of balancing these demands and needs for discussion among the concerned parties is an opportunity we all should capitalize on. We do hope that this effort shall usher us into a new transition period where all interested parties will reach an agreement on the common issues and the potential for grievances by the distribution companies will be eliminated altogether.

As distribution companies, even though they are under way at full speed, we have not yet completed our investments as far as the priority companies that have commenced operations are concerned. The number of customers signed up into the system in neighbourhoods our services have reached is relatively low so far. While we are spreading our network at a considerable pace, we are also working to increase natural gas consumption. All these factors make it quite difficult for the distribution companies to report and forecast accurately for the time being. Being responsible for the seasonal and/or Sectoral gas consumption figures while not being involved in the natural gas trade process is unfortunately a burden too big for us to bear today. This is why we consider an accurate and careful assessment of the need for the "transition period" so vital for the future of the industry.

Winter is just around the corner, and we will all witness a visible decrease in the air pollution that customarily descends upon the cities. The residents we extend our services to breathe cleaner air as our investments spread further. People no longer have to cover their mouths and noses when they have to get outside in the evening, nor will they have to anymore. Setting up stoves, storing firewood and coal, dealing with and disposing of ashes are surely becoming a thing of the past. Pollution is decreasing, off the record trade is being prevented, indirect tax collection and employment is increasing, and our investments are continuing as planned.

We are not the only ones doing all the work to achieve all this, but we are certainly happy to be the driving force behind this process.

Respectfully,
Mehmet Kazancı

HABERLER - NEWS	6
EPDK ÖZEL SAYISI - EMRA SPECIAL ISSUE	
EPDK Kurul Üyeleri EMRA Board Members	24
Yusuf Günay EPDK Başkanı - EMRA President	29
Uğur Kınay EPDK Doğalgaz Daire Başkanı EMRA Head of Natural Gas Market Department	36
EPDK ve GAZBİR Çalıştaylarla Sorunları Masaya Yatırıyor EMRA and GAZBİR dealing with problems through workshops	42
SÖYLEŞİ - INTERVIEW Hüseyin Saltuk Düzyol BOTAŞ Genel Müdür Vekili BOTAŞ General Manager	48
DOĞALGAZIN 20. YILI 20. YEAR of THE NATURAL GAS	
Yaşar Arslan Anadolugaz Genel Koordinatörü Anadolugaz General Coordinator	58
Sami Akşemsettinioğlu Kazancı Holding Yönetim Kurulu Danışmanı Consultant of to the Board of Kazancı Holding	62
Gökhan Yardım ADG Danışmanlık ADG Consultancy	66
TÜRKİYE TURU - TURKIYE TOUR	
Kayseri	70
Malatya	74
Denizli	78
Kırşehir	82
İnegöl	86
Eskişehir	90
Çorlu	94
Bilecik	98
Gaziantep	102
KÜLTÜR - SANAT - GEZİ - CULTURE - ART - TRAVEL	
Belkıs/Zeugma Antik Kenti Belkıs/Zeugma Ancient City	106
Doğalgaz Tarihi Natural Gas History	110
AVRUPA RAPORU - EUROPEAN REPORT Tüketiciyi Koruma En İyi Uygulama Tavsiyeleri Customer Protection Best Practice Proposition	116
MAKALE - ARTICLE Resmi Kurumlar ve Damga Vergisi Sorunu Official Institutions and The Problem of Stamp Duty	124
ÖLÇÜM TEKNOLOJİSİ MEASUREMENT TECHNOLOGY Ölçüm Aletlerindeki Hata Oranları Uncertainties of Measurement Instruments	131

70 Kayseri yeniden yapılanıyor
Kayseri being restructured again

74 Malatya'da hedef 30 bin abone
Objective in Malatya 30,000 subscribers

86 İnegöl yatırımları 2008'de tamamlanıyor
İnegöl investments are to be completed in 2008

98 Beygaz, Bilecik'te vergi rekortmeni
Beygaz top taxpayer in Bilecik

78 Denzli'nin tamamı 4 yılda doğal gaza kavuşacak
Entire Denizli will have natural gas in four years

82 Kırşehir ve Kırıkkale'de altyapı, 2009'da tamamlanacak
Infrastructure work in Kırşehir and Kırıkkale to be completed in 2009

90 Eskişehir'e 3 yılda 30 milyon dolar yatırım
30 million dollars of investment for Eskişehir in three years

94 Çorlu'da 50 bin abone doğal gaz alabilecek durumda
50,000 subscribers can receive natural gas in Çorlu

102 Gaziantep'te yoğun talep bekleniyor
A heavy demand is expected for Gaziantep

Avrupalı, tedarikçisini kendi belirliyor

All EU Citizens free to choose their electricity and gas supplier as of 1 July

1 Temmuz 2007 tarihinden bu yana tüm Avrupa vatandaşları, kendi elektrik ve doğal gaz tedarikçilerini serbest olarak seçebiliyor. Zira bu tarih, AB'deki elektrik ve doğal gaz pazarlarının tamamen açılmasına ilişkin nihai tarihtir. Rekabetin söz konusu olmasının mümkün olmadığı bazı özel durumların dikkate alındığı bazı özel istisnalar vardı; bunlara örnek olarak Baltık Devletleri ve doğal gazın sadece kısa süre önce kullanıma girdiği üye devletleri belirtebiliriz. Ancak temel kural olarak, AB'de, her vatandaş için tercih özgürlüğü, yerleşik bir hale gelmiştir. Tam piyasa açılışı, tamamen işlevsel bir Avrupa enerji pazarının oluşturulmasında bir dönüm noktası anlamına gelmektedir.

Aynı tarih itibarıyla, daha büyük ve orta ölçekli yerel elektrik ve doğal gaz dağıtım firmalarının da yasal ve münferit firmalar olarak organize olması gerekecektir (yasal olarak ayrılma). Bu önlem sayesinde, dağıtım firmaları, ana firmalarından münferit olarak çalışacaklar ve tüm tedarikçilerin dağıtım şebekesine adil bir şekilde erişimi sağlanacaktır. İletim seviyesinde ise, yasal ayrılma, 2003 yılında zaten zaruri olmuştu.

Komisyon görevlisi Piebalgs, "Avrupalı tüketicileri, enerji tedarikçilerini seçme özgürlüklerinden istifade etmek üzere teşvik ediyorum. İşlevsel bir AB enerji piyasası sadece, tüketiciler, aktif olarak pazarda yer alırsa gerçekleştirilebilir. Yine de, gerçek anlamda rekabetçi bir dâhili pazar için diğer engeller hala mevcuttur- dolayısı ile komisyon, mevcut kurulların doğru şekilde uygulanmasını izlemeye devam edecektir ve kısa süre içinde ilave mevzuat önlemleri teklif etmeye hazırlanmaktadır".

Dâhili enerji pazarı, vatandaşlar ve sanayiler için adil fiyatların temin edilmesi açısından önemli bir önlemdir. Ayrıca, daha küçük firmaların, örneğin yenilenebilir enerjiye yatırım yapanları dahi, enerji piyasasına erişimlerinin olmasını garanti etmektedir. Ayrıca, iyi işlev gösteren bir piyasa, enerji santralleri ve iletim şebekelerine yeterli yatırım yapılmasını temin eder, böylece enerji veya doğal gaz tedariklerinde kesinti olmasının önüne geçer. Avrupa Düzenleme Grubu ERGEG, kısa süre önce, nihai kullanıcı fiyat düzenleme ve pazar açılışına yönelik bir durum incelemesi yayınlamıştır. Bu çerçevede, tüm üye devletlerdeki pazar açılış tarihlerine yönelik bir genel tablo verilmektedir.

Ortalama olarak perakende elektrik fiyatları, kömür ve doğal gaz gibi ana yakıtların maliyetlerindeki son derece belirgin fiyat artışlarına rağmen, gerçek şartlarda, nispeten sabit kalmıştır; bu da, elektrik tedarikinde randımanın arttığını ortaya koymaktadır. Özellikle evler için elektrik fiyatı, üye devletler tarafından vergilendirme etkileri hariç tutulsa, aslında düşerdi.

Doğal gaza gelince, sıvılaştırılmış doğal gaz benzeri daha pahalı tedarik kaynaklarına geçme ihtiyacı gibi, fiyatları etkileyen faktörler ve bazı doğal gaz ithalat uygulamalarının petrol fiyatına bağlanmaya devam etmesi, rekabetten bağımsız olarak

Since 1 July all European citizens have been able to freely choose their electricity and gas supplier, as this was the final date for the full opening of the electricity and gas markets in the EU. There are a few exceptions to take account of special circumstances where it is not possible to introduce competition yet, such as the Baltic States and in Member States where gas was introduced only recently, but the basic rule of freedom of choice for every citizen has become established in the EU. The full market opening represents a milestone in the creation of a fully functioning European energy market.

As of the same date, larger and medium-sized local electricity and gas distribution companies will also have to be organized as legally separate companies (so-called 'legal unbundling'). This measure will enhance the independence of the distribution companies from their parent companies with the aim of ensuring a fair access of all suppliers to the distribution network. At transmission level legal unbundling became compulsory already in 2003.

"I encourage European consumers to take advantage of their freedom to choose their energy suppliers. A functioning EU energy market can only be obtained if consumers participate in the market actively. Nonetheless some other obstacles to a truly competitive internal market remain - the Commission will therefore continue to watch over the correct implementation of the existing rules and is set to propose additional legislative measures soon", said Commissioner Piebalgs.

The internal energy market is an important measure in ensuring fair prices to citizens and industries. It also guarantees that even smaller companies, for instance those that invest in renewable energy, have access to the energy market. Furthermore, a well functioning market ensures sufficient investments in power plants and transmission networks thereby helping avoid interruptions in power or gas supplies. The European Regulators' Group ERGEG has most recently published a status review on end-user price regulation and market opening which gives an overview of the market opening dates in all Member States.[1]

The fact that retail electricity prices have, on average, remained relatively constant in real terms, despite very obvious price increases in the cost of primary fuels such as coal and gas, clearly demonstrates the increased efficiency in electricity supply. The electricity price in particular for households would in fact have decreased if the effects of taxation by Member States were excluded.

As far as gas is concerned, the factors affecting prices, such as the need to move to more expensive supply sources such as liquefied natural gas, and the continued linking of some gas imports to the price of oil, would have occurred whether or not

gerçekleşecek bir durumdu. Enerji fiyatlarının, harici faktörlerden bağımsız olarak daima düşük kalmasının beklenemeyeceği unutulmamalıdır. Yine de, rekabetçi ve açık pazarlar, enerji yoğun sanayiler de dâhil olmak üzere, nihai kullanıcılara, en iyi fiyatları getireceklerdir.

Tüketiciler, enerji tedarikçilerini değiştirmek zorunda olmasalar dahi; böyle bir değişiklik, fiyat ve hizmet açısından, daha iyi şartlar sunabilir. Enerji tedarikçisini seçmek özgürlüğünün bir süredir mevcut olduğu üye devletlerde tecrübeler, müşterilerin, bu fırsattan gitgide daha fazla yararlanmakta olduğunu göstermektedir. Komisyon ayrıca, 5 Temmuz'da, enerji tüketicilerinin haklarını güçlendirmek üzere yeni bir girişim sunmuştur: Enerji Tüketicilerinin Haklarına İlişkin Avrupa Tüzüğü'nün kabul edilmesine yönelik unsurlar.

Kendi başına pazar açılışı, yeterli ölçüde tedarikçi seçeneği ve rekabet temin edemez. Dolayısıyla, komisyon, tüm üye devletlerde adil ve dinamik bir rekabet temin etmek üzere gayretlerini sürdürmeye kararlıdır.

competition had been introduced. It must be recalled that energy prices cannot be expected to always remain low regardless of external factors. Nonetheless, competitive and open markets will bring the best prices to end users, including the energy intensive industry.

Although consumers are not obliged to change their energy suppliers, such a change may ensure a better deal in terms of price and service. In the Member States where the freedom to choose the energy supplier has been in place for some time, experience shows that customers increasingly take advantage of this opportunity. The Commission will also present a new initiative to reinforce the rights of energy consumers on the 5th of July: the elements that will eventually lead to the adoption of a European Charter on the Rights of Energy Consumers.

Market opening as such can not guarantee a sufficient degree of supplier choice and competition. The Commission is therefore determined to continue in its efforts to ensure a fair and dynamic competition in all Member States.

Yusuf Günay ERRA Başkanı seçildi

Yusuf Günay elected as the ERRA President

Enerji Piyasası Yönetim Kurulu (EPDK) Başkanı Yusuf Günay, aralarında Rusya, Türkiye, Ukrayna, Moldova, Polonya, Macaristan, Kazakistan, Azerbaycan ve Ermenistan'ın da yer aldığı; 23 Orta ve Doğu Avrupa ülkesi ile Bağımsız Orta Asya Cumhuriyetlerinin Düzenleyici Bölgesel Birliği'nin (ERRA) 23 Mayıs 2007 tarihinde yapılan seçimlerinde 2 yıllığına ERRA Başkanı seçildi.

ERRA, ABD'nin öncülüğünde ve özellikle Rusya, Kazakistan ve Azerbaycan'ın da dahil olması nedeniyle üye ülkeler arasında hem enerji yatırımları hem de bağımsız düzenleyici kurum pratikleri açısından önemli imkanlar sunan bir birlik. Birlik toplantıları ve enerji konusunda da her yıl gerçekleştirilen yatırım konferansı bu yıl 20-24 Mayıs 2007 tarihleri arasında 300'e yakın katılımıyla İstanbul'da yapıldı.

EPDK Başkanı Yusuf Günay ERRA Başkanı olması konusunda şu değerlendirmeyi yaptı: "ERRA gibi önemli bir organizasyona başkan seçilmemi sadece şahsım ve kurumum değil, ülkemizin de bir başarısı olduğunu ve bu işten en çok ülkemizin yarar sağlayacağını düşünüyorum. Önümüzdeki dönemde kurumumuzun lisanslandırma, tariflendirme veya çok ilgi gören ve sürekli bilgi talep edilen şehir içi doğal gaz dağıtım modeli uygulamalarımızı uluslararası organizasyonlarda dünyaya anlatacağız. Kurumumuz, hem diğer düzenleyici kurumlarla kurumsal işbirliğini ve bilgi alışverişini geliştirmek, hem de ülkemiz enerji sektörüne katkı sağlamak istemektedir."

During the Energy Regulators Regional Association (ERRA) elections held on May 23, 2007, Yusuf Günay, the Chairman of Energy Market Regulatory Authority was elected as the ERRA President for 2 years; and the members of ERRA include 23 Central and Eastern European countries and Commonwealth of Independent Central Asian States, including Russia, Turkey, Ukraine, Moldova, Poland, Hungary, Kazakhstan, Azerbaijan and Armenia.

ERRA is an organisation that offers important opportunities between member states both in terms of energy investments and in terms of practices by independent regulatory associations, under the leadership of the US, and particularly as Russia, Kazakhstan, and Azerbaijan are members. The annual energy investment conference and the meetings of the association were held this year in Istanbul between May 20 and 24, 2007, with an attendance of close to 300.

Yusuf Günay, the Chairman of Energy Market Regulatory Authority offered the following assessment about his election as the ERRA President: "I believe that being elected as the President of an important organisation like ERRA is an accomplishment not only for me in person and for my corporation, but also for Turkey, and I believe that through this, Turkey will benefit the most. During my term, we shall make known worldwide with the international organisations the licensing, tariff models or the urban natural gas distribution practices, which receive great interest and for which information is being requested constantly. We wish to enhance corporate cooperation and exchange of information with the other regulatory associations, and to contribute to the energy sector in Turkey."

Antalya doğal gaz için ilk kaynağı yaptı

Antalya şehir içi doğal gaz dağıtım çalışmaları Altın Kaynak töreniyle başladı. Kente 30 yıl temiz ve güvenli enerji sağlama projesi ilk kaynakla resmen hayata geçti. Atatürk Kültür Merkezi'nde yapılan törene Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanı (EPDK) Başkanı Yusuf Günay, Antalya Valisi Alaaddin Yüksel, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel, Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği (GAZBİR) Başkanı Mehmet Kazancı, Energaz Yönetim Kurulu Başkanı Nusret Argun katıldı.

Energaz Yönetim Kurulu Başkanı Nusret Argun, yaptığı açılış konuşmasında, doğal gazın Antalya'nın enerji sorununu ortadan kaldıracığını söyledi. doğal gazın 5 yıl içinde Antalya'nın her tarafına yayılacağını belirten Argun, "2004 yılında beri birçok ilde doğal gaz dağıtım projelerini yürütüyoruz. Şimdi sıra Antalya'ya geldi. Antalya halkı, ekonomik, konforlu, verimli, çevre dostu enerji kaynağını kesintisiz olarak kullanma imkanı bulacak." diye konuştu.

EPDK Başkanı Yusuf Günay, doğal gazın hem vatandaşın hem de sanayicilerin tercih ettiği ekonomik ve verimli bir enerji kaynağı olduğunu söyledi. Türkiye'nin doğal gazla tanışmasının üzerinden 20 yıl geçtiğini ifade eden Günay, "1987 yılında ilk doğal gazın Rusya'dan Ankara'ya getirilmesi kamuoyunda büyük heyecanla karşılanmıştı. Ancak bu heyecan sonraki 15-16 yılda sadece 5 şehrimize doğal gazın götürülmesiyle sınırlı kaldı. Sonraki yıllarda aynı heyecan ve istek maalesef doğal gazın ülkemiz genelinde yayılması konusunda gösterilmedi." dedi.

Antalya made the first welding for natural gas

The natural gas distribution preparation for Antalya studied with the Altın Kaynak (Golden Welding) ceremony. The project for offering clean and safe energy to the city for 30 years started officially with the first welding. The ceremony was held at the Atatürk Cultural Centre, and Yusuf Günay, the Chairman of the Energy Market Regulatory Authority; Alaaddin Yüksel, Antalya Governor; Menderes Türel, Antalya Mayor; Mehmet Kazancı, the President of the Natural Gas Distributors Association (GAZBİR), and Nusret Argun, the Chairman of Energaz attended the ceremony.

Nusret Argun, the Chairman of Energaz said, in his opening address, that natural gas will solve the energy problem in Antalya. Argun noted that in 5 years, natural gas will be given to everywhere in Antalya and said "Since 2004, we have been carrying out natural gas distribution projects in several cities. Now it is time for Antalya. The people of Antalya will have uninterrupted access to an economic, comfortable, efficient and environment friendly source of energy".

Yusuf Günay, the Chairman of the Energy Market Regulatory Authority said that natural gas is an economic and efficient source of energy preferred both by the citizens and the industrialists. Günay stated that it has been 20 years since Turkey met natural gas and said "When natural gas came from Russia to Ankara for the first time in 1987, this was a great source of excitement. However, in the next 15 to 16 years, natural gas was offered to five cities only, which curbed this excitement. Unfortunately, in the following years, the same excitement and enthusiasm was not shown in expanding the utilisation of natural gas country wide".

Doğal gaz dağıtıcıları bağımsız kuruluşlarca denetlenecek

Türkiye çapında doğal gaz dağıtımını yapan şirketler, özel denetim şirketleri tarafından ikincil denetime tabi tutulacak. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), ihalesini yaptığı, doğal gaz kullanan, yatırımları süren ve başlayacak olan 59 dağıtım bölgesini haziran ayından itibaren bağımsız denetim kuruluşlarına denetletmeye başladı.

Konuyla ilgili olarak SGS Süpervise Gözetleme A.Ş ile SMM Mühendislik Müşavirlik ve EPDK Doğal Gaz Dairesi Başkanlığı arasında denetim anlaşması imzalandı. EPDK Başkanı Yusuf Günay, kendi seçtikleri iki bağımsız denetim şirketinin önümüzdeki 3 yıl boyunca ülke çapındaki tüm doğal gaz dağıtım şirketlerini EPDK adına denetleyeceğini söyledi.

3 yılda 50 tane doğal gaz dağıtım ihalesi yapınca ve bunların 30'dan fazlasında gaz kullanılmaya başlanınca kısa sürede çok güçlü bir sektör oluştuğunu anlatan Günay, geline aşamada 3 milyon abonenin alt yapısının tamamlandığı ve gaz kullanımının başladığını ifade etti. Süreci başlatırken şebekenin yapımından işletilmesine kadar her konuda standartları, kuralları koyduklarını belirten Günay, "Yatırımları hem kurum personelimize hem de bizden sertifika alan ve dağıtım şirketlerine karşı sorumlu olan şirketlere denetlettik. Yıl başından bugüne sadece kendi kurum personelimiz vasıtasıyla ile Trakya'dan Erzurum'a, Antalya'dan Karaman'a kadar 10'un üzerinde şehirde denetim yaptık. Bu zamana kadar hiçbir sıkıntı ile karşılaşmadan bugüne geldik." dedi.

doğal gazın güvenli kullanımının tüketicilerin yanında sektörün gelişimi açısından da çok önemli olduğunu belirten Günay, bugüne kadar tüketiciyi korumaya yönelik tedbirleri aldıklarını ve almaya devam edeceklerini ifade etti. Günay, denetimde yeni dönemi şöyle anlattı: "Artık var olan güvenliği daha da üst noktalara taşıyarak bir çifte denetim sistemi geliştiriyoruz. Zaten dağıtım şirketlerinin başında 7 gün 24 saat çalışan denetçiler var. Önümüzdeki süreçte ikincil bir denetim daha yaptıracağız. Protokol imzaladığımız şirketler, bizim adımıza, dağıtım şirketlerinin yanı sıra ve bu şirketleri denetleyen kontrolörleri de denetleyecek. Mühendisleri ve teknisyenleri ile mevzuatımız kapsamında ve belirlediğimiz programla ülke çapında şebekeden mali denetime, projelendirmeden, işletmeye kadar her alanda birkaç günlük denetim programları uygulayacaklar.

Bu arada yatırımlarına yeni başlayan şirketlere de gözetmenlik ve yol gösterici olacaklar. Tüm sonuçlarını bize ulaştıracaklar, denetim bedelini ise bizim belirlediğimiz fiyatlardan dağıtım şirketlerinden alacaklar. Bu kapsamda yıl sonuna kadar tüm şirketlerin denetiminin yapılmasını hedefliyoruz."

Natural gas distributors will be audited by independent organisations

The companies distributing natural gas throughout Turkey will be subject to secondary audits by special audit companies. The tender is held by the Energy Market Regulatory Authority, for ensuring the audit of 59 distribution regions that use natural gas or the investments of which are ongoing and about to continue, by independent audit companies as of June.

Accordingly an audit agreement was signed between SGS Süpervise Gözetleme A.Ş and SMM Mühendislik Müşavirlik, and the Energy Market Regulatory Authority Natural Gas Department. Yusuf Günay, the Head of the Energy Market Regulatory Authority stated that the two independent audit companies that they have selected will audit all the natural gas distribution companies throughout the country on behalf of the Energy Market Regulatory Authority for the next three years.

Günay explained that after having carried out 50 natural gas distribution tenders in three years, with over 30 of them already offering natural gas, the sector has become very strong in a short period of them, and added that the infrastructure for three million subscribers has been completed and natural gas started to be used. Günay said that when they started the process, they set standards and rules for everything from the construction to the operation of the network and added "We had the investments audited both by our own personnel, and the companies who were certified by us, and responsible towards the distribution companies. Since the beginning of the year, we have carried out audits in over 10 cities with our own personnel from Trakya region to Erzurum, from Antalya to Karaman. We have come to the present day without encountering any problems at all."

Günay noted that the safe utilisation of natural gas is very important not only for the consumers but also for the development of the sector, and he added that until now, they took measures to protect the consumers, and they will continue to do so. Günay explained the new era in auditing as follows: "We are developing a dual audit system, conveying the already present safety to higher levels. There are already auditors inspecting the distribution companies 7/24. In the coming term, we will have secondary audits carried out. The companies with which we sign protocols will audit the distribution companies on our behalf, and the inspectors auditing these companies. The engineers and technicians of the companies will implement inspection programs for a number of days in every area from network to financial auditing, from design to operations throughout the country, within the scope of our legislation and with the schedule we have established.

Furthermore, they will supervise and guide the companies that are about to start investing. They will convey all the outcomes to us, and the audit will be charged to the distribution companies with the prices we have determined. Accordingly, we intend to have all the companies audited by the end of the year."

Türkiye-İran anlaşması

İran gazının Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınması ve enerji konusunda ortak yatırım yapılması konularının görüşüldüğü toplantıdan sonra mutabakat zaptı, İran Petrol Bakanı Kazım Veziri Hamaneh ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dr. M. Hilmi Güler tarafından imzalandı. Anlaşmaya başta ABD olmak üzere tepki gösterenler de oldu.

Buna göre, iki ülke İran gazının Türkiye üzerinden, Türkmenistan doğal gazının da İran ve Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınması, İran'ın Asaluyeye kentindeki doğal gaz geliştirme alanında işbirliği yapılması ve petrol ticaretindeki mevcut işbirliğinin devam ettirilmesi konularında anlaşta. Türkiye, Türkmen, İran ve Irak doğal gazlarını İran'la yaptığı anlaşmayla Avrupa'ya pazarlayacak. Bu anlaşmayla Türkiye önünü kesmeye çalışan Rusya'nın hamlesine karşılık vermiş oldu.

Hamaneh, Enerji Bakanlığı'ndaki uzun müzakereler sonucu Türkiye'nin İran'ın Güney Pars gaz sahasının 22, 23 ve 24'üncü fazlarını işletmesini kabul etti. İşletmeyi Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı İran Devlet Petrol şirketiyle birlikte üstlenecek. Bu gazın Türkiye'ye ulaştırılmasıyla toplam tüketimin yarısına denk gelen 56 milyon metreküplük günlük doğal gaz ihtiyacı karşılanmış olacak.

Türkmenbaşının hayattayken çalışmalarını başlattığı Türkmen gazının İran üzerinden Türkiye'ye getirilmesi projesi nihayet hayata geçiriliyor. Türkiye böylece Orta Asya bölgesinin gazını alternatif yollardan Avrupa'ya ulaştırarak Rusya'ya karşı alternatif enerji hattına sahip olacak. Mavi Akım, Arap gazı, İran-Türkmen gazı ile Irak gazlarını topraklarından geçirip Avrupa'ya pazarlayan ülke olma konumunda.

İran Petrol Bakanı Hamaneh, anlaşmayla ilgili yaptığı açıklamada, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Güler ile yaptığı görüşmenin çok olumlu geçtiğini ve imzalanan mutabakat zaptıyla iki ülkenin petrol ve gaz işbirliği konusunda çok büyük bir adım attıklarını söyledi. İran gazının Avrupa'ya taşınması için bir doğal gaz boru hattı inşa edilmesi gerektiğini belirten Hamaneh, bunun için oluşturulacak projeye iki ülkenin eşit oranda katılacağını da kaydetti.

Güney Pars sahası, dünya rezervlerinin %15'ini oluşturuyor. Hat Türkmen gazı için en ideal yol olarak görülüyor. Türkiye'nin Avrupa ile Asya arasında doğal gaz köprüsü olma olanağını gerçek kılabilecek Rusya'nın Türkiye'yi bypass etme stratejisini boşa çıkarıyor. Türkiye'nin doğal gaz maliyetlerini aşağıya çekecek İran ve Türkiye'nin yakınlaşarak bölgede önemli bir güç haline gelmesini sağlayacak. Nabucco projesinin Türkiye üzerinden tekrar hayata geçmesini sağlayacak Rusya'nın Türkiye'yi doğal gazda ekarte etmesini ve tekel olmasını engelleyecek.

Türkmenistan doğal gazı ve İran'dan çıkarılacak doğal gazın Avrupa'ya taşınması için iki ayrı boru hattı yapılacak. İlk boru hattı Türkmenistan-İran sınırından başlayıp Türkiye sınırına kadar devam edecek. Uzunluğu 1.500 kilometre olacak hattın maliyetini Türkiye ve İran yarı yarıya karşılayacak. Güney Pars sahasından çıkarılacak gaz için de ülkenin güneyinden sınıra kadar yapılacak 2 bin kilometrelik hat 2 milyar dolara mal olacak. İki ülke bunun için ortak bir şirket kuracak. İlerde bu şirkete ortak olmak isteyen yabancılar da hisse sahibi olabilecek.

İran'dan gelecek her iki hat da Türkiye sınırındaki mevcut hattın Nabucco ve Yunanistan hattına bağlanacak. İran'ın Türkiye'ye 32 milyar varillik bir petrol sahası da vereceği belirtiliyor.

Turkey-Iran agreement

Kazım Veziri Hamaneh, Iran Oil Minister, and Dr M. Hilmi Güler, the Minister of Energy and Natural Resources signed the agreement protocol after the meeting where the agenda included the transportation of Iran gas to Europe through Turkey and the issues of a joint investment on energy. The agreement was objected to by some parties, mainly the US.

Accordingly the two countries reached an agreement on transporting the Iran gas to Europe through Turkey and the Turkmenistan natural gas to Europe through Iran and Turkey, to cooperate in Asaluyeye, Iran in the field of developing natural gas and continue the existing cooperation in oil trade. Through the agreement made with Iran, Turkey will market natural gas from Turkmenistan, Iran and Iraq to Europe. Through this agreement, Turkey responded to the Russian move to block it.

After long negotiations at the Ministry of Energy, Hamaneh agreed that Turkey operates the 22nd, 23rd and 24th phases of the Southern Persian natural gas site in Iran. The operation will be carried out jointly by Turkey Petroleum Corporation and the Iran State Oil Company. Upon this gas arriving in Turkey, the daily natural gas requirement of 56 million cubic meters, corresponding to half the total consumption will have been met.

The project for transporting Turkmen gas to Turkey through Iran had been initiated when Türkmenbaş was alive, and finally the project is being implemented. Turkey will thus have the alternative energy line against Russia, which transports the Central Asian natural gas to Europe through alternative routes. The Blue Current is at the stage of transporting the Arab gas, Iran-Turkmen gas and the Iraqi gas from its soils and marketing it to Europe.

Iran Oil Minister Hamaneh made an announcement about the agreement and said that the meeting with Energy and Natural Resources Minister Güler was very good, and that with the protocol signed, the two countries took a major step forward in the oil and natural gas cooperation of the two countries. Hamaneh stated that a natural gas pipeline needs to be built in order to carry the Iran gas to Europe, and stated that the two countries will participate jointly to the project that will be prepared.

The Southern Persian site constitutes 15% of the world reserves. The line seems to be the most ideal route for the Turkmen gas. Turkey will thus become a natural gas bridge between Europe and Asia, and Russia's strategy to bypass Turkey will be useless. Turkey's natural gas costs will decrease; Iran and Turkey will come closer and become a significant power in the region. The Nabucco project will become alive once again through Turkey, and prevent Russia to bypass Turkey for natural gas, and become a monopoly.

Two separate pipelines will be built for carrying the natural gas from Turkmenistan and the natural gas from Iran to Europe. The first pipe line will start from the Turkmenistan-Iran border, and continue to the Turkish border. The length of the line will be 1500 kilometres and the cost will be shared equally between Turkey and Iran. As for the natural gas from the Southern Persian site, the 2000 kilometre line to be constructed from the south of the country to the border will cost 2 billion dollars. The two countries will establish a joint company for this purpose. The foreigners that wish to be a partner in this company will also be able to have shares.

Both lines from Iran will be connected from the line at the Turkish border to the Nabucco and Greek lines. It is also stated that Iran will give Turkey an oil area of 32 billion barrels.

Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisi hizmete açıldı

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın Silivri'de bulunan tesislerinde yapılan açılış törenine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dr. M. Hilmi Güler, TPAO Genel Müdür Vekili Mehmet Uysal, BOTAŞ Pazarlama ve Satış Müdürü Mehmet Konuk ve Silivri Belediye Başkanı Hüseyin Turan katıldı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Güler, Silivri Yeraltı doğal gaz Depolama Tesislerinin, Bakü-Tiflis-Ceyhan ve Şahdeniz projeleri gibi bir ilk olduğunu belirterek "Bu tür projelerle ülkemizin enerji konusunda herhangi bir darboğaza girmemesini sağlayacağız" dedi. Bakan Güler, bugün, en mutlu günlerinden biri olduğunu ifade ederek, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ve BOTAŞ'ın, bir olmazı olur hale getirdiklerini ve bunu Türk milletinin hizmetine sunduklarını kaydetti.

Türkiye'nin ilk yeraltı doğal gaz depolama tesisi olan Silivri tesisi, ülkenin kışın yaşadığı doğal gaz sıkıntısının giderilmesi açısından önem taşıyor. Tesisde Türkiye'nin yıllık gaz tüketim miktarının yaklaşık yüzde 5'i depolanabilecek. Kuzey Marmara ve Değirmenköy doğal gaz Sahaları, BOTAŞ boru hattına ve İstanbul'a yakın olması, rezervuar ve üretim özelliklerinin depolama rezervuarı için kullanıma uygun bulunması nedeniyle önem taşıyor.

İşin proje için gerekli kuyuların kazılması dışındaki büyük bir kısmını oluşturan Yüzeysel Tesisler yapım işini Mühendislik, Malzeme Temini, Montaj ve Devreye Alma çalışmalarını kapsayacak şekilde Lurgi AGFernas İnşaat Ltd. Şti. Konsorsiyumu gerçekleştirdi. Depolama Tesisleri Kuzey Marmara ve Değirmenköy Sahaları Toplama İstasyonları ile bu istasyonlara gaz enjekte ediyor ve geri üretilen gazı işleyip BOTAŞ Ana Boru Hattına sunan Ortak Tesisten oluşuyor.

Değirmenköy Sahası yaklaşık 13 km uzunluğunda, Kuzey Marmara Sahası ise yaklaşık 3.5 km uzunluğundaki boru hattı ile Ortak Tesise bağlandı. Tesisler kullanılarak Kuzey Marmara Rezervuarı'nda 1.6 milyar Nm³, Değirmenköy Rezervuarında ise 0.3 milyar Nm³ olmak üzere toplam 1.9 milyar Nm³ doğal gaz depolanabilecek. Tesislerin enjeksiyon kapasitesi günlük maksimum 11.8 milyon Nm³, geri üretim kapasitesi ise günlük maksimum 15 milyon Nm³ olacak.

Silivri Natural Gas Storage Facility opened for service

An opening ceremony was held at the Silivri facilities of Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, and Dr M. Hilmi Güler, the Minister of Energy and Natural Resources; Mehmet Uysal, TPAO Deputy General Manager; Mehmet Konuk, BOTAŞ Marketing and Sales Manager and Hüseyin Turan, Silivri Mayor attended the ceremony.

Güler, the Minister of Energy and Natural Resources stated that the Silivri Underground Natural Gas Storage Facilities are a first like the Baku Tbilisi Ceyhan and Shahdeniz, and said, "With such projects, we shall make sure that our country does not enter an energy bottleneck". Minister Güler said that that day was one of his happiest days, and noted that Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) and BOTAŞ turned something impossible into a reality and offered this for the Turkish citizens.

The Silivri facility is the first underground natural gas storage facility in Turkey, and it is important for the reduction of the natural gas difficulties encountered by the country in winter. About 5 per cent of the annual natural gas consumption of Turkey will be able to be stored. The Northern Marmara and Değirmenköy Natural Gas Sites are close to the BOTAŞ pipe line and İstanbul, and the reservoir and the production features are suitable for being utilised as a storage reservoir.

Lurgi AGFernas İnşaat Ltd. Şti. Consortium carried out the Surface Facilities Construction works, covering the majority of the works, except for drilling the wells necessary for the project, and covering the Engineering, Material Provision, Installation and Commissioning Works. The Storage Facilities inject natural gas to Northern Marmara and Değirmenköy Sites Collection Sites and includes a Common Facility that processes the back production natural gas and sends to the BOTAŞ Main Pipe Line.

The Değirmenköy Site was connected to the Common Facility with a pipe line that is approximately 13 km long, and the Northern Marmara Site was connected to the Common Facility with a pipe line that is approximately 3.5 km long. Using the facilities, the Northern Marmara Reservoir has a capacity to store 1.6 billion Nm³ natural gas, and the Değirmenköy Reservoir has a capacity to store 0.3 billion Nm³ natural gas, that is a total of 1.9 billion Nm³. The injection capacity of the facilities will be maximum 11.8 million Nm³ per day, and the back production capacity will be maximum 15 million Nm³ per day.

Akçakoca doğal gazı, ulusal şebekeye bağlandı

Akçakoca'dan çıkartılan ilk yerli doğal gaz, ulusal dağıtım hattına bağlandı. Çayağzı Doğal Gaz Proses Tesisi'nin açılışına katılan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dr. M. Hilmi Güler, 4 yıl önce bu noktada kararlı olduklarını göstermek için Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'ni (TPAO) üs olarak seçtiklerini kaydetti.

Güler, "Karadeniz'de beklentilerinin de büyük olması nedeniyle çalışmalara başladık. Karadeniz'in herhangi bir noktasını delip orada doğal gazı bulacaksınız. Bunu ıskalamak da vardı. Kararlı analizler yaptık. Belli yerleri seçtik ve 'vira bismillah' deyip ilk kuyuyu kazdık ve doğal gazı bulduk. Norveç 33'te bulunmuştu. Bizim mühendisler öngörülü ve isabetliydi ve ilk atışta buldular" diye konuştu.

Güler, Akçakoca'dan çıkarılan doğal gazın Samsun, Sivas, Malatya, Kayseri, Erzurum, Çorum, Konya ve Düzce illerinin toplam sanayi ve konut tüketimine eşit olduğuna dikkat çekti. TPAO Genel Müdür Yardımcısı Murat Altıparmak, TPAO'nun, 2003 yılından itibaren petrol ve gaz aramak üzere denizlere ağırlık verdiğini, arama faaliyetlerinde denizlerin maliyetlerinin karaya göre çok yüksek olduğunu söyledi.

TPAO'nun, 2000'li yıllarda 50 milyon düzeyindeki yatırım bütçesinin 2006 yılında 370 milyon dolara ulaştığını ifade eden Altıparmak, Akçakoca'da toplam 19 kuyu açıldığını ve 17 kuyunun gazlı çıktığını belirtti. Akçakoca'da 2 adet üretim platformuna 5 kuyunun bağlantısının yapıldığını, bu kuyularda üretime başlandığını belirten Altıparmak, kısa süre sonra 3'üncü kuyuda da üretime başlanacağını kaydetti.

Altıparmak, Akçakoca'da ilk aşamada günlük 2.1 milyon metreküp gaz üretileceğini, keşiflerle miktarın günlük 4.5 milyon metreküpe çıkarılacağını ifade etti. Karadeniz'de petrol için sismik faaliyetlerin devam ettiğini anlatan Altıparmak, Karadeniz'in önemli bir saha olduğunu söyledi.

Toreador Genel Müdürü Roy Barker da 3 yıldan bu yana Akçakoca'daki doğal gaz potansiyelini geliştirmek ve büyütmek için uğraştıklarını dile getirdi. Barker, 15 sondaj kuyusu ve 3 adet de sabit iletim platformu kurulduğunu belirterek, kara ve denizde gerekli çalışmaların yapıldığını kaydetti.

TPAO ve Toreador'dan oluşturulan bir ekibin bu operasyonu gerçekleştirdiğini, başarının en önemli nedeninin de bu ekibin ortak çalışması olduğunu söyleyen Barker, kısa süre sonra İğneada'da da Hema Enerji ile doğal gaz için yeni kuyu açacaklarını da sözlerine ekledi.

Akçakoca natural gas connected to national grid

The first local natural gas from Akçakoca is connected to the national distribution line. Dr. M. Hilmi Güler, the Minister of Energy and Natural Resources, who attended the Çayağzı Natural Gas Process Facilities, stated that four years ago they have selected the Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) as the base in order to demonstrate that they were determined.

Güler said, "As we had great expectations in the Black Sea, we started out there. It was a matter of drilling any point in the Black Sea and finding natural gas there. One could have easily missed too. We carried out determined analysis. We chose certain locations and drilled the first well crossing our fingers, and found natural gas. Norway had found in the 33rd attempt. Our engineers had foresight and they found it at the first unerring attempt".

Güler noted that the natural gas found in Akçakoca was equivalent to the total industrial and residential consumption of Samsun, Sivas, Malatya, Kayseri, Erzurum, Çorum, Konya and Düzce. Murat Altıparmak, the Assistant General Manager of TPAO said that since 2003 TPAO concentrates offshore activities for exploring oil and natural gas, and said that the costs offshore for exploration activities are much higher compared to onshore.

Altıparmak stated that the investment budget of TPAO, which used to be around 50 million in the 2000's, reached 370 million dollars in 2006, and said that a total of 19 wells were drilled in Akçakoca, 17 of which had gas in it. He also added that the connection of 5 wells were made to the two production platforms in Akçakoca, and that production started already, and said that soon, production will start in the third well too.

Altıparmak said that at the first stage, in Akçakoca, they will produce 2.1 million cubic meters of natural gas per day, and that with the explorations they will increase the amount to 4.5 million cubic meters per day. Altıparmak said that the seismic activities for oil are continuing at the Black Sea, and added that Black Sea was an important site.

Toreador General Manager Roy Barker said that for three years now, they are working to develop and improve the natural gas potential in Akçakoca. Barker stated that they have opened 15 drilling wells and three fixed transmission platforms, and that they are carrying out the necessary preparations onshore and offshore.

Barker also noted that a team consisting of TPAO and Toreador representatives carried out this operation, and that the most important reason for success was the common work of this team, and added that soon, they will drill a new well for natural gas in İğneada together with Hema Enerji.

“Eurogas Yıllık Politika Konferansı 2007” doğal gaz ve elektrik pazarlarının liberalizasyonuna yönelik 3. paket görüşmelerini başlatıyor

Eurogas Yıllık Politika Konferansı 21 Eylül 2007 Cuma günü Brüksel’de gerçekleşti ve 19 Eylül 2007 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından başlatılan üçüncü liberalizasyon paketine dair Eurogas’ın ön görüşleri takdim edildi.

Bu programa, Avrupa’dan kuruluşlar, sektörel firmalar, uluslararası organizasyonlar, üretici ülkeler, müşteriler ve basın mensuplarından oluşan yaklaşık iki yüz civarında, üst düzey temsilci katıldı. Üzerinde durulan noktalar, iç pazarda gerçekleştirilen ilerlemeyi ve dış üreticilere yönelik AB ortaklıklarını ve Avrupa şirket stratejilerini kapsamaktaydı. Diğer birçok özelliğinin yanı sıra, bu konferans, 19 Eylül’de Komisyon tarafından sunulan nizami teklifler çerçevesinde, yatırım ile ilgili hususlara, tüketici korumasına, yönetmelik ve uyum süreçlerine ilişkin kapsamlı görüşmeler gerçekleştirilmesi için de bir vesile oldu.

Açılış konuşmasında, Eurogas Başkanı Sayın Domenico Dispenza, bu pakete yönelik Eurogas’ın ilk gözlemlerini özetledi. Eurogas, Komisyon’un tamamen işlevsel bir iç pazar sağlanmasına yönelik hedeflerine destek vermektedir. Bunun için, aşağıdakiler gereklidir:

- mevcut mevzuatın etkin bir şekilde tatbik edilmesi
- erişimde ve sistem işletmesinde herhangi bir ayırım gözetilmemesi
- Avrupa arzı için yatırım gereksinimlerini desteklemek üzere istikrarlı nizami çerçeve
- gelişmiş nizami süreçler
- kapsamlı TSO işbirliği
- Avrupa’da arz güvencesine yönelik yatırım gereksinimi

Komisyon tarafından önerilen hususların arasında, Eurogas, Ülke Denetleme Kurumlarının koordinasyonu ve uyumuna yönelik bir Kuruluş oluşturulması fikrini desteklemektedir. Bu, mevcut yapı açısından, pragmatik bir yaklaşımın dikkate alındığını göstermektedir. Söz konusu yapının yetkileri iyi tanımlanmalıdır, sorumluluk verilmelidir ve tamamen şeffaf olarak faaliyet göstermelidir. Eurogas, doğal gaz Sistem Operatörleri Avrupa İletim Şebekesinin kurulmasını da desteklemektedir ve İletim Sistem Operatörlerinin (GTE+) daha resmi bir organ olarak kurulması hususunda, prensipte mutabıktır. İletim Sistem Operatörlerinin arasında, operasyonlarına yönelik işbirliğinin gelişmesi sonucu, doğal gaz tedarikçilerine daha iyi hizmet verilmesi mümkün olacaktır. Ancak, Eurogas, GTE+’nin şebeke kullanıcıları ve tedarikçilerine düzenli olarak danışması yolundaki gelecekteki yükümlülüğü de desteklemektedir. Eurogas’ın ayrılması ile ilgili konuda, aşağıdaki hususlar vurgulanmaktadır:

- her türlü çözüm tutarlı olarak uygulanmalı ve orantılı olmalıdır
- ISO, etüd edilmesi gerekli olan, muhtemel bir alternatiftir
- diğer fizibil çözümler de mevcut olabilir
- daha uygun ve iyi hedeflenmiş bir düzenlemeye yönelik arayışlar gerçekleştirilmelidir. Gelecekte hazırlanacak olan her türlü mevzuatın amacı, dâhili pazarın iyi işlemlerine ve enerji firmalarının küresel boyutta rekabet edebilme, yatırım yapabilme ve portföyleri ile uzun vadeli stratejilerini belirleyebilme yetilerinin korunmasına yönelik olmalıdır. Bu açıdan, Eurogas, Avrupa arz güvenliğinin güçlendirilmesi amacı ile üretici ülkeler ile mütekabiliyet konusunda, diyalog ve ortaklıkların desteklenmesine yönelik bir AB dış politikasını gerekli görmektedir. Eurogas, bu konuda, Komisyon’un tekliflerini de beklemektedir.

Açılış oturumunda, Komisyon Yetkilisi Piebalgs, mevzuat tekliflerinde belirtilen konular açıkladı ve liberalizasyon sürecinin kararlı bir şekilde sürdürülmesine yönelik çağrıda bulundu. Bir sonraki oturumda ise, DG TREN Direktörü Mr. Heinz Hilbrecht, üçüncü pakette teklif edilen önlemleri kapsamlı olarak açıkladı ve Sektör, Üye Devletler ve Komisyon arasında, arz güvencesine yönelik konularda net işbirliğine gidilmesi için çağrıda bulundu. Eurogas’ın AB doğal gaz Koordinasyon Grubuna verdiği desteğe yönelik memnuniyetini dile getirdi.

Parlamento üyesi Mr. Alejo Vidal Quadras, doğal gaz ve elektrik arasındaki farklılıklara ilişkin olarak, doğal gazın, özellikle jeopolitik açıdan elektrikle olan farkına dikkat çekti ve üretimin çoğunun AB dışında gerçekleştirildiğinin altını çizdi. Bu konuların gelecek aylarda, Avrupa Parlamentosunda görüşüleceğine dair taahhütte bulundu. Sözlerini bitirirken, AB kurumlarının, önerilen paket üzerinde mutabakata varmak üzere beraber çalışmasının gerekliliğini vurguladı.

Oturumda yer alan diğer konuşmacılar da, doğal gaz sanayiinin karşı karşıya kaldığı temel ekonomik, nizami ve stratejik zorluklara değindiler. Bu konferans kapsamındaki sunumlara, Eurogas web sitesinden erişebilirsiniz:

http://www.eurogas.org/events_eurogasEvents.aspx?ev=74

“Eurogas Annual Policy Conference 2007” opens the debate on the 3rd package of liberalization of the gas and electricity markets

The Eurogas Annual Policy Conference took place in Brussels on Friday 21 September 2007 and presented Eurogas preliminary views on the third liberalization package launched by the European Commission on 19 September 2007.

This event was attended by around two hundred high ranking representatives of the European Institutions, Industry, International Organizations, Producing Countries, Customers and the Press. The highlights were on the progress made in the internal market, on EU partnerships and European company strategies with external producers. This conference was, amongst others, the occasion for a large debate on investment issues, consumer protection, regulation and harmonization in the context of the legislative proposals launched by the Commission on 19 September.

In his opening speech Mr. Domenico Dispenza, the President of Eurogas summarized the Eurogas initial reactions to this package. Eurogas supports the Commission’s aims to achieve a fully functioning internal market. This requires:

- effective application of the current legislation
- non discriminatory access and system operation
- stable regulatory framework conducive to support investment needs for Europe’s supplies
- improved regulatory process
- improved TSO co-operation
- the need for investments to secure supplies in Europe

Amongst the issues proposed by the Commission Eurogas supports the creation of the Agency for coordination and harmonisation of National Regulatory Authorities. It shows consideration for a pragmatic approach in respect of the existing structure. Such structure should have well defined powers, should be accountable and operate in full transparency. Eurogas supports the constitution of the European Network for Transmission System Operators for Gas and agrees in principle with the proposed setting up of a more formal body of TSO’s (GTE+). Improved cooperation between TSO’s on their operations should deliver better services for gas suppliers. However, Eurogas supports the future obligation on the GTE+ to consult regularly with the network users and suppliers. On the question on unbundling Eurogas stresses the following:

- any solution must be implemented coherently and must be proportioned
- ISO is a possible alternative to be studied
- other feasible solutions may exist
- better, well targeted regulation should be sought.

Any future legislation should aim at a well functioning internal market and at preserving the ability of energy companies to become globally competitive, to invest and to determine their portfolios and their long term strategies. In this respect, Eurogas sees the need for EU external policy to support dialogue and partnership under a general umbrella of reciprocity with producing Countries as a way to strengthen European security of supply. Eurogas welcomes the Commission’s proposal in this respect.

In the opening session, Commissioner Piebalgs introduced the issues reflected in the legislative proposals and called for a determined continuation of the liberalization process. In the following session Mr. Heinz Hilbrecht, Director DG TREN, developed on the proposed measures of the third package and called for a clear cooperation between the Industry, the Member States and the Commission on security of supply issues. He welcomed the support of Eurogas to the EU Gas Coordination Group.

On the issue on the difference between gas and electricity Mr. Alejo Vidal Quadras, MEP, underlined the specificities of gas compared to electricity especially in the geopolitical field as most production is based outside the EU. He promised that these issues would be debated in the European Parliament in the coming months. In his conclusion he insisted on the fact that the EU institutions would continue working to reach agreement on the proposed package.

Other session speakers addressed key economic, regulatory and strategic challenges facing the natural gas industry. The presentations of this conference will be available on the Eurogas

website http://www.eurogas.org/events_eurogasEvents.aspx?ev=74

İZMİRGAZ çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor

İZMİRGAZ is
working
non-stop

Ege'nin İncisi İzmir'i doğal gazla buluşturan İZMİRGAZ, altyapı çalışmalarına, Karşıyaka, Bornova, Gaziemir, Çiğli, Konak, Buca ve Tire'de devam ediyor. Kentte bugüne kadar yapılan çalışmalarda toplam 94 bin 30 metre çelik hat, 585 bin 965 metre polietilen ana hat ve 205 bin 820 metre de servis hattı döşendi.

Altyapı çalışmalarında; proje kapsamında olan 29 bin 542 adet servis kutusundan 18 bin 609 adedinin imalatı tamamlanırken, 11 bin 550 adet servis kutusuna da gaz arzı sağlandı. 2006-2007 yatırım programında proje aşamasında planlanan 551 adet sektörden 471 adedinin imalatı gerçekleştirilerek, bunlardan 291 adedine gaz verildi.

Proje aşamasında planlanan 56 adet bölge regülatöründen 50'sinin imalatı tamamlanarak 38 adedine gaz arzı sağlandı. BOTAŞ'tan devralınan ve yapımı tamamlananlarla birlikte 13 RMS-A istasyonunun tamamına da gaz verildi. Kentte, Karşıyaka-Mavişehir, Karşıyaka-Bostanlı, Kemalpaşa, Torbalı, Aliağa, Gaziemir, Bornova, Buca ve Konak bölgelerinde doğal gaz kullanılıyor. Eylül ayında da Çiğli doğal gaz kullanan ilçeler arasına katılacak.

Her şey İzmirli için

İZMİRGAZ, İzmirli için daha iyi hizmet verebilmek amacıyla, abonelik hizmetleri ve doğal gazla ilgili bilgilendirmeler için Halkapınar, Karşıyaka, Gaziemir, Aliağa, Torbalı ve Kemalpaşa'dan

İZMİRGAZ released natural gas to İzmir, the pearl of the Aegean, and is continuing with infrastructure works at Karşıyaka, Bornova, Gaziemir, Çiğli, Konak, Buca and Tire. A total of 94,030 meters of steel lines, 585,965 metres of polyethylene main lines and 205,820 meters of service lines were installed.

Within the scope of infrastructure activities, out of the 29,542 service boxes, 18,609 were already built, and natural gas was released to 11,550 service boxes. 551 sectors were planned at the project stage for the 2006-2007 investment program, 471 of which were actualised, and natural gas was released to 291 of them.

Out of the 56 regional regulators planned at the project stage, 50 of them were completed, and 38 of them received natural gas. With the ones received from BOTAŞ and the ones that are completed, all 13 RMS-A stations were given natural gas. Throughout the city, the regions utilising natural gas are Karşıyaka-Mavişehir, Karşıyaka-Bostanlı, Kemalpaşa, Torbalı, Aliağa, Gaziemir, Bornova, Buca and Konak. In September, Çiğli will also be among the towns that use natural gas.

Everything is for the people of İzmir

İZMİRGAZ established subscription centres in 6 regions, namely, Halkapınar, Karşıyaka, Gaziemir, Aliağa, Torbalı and Kemalpaşa in order to serve better for the people of İzmir and to inform them

oluşan 6 ayrı bölgede abone merkezleri oluşturdu. Öte yandan farklı konularla ilgili tüketicilere yönelik broşürler bastırılarak; söz konusu abone merkezleri, yetkili iç tesisat firmaları, muhtarlıklar, anlaşma yapılan bankalar, tanıtım stantları ve abone merkezleri elamanlarının kendi bölgelerinde yaptıkları dağıtımlarla vatandaşlara ulaştırılıyor.

İZMİRGAZ bünyesinde kullanılan Abone Bilgi Yönetim Sistemi (ABYS) de, abone merkezlerinde gerçekleştirilen tüm abonelik işlemleri ve müşteri hizmetlerine ilişkin iş süreçlerinin bilişim sistemi ortamında yerine getirilmesini sağlıyor.

İzmir' in 1. dereceden deprem bölgesinde olması nedeniyle, doğal gaz kullanacak binalarda, deprem sensörü uygulaması zorunlu hale getirildi. Aboneyi korumak amacıyla; şartnameye 5 yıl garanti, 15 yıl yedek parça temin garantisi ve yetkili servis hizmeti verme zorunluluğu getirilirken, İZMİRGAZ bu konularda üreticilerden taahhütname aldı.

Her binaya servis hattı

EPDK ilgili mevzuatları ve ilgili şartnameler uyarınca; ilgili yerel yönetimlerden kazı izni alınan bölgelerde servis hatlarının yapımının mümkün olduğunca, dağıtım şebekesi ile birlikte yapılıp, bina girişine kadar getirilmesi sağlandı. Ayrıca İZMİRGAZ, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin talebi üzerine abone olsun veya olmasın her binaya servis hattı çekilmesi işlemini uyguluyor.

İZMİRGAZ, çalışmalarını sırasında İzmirlileri mağdur etmemek, rahatsızlıklarını en az seviyeye indirebilmek için büyük bir gayret içerisinde. Ancak bazı konulara teknik gözle bakmak gerektiğine dikkat çeken İZMİRGAZ Genel Müdürü Gökhan Bildacı, "Gerek çelik hat ve polietilen hatların, gerekse servis hatlarının sızdırmazlık testleri yapılmadan üzerlerinin asfaltlanması ya da beton dökme işleminin yapılması teknik olarak ve vatandaşın güvenliği açısından mümkün değildir. Bunun yapılması ve hatta talep bile edilmesi insan hayatı ile oynamaktır ki bu da İZMİRGAZ tarafından kabul edilemez bir yaklaşımdır" diyor.

İzmir'e en kaliteli ve en ekonomik hizmeti getirmeyi amaçladıklarını aktaran Bildacı, bünyesindeki çalışanlarla birlikte, işbirliği içinde olduğu birçok firma aracılığıyla yaklaşık 4 bin 500 kişiye istihdam yarattıklarının altını çiziyor. Bildacı, böylelikle İzmir ekonomisine büyük katkı sağladıklarını ve sağlamaya devam edeceklerini belirtiyor.

Bildacı şunları söylüyor: "Buna ilave olarak İzmir'de sanayi sektörü gelecekte, yeni organize sanayi bölgeleri kurulacak ve binlerce İzmirli iş sahibi olacaktır. İZMİRGAZ'dan her sertifika alan doğal gaz proje ve iç tesisat firması İzmir'de istihdam yaratmaktadır. Onay verilen firma sayısı 238'dir. Ayrıca doğal gazın İzmir'e gelişyle birlikte birçok kombi üretici firması kente olan yatırımlarını arttırmıştır."

on subscription services and natural gas. On the other brochures are printed for the consumers in different are; and the citizens are reached through the subscriptions centres, authorised internal plumbing companies, district governors, contracted banks, promotion stalls and the hand-outs by the staff members of subscription centres in their relevant areas.

The Subscription Information Management System used within İZMİRGAZ ensures that all subscription transactions and the processes for customer services at the subscription centres are carried out in electronic medium through information technologies.

As İzmir is situated in a first degree earthquake zone, it is obligatory to use seismic sensors in buildings where natural gas will be used. Furthermore, in order to protect the subscribers, it was stipulated in the specifications to offer a 5-year warranty and a 15-year spare parts provision guarantee as well as to render authorised services; and İZMİRGAZ demanded and collected relevant statements from the producers.

A service line for every building

In compliance with the relevant regulations and specifications by the Energy Market Regulatory Authority; in regions where excavation permits could have been obtained from the local administrations, the service lines were completed as much as possible, together with the distribution network, and brought all the way to the entrance of the building. Furthermore, regardless of being a subscriber or not, İZMİRGAZ brings a service line to every building upon the request of İzmir Metropolitan Municipality.

İZMİRGAZ is striving to ensure that the people of İzmir are not disturbed during the works, and that the annoyance is minimised. İZMİRGAZ General Manager Gökhan Bildacı notes however that a technical approach is required for certain matters, and says, "It is neither technically, nor in terms of human safety, possible to asphalt or lay concrete on both the steel lines and polyethylene lines, and the service lines, before the tightness tests are carried out. Doing or even asking for anything to the contrary would be risking human lives, which would be unacceptable for İZMİRGAZ".

Bildacı says that they aim at offering the most economic service to İzmir, with the highest quality, and address that with the employees, and through several companies cooperated, employment is offered for approximately 4500 people. Bildacı notes that, therefore, they have contributed and will continue to contribute significantly to the economy of the city.

Bildacı says: "Additionally, the industry will develop in İzmir, new organised industrial zones will be established, and employment will be offered for thousands of citizens in İzmir. Every natural gas project and internal plumbing company that receives a certificate from İZMİRGAZ creates employment in İzmir. Currently there are a total of 238 companies. Furthermore with the arrival of natural gas in İzmir, several companies producing combination devices increased their investments in the city."

GAZBİR Genel Kurulu Ankara'da gerçekleşti

Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği Derneği IV. Olağan Genel Kurulu 12 Mayıs 2007 tarihinde Ankara Hilton Otel'de yapıldı. Genel kurula, üye dağıtım şirketlerinin büyük çoğunluğu katıldı. Gündeme uygun olarak gerçekleştirilen Genel Kurul'da Başkan, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu Üyeleri oybirliği ile belirlendi ve ilk yönetim kurulu toplantısında görev dağılımı şöyle gerçekleşti :

İSİM
Mehmet KAZANCI
Nusret ARGUN
İmad ERDOĞAN
Erdoğan ARKIŞ
Yaşar ÇIKIŞ
Recep ARSLANTAY
Yaşar ARSLAN
Fatih ERDEM
Şeref EKİNCİ

GAZBİR YÖNETİM KURULU
Başkan
Başkan Yardımcısı
Başkan Yardımcısı
Başkan Yardımcısı
Genel Sekreter
Muhasip Üye
Üye
Üye
Üye

İSİM
Sedat SİVEREK
Seyit ŞAHİN
İlker ÇAKMAK

DENETİM KURULU
Başkan
Üye
Üye

GAZBİR General Assembly held in Ankara

The Fourth Ordinary General Assembly of the Natural Gas Distributors Association was held at the Ankara Hilton Hotel on May 12, 2007. A great majority of the member distribution companies attended the general assembly. The General Assembly was held in compliance with the agenda, and the Chairman, the Members of the Authority and the Members of the Audit Board were unanimously elected as follows.

NAME
Mehmet KAZANCI
Nusret ARGUN
İmad ERDOĞAN
Erdoğan ARKIŞ
Yaşar ÇIKIŞ
Recep ARSLANTAY
Yaşar ARSLAN
Fatih ERDEM
Şeref EKİNCİ

GAZBİR BOARD OF DIRECTORS
Chairman
Assistant Chairman
Assistant Chairman
Assistant Chairman
General Secretary
Member
Member
Member
Member

NAME
Sedat SİVEREK
Seyit ŞAHİN
İlker ÇAKMAK

AUDIT BOARD
Chairman
Member
Member

Eurogas Genel Kurulu yapıldı

Genel Kurulda, Eurogas'ın Yeni Başkanı seçildi

Eurogas'ın Genel Kurulu 15 Haziran 2007'de gerçekleştirildi ve Eurogas'ın yeni Başkanı olarak, ENI SpA - Doğal Gaz ve Enerji Bölümü İşletmeden Sorumlu Başkan Yardımcısı Mr. Domenico Dispenza seçildi. Genel kurulda, Eurogas'a Almanya'dan RWE Gas Midstream GmbH ve İspanya'dan Union Fenosa Gas S.A. olmak üzere iki yeni üye katıldı. Union Fenosa Gas ortak üye olarak katılırken RWE tam kurumsal üye olarak katıldı.

Dispenza, konuşmasında mevcut iç piyasa mevzuatının tam olarak ve zamanında uygulanmasının önemini tekrar vurguladı. Güçlerin uyumunun ve enerji düzenleme makamlarının yetkinliklerinin net olarak tanımlanmasının ne kadar gerekli olduğunu vurguladı. TSO'lar arasında bölgesel işbirliğindeki iyileştirmeler, mevcut ara bağlantıların daha iyi kullanılması ve ithalat kapasitesi de ayrıca önemle belirtildi.

Avrupa'ya doğal gaz tedarikinin güvencesi konuşmasında ele alınan diğer bir önemli konuydu. Tedarik güvencesi, dört faktöre bağlıdır: İç Pazar ile harici boyutlar arasında istikrarlı ve dengeli bir yaklaşım benimsenmesi; büyük yatırımlara yönelik gereksinim; üreticiler ve transit ülkeler ile Avrupa çapında diyalog kurulması ve nizami çerçeve ile siyasi çerçevenin istikrarlı olması. Dispenza, "Belli başlı üreticiler ile Avrupa'ya tedarik sağlayanlar arasında sürekli bir görüş ve uzmanlık alışverişi, gerek bizim tedarik güvencemiz, gerekse, onların arz güvencesine dair görüşleri açısından elzemdir" dedi.

Sürdürülebilirlik ile ilgili olarak, Eurogas, Avrupa Komisyonu'nun yenilenebilir enerjinin daha fazla kullanımı, enerji verimliliği ve emisyonların azaltılması vasıtasıyla, iklim değişikliği hedeflerine ulaşılmasına yönelik politikasını desteklemektedir. Üye devletlere, hedeflere ulaşmalarında ve kendi tedarik karmalarını seçmelerinde yeterli esneklik tanınmalıdır. Dispenza doğal gazın çevre avantajlarını ve enerji karmasına getirdiği büyük katkıların da önemini vurgulamıştır.

Eurogas, General Assembly held

New President of Eurogas elected at General Assembly

The General Assembly of Eurogas took place on 15 June 2007 and elected Mr. Domenico Dispenza, COO, ENI S.p.A. - Gas & Power Division, as new President of Eurogas. The Assembly welcomed two new members to Eurogas, RWE Gas Midstream GmbH, Germany, and Union Fenosa Gas S.A., Spain. Union Fenosa Gas has joined as an associate member. RWE has joined as a full corporate member.

In his speech Mr. Dispenza, reasserted the importance of the full and timely implementation of the existing internal market legislation. He stressed the need for harmonisation of powers, and a clear definition of the competences of energy regulators. Improvements in regional cooperation among TSOs, and better use of existing interconnections and import capacity, were also underlined.

Security of supply of natural gas to Europe was another important issue addressed in his speech. Security of supply depends on four factors: on a consistent and balanced approach between the Internal Market and external dimension considerations; the need for major investments; the European dialogue with producers and transit countries; and a stable regulatory and political framework. "A continuous exchange of views and expertise between the main producers and suppliers to Europe is necessary for the benefit of both our security of supply and their perception of security of demand", he said.

On sustainability, Eurogas supports the European Commission's policy to meet climate change objectives through increased use of renewables, energy efficiency and emission reduction targets. Member States should be left sufficient flexibility in reaching targets and choosing their own supply mix. Mr. Dispenza underlined the environmental advantages of natural gas and its major contribution to the energy mix.

GAZBİR, İzgaz'da toplandı

GAZBİR Meets at İzgaz

Doğal Gaz Dağıtıcılar Birliği (GAZBİR) Başkanı Mehmet Kazancı, 2008 yılının gaz dağıtım yılı olacağını söyledi. Gelecek yıl Türkiye'yi doğal gaz ağı ile öreceğini belirten Kazancı, "Çevremizdeki ülkelerde bulunan gazı Ankara'da toplayıp hem yurt içine hem de yurt dışına aktarmak için çalışıyoruz." dedi.

Türkiye genelinde 49 gaz dağıtım şirketinin bağlı olduğu GAZBİR, Kocaeli'de İzgaz binasında bir araya gelerek yapılacak çalışmalarını ele aldı. Kazancı'nın başkanlık yaptığı toplantıda, Türkiye'deki gaz dağıtım şirketlerinin durumu ele alınarak, mevcut problemleri çözmek için izlenilecek yol haritası üzerinde duruldu. Toplantıdan sonra bir açıklama yapan Kazancı, gelinen noktada dağıtım şirketlerinin emekleme dönemi olduğunu, bu notadan sonra koşma zamanı geldiğini söyledi. Özellikle 2008 yılında Türkiye'yi doğal gaz ağı ile örmek için çalışma yaptıklarını belirten Kazancı şöyle konuştu; "2008'de biz Türkiye'nin doğal gaz ağını çok hızlı bir şekilde öreceğiz. Gaz şirketleri olarak 2008 bizim için çok önemli, bunu hızlı bir şekilde gerçekleştireceğiz. Buna girmeden önce mevcut sorunları ortadan kaldıracacağız. Avrupa ile ikili ilişkileri en üst düzeye çıkartarak, teknik ve teknoloji alanında gerekli desteği alacağız. Aynı zamanda bizde onlara gerekli bilgi akışı sağlayacağız. Çünkü biz bu alanda çok önemli bir noktaya geldik. Bu toplantıda özellikle AB sürecinde dağıtım şirketlerinin uyum aşamasını gözden geçiriyoruz. Bu bölgedeki gaz şirketleri ile olan ilişkilerimizi gözden geçiriyoruz. Teknik altyapının düzenlenmesini ele alıyoruz. Türkiye AB'ye girmeden önce biz bu entegrasyonu şimdiden sağlamak için toplantılar ve konferanslar düzenliyoruz. Birlik içinde birkaç kişiyi seçtik, bunlar yurtdışındaki gaz şirketlerinin toplantılarına katılacaklar. Eurogaz'ın bazı toplantılarına katılacağız."

Mehmet Kazancı, the President of Natural Gas Distributors (GAZBİR) said that the year 2008 will be the year for natural gas distribution. Kazancı stated that next year, they will weave the country with a network of natural gas, and added, "We are trying to gather the gas of the neighbouring countries in Ankara, and to convey it both in and outside the country".

49 natural gas distribution companies throughout the country are working under GAZBİR, which held a meeting at the İzgaz building in Kocaeli, to discuss the studies to be carried out. The meeting was chaired by Kazancı and the state of the natural gas distribution companies in Turkey was discussed during the meeting as well as a road map to be followed for solving the current problems. Kazancı gave an explanation after the meeting and he said, the stage until now was the preparation stage for the distribution companies and that now, it was time to run. Kazancı stated that particularly in 2008, they are spending efforts to weave a grid of natural gas throughout the company, and said: "In 2008, we shall weave the Turkish network of natural gas very fast. As the natural gas companies, 2008 is very important for us, and we shall accomplish this fast, before which we shall solve the existing problems. We will maximise our dialogue with Europe and receive the necessary support in terms of technique and technology, offering them the necessary flow of information in return; as we have come to a very important point in this respect. In this meeting, we are particularly reviewing the compliance stage of the distribution companies within the scope of accession to the EU. We are also reviewing our relations with the natural gas companies. We are working to ensure that the technical infrastructure is arranged. Before Turkey becomes an EU member, we are holding meetings and conferences to ensure this integration already. We have specified some individuals within the association who shall attend the meetings of the natural gas companies. We will attend some of the meetings of Eurogas."

Karaman, doğal gaz ile buluştu

13 mahallenin alt yapısı tamamlanan Karaman'da doğal gaz dağıtımı başladı. doğal gaz yakma töreni, Aktekke Meydanı'nda gerçekleşti.

Şehir içinde doğal gaz polietilen şebeke hattının gaz dağıtımına başlaması sebebiyle Aktekke meydanında düzenlenen gaz yakma törenine Karaman Valisi Fatih Şahin, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Sami Demirebilek, milletvekilleri Mevlüt Akgün, Lütfü Elvan, Karamangaz Yönetim Kurulu Başkanı Nusret Argun, Energaz Yatırımlar ve İşletmeler Koordinatörü Uygur Erbil, Belediye Başkanı Ali Kantürk ile çok sayıda davetli katıldı. Törende Karamangaz Yönetim Kurulu Başkanı Nusret Argun, "Bugün ülkemiz için çalışanların değerini çok daha iyi anlıyoruz. Bir insanın sahip olabileceği en büyük destek güç birliktir. Karaman'ın doğal gaza kavuşmasında katkısı olan herkese teşekkür ediyorum. Bugünkü çalışmayla omuzlarımızı büyük bir sorumluluk yüklenmektedir. doğal gazın yaygınlaşmasında hedefimiz bugün ulaştığımızdan daha büyük olacak" şeklinde konuştu.

Törende bir konuşma yapan Ak Parti Karaman Milletvekili Lütfi Elvan, hükümetin son 4 yılda 50 ili doğal gazla buluşturduğunu belirterek, doğal gazın ucuz yakıt ve kolay kullanımıyla çevre dostu olduğunu söyledi. Başkan Kantürk ise, Şubat 2005'te yapılan ihaleyle başlayan doğal gaz çalışmasının Ocak 2007 itibarıyla 13 mahallede fiziki olarak başladığını ve Eylül'de de tamamlandığını söyledi.

13 Mahalle ve 12 Bin Konut

Karamangaz'ın yürüttüğü doğal gaz çalışmalarıyla kentte 13 mahallede bulunan 12 bin konuta doğal gaz artık verilecek. Cumhuriyet, Molla Fenari, Külhan, Piri Reis, Tahsin Ünal, Hamidiye, Nefise Sultan, Valide Sultan, Ahi Osman, Kirişçi, Kazımkarabekir, Cedit ve Mahmudiye mahallelerinde doğal gazın konutlara sırayla verileceği öğrenildi.

Törende konuşan Vali Şahin ise, teşvik kapsamına giren Karaman'a 150 trilyon yatırım yapıldığına dikkat çekerek, çevre dostu doğal gazın Karaman ile buluşmasından mutluluk duyduğunu belirtti. Yapılan konuşmaların ardından Karaman'da doğal gaz yakma töreni için protokol üyeleri ilk gazı ateşleyen düğmeye bastı.

Karaman meets with natural gas

In Karaman, where the infrastructure of 13 districts is completed, the distribution of natural gas started. Natural gas ceremony was held at the Aktekke Square.

A natural gas ceremony was held at the Aktekke square celebrating the natural gas polyethylene network line starting to distribute natural gas; and the attendees included the Karaman Governor Fatih Şahin, Associate Professor Sami Demirebilek, the Undersecretary for the Ministry of Energy and Natural Resources, Members of the Parliament Mr Mevlüt Akgün and Mr Lütfü Elvan; Karamangaz Chairman Mr Nusret Argun, Energaz Investments and Operations Coordinator Mr Uygur Erbil, Mayor Mr Ali Kantürk and several guests. During the ceremony, the Karamangaz Chairman Mr Nusret Argun made a speech, and said, "We understand better the worth of those working for our country. The biggest strength a person can have is combined forces. I would like to express my gratitude to everyone who worked for Karaman to have natural gas. With this work, we have undertaken a major responsibility. Our goal for the expansion of natural gas will be greater than what we have accomplished in the present".

Akparti Karaman Member of the Parliament Mr Lütfi Elvan gave a speech at the ceremony, and said that in the last 4 years, the government helped 50 cities embrace natural gas, and added that natural gas is a cheap fuel, and environment-friendly, as well as being easy to use. Mayor Kantürk said that the natural gas activities with the tender held in February 2005, and as of January 2007, it physically started in 13 towns and completed in September.

13 Districts and 12,000 Households

With the natural gas works carried out by Karamangaz, 12,000 households in 13 districts will be able to receive natural gas. In the districts of Cumhuriyet, Molla Fenari, Külhan, Piri Reis, Tahsin Ünal, Hamidiye, Nefise Sultan, Valide Sultan, Ahi Osman, Kirişçi, Kazımkarabekir, Cedit and Mahmudiye, natural gas would be released to households gradually.

Governor Şahin who spoke at the ceremony noted that Karaman is within the scope of incentives and that an investment of 150 trillions has been made for the city; and expressed his happiness about Karaman embracing the environment-friendly natural gas. After the speeches made, the members of the protocol pressed the button for the first gas for the natural gas ceremony in Karaman.

GAZBİR'den iftar yemeği

GAZBİR'in düzenlediği iftar yemeği; 19 Eylül 2007 tarihinde Ankara Hilton Otelinde gerçekleşti.

İftara, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dr. M. Hilmi Güler, Yozgat Milletvekili TBMM Enerji Komisyon Üyesi Osman Coşkun, ETKB Müsteşar Yardımcısı Selahattin Çimen, EPDK İkinci Başkanı Yusuf Tülek, EPDK Kurul Üyesi Celal Ustaoglu, EPDK Kurul Üyesi metin Başlı, EPDK Kurul Üyesi Hüseyin Karataş, BOTAŞ Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür Vekili Hüseyin Saltuk Düzyol, BOTAŞ Doğal Gaz İşletmeleri Direktörü Murat Akkaya, GAZBİR Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kazancı, GAZBİR Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Nusret Argun, GAZBİR Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İmad Erdoğan, İGDAŞ Genel Müdürü Levent Tüfekçi ile Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri, EPDK ve BOTAŞ'tan da davetliler katıldı.

İftar yemeğinde bir de konuşma yapan Enerji Bakanı Güler, doğal gaz dağıtımçıların tedarikinin yanında doğal gaz depo yatırımlarına, LNG nakline ve hatta elektrik üretimine de girmeleri gerektiğini belirterek, bakanlık olarak gerçekleştirdikleri projelerden bahsetti.

Konuşmasında BTC projesinin bitirilmesiyle her gün bu hattan 1 milyon varil petrolün aktığını belirten Güler, "1 milyon varil, bu bir ırmak şu anda bu rakamı 1,6'ya çıkartmaya çalışıyoruz" dedi. Türkiye'de 9 ilde başladıkları doğal gaz kullanımının 49 ile çıkarıldığını ve bu sayının yakında 81'e çıkarılacağını vurgulayan Güler, Türkiye'nin doğal gaz konusunda şu anda en büyük adımları atan ülkelerin başında geldiğini belirterek sözlerine şöyle devam etti. "Türkiye Çin'den sonra doğal gaz piyasası en hızlı büyüyen ikinci ülke konumunda. Gaz dağıtıcıları artık doğal gaz tedarikçisi olmak konusunda da çaba harcamalı. Devletin her türlü desteği arklarında."

Konuşmasında enerji sektörünü elinde tutan ülkelerin global ekonominin geleceğinde belirleyici olmayı sürdüreceğine de işaret eden Güler, dağıtıcı şirketlerin, tedarikçi olmanın yanında, doğal gaz depo yatırımlarına, LNG nakline ve hatta elektrik üretimine de girmelerini salık verdi.

Güler; haritanın hep hep batısına baktıklarını ancak haritanın doğusuna da bakılması gerektiğini, neticede bu bölgede bulunan Türkmen gazı ve Kazak gazlarının önlem alınmazsa, Çin'e doğru akacağını ve oraya giden her gazın gaz dağıtım kuruluşları için bir tehdit olduğunu belirtti.

Ayrıca Bakan Güler, "Kontrat devirleri tamamlandıktan sonra gaz ithalatını serbest bırakmayı planlıyoruz" dedi. Güler, doğal gaz aramalarından ümit verici sonuçlar elde ettiklerini, yakın bir gelecekte doğal gaz ve petrolde dışa bağımlılığın çok az olacağını ya da artık hiç kalmayacağını da vurguladı.

Iftar meal by GAZBİR

GAZBİR organized an iftar meal on September 19th 2007 at the Ankara Hilton Hotel.

Minister of Energy and Natural Resources, Dr. M. Hilmi Güler, Yozgat MP and Member of the Parliamentary Energy Commission Osman Coşkun, Deputy Undersecretary of the Ministry of Energy and Natural Resources Selahattin Çimen, Deputy President of the Energy Market Regulatory Authority (EMRA) Yusuf Tülek, EMRA Board Member Celal Ustaoglu, EMRA Board Member Hüseyin Karataş, President and General Manager of BOTAŞ Hüseyin Saltuk Düzyol, Director of Natural Gas Business Department of BOTAŞ Murat Akkaya, President of GAZBİR Mehmet Kazancı, Vice President of GAZBİR Nusret Argun, Vice President of GAZBİR İmad Erdoğan, General Manager of İGDAŞ Levent Tüfekçi; guests from natural gas companies, EMRA, BOTAŞ were present at the iftar dinner.

Delivering a speech at the dinner, Minister of Energy Güler stated that along with supply of gas, natural gas distributors should make investments in natural gas storage facilities, LNG transmission and even electricity generation, and told about the projects completed by the Ministry.

Noting that with the completion of the BTC project, one million barrel of oil is currently flowing through this channel, Güler said that this is like a river and that their goal is to increase this amount to 1,6 million barrels per day. Stressing that natural gas is now used in 49 cities, up from 9 cities at the start, and the aim is to further increase this number to 81 cities in the near future, Güler cited Turkey as one of the leading countries making great progress in natural gas investments. He went on to say that "Turkey comes after China as the second fastest growing country in terms of its natural gas market. Natural gas distributors should now make efforts to become natural gas suppliers as well. The state is ready to back all such investments."

Güler remarked that countries that have a dominating power in the energy sector will also have a determining role in the global economy. Therefore, he advised natural gas distributors to further invest in natural gas storage facilities, LNG distribution and even electricity generation.

Güler stated that there is a tendency to focus on the west, but it is also crucial to look towards the east because if the necessary precautions are not taken for the Turkmen and Kazak natural gas, these valuable sources will start flowing towards China and every drop of gas that escapes to China will be a threat for the distribution companies.

In addition, Güler stated "We are planning to liberalize natural gas imports once contract transfers have been completed." Güler also stressed that positive results are emerging from the ongoing natural gas exploration projects and Turkey's dependence on natural gas and petroleum imports will seriously decrease or even diminish in the near future.

Nurettin Erikçi İZGAZ Yatırımlar Genel Müdür Yardımcısı Dr. Eng. Luigi Scopesi Marcogas Başkanı (President of Marcogas), Sibel Sayiner GAZBİR Dernek Müdürü, Daniel Hec Marcogas Genel Sekreteri

Nurettin Erikçi İZGAZ Investments Assistant General Manager, Dr. Eng. Luigi Scopesi President of Marcogas, Sibel Sayiner GAZBİR Association Manager, Daniel Hec Marcogas Secretary General

5. Avrupa Gaz Forumu, verimli ve sürdürülebilir enerjiye odaklandı

12-13 Eylül 2007 tarihlerinde "Doğal Gaz: Avrupa İçin Verimli ve Sürdürülebilir Enerji" sloganı ile Fransız Gaz Birliği (AFG) ve Marcogaz tarafından Paris'te düzenlenen 5. Avrupa Doğal Gaz Forumu'na GAZBİR Dernek Müdürü Sibel Sayiner ve İZGAZ Genel Müdür Yardımcısı Nurettin Erikçi katılmıştır. Sibel Sayiner'in konferans ile ilgili açıklamaları aşağıda verilmektedir:

Forumda teknolojik gelişmeler de dahil doğal gaz endüstrisinin teknik konuları çok yönlü olarak değerlendirilmiştir. Organizasyon içerisinde doğal gaz endüstrisi ile ilgili geniş bir Expogaz sergisi de yer almıştır.

Konferansta yer alan oturum başlıkları; Enerji Verimliliği ve Doğal Gaz Endüstrisinin Sürdürülebilirliği, Gaz Konusunda Araştırma ve Geliştirme, Şebeke Varlıklarının Yönetimi (İletim ve Dağıtım), Gaz Kalitesine İlişkin Konular olmuştur. Konferansta üzerinde durulan konulardan biri de cihazlara enerji sınıflandırması olmuştur. Bu kapsamda, Avrupa çapında gerek ülke gerekse Avrupa Birliği bazında uygulanmasına önem verilen enerji verimliliği ve tasarrufu konusunun, dağıtım sektörünün nihai kullanıcılarının hizmetindeki ekipmanların daha verimli ve etkin kullanılmasına yönelik çalışmaların yoğun şekilde yapıyor olması sonucunu getirdiği ve bu çerçevede doğal gaz yakan cihazlara enerji sınıflandırması (Energy Label) yapılması konusunda Avrupa ülkelerinde çalışmalar yapıldığı gözlemlenmiştir. Araştırma ve geliştirme konusunda yapılan çalışmaların ise iletim ve dağıtım şebekeleri için daha etkin inşaat ve işletme süreçleri sağlayacak teknolojilerin geliştirilmesine yönelik çalışmaları kapsadığı görülmüştür. Aynı ve önemli bir husus da, şebeke varlıklarının yönetimi konusu olup, Avrupa çapında dağıtım şebeke varlıklarının korunması ve geliştirilmesi ile bu konularda gereken yatırımlar konusunda çeşitli ülkelerin ayrıntılı çalışmalarının mevcut olduğudur. Bu kapsamda, dağıtım sistem operatörlerinin işletme şartlarını daha iyiye götürmek amacıyla sistem içerisinde performans indikatörleri kullanılmakta ve bu konuda düzenleyici kurumlar ile işbirliği oluşturulmakta, şebekelerin daha iyi yönetilebilmesi için geliştirilen sorumluluk yönetim sistemleri bulunmakta ki; sunumlarda da ülkelerin bu uygulamalardan olumlu sonuçlar elde ettiği belirtilmiştir.

Konferansta yer alan diğer bir önemli husus ise izledikleri politikalar (Avrupa çapında tüm şebekelere ayrımcılık olmadan ulaşılabilmesi, emisyonların düşürülmesi, v.b) gereği tüm Avrupa ülkelerinin tek bir gaz kalite standardı kullanması hedefine yönelik olarak Avrupa Birliği düzenleyici kurumları tarafından çalışmaların başlatılmış olmasıdır.

Konferans kapsamında yer alan şirket, düzenleyici kurum ve Avrupa parlamentosu temsilcilerinin yer aldığı "Tek Bir Avrupa Gaz Politikasına Doğru" başlıklı panelde; Avrupa çapında tüm tarafların şebekeye ulaşımının sağlanması ve şebeke yatırımlarının teşvik edilmesi gerekliliği, mülkiyet ayrıştırılması (ownership unbundling) konusunun yatırım yapacak şirketlerin önünde engelleyici bir unsur olarak durduğu, ülkeler bazındaki düzenleyici kurumların koordinasyonunu ve uyumunu sağlayacak Avrupa çapında bir teşekkül oluşturulmasının desteklendiği, yaşanan serbestleşme sürecinde şirket birleşmelerinin dikkat çekici boyutta

5th European Forum Gas, focuses efficient and sustainable energy

GAZBİR Manager Sibel Sayiner and IZGAZ Deputy General Manager Nurettin Erikçi attended the 5th European Forum Gas 2007 held in Paris by the French Gas Association (AFG) and Marcogaz between September 12-13, 2007 with the running slogan "Natural Gas: Efficient and Sustainable Energy for Europe." Sibel Sayiner's comments on the conference are as follows: The forum focused on the technological developments and technical aspects of the natural gas industry in detail. In addition, an Expogaz Exhibition was organized within the framework of the forum.

The sessions were entitled "Energy Efficiency and Sustainability in Natural Gas Industry", "Research and Development Challenges in Gas", "Network Asset Management (Transmission and Distribution)" and "Gas Quality Issues". One of the topics discussed was the "energy labeling" of appliances. Pointing out the fact that the focus on energy efficiency and savings has led to intensive efforts to improve the efficiency and effectiveness of the energy appliances utilized by the final users, it was also mentioned that preparations are underway in several European countries to classify natural gas appliances based on their energy consumption levels (Energy Label). It was noted that research and development work is being carried out to create technologies for more efficient construction and management processes to be used by the transmission and distribution networks. Another important issue is the management of network assets and it was seen that individual countries are making detailed studies concerning the protection, preservation and development of network assets on the European scale and the necessary investments for this purpose. In this context, distribution companies are using performance indicators within the system to improve service quality and making necessary collaboration with the regulatory authorities to develop responsibility management systems. The presentations indicate that countries are achieving favorable results from these applications. Another topic discussed in the conference was the need to adopt coherent and unified energy policies (such as providing access to all networks across Europe without any discrimination, lowering emissions, etc.) to achieve a unified gas standard across Europe and European regulatory authorities are working towards this goal.

In the session entitled "Towards a Unified European Gas Policy", companies, regulatory authorities and representatives of the European Parliament discussed the need for all parties across Europe to have an access to the network and the necessity of providing incentives for new network investments. It was stressed that the issue of ownership unbundling creates an obstacle for potential investors and that it was deemed favorable to establish a European institution to oversee and coordinate the regulatory authorities within each country. The growth in mergers in the course of liberalization of the sector was also noted and the participants shared the idea that it is necessary to establish an obligatory European transit network for the transmission companies.

olduğu, iletim sistem işletmecileri için bir Avrupa transit şebekesinin oluşturulmasının herkesin ortak görüşü olması ve zorlayıcı olması gerektiği, bu projelerin tüm kurallardan bağımsız olarak hayata geçirilmesi ve bu yatırımlarda sorumlulukların ülkeler ve şirketlere dağıtılması gerektiği, 1 Temmuz 2007 tarihi itibarı ile piyasanın tamamen serbestleşmesi akabinde, tüketicilerin bu yeni özgürlükler konusunda bilgilendirilmeye devam edildikleri, artık altyapıya ayrımcı olmayan erişimin söz konusu olduğu ancak tüm tüketicilerin fayda sağlaması ile piyasanın tam serbestleşmesinin başlayacağı, tüketicilerin gaz sağlayıcılarını değiştirirken haklarının korunuyor olması gerektiği hususları vurgulanmıştır.

Konferans sırasında diğer katılımcıların yanı sıra Marcogaz'ın çalışma komitelerinde görev yapmakta olan kişilerle de tanışma imkanı doğmuş, Marcogaz'ın çalışmaları ve bazı güncel konular hakkında bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Avrupa çapındaki doğal gaz iletim, dağıtım ve gaz kullanımı konusunda çalışan büyük şirketlerin üyesi olduğu Marcogaz komiteleri, Avrupa çapında gaz sektöründeki teknik gelişmelerin takibinde inisiyatif elinde tutarak, piyasa şekillenmesinde söz sahibi olmak amaçlı çalışmaktadır.

Konferans, Avrupa ülkeleri ve Avrupa Komisyonu bazında doğal gaz ve dağıtım sektörüne ilişkin yatırımlar ve buna bağlı olarak yapılan çalışmalar hakkında bilgi sahibi olunması ve Avrupa doğal gaz sektöründe söz sahibi firma, organizasyon ve düzenleyici kurum temsilcileri ile tanışma ve iletişim kurma imkanını sağlamıştır. Bu girişimlerimizi sürdürerek Avrupa Birliği'ne entegrasyon sürecinde olan ülkemiz dağıtım sektörünün gelişimine katkıda bulunmak aslı görevi olan GAZBİR'i, benzer konularda ülkemizde yapılması gerekenler konusunda inisiyatif kullanabilecek duruma getirmeyi hedeflemekteyiz.

It was also a commonly held view that these projects should be implemented free of all other regulations and the responsibilities in these investments should be shared by the respective countries and companies. Following the full liberalization of the sector on July 1st 2007, the consumers are being informed about their new privileges and now have undiscriminating access to networks. But the sector will be fully liberalized in a real sense when consumers are able to take advantage of the benefits and that their rights have to be protected when they wish to switch from one supplier to another.

The conference gave the opportunity to meet the experts who serve at the working committees of Marcogaz along with other participants and to exchange views and information on current issues and activities of Marcogaz. European companies operating in the fields of natural gas transmission, distribution and utilization are members of the Marcogaz committees which take the initiative in the follow-up of latest technical developments in the gas sector around Europe and aim to have control over the structure of the market.

The conference gave the opportunity to learn about the sanctions applied by the European countries and the European Commission in natural gas and distribution sectors and to meet officials from the companies, organizations and regulatory authorities of the European natural gas sector. The primary responsibility of GAZBİR is to make contributions to the development of our natural gas sector in the course of Turkey's integration to the European Union. We aim to enable GAZBİR to take the necessary initiative to lead the country in this process.

Aksaray'ın Energaz'a satışı onaylandı

Sale of Aksaray to Energaz approved

Global Yatırım Holding A.Ş.'nin (GYH) dolaylı iştiraklerinden Energaz Gaz Elektrik Su Dağıtım A.Ş., ERS İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'den ERS Aksaray doğal gaz Dağıtım A.Ş. hisselerinin yüzde 100'ünü 6 milyon ABD Doları karşılığında satın almasına ilişkin 29 Haziran 2007 tarihinde duyurulan Hisse Alım ve Satım Sözleşmesi kapsamında, EPDK tarafından hisse devri için gerekli izinler verilmiş olup, Akgaz A.Ş.'nin tamamının devrine ilişkin hisse devir işlemlerinin tamamlandığı açıklandı.

Global Yatırım Holding İş Geliştirme Bölüm Başkanı Mehmet Ali Deniz, Global Yatırım Holding'in enerji sektöründeki yatırımlarına hızla devam ettiğini belirterek, "GYH olarak, yaptığımız yatırımlarla doğal gaz faaliyet alanlarımızı genişletme konusundaki yatırımlarımıza devam ediyoruz." dedi.

Energaz A.Ş.'nin özel sektör gaz dağıtıcılarından biri olduğunu hatırlatan Mehmet Ali Deniz, "Energaz A.Ş., 2011 yılında yaklaşık 900 bin aboneye 1 buçuk milyar metreküp doğal gaz dağıtacak olup, Türkiye'de ise yaklaşık yüzde 5 pazar payına sahip olmayı hedefliyor. ERS Aksaray doğal gaz Dağıtım A.Ş.'nin satın alınmasıyla birlikte GYH olarak doğal gaz yatırım stratejimizde hedeflediğimiz noktaya her geçen gün biraz daha yaklaşıyoruz" dedi.

EPDK has granted the necessary permissions for the transfer of the shares within the context of the Share Purchase and Sale Contract announced on June 29, 2007 relating to purchase by Energaz Gaz Elektrik Su Dağıtım A.Ş., one of the indirect subsidiaries of Global Yatırım Holding A.Ş. (GYH), of 100 percent shares of ERS Aksaray doğal gaz Dağıtım A.Ş. from ERS İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. in consideration of a USD 6 million, and it has been announced that the transactions relating to transfer of all of the shares of Akgaz A.Ş. have thus been completed.

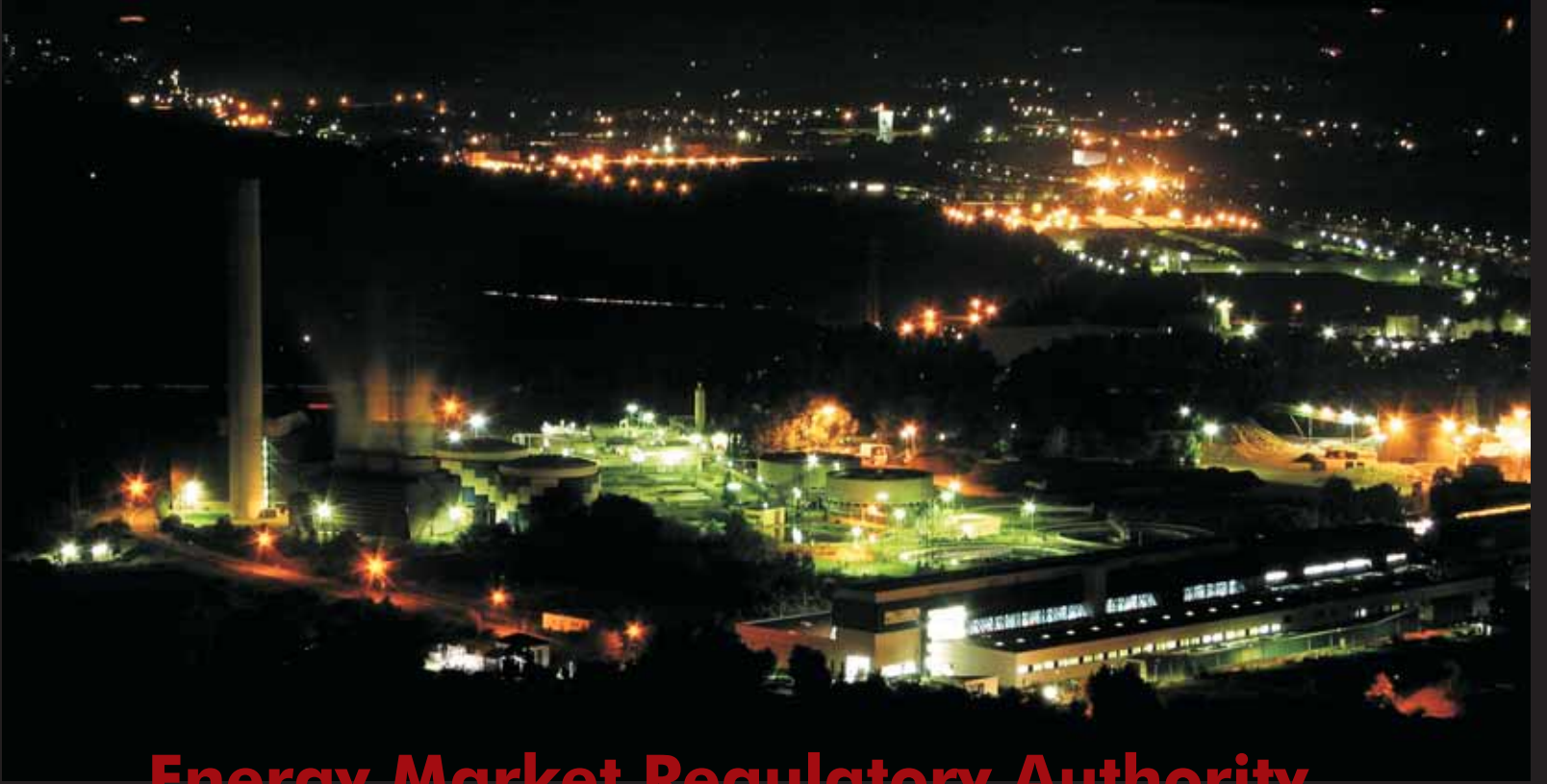
Global Yatırım Holding Business Development Department Head Mehmet Ali Deniz noted that Global Yatırım Holding continues with the investments in the energy sector at full speed. "As GYH, we are continuing our overall investments with our investments towards extension of our fields of business in the natural gas market," said Mehmet Ali Deniz.

Reminding that Energaz A.Ş. is one of the private sector gas distributors in Turkey, Mehmet Ali Deniz went on to say that "Energaz A.Ş. will be distributing some 1.5 billion metric cubes of natural gas to some 900.000 subscribers in the year 2011 and targets to have a market share of around 5 percent in Turkey. With the purchase of ERS Aksaray doğal gaz Dağıtım A.Ş., as GYH, we are more and more getting closer to the point we target for our natural gas investment strategy."

EPDK Özel Sayısı

Dergimizin bu sayısında EPDK'ya özel bir yer ayırarak, kurumun doğal gaz sektörüne bakışını sizlerle paylaşmak istedik. Bu sene beşinci yılını kutlayan EPDK, sektörümüzde önemli başarılarla imza atıyor ve son derece tempolu bir çalışma ile ülkemizin dört yanına doğal gazın götürülmesinde etkin bir rol oynuyor.

Energy Market Regulatory Authority Special Issue

In this issue of our magazine, we wanted to offer a special place for the Energy Market Regulatory Authority, and wanted to share the opinions of the institution on the natural gas sector. The Energy Market Regulatory Authority celebrates its fifth anniversary this year, with significant accomplishments in the industry; and with hard work and efforts, it plays an active role in ensuring that everywhere in Turkey receives natural gas.

EPDK Kurul Üyeleri

Energy Market Regulatory Authority Board Members

Yusuf Günay, Başkan

1963'de Sinop-Türkeli'de doğdu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun olan Yusuf Günay, 1997 yılından itibaren 5 yıl süreyle Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü görevini yürüttü.

1990-1991 yıllarında İngiltere Kraliyet Kamu Yönetimi Enstitüsü'nde Modern Kamu Yönetimi Teknikleri ve Avrupa Topluluğu Hukuku konusunda eğitim gördü. Ankara Üniversitesi ATAUM'da Avrupa Topluluğu Hukuku Uzmanı oldu. 1999 yılından itibaren Hükümet temsilcisi olarak Basın İlan Kurumu Genel Kurul ve Yönetim Kurulu

üyeliği ile Başkan Vekilliği görevlerinde bulundu.

Yusuf Günay, 25 Nisan 2002 tarihinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun tam üye olduğu ve Orta ve Doğu Avrupa Ülkeleri ile Orta Asya Cumhuriyetlerinden 23 özerk kurumun tam üye ve 4 kurumunda gözlemci üye olduğu ERA (Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Örgütü) Yönetim Kurulu'na 2004 yılı Mayıs ayında yapılan Genel Kurulunda seçilmiştir. Yusuf Günay ayrıca 2006 yılı Mayıs ayından beri Akdeniz Bölgesi Enerji Düzenleyicileri Topluluğu MEDREG'in Başkan Yardımcısıdır. 2007 yılı Mayıs ayında İstanbul'da yapılan 6. ERA toplantısında 2 yıl süreyle ERA başkanı seçilmiştir. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Yusuf Günay, Chairman

He was born in 1963, in Sinop, Türkeli. He is a graduate of Ankara University Faculty of Political Sciences, and since as of 1997, for a period of 5 years, he was the General Manager of Prime Ministry Laws and Decisions.

Between 1990 and 1991, he attended the United Kingdom Royal Public Management Institute for Modern Public Management Techniques and the European Community Law. He became a European Community Law Specialist at the Ankara University ATAUM. From 1999 on, he was the Member of the General Council and Board of Directors of the Press Notices Committee as the Government representative and Deputy Chairman.

During the General Assembly held on May 2004, Yusuf Günay was elected as a member of the Board of Directors of ERA (Energy Regulators Regional Assembly), of which the Energy Market Regulatory Authority is a fully member since April 25, 2002, and of which 23 autonomous institutions from Central and Easter Europe, and Central Asia Republics are full members, and four other members as observing members. Furthermore, since May 2006, Yusuf Günay is the Vice President of MEDREG, Mediterranean Region Energy Regulators Group. During the 6th ERA meeting held in Istanbul in May 2007, he was elected as the President of ERA for 2 years. He is married and he has two children.

Yusuf Tülek, İkinci Başkan

1962 Denizli-Tavas doğumlu. 1983 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği bölümünden mezun olduktan sonra Türkiye Elektrik Kurumu Zonguldak Çatalağzı Termik Santrali'nde mühendis olarak göreve başladı. 1986-1994 yılları arasında 1200 MW Trakya Doğal Gaz Santrali Müdür Yardımcısı olarak çalıştı. Ardından kamu ve özel sektör şirketlerinde proje ve santral müdürü, koordinatör ve danışman olarak görev aldı.

Yusuf Tülek, Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür Yardımcısı iken 3 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Atama Kararı

ile EPDK Kurul Üyeliği görevini üstlendi.

Enerji sektöründe yapısal değişimler, strateji ve planlama, İHD, Yİ ve YİD Modeli uygulamalara fizibilite ve teklif çalışmaları, enerji arz-talep analizi, özelleştirme faaliyetleri çerçevesinde mülkiyet satışı etüt ve teklif çalışmaları gibi uzmanlık alanları bulunan Tülek, İngilizce ve Almanca biliyor. Yusuf Tülek evli ve iki çocuk babasıdır.

Yusuf Tülek, Vice President

He was born in 1962 in Tavas, Denizli. He was graduated in 1983 from the Black Sea Technical University, Faculty of Mechanical Engineering, and he started working as an engineer at the Turkish Electricity Authority, Zonguldak Çatalağzı Thermal Plant. Between 1986 and 1994, he worked as the Assistant Manager at the 1200 MW Trakya Natural Gas Plant. He then worked as project and plant manager, coordinator, and consultant for public and private companies.

While Yusuf Tülek was a Member of the Board, and Assistant General Manager at the Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) with the Cabinet Decree of Appointment published in the Official Gazette on January 3, 2004, he was appointed as the Board Member of Energy Market Regulatory Authority.

The field of specialisation for Tülek covers the changes in the energy sector, strategy and planning, feasibility and offer studies for Transfer of Operation Rights, Build and Operate, and Build Operate and Transfer Models, energy offer and demand analysis, studies for transfer of ownership and bid preparations for privatisation activities. He speaks English and German. Yusuf Tülek is married and has two children.

C. Cengiz Kırал, Kurul Üyesi

1952 yılında Ankara'da doğan C.Cengiz Kırал, Hacettepe Üniversitesi'nden 1975 yılında Kimya Yüksek Mühendisi olarak mezun oldu. Aynı yıl PETKİM Alioğa Petrokimya Kompleksi'nde proje mühendisi olarak göreve başladı. Bu kuruluşta proje şefi, proje başmühendisi ve yatırımlar müdür muavini görevlerinde bulundu. Bu görevleri sırasında muhtelif petrokimyasal tesislerin etütten ön projeye, tekliflerin değerlendirilmesinden inşaat ve montaj faaliyetlerine kadar her aşamasında çalışmalar yürüttü.

1986 yılında Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na geçen Kırал, bu kuruluşta da sırasıyla sektör uzmanı, proje grup başkanı ve genel sekreter yardımcısı olarak 11 yıl hizmet verdi. DPT'de sektörel politikaların oluşturulması, yıllık programlar ve beş yıllık kalkınma planlarının hazırlanması, kamu yatırım programlarının genel koordinasyonu çalışmalarında ve ayrıca özel ihtisas komisyonlarında koordinatör olarak, görev aldı.

1997 yılında Dış Ticaret Müsteşarlığı'na, Dış Ticarete Standardizasyon Genel Müdürü olarak atandı. Bu görevi esnasında Avrupa Birliği Teknik Mevzuatı'nın Türk Mevzuatı'na uyumlaştırılması, ithalat ve ihracatta standardizasyon mevzuatının hazırlanması ve uygulanması, belgelendirme ve akreditasyon mevzuatının hazırlanması vb. çalışmalarda bulundu.

İhracatı Geliştirme ve Etüd Merkezi, TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü, Türk Standartları Enstitüsü Yönetim Kurulu Üyelikleri ve TSE Petrol Standartları Hazırlık Grup Başkan Vekilliği gibi part-time görevleri de yapan Kırал, 19 Kasım 2001 tarihinde Kurul Üyesi olarak göreve başlamış olup, evli ve 2 çocuk babasıdır.

C. Cengiz Kırал, Board Member

C. Cengiz Kırал was born in Ankara in 1952 and he graduated from the Hacettepe University in 1975 as a Chemical Engineer, MSc. The same year, he started working at the PETKİM Alioğa Petrochemical Complex as a project engineer, where he respectively was promoted to project supervisor, project chief engineer, and deputy manager for investments. During these positions, he carried out studies for various petrochemical facilities from the study stage to the preliminary design, from the assessment of the bids to construction and installation activities.

He started working at the State Planning Organisation in 1986, and he worked there for 11 years, first as a sector specialist, then project group president, and finally as the general secretary. He played an active role in the creation of sector policies at the State Planning Organisation, preparation of annual programs and five-yearly development plans, in the general coordination of public investment programs, and also he worked as a coordinator at the specialisation commissions.

In 1997 he was appointed as the General Manager in charge of Standardisation in Foreign Trade, at the Undersecretariat of Foreign Trade. In the meantime, he worked on the conformance of the Turkish Legislation with the European Union Technical Legislations, the preparation and the implementation of standardisation legislation for imports and exports, and the preparation of certification and accrediting legislation.

Kırал is a Member of the Board for the Exports Development and Studies Centre, TÜBİTAK International Meteorology Institute, and Turkish Standards Institute, and he is the Deputy Chairman for the TSE Oil Standards Preparation Group; he has started a Board Member on November 19, 2001. He is married and has two children.

Muzaffer Keleş, Kurul Üyesi

1952 yılında Konya'da doğan Muzaffer Keleş, 1976 yılında ODTÜ Metalürji Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. Üretim yönetimi konusunda master çalışması yaptı. 1977 yılında Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Makine Mühendisliği Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışma hayatına başladı. 1978 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü'ne geçerek demir-çelik ve demirdışı metaller sanayilerinden sorumlu proje değerlendirme uzmanı olarak çalıştı.

DPT'de 1985 yılına kadar Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü'nde madencilik, enerji ve imalat sanayisinin yatırım projelerinin değerlendirilmesinden sorumlu Grup Başkanı olarak görev yaptı. 1985 yılından sonra yine aynı müsteşarlığın bünyesinde yer alan İktisadi Planlama Genel Müdürlüğü'nde madencilik, demir-çelik ve demirdışı metaller sektörlerinden sorumlu Planlama Uzmanı ve Sanayi Dairesi Başkanı olarak çalıştı. Beşinci, Altıncı, Yedinci ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planlarının ve Yıllık Programların hazırlanmasında aktif görev aldı. Demir-çelik ve demir dışı Özel İhtisas Komisyonları'nda raportör ve koordinatör olarak görev yaptı. İlgili olduğu sektörlerde planlama ve proje planlaması çalışmaları yaptı.

Avrupa Birliği ile imzalanan bazı anlaşmaların müzakerelerine katıldı. OECD Çelik Komitesi toplantılarında ülkemizi temsil etti. Industrial Planning, Project Preparation and Feasibility, Sectoral Analysis and Planning, Mining Finance, Government Organisation and Development Management, Development of Administrative Skills, Financing SME's in Emerging Markets ve Mali Analiz Teknikleri gibi konularda düzenlenen çeşitli yurtdışı ve yurtdışı eğitim programlarına katılan ve proje değerlendirme ve sektörel planlama konularında seminerler veren Keleş evli ve iki çocuk babasıdır.

Muzaffer Keleş, Board Member

He was born in Konya in 1952 and he graduated at 1976 from the Middle East Technical University, Faculty of Metallurgy Engineering. He received his postgraduate degree on production management. In 1977, he started his career as a research assistant at the Ankara State Academy of Engineering and Architecture, Faculty of Mechanical Engineering. In 1978, he started working for the Incentives General Directorate at the Ministry of Industry and Technology, as a project assessment specialist in charge of iron-steel and non-ferrous metals.

At the Incentives General Directorate of the State Planning Organisation, he worked until 1985 as the Group President in charge of the assessment of investment projects for mining, energy and manufacturing industry. After 1985, he worked as the Planning Specialist in charge of mining, steel-iron and non-ferrous metals, and later as the Head of the Industrial Department, at the Economic Planning General Directorate, of the same undersecretariat. He played an active role in the preparation of the Fifth, Sixth, Seventh and Eighth Five-Year Development Plan, and the Annual Programs. He worked as a reporter and a coordinator in the Special Committees on steel iron and non-ferrous metals. He carried out planning and project studies within the relevant sectors.

He participated in the negotiations for some of the agreements signed with the European Union. He represented Turkey in the OECD Steel Committee meetings. He took part in various international and local Industrial Planning, Project Preparation and Feasibility, Sectoral Analysis and Planning, Mining Finance, Government Organisation and Development Management, Development of Administrative Skills, Financing SME's in Emerging Markets and Financial Analysis Techniques and he offered several seminars on project assessment and sectoral planning. He is married and he has two children.

Metin Başlı, Kurul Üyesi

1963 Balıkesir doğumlu. ODTÜ Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü'nde lisans ve yüksek lisans eğitimini tamamladı. 1985 yılından itibaren sırasıyla, TÜBİTAK Ankara Elektronik AR-GE Enstitüsü'nde Araştırma Uzmanı ve Proje Yöneticisi, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığı Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nde Uzman, Şube Müdürü ve Daire Başkanı olarak görev aldı.

1996 yılından itibaren 5 yıl boyunca Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nde Genel Müdür Yardımcısı ve Genel Müdür Vekili olarak görev yaptı.

EPDK'nın doğal gaz piyasası ikincil mevzuat çalışmalarında ve şehir içi doğal gaz dağıtım lisansı ihalelerinde Komisyon Başkanlığı da yapan Metin Başlı, EPDK Doğal Gaz Uygulama Dairesi Başkanı iken 3 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Atama Kararı ile EPDK Kurul Üyeliğine atandı. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Metin Başlı, Board Member

He was born in Balıkesir in 1963. He received his graduate and post graduate degrees as the Middle East Technical University, Department of Electricity and Electronic Engineering. As of 1985 he was in the following positions: Research Specialist and Project Manager at the TÜBİTAK Ankara Electronic R&D Institute, Specialist, Branch Manager and Head of Department at the Foreign Capital General Directorate, at the State Planning Organisation and Treasury Undersecretariat.

For 5 years after 1996, he worked as an Assistant General Manager and Deputy General Manager at the Energy Affairs General Directorate of Ministry of Energy and Natural Resources. He was the Head of Committee for the natural gas market secondary legislation studies by the Energy Market Regulatory Authority as well as the urban natural gas distribution tenders; and while he was the Head of the Natural Gas Implementation Department of the Energy Market Regulatory Authority, he was appointed as the Board Member of Energy Market Regulatory Authority with the Cabinet Decree of Appointment published in the Official Gazette on January 3, 2004. He is married and has two children.

Hüseyin Karataş, Kurul Üyesi

1962 yılı Alucra doğumlu. 1985 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi İİBF'den şeref derecesi ile mezun oldu. Dünyanın önde gelen saygın danışmanlık ve denetim şirketi Price WaterhouseCoopers'da iş hayatına başladı ve çalıştığı süre boyunca aralarında bankacılık, petrokimya ve enerji sektörlerinde faaliyet gösteren çokuluslu ve yerel birçok önde gelen şirketin finansal denetiminde bulundu. Türkiye'nin ilk risk sermayesi (venture capital) şirketinin kuruluşu, geliştirilmesi, hisselerinin İMKB'de halka açılması çalışmalarında yönetici olarak fiilen görev aldı.

Bu kapsamda, ülkede ilk defa araştırma geliştirmeye dayalı olarak üretilen bir biyoteknoloji projesi (İnova A.Ş.) ile bir malzeme geliştirme teknolojisinin (Teknoplazma A.Ş.) finansmanının gerçekleştirilmesi ve bu şirketlerin yönetimlerinde yer aldı. Enerji sektörünün ağırlığını hissettirdiği 1992 yılından itibaren yaptığı çalışmalarla çok sayıda özel sektör enerji yatırım projelerinin gerçekleştirilmesine katkıda bulundu.

Petrol Piyasası Kanunu ve enerji sektörü ile ilgili muhtelif mevzuatın hazırlanmasında aktif olarak görev alan Karataş'ın 21 Şubat 2004 tarihinde atandığı EPDK üyeliğinden önceki son görevi 2003 yılı Mayıs ayından beri sürdürdüğü BOTAŞ Yönetim Kurulu üyeliği idi. Enerji ve finans endüstrileri ile fonksiyonel yönetim sistemleri konularında özel mesleki birikimi olan Hüseyin Karataş evli ve iki çocuk babası olup İngilizce bilmektedir.

Hüseyin Karataş, Board Member

He was born in Alucra in 1962. He graduated from the Middle East Technical University, Faculty of Economic and Administrative Sciences in 1985, with an honours degree. He started his career at the Price WaterhouseCoopers, one of the leading reputable consultancy and audit companies worldwide, and during his career there, he carried out the financial audits of several multinational and local leading companies operating in the fields of banking, petrochemistry and energy. He played an active role as a senior officer in the foundation, development and the initial public offering at the ISE for the first venture capital company in Turkey.

Within this scope, he played an active role in the development of a biotechnology project produced, based on research and development in the country (Innova A.Ş.), the financing of a material development technology (Teknoplazma A.Ş.) and the management of these companies. Since 1992, when the energy industry was on the rise, he made significant contributions to the actualisation of several private sector energy investment projects with his studies.

Karataş played an active role in the preparation of the Oil Market Law and various regulations on the energy sector, and before he was appointed as a Board Member with the Energy Market Regulatory Authority on February 21, 2004, he was a Board Member at BOTAŞ since May 2003. He has special professional experience in energy and finance industries and functional management systems. He speaks English. He is married and has two children.

Mustafa Yılmaz, Kurul Üyesi

1966 yılında Gaziantep'te doğdu. 1988 yılında İstanbul Üniversitesi, Hukuk Fakültesi bölümünden mezun olduktan sonra 1993 tarihine kadar ticari davalar, 1993'ten sonra Petrol sektöründe meydana gelen hukuki ihtilaflar üzerine çalışmalarını yoğunlaştırdı. Petrol Piyasası Yasa Tasarısına uygun sektörle ilgili sözleşmeler ile bilumum şirket sözleşmeleri, Rekabet Hukuku, PİGM Tebliğleri ve Petrol Piyasası Yasa Tasarısı ile ilgili çalışmalar yaptı. Daha sonra Dağıtım Firması/Bayii ilişkileri, sorunların çözümü, piyasa faaliyetleri çerçevesinde diğer dağıtım firmaları ve bayileri ile ilişkiler, disiplin ve haksız rekabet konularında çalışmalarda bulundu.

Yılmaz, Resmi Gazete'de yayımlanan 21.2.2004 tarih ve 6871 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile EPDK Kurul Üyeliği görevini üstlendi. Evli ve üç çocuk babası olan Yılmaz, İngilizce bilmektedir.

Mustafa Yılmaz, Board Member

He was born in 1966, in Gaziantep. He graduated in 1988 from the İstanbul University, Faculty of Law, and until 1993 he worked on commercial cases, and after 1993, he worked on the legal disputes in the oil industry. He prepared sector-related contracts in compliance with the Oil Market Draft Bill, and various corporate contracts, and he carried out studies on Competition Law, Oil Operations General Directorate Decrees and Oil Market Draft Bill. He also carried out studies on Distribution Companies/Dealer relations, solutions of problems, relations with other distribution companies and dealers, within the framework of market activities, discipline and unfair competition.

With the Cabinet Decree of Appointment published in the Official Gazette on 21.02.2004, no. 6871, Yılmaz was appointed as the Board Member of Energy Market Regulatory Authority. He speaks English. He is married and has three children.

Celal Ustaoglu, Kurul Üyesi

1955 yılında Rize Güneysu'da doğan Celal Ustaoglu 1980 yılında Fırat Üniversitesi'nden Kimya Mühendisi olarak mezun oldu.

Mendes Junior adlı Brezilya firmasının Irak bölümünde 2 yıl, ABD şirketi Foster Wheeler'ın Afşin Elbistan Termik Santral Projesi'nde 1 yıl yönetici olarak görev yaptı. Ocak 1985 tarihinde PETKİM Petrokimya Holding A.Ş. Yarımca Kompleksinde göreve başlayan Ustaoglu sırasıyla İşletme Mühendisi, İhracat Şefi ve Satış Müdür Yardımcısı görevlerinde bulunduktan sonra anılan Kompleksin 2001 tarihinde TÜPRAŞ tarafından devralınmasından sonra Ticaret Müdürü olarak görevine devam etmiştir. Bu süre içerisinde şirket ürünlerinin Batı Avrupa, Orta doğu, Hindistan, Pakistan ve Uzakdoğu ülkelerine pazarlanmasında aktif

olarak çalışmıştır. 2004 tarihinde TÜPRAŞ- Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş Genel Müdür Yardımcılığı görevine atanan Ustaoglu'nun, Ocak 2006 tarihinde şirketin özelleştirilmesi nedeniyle, kamudaki 21 yıllık Petrokimya-Rafineri çalışma dönemi sona ermiştir. Uluslararası yurtdışı ve yurt içi büyük şirketlerde 24 yıl yöneticilik yapan Ustaoglu üretim, satış-pazarlama ve dış ticaret alanlarında deneyim kazanmıştır.

İngilizce bilen, evli ve iki çocuk babası olan Celal Ustaoglu, 17 Mart 2006 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Atama Kararı ile EPDK Kurul Üyeliği görevini üstlendi.

Celal Ustaoglu, Board Member

Celal Ustaoglu was born in Güneysu, Rize in 1955; and in 1980, he graduated from the Fırat University as a Chemical Engineer.

He worked as an executive for 2 years in the Iraqi Department of the Brazilian company Mendes Junior, and one year at the Afşin Elbistan Thermal Plant Project of the US company Foster Wheeler. In January 1985, he started working at the PETKİM Petrokimya Holding A.Ş. Yarımca Complex, and he worked as Operation Engineer, Exports Supervisor and Assistant Manager, Sales; and after the complex was taken over by TÜPRAŞ in 2001, he started working as the Trade Manager. In the meantime, he had an active role in marketing the company products to Western Europe, Middle East, India, Pakistan and the Far East. In 2004, he was appointed as the TÜPRAŞ- Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş Deputy General Manager, and in January 2006, upon the privatisation of the company, his operation in the public for 21 years on Petrochemistry and Refineries came to an end. Ustaoglu worked for 24 years in international and local major companies, at senior positions, with experience in production, sales and marketing and foreign trade.

Celal Ustaoglu speaks English, he is married and has two children; and with the Cabinet Decree of Appointment published in the Official Gazette on March 17, 2006, he was appointed as the Board Member of Energy Market Regulatory Authority.

Cemil Kılıç, Kurul Üyesi

1969 yılında Ordu'da doğan Cemil Kılıç, 1991 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünden mezun oldu. Ardından Sayıştay'da Denetçi Yardımcısı olarak çalışma hayatına başladı. 1994-2001 yılları arasında Sayıştay Denetçisi olarak, 2001-2003 arasında ise Sayıştay Başdenetçisi olarak Belediye ve İl Özel İdarelerinin denetiminden sorumlu çalışma gruplarında görevini sürdürdü.

Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Kentleşme ve Çevre Sorunları alanında Yüksek Lisans programını tamamlayan Kılıç, 2003-2005 yılları arasında Türkiye Elektrik

Ticaret Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu üyesi olarak çalıştı. Bu görev sırasında Dünya Bankası Proje Uygulama Birimi Başkanlığı da yaptı.

Kılıç, TETAŞ Müşaviri iken 17 Mart 2006 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Atama Kararı ile EPDK Kurul Üyeliği görevini üstlendi. İngilizce bilen Kılıç evli ve iki çocuk babası.

Cemil Kılıç, Board Member

Cemil Kılıç was born in Ordu in 1969, and in 1991 he graduated from the Ankara University Faculty of Political Sciences. He started working at the Court of Auditors as Assistant Auditor. Between 1994 and 2001, he worked as an Auditor at the Court of Auditors, and at the working groups in charge of auditing the Municipalities and the Provincial Special Administrations, as the Chief Auditor of Court of Accounts.

He completed his master's degree at the Gazi University Institute of Social Sciences, Urbanisation and Environmental Problems, and between 2003 and 2005 he worked at Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) as the Assistant General Manager and the Member of Board of Directors. In the meantime, he was also the President of the Project Implementation Department at the World Bank.

While Kılıç was a TETAŞ Consultant, with the Cabinet Decree of Appointment published in the Official Gazette on March 17, 2006, he was appointed as the Board Member of Energy Market Regulatory Authority. Kılıç speaks English; he is married and has two children.

Doğal gaz dağıtım modelimizi dünyaya anlatacağız

We shall explain our natural gas model worldwide

EPDK Başkanı Yusuf Günay, önümüzdeki dönemde kurumun lisanslandırma, tariflendirme veya çok ilgi gören ve sürekli bilgi talep edilen şehir içi doğal gaz dağıtım modeli uygulamalarını yapacakları uluslararası organizasyonlarla dünyaya anlatacaklarını ifade ediyor.

The EPDK President Yusuf Günay notes that in the coming period the institution will explain the licensing, tariffs or the urban natural gas distribution model, which receives great interest and demand, shall be made public worldwide with the international organisations to be carried out.

SÖYLEŞİ | INTERVIEW

ERRA Başkanı seçildiğiniz için öncelikle tebrikler. Bize ERRA'nın öneminden bahseder misiniz?

Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (ERRA) aralarında Rusya, Türkiye, Ukrayna, Moldova, Polonya, Macaristan, Kazakistan, Azerbaycan ve Ermenistan'ın da yer aldığı, 23 Orta ve Doğu Avrupa ülkesi ile Bağımsız Orta Asya Cumhuriyetlerinin düzenleyici kurumlarının üye olduğu bir birlik. Birliğin 23 Mayıs 2007 tarihinde yapılan seçimlerinde, 2 yıllığına ERRA Başkanı seçildim.

ERRA, ABD'nin öncülüğünde ve özellikle Rusya, Kazakistan ve Azerbaycan'ın da dahil olması nedeniyle, üye ülkeler arasında hem enerji yatırımları hem de bağımsız düzenleyici kurum pratikleri açısından önemli imkanlar sunan bir birliktir.

Birlik toplantıları ile enerji konusunda da her yıl gerçekleştirilen yatırım konferansı, bu yıl 20-24 Mayıs 2007 tarihleri arasında 300'e yakın katılımı İstanbul'da yapılmıştır.

ERRA gibi önemli bir organizasyona başkan seçilmemi sadece şahsım ve kurumumun değil, ülkemizin de bir başarısı olduğunu ve bu işten en çok ülkemizin yarar sağlayacağını düşünüyorum. Önümüzdeki dönemde kurumumuzun lisanslandırma, tarifelenme veya çok ilgi gören ve sürekli bilgi talep edilen şehir içi doğal gaz dağıtım modeli uygulamalarımızı yapacağımızı uluslararası organizasyonlarla dünyaya anlatacağız. Şahsımın ERRA başkanlığında, kurumumuz hem diğer düzenleyici kurumlarla kurumsal işbirliğini ve bilgi alışverişini geliştirmek hem de ülkemiz enerji sektörüne katkı sağlamak istiyoruz.

Congratulations for being elected the ERRA President. Can you tell us about the importance of ERRA?

Energy Regulators Regional Association (ERRA) is an association consisting of the regulators of 23 Central and Eastern European countries, and the Commonwealth of Independent States including Russia, Turkey, Ukraine, Moldova, Poland, Hungary, Kazakhstan, Azerbaijan and Armenia. During the elections of the association held on May 23, 2007 I was elected as the ERRA President for two years.

ERRA is an association that is under the leadership of the USA, and particularly due to the inclusion of Russia, Kazakhstan and Azerbaijan, it offers significant opportunities for the member countries both in terms of energy investments and the practices of independent regulatory authorities.

The meetings of the association and the investment conference held every year on energy took place in Istanbul this year with an attendance of close to 300, between May 20 and 24, 2007.

I believe that being elected in an important organisation like ERRA is the accomplishment of not only me and my institution, but the entire country, and I believe that our country will benefit the most. In the coming period we will explain the licensing, tariffs or the urban natural gas distribution model, which receives great interest and demand, shall be made public worldwide with the international organisations to be carried out. During my ERRA presidency, we wish to enhance the corporate cooperation and exchange of information with the other regulatory authorities, and to contribute to the energy sector of our country.

Genel olarak ERRA üyesi ülkeler enerji ve özellikle doğal gaz konusunda ne gibi sorunları tartışıyorlar ve bu konuda ne gibi planlar yapıyorlar?

Dünyada enerji sektöründe yaşanan serbestleştirme ve rekabet çalışmaları ve tartışmalarından ERRA'ya üye olan ülkelerin etkilenmemesi düşünülemez. Her ülke elektrik olsun, doğal gaz olsun kendi alanlarında, rekabeti nasıl yaratacağız, yabancı sermayeyi ülkeye nasıl getireceğiz, sorularına cevap arıyorlar. Tabii enerji alanında en önemli konu tüketicilerin gereksinimlerinin sürekli ve kesintisiz şekilde karşılanması yani arz güvenliği. Bu ülkelerin birçoğunu gezdim ve yetkilileri ile görüşmeler yapıp inceleme imkanım oldu. Gördüğüm kadarıyla özellikle doğal gazın kentsel tüketimde yaygınlaştırılmasında daha yolun çok başındalar. Tarihsel, siyasal ve ekonomik sebeplerle tek bir ülkeye bağlı kalmışlar. Ancak artık Avrupa Birliği gibi, serbestleşen piyasalar gibi imkanlardan da yararlanmak istiyorlar. Bu konuda, Türk yatırımcısı açısından da önemli imkanlar var.

ERRA Başkanı olmanız ülkemize ne gibi katkılar sağlayacak? Bu konuyu bizimle paylaşır mısınız?

Türkiye'de faaliyet gösteren enerji şirketlerine, tek bir çatı altında toplanarak hem ülkemiz hem de dünya pazarlarında söz sahibi olan güçlü bir yapı oluşturmaları çağrısını yapıyorum. Bu konuda EPDK Başkanı olarak Türk özel sektörüne ne tür yardım yapmak gerekiyorsa yapmaya hazırım.

Generally, what kinds of problems do ERRA member countries discuss regarding energy and particularly natural gas; and what kinds of plans do they have?

We cannot imagine that ERRA member countries are not affected by the liberalisation and competition studies and the discussions carried out in the energy sector worldwide. Every country is looking for answers to questions such as how they can create competition and how to bring foreign capital to the country in the fields of both electricity and natural gas. Of course, the most important subject in the field of energy is to meet the requirements of the consumers in a continuous and uninterrupted manner, that is, security of offer. I have visited most of those countries and found the opportunity to talk to the authorities and carry out examinations. As far as I can see, they have just started in terms of particularly the expansion of the urban consumption of natural gas. They have remained dependent on a single country due to historical, political and economic reasons. However, just like the European Union, the markets that are becoming liberalised also wish to utilise the means. There are significant opportunities for Turkish investors in this respect.

What kind of benefits will your ERRA Presidency bring to our country? Can you please expand?

I am inviting the energy companies operating in Turkey to come together under one roof and to create a strong structure that is dominant both in the domestic and in the international markets. As the EPDK President, I am ready to offer any help necessary for the Turkish private sector.

SÖYLEŞİ | INTERVIEW

Enerji sermaye yoğun bir sektör. Bu durum, bütün alt sektörler için de geçerlidir. Bu sektöre 2020 yılına kadar 20 trilyon dolar yatırım yapılacak. Bunun 11 trilyon doları elektrik enerjisi sektöründe planlanıyor. Ülkemizin için gereken yatırım ise 130 milyar dolar civarında. Hal böyle iken dünyanın bütün önemli enerji şirketleri kendilerine yeni pazar arıyor.

Bana göre Türkiye, dünyanın en değerli enerji bölgesine sahip. Bu yüzden önümüzdeki dönemde ülkemiz, enerji sektörü yabancı sermaye açısından kaçınılmaz bir şekilde cazibe merkezi olacak.

Enerjiye ait sektörlerin serbestleştirilmesinde, AB mevzuatında da olduğu gibi faaliyetlerin ayrıştırılması ve böylelikle doğal tekellerin düzenlenerek geri kalan alanlarda rekabetin tesisi öngörülmüyor. Ancak, burada bahsedilen faaliyet ayrıştırması hiçbir zaman mülkiyetin ayrıştırılması noktasına ulaşmadı. Dolayısıyla, özellikle Avrupa'daki belli başlı enerji (elektrik ve gaz) şirketleri, holding yapılar halinde bu sektörlerin bütün kademelerinde faaliyet göstermeye devam ediyorlar.

İtalyan Enel şirketinin, kendi ülkesinin yanısıra Kuzey ve Güney Amerika'da, Bulgaristan, Slovakya, Rusya'da faaliyet gösteren 50.000 MW'ın üzerinde kurulu gücü var. Yıllık 3 milyar euro kar ediyor. İspanya Iberdrola'yı yaratmış.

Fransız EDF şirketinin sahip olduğu toplam kurulu güç 130.000 MW'ın üzerinde. Birleşik Krallık, ABD, Macaristan, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Brezilya gibi ülkelerde faaliyet gösteren EDF'in yıllık karı 4 milyar euro'nun üzerinde.

Energy is a capital-intensive industry. This is valid for all the sub-sectors. 20 trillion dollars will be invested in this sector until the year 2020. 11 trillion dollars of this is planned for the electricity power. The investment required for our country is around 130 billion dollars. Therefore, all the significant energy companies in the world are looking for new markets. I believe that Turkey has the most valuable energy region in the world. Therefore, in the coming periods, the energy sector in our country will be the inevitable centre of attraction for foreign capital.

For liberalising the energy industries what is planned is to separate the activities as the case was in EU legislations and therefore to arrange the natural monopolies formed thus, and to create competition in the remaining areas. However, the separation of activities mentioned here could never reach the point of separating ownership. Therefore, particularly the major energy companies in Europe (electricity and natural gas) continued and are continuing to operate in all the levels of these industries in the form of holding structures.

The Italian Enel company has an established power of over 50,000 MW operating in North and South America, Bulgaria, Slovakia and Russia as well as its own country. It has a profit of 3 billion Euros per year. Spain on the other hand built Iberdrola.

The total established power owned by the French EDF company is over 130,000 MW. The annual profit of EDF operating in countries such as the United Kingdom, the US, Hungary, Poland, Czech Republic, and Brazil is over 4 billion Euros.

Almanya'nın RWE'si var. Bir diğer şirketi, E.On şirketinin yıllık karı 5 milyar euro. Almanya'nın dışında İsviçre, Hollanda, Moldova gibi ülkelerde de faaliyet gösteriyor.

Rus RAO şirketinin kurulu gücü 160.000 MW'ın üzerinde. Bu kurulu güçler ülkemizin kat kat üstünde.

Özelleştirme sürecinde yabancı sermaye girişi bir ölçüde kontrol altında tutulsa bile özelleştirme sonrasında özelleştirilen şirketlerin yabancılarca satın alınmasını engelleyen yasal bir metin yok.

Bu durumda, bankacılık sektöründe yaşananların bir benzerinin enerji sektöründe de yaşanacağını söylemek abartı olmaz. Türkiye elektrik piyasasına ilgi duyan, milyonlarca müşterisi ve on binlerce çalışanı olan bu şirketlerin Türkiye elektrik piyasasına girmeleri durumunda yerli şirketlerimizin, bugünkü yapılarıyla bu şirketlerle rekabet edebileceklerini söylemek güç. Türk şirketleri bu yapıları ile 1000-2000 MW'lık yatırımları nasıl yapacaklar, diye sormak isterim.

Bunun için Türk şirketlerinin güçlerini birleştirmeleri gerekiyor. Türk özel sektörü olarak kendi E.ON'umuzu, Enel'imizi, Iberdrola'mızı yaratarak hem ülkemiz hem de dünya pazarlarında söz sahibi olmalıyız ki onlarla bu alanlarda rekabet ve işbirliği yapabilelim.

Bosna Hersek Arnavutluk, Karadağ gibi ülkelerde çok önemli yatırım potansiyeli var. Hidrolik kaynakları değerlendirilmeyi bekliyor. Şehirlerde doğal gaz şebekeleri yok gibi, özelleştirmeler sırada. Büyük bir güç birliği ile bu pazarlara da Türk girişimcisini sokmak, nerede yatırım gereksinimi varsa oraya yönelmek lazım.

ERRA'daki tecrübelerinize dayanarak EPDK ile diğer ülkelerin enerji düzenleme kurumları arasında ne gibi ilişkiler ve ayrılıklar var? Bunu irdeleyebilir misiniz?

Türkiye'nin düzenleyici kurumunun bu üye ülkelerdeki itibarı çok yüksek. Çıkardığımız yönetmelikler, düzenlemeler; inceleniyor, beğeniliyor, örnek alınıyor. Uzmanlarımızı bu ülkelerdeki toplantılara gönderiyoruz. Uygulamada ise benzer süreçlerden geçiyor, benzer sıkıntıları yaşayabiliyoruz.

Avrupa gaz piyasaları da yeni bir şekillenme içinde. 1 Temmuz itibarıyla serbest tüketici hedefi yürürlükte. Bu konuda düşünceleriniz nelerdir?

Bu konuda 6 yıla yakın bir süredir aynı şeyi söylüyorum. Doğal gaz ithalatında toptan satışında kamu tekelini kaldırmak, kaynak ve ülke çeşitliliği içinde olmak gerekir. Bu ülkenin 45-50 tane özel Doğal gaz dağıtım şirketi varken gazın tek bir kamu şirketinden satın alınıp vatandaşa verileceğini savunmanın

Germany has RWE. The annual profit of another company, known as E.On is 5 billion Euros. It also operates in Switzerland, the Netherlands, and Moldova in addition to Germany.

The established power of the Russian RAO company is over 160,000 MW. These established powers are much higher than the ones in our country.

During the privatisation process, even if the entry of foreign capital is kept under control to some extent, there are no legal texts preventing the acquisition of privatised companies after privatisation, by the foreigners.

In this case, we will not be exaggerating if we say that a similar experience with the banking industry will take place in the energy sector. These companies are interested in the Turkish electricity market, they have millions of Clients and ten thousands of employees, and in case they enter the Turkish electricity market, it would be difficult to say that our local companies can compete with these companies with their current structures. I would like to ask how the Turkish companies will manage the 1000 to 2000 MW investments with their current structures.

It is for this reason that the Turkish companies must combine their powers. As the Turkish private sector, we have to be able to form our own E.ON, Enel, Iberdrola, and to be dominant both in the domestic and the international markets; so that we can compete and cooperate with them in these fields.

There is a significant investment potential in countries such as Bosnia Herzegovina, Albania and Monte Negro. The hydraulic resources are waiting to be made use of. The cities do not have natural gas networks, and the privatisations are underway. We have to introduce the Turkish entrepreneurs into these markets by combining our strengths, and we have to focus on everywhere requiring investments.

Based on your experiences at the ERRA, what are relations and the distinctions between the EPDK and the energy regulatory authoritys of other countries? Can you please expand?

The reputation of the Turkish regulatory board in the member countries is very good. The regulations and the arrangements we issue are being examined, appreciated and adopted. We send our specialists to meetings in these countries. As for the practice, we do experience similar processes and may undergo similar problems.

The European natural gas markets are also in the process of a new formation. As of July 1, the free consumer goal shall be effective. What would your comments be on this matter?

I keep saying the same thing about this for close to six years now. Abolishing the public monopoly in the imports and the wholesale

SÖYLEŞİ | INTERVIEW

ve uygulamanın hiçbir anlamı olmadığını düşünüyorum. Bunu ifade etmekle yetineceğim.

Doğal gaz sektöründe genel olarak ne gibi sıkıntılar var? Bunlar için ne gibi çözümler öngörüyorsunuz?

En son Çukurova ihalesini tamamladık. Özel sektör sayesinde Türkiye'nin neredeyse tüm şehirlerinin doğal gaz kullanılabilmesine imkan sağlanmış durumda. Geriye, önümüzdeki aylarda sadece birkaç şehrimizin ihalesini sonuçlandırmak kalmıştır. Anadolu doğal gazla bu ihaleler sayesinde tanışmıştır.

19 Haziran 2003 tarihinde, Kayseri ve ilçelerini kapsayan ilk doğal gaz ihalesinden önce yaptığım konuşmada, "ülkemiz lehine bir sürecin yaşanması için güzel ve doğru bir başlangıç yaşamayı" dilemiştim. Dört yıl gibi çok kısa bir sürecin sonunda bu dileğimizin gerçekleşmesinin kurumum adına haklı gururunu taşıyorum.

Bu dört yılda neler oldu diye kısaca bakarsak: Bugüne kadar 61 şehri içeren 55 doğal gaz dağıtım bölgesinin ihalesine çıktık. Bu ihalelerden 50'sini sonuçlandırdık. 48 şirket lisansını aldı. 45 şehirde toplam 600 milyon dolarlık şebeke yatırımı yapıldı, sayaçlar takıldı. Buralarda 10 bin kilometre boru hattı döşendi ve Türkiye'nin her tarafında 31 şehrimizde doğal gaz kullanımı başladı. Bu şehirlerimizde toplam 3 milyon konutun şebeke altyapısı tamamlandı ve 550 bin konutta 2,5 milyona yakın insanımız doğal gazla tanıştı.

Bunlar bir takım rakamlar olmaktan öteye çok büyük anlamlar ifade etmektedir.

Her gün yaşadığımız deneyimlerden yola çıkarak konutlarda doğal gaz kullanmanın ne kadar büyük bir konfor olduğunu düşünelim. O zaman ülkemizin en ücra köşelerinde dahi, insanların bu hizmeti ilk defa aldıklarında ya da daha temiz bir hava soluduklarında yaşadıkları mutluluğun anlamını da tahmin edebiliriz.

Üstelik ülkemize ve insanımıza büyük bir ekonomik ve çevresel değer yaratan bu önemli süreç her türlü siyasi mülahazadan uzak, hiçbir spekülasyon yaşamadan öngörülerden çok daha kısa sürede tamamlanmıştır.

Dört yıl önce "böyle ihale modeli olmaz, yatırım yapılmaz" diyenler, bugün bu modeli dünyaya örnek göstermektedir.

Başta mesai arkadaşlarımız ve özel sektörümüz olmak üzere bu kadar kısa sürede böylesine bir başarı tablosunu oluşturan herkese müteşekkirim. Artık ülkemizin güçlü bir doğal gaz dağıtım sektörü var. Bundan sonra uygulamada yaşanabilecek sorunların çok önemli olmayacağını ve karşılıklı görüşerek ve anlayışla çözüleceğini düşünüyorum.

of natural gas is necessary as well as diversifying resources and countries. When this country has 45 to 50 private natural gas distribution companies, I believe that defending that natural gas can be bought from one public company by the citizens, and implementing this has no meaning whatsoever. I will suffice by noting this.

What are the general problems of the natural gas sector? What kind of solutions do you recommend for this?

We have finally completed the Çukurova tender. Thanks to the private sector, almost all cities in Turkey can now enjoy natural gas. We just have to conclude the tenders for a few cities in the coming months. It was thanks to these tenders that natural gas was brought to Anatolia.

On June 19, 2003, I had made a speech before the first natural gas tender covering Kayseri and its towns, I had wished for a nice and correct beginning for a process in favour of our country. I am proud, on behalf of my institution, that this wish came true, at the end of such a short period like four years.

Looking back at those four years:

We have held tenders for 55 natural gas distribution districts covering 61 cities. We have concluded 50 of these tenders. 48 companies received licenses. In 45 cities, a total of 600 million dollar network investments were made and meters were installed. We installed a pipe line of 10,000 kilometres, and in 31 cities all over Turkey, we started using natural gas. In these cities, the network infrastructure of a total of 3 million households was completed and close to 2.5 million people in 550,000 houses started using natural gas.

These are not merely some numbers and they do have great meanings.

Taking into account our every day experiences, let us imagine what a great comfort it is to use natural gas in households. Then we can perceive the meaning of happiness when the people even in the remotest areas of our country receive this service for the first time or when the air they breathe is cleaner.

This important process creating a major economic and environmental value for our country and our people has been completed without any political thoughts, and speculations, and in a period much shorter than what has been projected.

Those who used to say, "This is not the way to hold tenders or to make investments" four years ago, are now promoting this model worldwide as an exemplary model.

I am grateful to my colleagues and the private sector, and everyone else who played a role in the creation of this success story in such a short period of time. We now have a strong natural gas distribution sector in our country. I believe that the problems that may be encountered in practice in the future from now on will not be very significant and can be solved by mutual understanding.

EPDK, GAZBİR ile bir dizi toplantılar gerçekleştirdi. Bu toplantılar sonucunda gelinen noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sektör ile EPDK, birbirini anlama ve aynı masa etrafında sorunları konuşma konusunda çok önemli işler başardı. Dağıtım faaliyetleriyle ilgili özellikle Antalya Toplantısı'nda görüşülen ve daha sonra GAZBİR yönetimiyle, daha dar kapsamlı olarak Ankara'da gerçekleştirilen toplantıda mutabık kalınan konuların gerek yönetmelik değişikliği, gerek Kurul Kararı hazırlanması şeklinde sonuçlandırılmasına yönelik çalışmaları sürüyor. Daire, gereken çalışmaları kısa sürede tamamlayarak, çalışmalarını kurumumuzun değerlendirmesine sunacak.

GazBir Dergisi hakkındaki görüşlerinizi alabilir miyiz?

Bu tür sektör dergileri bilgilendirici, eğitici olduğu müddetçe işlevli olur. Bugün basın-yayın sektöründe bu amaçları gerçekleştirilmeyen, ilgilendiği alanda yaşanan süreci çok geride takip edip bilinenleri tekrar eden, sadece ticari kaygılarla çıkan çok sayıda derginin olduğunu dikkate alınmalı. GAZBİR Dergisi'nin bu kulvara girmeden, her geçen sayıda iyiyi hedefleyip başarılı olmasını diliyorum.

EPDK has held a series of meetings with GAZBİR. How would you evaluate the point these meetings have brought us to?

EPDK and the Natural Gas sector have had colossal achievements as far as understanding each other and discussing common problems face to face, across a table. As for the distribution operations, work is underway to finalize the issues agreed on especially during the Antalya meeting, and a second meeting held by GAZBİR to discuss the same issues in broader terms in Ankara, in terms of both amendments to the regulations and preparation of a general assembly resolution. The office shall expediently complete all the necessary work and present all documents and findings to the committee for evaluation.

May we ask about your opinion on the GazBir journal?

Trade publications of this variety are functional as long as they are informative and educational. We have to consider the fact that quite a few so called trade publications that do not serve this purpose, remain way behind the times in their respective fields of interest, do not much more than just repeat what is old news for everyone and are published for commercial purposes only exist today. I certainly wish GAZBİR the best, and I would like it to become a genuinely successful magazine by aiming to be the best with each issue by avoiding the avenues mentioned earlier.

Mevzuat çalışmalarında sektöre önemli görevler düşüyor

The sector has an important role in the regulation studies

Doğal Gaz Piyasası Uygulama Dairesi Başkanı Uğur Kınay: "Dağıtım ŞİD'inin oluşturulması konusunda GAZBİR'in önerilerini ve yapacağı çalışmayı sunmasını bekliyoruz."

Uğur Kınay, the Head of the Natural Gas Market Implementation Department, says "We are waiting for GAZBİR recommendations and the presentation of its study for the creation of distribution Network Operation Regulations."

Uğur Kınay
EPDK Doğal Gaz Piyasası Uygulama Dairesi Başkanı
EPDK Head of the Natural Gas Market Implementation Department

EPDK'nın, doğal gaz piyasası konusunda yeni mevzuat çalışmaları var mı?

Öncelikle EPDK'daki mevzuat çalışmalarının ne şekilde yapıldığı hakkında genel bir bilgi vermek sanırım, okurlar ve ilgilenenler açısından yerinde olacak. Bildiğiniz gibi, piyasanın açılmasından önce yaşanan hazırlık döneminde yoğun bir çalışma temposuyla doğal gaz piyasasıyla ilgili ikincil mevzuat hazırlandı. Temel yapısı o günlerde oluşturulan ikincil mevzuat, sistematik ve piyasa faaliyetlerinin bütünü açısından uyumlu bir bakış açısına sahip olmakla birlikte, zaman içerisinde doğan düzenleme ihtiyaçları ve sektörden gelen talepler doğrultusunda revize edildi.

Biz ne kadar izleme ve gözlem faaliyetinde bulunsak bile, piyasanın birincil aktörleri ve gelişmelerden en önce, en doğrudan etkilenen kesim şirketler. Bu nedenle de mevzuat çalışmalarında, özellikle ihtiyaçların önceliğinin belirlenmesi anlamında sektöre önemli bir görev düşüyor. EPDK kurulduğu günden bu yana yönetim anlayışıyla piyasaları düzenleme çabası içerisinde oldu. Bu nedenle de yapılan pek çok mevzuat çalışmasının temelinde sektörün talepleri ya da vatandaşın şikayet ve dilekleri var.

Halihazırda dağıtım faaliyetleriyle ilgili, özellikle Antalya toplantısında görüşülen ve daha sonra GAZBİR yönetimiyle, daha dar kapsamlı olarak Ankara'da gerçekleştirilen toplantıda mutabık kalınan konuların gerek yönetmelik değişikliği, gerek kurul kararı hazırlanması şeklinde sonuçlandırılmasına yönelik çalışmalarımız var. Biz daire olarak gereken çalışmaları kısa sürede tamamlayarak, çalışmalarımızı kurumumuzun takdirine sunacağız.

Are there any new regulation studies by EPDK for the natural gas market?

First I guess giving some information about how the regulation activities are carried out at EPDK would be more appropriate for the readers and those interested. As you know, at the preparation stage before the market was opened, we were in a heavy working tempo, and completed the secondary regulations for the natural gas market. The basic structure of the secondary regulations was prepared back then, and although it had a compatible point of view with the whole of the systematic and market activities, it was revised due to the modification requirements that arose in time and in line with the requests from the industry.

Even though we had monitoring and observation activities, the main actors of the market, and those first and directly affected by the developments are companies. Therefore, in the regulation studies, particularly for determining the priority of the requirements, the industry has a significant role. Since the day the EPDK was founded, it was in an effort to regulate the market with a governance approach. Therefore, the requests by the industry or the complaints or the wishes of the public underlie several regulation studies

Currently we have studies about the distribution activities, particularly about the matters discussed in the Antalya meeting, and then agreed with the GAZBİR management, in the meeting held in Ankara with a smaller attendance; both to change the regulation and to prepare a Board resolution. Our department shall prepare the necessary studies and submit them for the assessment of the Board.

Dağıtım şirketlerinin, yatırım ve işletim faaliyetleri nedeniyle karşılaştıkları tikanıkların aşılması amacıyla, EPDK ve GAZBİR arasında toplantılar yapılmıştı. Bu toplantılarda, özellikle acilen çözümlenmesi beklenen; resmi dairelere damga vergisi uygulaması, iletim şebekesi işleyiş düzenlemesinin uygulamaya konulmasında tarafların mutabık kalacağı bir "geçiş dönemi" öngörülmesi, LNG ve CNG iç tesisat uygulaması, taşıma ve teslim sözleşmesi ve LNG fiyatının belirlenmesi konularından çözümlenenler var mı?

Damga Vergisi uygulaması, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu kapsamında yapıldığından konunun ilgili bakanlık ile görüşmeler sonucunda çözümlenmesi gerekiyor.

İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemesi hakkında ise, konuyla ilgili olarak tarafların talepleri ve görüşleri alınmış olup çalışmalara devam ediliyor. Çalışmalarla ilgili taslak metin yakında web sayfasında görüşe açılacaktır.

EPDK and GAZBİR had held meetings in order to overcome the bottlenecks experienced by the distribution companies pursuant to investment and operation activities. Of the matters that wait for urgent solutions, are any of them solved, such as the implementation of stamp duty for state authorities, a "transition period" to be agreed by the parties for the implementation of transmission network operation regulations, interior plumbing for LNG and CNG, transportation and delivery contract, and determining the price of LNG?

As the practice of Stamp Duty is covered within the scope of the Stamp Duty Law no 488, the matter needs to be finalised through meetings with the relevant ministry.

As for the Transmission Network Operation Regulations, we have received the requests and the opinions of the parties, and we are continuing with our studies. The draft text covering those

LNG ve CNG kullanan müşterilerin iç tesisatlarına ilişkin ilgili mevzuatta herhangi bir hüküm yer almadığından, Doğal Gaz Piyasası İç Tesisat Yönetmeliği'nde değişiklik yapan yönetmelik taslağında LNG tankı ve LNG'nin gazlaştırılmasına ilişkin teçhizat ile CNG içeren basınçlı kaplar ve basıncın düşürülmesine ilişkin ekipmanlardan sonraki teçhizat ve boru donanımı iç tesisat olarak kabul edilmiştir. Bu iç tesisatların proje ve yapım faaliyetleri ile proje onay, yapım uygunluk kontrolü ve işletmeye alınması işlemlerinin kimler tarafından gerçekleştirileceğine dair düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

LNG fiyatı konusunda ise: BOTAŞ tarafından Ağustos ayı itibarıyla Özel Tüketim Vergisi hariç 0,374152 YTL/m³ olarak uygulanan LNG satış fiyatının üst sınırı, 02.09.2007 tarih ve 26631 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olan 27.08.2007 tarih ve 1294 sayılı Kurul Kararı ile Eylül ayı itibarıyla Özel Tüketim Vergisi hariç 0,422621 YTL/m³ olarak tespit edilmiştir.

2006 yılı nasıl geçti? 2007 ve 2008 yıllarında doğal gaz piyasasından beklentileriniz nelerdir?

2006 yılı, öncesindeki yıllar gibi çok yoğun geçti. İçinde bulunduğumuz 2007 yılı da bir önceki yıldan aşağı kalmayacak şekilde aynı tempo ve yoğunlukla geçiyor. 20 temmuzda yapılan Çukurova ihalesiyle 51'inci ihalemizi gerçekleştirdik. Bu ihaleler bilindiği gibi yaklaşık 3,5 yıllık bir zaman dilimine sığdı. 51 ihalenin anlamı 51 yeni şirket, 51 yeni lisans ve ülkenin hemen tamamına yakın geniş bir bölgede faaliyet ve aynı zamanda bu faaliyetlerin izlenmesi anlamına geliyor.

Bu yıl, özellikle ihale ilanına çıktığımız ancak halen ihalesini yapamadığımız dağıtım bölgelerinin ihalelerini ve lisans işlemlerini tamamlamayı hedefliyoruz. Bir diğer konu da dağıtım şirketlerinin denetimi... Geçen sene içerisinde yürürlüğe koyduğumuz usul ve esaslar ve birim fiyatlar doğrultusunda, bu sene dağıtım şirketlerinin denetimine başlıyoruz. İçinde bulunduğumuz yaz aylarında,

studies will soon be on the web page for review.

Equipment and plumbing further down the line following the LNG tank and equipment used for the gasification of LNG, and pressurised vessels containing CNG and pressure reduction equipment are considered interior plumbing in the draft regulations modifying the Natural Gas Market Interior Plumbing Regulations, as there are no provisions in the regulations for the interior plumbing of the customers using LNG and CNG.

The regulations to determine who shall carry out the design and construction for the interior plumbing as well as design approval, construction inspections and commissioning.

As for the LNG price: The LNG sales price is offered as 0,374152 YTL/m³ excluding Special Consumption Tax, by BOTAŞ since August; and the upper limit has been determined as 0,422621 YTL/m³ excluding Special Consumption Tax, as of September, with the Board Decision of 27.08.2007, no. 1294, published in the Official Gazette of 02.09.2007, no. 26631.

How was 2006 for you? What is your expectation from the natural gas market in 2007 and 2008?

Like the previous years, the year 2006 was very busy. The current year, that is, 2007 is at least as busy as the previous year. The Çukurova Tender held on July 20 was our 51st tender. As you know, we managed to complete these tenders in three and a half years. 51 tenders mean 51 new companies, 51 new companies, activities in a wide area close to entire country, as well as monitoring these activities.

This year, our objective is to complete the tenders and the license procedures for the distribution zones for which we announced tenders, although could not hold them. The other issue is the inspection of distribution companies ...

yatırım faaliyetlerinin yoğun olduğu dönem olması nedeniyle yılsonuna kadar geçecek sürede şu an için 30 olan "gaz kullanımına başlanan dağıtım bölgesi" sayısının 40'a ulaşmasını ve ihale şartnamesi gereği henüz yatırıma başlama süresi dolmamış 6 bölgede daha yatırımların başlamasını bekliyoruz.

Sizce, doğal gaz sektöründe genel olarak ne gibi sıkıntılar var? Bunlar için ne gibi çözümler öngörüyorsunuz?

Kanımcı sektördeki sıkıntıları ikiye ayırmak gerekiyor: tüm sistemi ilgilendiren makro sorunlar ve olay bazında çözülebilecek mikro sorunlar.

Bu ikinci gruptaki sorunlar genelde tüketiciler ile lisans sahipleri arasında ortaya çıkan ihtilaflardan oluşuyor ve genelde kurumun müdahil olduğu süreçte çözüme ulaştırılıyor. Biz bu tür sorunları gündelik hayatın bir parçası olarak görüyoruz. Yani bir anlamda insanlar ve farklı yorumlar olduğu sürece bu tür sorunlar daima olacaktır.

İlk kategoride ise daha genel ve etkileri geniş olan sorunlar yer alıyor. Bu konuda ilk akla gelen sorun, kontrat devirlerinin istenilen hızda ve yeterli seviyede gerçekleştirilememesidir. Konu, piyasanın liberalleşmesinin önündeki en önemli engellerden biri. Bu iki konuda bizim kurum olarak yapabileceğimiz fazlaca bir katkı yok. Ancak konular başta bakanlık olmak üzere ilgililerin bilgisi dahilinde ve konuyla ilgili çözüm yolunda çalışmalar yapıldığını zaman zaman bize de intikal eden bilgiler nedeniyle biliyoruz. Temennimiz konuyla ilgili sorunların kısa sürede, mümkün olan en ideal şekilde çözülmesidir.

Diğer bir konu da dağıtım şirketlerinin denetimi. Daha önce de ifade ettiğim gibi biz çok kısa sürede, çok sayıda ihale gerçekleştirdik, bu da çok yüksek bir tempo anlamına geliyor. Halen devam eden bu süreçte kimi zaman dağıtım şirketlerinin mevzuatı farklı yorumlamalarından kaynaklanan uygulamaları, kimi zaman tüketicilerin eksik ya da yanlış bilgi sahibi olmaları nedeniyle çeşitli tereddütler ve yakınmalar ortaya çıktı. Diğer yandan, uyguladığımız ihale modelinin son derece pratik, şeffaf ve rekabete açık bir model olmasına rağmen ilk defa Türkiye'de ve kurumumuz tarafından uygulanmış olması, son derece başarılı sonuçlara rağmen bazı çevrelerde tereddütlere yol açtı. Biz bu tereddütleri gidermeye çalıştık, ancak neticede çözüm olarak hiçbir tereddüde yer bırakmamak için ve tarafsızlığımızın göstergesi olarak, 4646 Sayılı Kanun'dan gelen yetkimizi kullanarak dağıtım şirketlerinin hizmet alımı yöntemiyle denetimini başlattık.

In line with the procedures and principles we started implementing last year, and the unit prices, we are starting this year to inspect the distribution companies. As the current summer months are allocated for investment activities, the number of "distribution areas that started using gas", which is 30 currently, is expected to increase to 40 by the end of the year, and we also expect 6 more regions to start investments, as their investment periods have not expired as per the tender specifications.

What kind of general problems are there in the natural gas industry? What kinds of solutions are recommended?

I believe that the problems of the industry have to be studied in two groups: the macro problems that concern the entire industry and the micro problems that can be solved on an incident basis.

The second group problems are generally disputes between the consumers and license holders, and generally they can be solved when the authority intervenes. We see those problems as a part of daily life. That is, as long as there are people, and different interpretations, there will always be such problems.

The first category consists of problems that are rather more general with larger effects. The first problem that comes to mind is the contract transfers not taking place as fast as desired, and at a sufficient level. This is one of the most important barriers before the liberalisation of the market. In these two issues, there are not many things that we can do as an institution. However, the relevant parties including the ministry are aware of the matters and through the information conveyed to us from time to time, we do know that studies for solutions are carried out. We hope that the problems are finalised in a short period of time, and in the most ideal manner possible.

The other issue is the inspection of distribution companies. As I have noted earlier, we held several tenders in a very short period of time, which means to a very busy schedule. This is still continuing, and there were various hesitations and complaints as there were practices by the distribution companies due to different interpretations of the regulations, and as sometimes the consumers lacked information or were misinformed. On the other hand, despite the fact that the tender model we used was very practical, transparent and competitive, and despite the extremely successful results, because it was implemented by our institution and for the first time in Turkey, there were hesitations in some circles. We have tried to eliminate these, however, as a solution, in order not to lead to any hesitations and as an indicator of our objectivity, we have exercised our powers granted with the Law No. 4646, and started the inspection of distribution companies via buying services.

Doğal gaz dağıtım şirketleri ile belediyeler arasında; ilişkiler ve altyapı çalışmaları sırasında sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu sorunların çözülmesi anlamında, EPDK'nın ne gibi çalışmaları ve önerileri var?

Dağıtım şirketlerinin belediyeler ile yaşadığı, kazı izin ve ruhsatlarından başlayarak, yer tahsisine, asfalt bedellerine kadar pek çok sorun, dağıtım şirketleri tarafından gerek bireysel yazışmalarla, gerekse GAZBİR tarafından organize edilen toplantılarda toplu olarak tarafımıza iletildi. Biz de bu toplantılarda görüşümüzü bildirdik. Aslında detaya geçmeden önce şunu hatırlatmakta fayda var; Kanun'da genel olarak bu tür sorunların yaşanmaması ve altyapı tesis edilen şehrin konuyla ilgili tüm yetkilerine sahip yerel yönetimi olması sebebiyle, yapılan işlerden birinci derecede haberdar ve müdahil olması amacıyla belediyelere dağıtım şirketine bedelsiz olarak % 10 oranında (bedelliyle beraber toplam % 20 oranında) ortak olma hak ve imkanı getirilmiştir.

Bu düzenlemeyle lisans sahibi şirketle, belediyenin koordinasyon içinde çalışmasının amaçlandığı çok açık, dolayısıyla 4646 sayılı Kanun'da çizilen çerçeve bununla sınırlı. Diğer bir ifadeyle, belediyeler ayrı kanunu olan tüzel kişiler olduğundan ve 4646 sayılı Kanun'da Kurula/Kuruma belediyelerle ilgili düzenleme yapma yetkisi verilmediğinden bu konuda bizim detaya yönelik mevzuat düzenleme anlamında doğrudan bir müdahalemiz mümkün değil.

Buna rağmen ikincil mevzuatın hazırlandığı, "hazırlık döneminde" bu tür ihtimaller düşünülerek yine de Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin 24 üncü maddesinde; "Dağıtım lisansı ihalesi yapılan şehrin belediyesi, ihale öncesinde ve ihalenin her aşamasında, teklif verecek şirketlere ihale ve yatırımla ilgili gereken yardımı ve kolaylığı gösterir..." şeklinde hükme yer verilerek, konuyla ilgili düzenleme yapılmasına çalışılmıştır.

Bununla birlikte, biz kurum olarak baştan beri bu tür ihtilaflarda

Problems are encountered between the natural gas distribution companies and the municipalities in their relations and during the infrastructure works. What kind of activities and recommendations does EPDK have in order to solve those problems?

Several problems that the distribution companies experience with the municipalities starting from excavation permits and licenses to site allocations, and asphalt prices have been conveyed to us both through individual correspondences by distribution companies and also during the meetings held by GAZBİR. During those meetings, we have stated our opinions. Actually, it is better to remind one issue before proceeding with the details; the law gives the municipalities the right and the option of becoming 10% partners with the distribution company free of charge (total 20% with the paid portion), in order to ensure that such problems are not encountered and that the city where the infrastructure is installed has a local management that has all relevant powers, in order to be informed about and involved in the first degree in everything that is being done.

Through these regulations, it is very clear that the intention is to ensure that license companies and the municipalities work in coordination, therefore, the framework set forth in the Law 4646 is limited to this. In other words, as municipalities are juristic entities subject to separate laws and as the Board/the Institution is not granted the power to offer regulations about the municipalities with the Law 4646, we cannot directly intervene in this respect, in particular for regulating legislations in detail.

Still, at the preparation stage when we had prepared the secondary legislation, we took such possibilities into consideration and included the following provision in Article 24 of the Distribution and Customer Relations Regulations: "The municipality of the city where distribution license tenders are held will provide the necessary assistance and ease to the bidding companies prior to the tender and at all stages of the tender...".

bir çeşit hakem konumunda müdahil olup, sorunların çözümü yönünde katkı sağlamaya çalışıyoruz. Gerekirse sorunların yerinde tespit ve çözümü amacıyla uzman arkadaşlarımızı görevlendiriyoruz. Konu hakkında yeterince bilgisi olmayan ve bu nedenle tereddütleri bulunan belediye başkanlarını bizzat bilgilendirerek, söz konusu kişilerin doğal gaz dağıtım yatırımlarına olan bakışlarını doğru noktaya taşımaya çalışıyoruz.

BOTAŞ'ın dağıtım bölgelerinde gaz sattığı serbest tüketicilere gazın teslimi için dağıtım şirketinden aldığı taşıma hizmetine ait sözleşme yapmaması konusunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Taşıma hizmeti ve teslim hizmeti sözleşmesiyle ilgili olarak Doğal gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nde yapılması planlanan değişiklik tamamlanmıştır. Söz konusu değişiklik, yönetmelikte yapılması öngörülen diğer değişiklik tasarımlarıyla birlikte sektörün görüşüne açılacaktır.

GAZBİR, doğal gaz dağıtıcılarının sorunlarını çözmek için tüm gücüyle çalışıyor. Derneğin çalışmalarını nasıl buluyorsunuz? GAZBİR ile birlikte başka ne gibi çalışmalar yapılabilir?

Kuruluşundan bu yana fazlaca bir zaman geçmemesine rağmen GAZBİR'in çalışmalarını ve varlığını çok faydalı buluyorum. Varlığını kelimesini özellikle seçtim, çünkü GAZBİR'in varlığı sektör sorunlarının ve taleplerinin ayıklanarak, başlıklar altında toplanarak, tek elden iletilmesini sağladı. Bir anlamda çok seslilik tek bir kanalda buluşarak, bize intikal eder hale geldi. Üstelik birlik üyelerinin kendi aralarında diyalog ortamı oluşturulması özellikle bilgi alış-verişini sağladığı gibi, bazı sorunların kurumumuza ulaşmadan yerinde çözülmesini kolaylaştırmış oldu.

Zaten, Kurumumuz ve özellikle Sayın Başkanımız baştan beri sektörün örgütlenmesi fikrini destekliyor ve dile getiriyordu. Başta da ifade ettiğim gibi EPDK klasik yönetim anlayışına değil de "yönetişime" inandığı için, sektörün örgütlü olması, bizim tereddüt edeceğimiz değil, tam tersine destekleyeceğimiz bir durum.

Derneğin bu güne kadar üyeleri, BOTAŞ ve kurumumuzla yaptığı çoğu toplantı niteliğindeki çalışmalarını olumlu bulmakla beraber, özellikle spesifik çalışma konuları ve grupları oluşturulması konusunda daha aktif ve somut çalışmalar yapılabileceğini düşünüyorum. Bu konuda özellikle "Dağıtım ŞİD'inin oluşturulması konusunda GAZBİR'in önerilerini ve yapacağı çalışmayı sunmasını bekliyoruz. Ayrıca GAZBİR'in, EPDK nezdinde gösterdiği çaba ve girişimleri özellikle kanun değişiklikleri gerektiren konularda diğer kamu kurum ve kuruluşları nezdinde de göstermesi durumunda, sektörün sıkıntılarının önemli ölçüde azaltılmasına katkıda bulunabilecektir.

Furthermore, since the beginning, as an institution we try to intervene as a referee for such disputes and try to solve the problems. If necessary, we assign specialists in order to ensure that the problems are determined and solved on site. We inform the mayors who are not sufficiently informed about the matter, and therefore have hesitations, to ensure a proper point of view for natural gas distribution investments.

What do you think about BOTAŞ not making contracts for the transportation services received from the distribution companies for the delivery of the gas to free consumers that it sells to, in the distribution zones?

The modifications planned to be made in the Natural Gas Market Distribution and Customer Services Regulations for the transportation and delivery services have been completed. Those changes will be submitted for the review of the industry together with the other drafts for modification contemplated in the regulations.

GAZBİR is trying its best to solve the problems of the natural gas distributors. What do you think about the activities of the association? What other activities can be undertaken with GAZBİR?

Although it is quite recently that GAZBİR was founded, I find GAZBİR's activities and existence very useful. I chose the word "existence" deliberately, as GAZBİR's existence ensured that the problems and the requests of the sector were sorted, filtered, and conveyed through a single channel. In one sense, diverse opinions met in a single channel, and then directed to us. Furthermore, the members of the association ensure an exchange of information and sometimes helped solve some problems on site, without conveying them to us at all.

Indeed, our association, and particularly our president was supporting and mentioning the idea of an organisation within the sector, since the beginning. As I have mentioned earlier, because EPDK believes in governance, not the classical management concept, this is something not we would be concerned about, but, support, on the contrary.

The members of the association found the meetings-workshops held with BOTAŞ and our association quite favourable; however I still think that more active and concrete works can be undertaken particularly about specific matters and groups. We are waiting for GAZBİR recommendations and the presentation of its study for the creation of Distribution Network Operation Regulations. Furthermore, if the efforts and the attempts of GAZBİR with EPDK are also spent with other public authorities and institutions, particularly about matters requiring changes in the laws, they will have contributed greatly to reduction of the problems in the industry.

EPDK ve GAZBİR, çalıştaylarla sorunları masaya yatırıyor

EPDK and GAZBİR dealing with problems through workshops

EPDK ve GAZBİR, doğal gaz sektörünün sorunlarının aşılması için iki yıldır Antalya'da bir araya geliyor. İlki 21-23 Nisan 2006'da, ikincisi de 1-4 Mart 2007 tarihleri arasında Antalya'nın Kemer ilçesinde bulunan Mirada Del Mar Otel'de düzenlenen çalıştaylarda sorunlar masaya yatırılıyor.

EPDK and GAZBİR have been meeting in Antalya for two years now in order to overcome the problems of the natural gas industry. The workshops were held at the Mirada del Mar Hotel, in Kemer, Antalya, first between April 21 and 23, 2006 and the second between March 1 and 4, 2007, and the problems were dealt with.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ve Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği Derneği (GAZBİR) Türkiye'de doğal gaz sektörünün en ideal seviyeye ulaşması için ortak çalışmalarını başarılı bir şekilde sürdürüyor. Sorunların giderilmesi amacıyla farklı zamanlarda bir araya gelen EPDK ve GAZBİR üyelerinin özellikle Antalya çalıştayları, sektörün tüm aktörlerinin dikkatini çekmeyi başaran bir nitelik taşıyor.

Energy Market Regulatory Authority (EPDK) and the Union of Natural Gas Distribution Companies (GAZBİR) are working jointly and successfully to ensure that the natural gas industry in Turkey reaches an ideal level. Particularly the Antalya workshops of the EPDK and GAZBİR members coming together at different times in order to solve the problems manage to attract the attention of all the players in the industry.

EPDK ile ilk buluşma

Enerji Piyasası ve Doğal Gaz Dağıtım Sektörü Stratejik Değerlendirme Toplantısı'nın birincisi, EPDK ve GAZBİR üyelerinin katılımıyla 21-23 Nisan 2006'da Antalya Göynük'te bulunan Mirada Del Mar Otel'de yapıldı.

The first meeting with the EPDK

The First Strategic Assessment Meeting for the Energy Market and Natural Gas Distribution Industry was held at the Mirada del Mar Hotel, in Göynük, Antalya, between April 21 and 23, 2006, with the attendance of EPDK and GAZBİR members.

İki gün süren toplantıda dağıtım sektörünün sorunları, çözüm önerileri, piyasanın aktörlerinin ilişkileri ve EPDK Doğal gaz Dairesi'nin uygulamalar konusundaki değerlendirmeleriyle ilgili görüş alışverişinde bulunuldu.

The meeting lasted two days, and opinions were exchanged about the problems of the distribution industry, recommendations for solutions, the relations between the actors in the market and the assessments of the EPDK Natural Gas Department on the practices.

1. Enerji Piyasası ve Doğal Gaz Dağıtım Sektörü Stratejik Değerlendirme Toplantısı'nda konuşan EPDK Başkanı Yusuf Günay, enerji piyasası, faaliyetlerin kamu eliyle yürütüldüğü bir alan mı olmalı yoksa özel sektörün faaliyet gösterdiği bir alan mı olmalı, sorusunun tüm dünyada tartışıldığını dile getirdi.

Yusuf Günay, the President of EPDK gave a speech during the First Strategic Assessment Meeting for the Energy Market and Natural Gas Distribution Industry, and said, the question that is discussed worldwide is should the energy market be an arena whereby the activities are carried out by the state or should it be an area where the private sector operates.

Sürekli ve kaliteli enerji arzı

Günay, "Bu iki olgu arasında ince bir çizgi var. Çünkü enerjinin sürekli ve kaliteli bir şekilde tüketiciye ulaştırılmaması, devletin otoritesini zedeleyecek bir durumdur. Uzun yıllar süren tartışmaların sonunda, enerji üretiminin özel sektör eliyle rekabetçi bir piyasa yapısı içinde yapılabileceğine ilişkin teoriler ortaya konuldu ve zamanla pratikte uygulamalar başlatıldı" diye konuştu.

Continuous and high quality energy offer

Günay says, "There is a fine line between those two facts. Because if the energy cannot reach the consumer in a continuous and quality manner, this would impair the authority of the state. After discussions of long years, theories regarding the energy generation being done in a competitive market structure with the private

İlk şehir içi doğal gaz dağıtım ihalesini 19 Haziran 2003'te

gerçekleştirdiklerini dile getiren Günay, 3 yıldan daha az bir sürede gelinen noktanın ortada olduğunu, özel sektörün katılımıyla çok başarılı bir sektör oluştuğunu belirtti.

Günay şunları söyledi: "Türkiye'de üç kelime var ki bir araya geldiğinde adeta nükleer başlıklı bir bomba kadar tehlikeli oluyor. Bu kelimeler; enerji, ihale ve doğal gaz. Öyle bir süreçten geçtik ki, bu üç kelime bir araya geldiğinde hemen insanların akıllarına savcılığa suç duyurusunda bulunmak geliyordu. Bu şartlar altında yatırımcılar büyük riskler alıyor. Biz kurum olarak sizlerin aldığınız riskleri en aza indirmeye çalışıyoruz. Düzenlemeleri sektörle birlikte yapıyoruz."

Ortak sorun dışa bağımlılık

Doğal gazın Türkiye'de çok fazla speküle edilen bir konu olduğunu anlatan Günay, enerji ve yolsuzluk konuları dile getirildiğinde ilk suçlananın doğal gaz olduğunu açıkladı. Spekülatif söylemlere karşılık bütün medeni ülkelerin sağlıklı bir çevreye doğal gaz sayesinde kavuştuğunu açıklayan EPDK Başkanı, Türkiye'nin dışa bağımlılık konusunda bütün Avrupa ülkeleriyle aynı kaderi paylaştığının altını çizdi.

Türk özel sektörünün her türlü riski alarak müteşebbis ruhunu ortaya koymasının çok önemli bir adım olduğuna dikkat çeken Günay, yapılan düzenlemeleri sektörle paylaşmayı bir misyon olarak kabul ettiklerini açıkladı.

Verimli ve başarılı çalışmalar

GAZBİR Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kazancı da, EPDK ile GAZBİR arasında çok verimli ve başarılı çalışmalar

sector was possible, and soon the practical implementation started".

Günay, who noted that the first urban natural gas distribution tender was held on June 19, 2003, said that the accomplishment of less than three years is obvious, and that the industry is very successful with the accomplishment of the private sector.

Günay says, "There are three words in Turkey that when they come together, they become as dangerous as a nuclear bomb. These words are energy, tender and natural gas. We have gone through such a process that when these three words were used in the same sentence, people thought of going to the prosecution to file a criminal complaint. Under these conditions, the investors are taking major risks. Our institution wishes to minimise the risks undertaken by you. We are making the arrangements on a sector-basis."

The common problem is foreign dependency

Günay said that natural gas is a matter that is open to several speculations in Turkey, and said that when there are issues of energy and corruption, the first to blame is natural gas. The EPDK President who said that despite the speculations, all civilised countries attained a healthy environment thanks to natural gas also added that Turkey shares the same fate with all European countries when it comes to foreign dependency.

Günay noted that it is a very important step for the members of

EPDK ÖZEL SAYI | EPDK SPECIAL ISSUE

gerçekleştirdiklerini belirtti. Kazancı şunları söyledi: "Ülkemiz açısından çok hızlı yaşanan bu dönemde derneğimize üye kuruluşlar tarafından dağıtım ihalesi yapılan bölgelerde 500 milyon dolarlık yatırım gerçekleştirildi. Ülkemizin büyük bir bölümünde halkımızın doğal gaz kavuşması sağlandı. EPDK'nın yoğun çabaları ve özverileriyle başlatılan bu girişimlerin biz yatırımcıların katılımıyla sürdürülmesi birinci hedefimizdir."

EPDK ve GAZBİR'den ikinci zirve

GAZBİR'in 2. Enerji Piyasası ve Doğal gaz Dağıtım Sektörü Stratejik Değerlendirme Çalıştayı 1-4 Mart 2007 tarihleri arasında yine Antalya'da yapıldı. 150'in üzerinde katılımcının yer aldığı çalıştayda GAZBİR üyeleri, sorunlarını EPDK Başkanı Yusuf Günay ve kurul üyeleriyle paylaştı.

Göynük'te bulunan Mirada Del Mar Otel'de düzenlenen çalıştay üç gün sürdü. 1 Mart Perşembe günü başlayan çalıştayın ilk gününde, müşteri hizmetleri yönetmeliği, dağıtım izleme, denetim, raporlama, tarifeler, sertifika yönetmeliği ile ilgili konular ele alındı.

Çalıştay'ın ikinci gününde, ilk gün görüşülen konular tartışılmaya devam ederken şebeke işleyiş düzenlemeleri ile ilgili konular öne çıktı. Cumartesi günü gerçekleştirilen toplantıda da, ilk iki gün çalışma gruplarının ele aldığı konular değerlendirildi. Yusuf Günay ve GAZBİR Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kazancı da, değerlendirme toplantısında birer konuşma yaptı.

4 Yılda 500 milyon dolar yatırım

Günay, son 4 yılda özel sektörün doğal gaz dağıtımına yaklaşık 500 milyon dolardan fazla yatırım yaptığını ve 24 bin kişiye istihdam sağlandığını belirterek bugün 3 milyon abonenin doğal gaz kullanır duruma geldiğini kaydetti.

Doğal gazın Türkiye'ye Turgut Özal döneminde gelmesine rağmen 2003 yılına kadar büyük kentler dışında başka yere götürülemediğinin altını çizen Günay, "Bunda en önemli neden Türkiye'ye uygun bir modelin ortaya konulamamasıydı. Yaptığımız çalışmalarla bir model benimsedik ve bütün itirazlara rağmen ihaleleri hayata geçirdik" açıklamasını yaptı.

İhalelere başladıkları 19 Haziran 2003 tarihinden bugüne kadar 61 şehrin bir başka ifade ile 55 doğal gaz dağıtım bölgesinin ihalesine çıktıklarını söyleyen Yusuf Günay, 54 şehri içine alan 48 doğal gaz dağıtım bölgesinin lisansı ihalesini tamamladıklarını dile getirdi.

41 kere maşallah

Günay, "15 yılda doğal gaz kullanan beş ilimize, son dört yılda 35 ilimizi ilave ettik. Ülkemizde doğal gaz kullanan şehir sayısı 41'a ulaştı. Türkiye aslında gerçek anlamda doğal gazla son dört yılda tanıştı, tanışıyor. Hızlı gittik ama yorulmadık. Sizler büyük işlere imza attınız. Lisans verdiğimiz doğal gaz dağıtım şirketlerine 41 kere maşallah diyorum" diye konuştu.

Türk özel sektörünün dinamizmi ve müteşebbis ruhunun bu modele uyum göstereceğine inandığını ifade eden Günay, "Büyük yerli şirketler ve yabancı şirketler doğal gaz dağıtımına ilgi göstermiyor. Türkiye'de orta ölçekli işletmelerin sahip çıktığı bir model oldu" dedi.

the Turkish private sector to act as the entrepreneurs they are, taking all risks, and he said that it is their mission to share the adjustments made, with the sector.

Efficient and successful works

GAZBİR Chairman Mehmet Kazancı said that between EPDK and GAZBİR, they have completed very efficient and successful works. Kazancı said, "This process was very fast for our country, and there was an investment of 500 million dollars in the regions where the establishments that are members of our association held distribution tenders. In the most parts of our country, the public were given natural gas. It is our main goal to continue these attempts initiated with the devoted efforts and commitment of EPDK, with the participation of us investors."

Second summit from EPDK and GAZBİR

The Second Strategic Assessment Workshop for the Energy Market and Natural Gas Distribution Industry by GAZBİR was held in Antalya between March 1 and 4, 2007. At the workshop, there were over 150 attendees, and the GAZBİR members shared their problems with Yusuf Günay, the Head of EPDK and the members of the board.

The workshop was held at the Mirada del Mar Hotel in Göynük, and it lasted three days. The seminar started on March 1, Thursday, and on the first day, the customer services regulations, distribution monitoring, inspection, reporting, tariffs, and certificate regulations were discussed.

During the second day of the workshop, the matters discussed during the first day continued, and the matters about network operation arrangements were also emphasized. On the meeting of Saturday, the matters examined by the work groups during the first two days were discussed Yusuf Günay and GAZBİR Chairman Mehmet Kazancı gave speeches at the assessment meeting.

500 million dollars of investment in 4 years

Günay said that the private sector invested about 500 million dollars in the distribution of natural gas and that 24,000 people were offered employment, and added that 3 million subscribers are using natural gas today.

Günay stated that natural gas came to Turkey during Turgut Özal's rule, however, it could not have been taken to cities other than the major ones until 2003, and added "The most important reason for this was that a model that was appropriate for Turkey could not have been found. We have adopted a model through our studies, and despite all objections we have carried out the tenders".

Yusuf Günay said that since June 19, 2003, the date they have started the tenders, until now, they have held tenders for 61 cities, namely 55 natural gas distribution regions, and added that they have completed the license tenders for 48 natural gas distribution licenses which cover 54 cities.

Way to go

Günay said, "We had five cities using natural gas for 15 years, and in the last four years, we added 35 more cities. The number of cities using natural gas in our country reached 41. Turkey met

Dünya Bankası yetkililerinin kendilerine gelerek EPDK'nın doğal gaz dağıtım modelini dünyaya örnek olarak sunmak istediklerini de bu çalışmada açıklayan Günay, "Dünya Bankası'nın kredi kuruluşu IFC'den Türkiye'de uyguladığımız finansman yönteminin bir model olmasıyla ilgili bize talep geldi. Bu uygulama patenti bize ait bir model olacak" açıklamasını yaptı.

Suyun önünde kimse duramaz

GAZBİR Başkanı Kazancı da, 2003'ten bu yana 61 şehrin 51 doğal gaz bölgesinin lisans ihalesi tamamlandığını, 15 yılda sadece 5 il doğal gaz kullanırken, son 4 yılda buna 35 il daha ilave edildiğini ifade etti. Bunun EPDK ve dağıtıcı şirketlerin çabalarıyla başarılı ve hızlı bir şekilde gerçekleştiğini anlatan Kazancı, çalışmada geride kalan sürecin değerlendirmesinin ve gelecekte yapılacak çalışmaların ele alındığını kaydetti.

Komite toplantıları sırasında dağıtıcı şirketlerin sorunlarının EPDK yetkililerine aktarıldığını söyleyen Kazancı, "Yapılan çalışmaların semeresini görmeyi ümit ediyorum. Soyut değil, somut sonuçlara ulaşmak istiyoruz. İnşallah bu toplantı hedefine ulaşacaktır" açıklamasını yaptı. Kazancı, doğal gazın hem vatandaşlar için hem de kalkınma için çok önemli katkıları olduğunu da sözlerine ekledi.

natural gas in the real sense in the last four years. We ran fast but we are not tired. You have had major accomplishments. I would like to congratulate all the natural gas distribution companies we have licensed".

Günay said that he is confident that the dynamism and the entrepreneur spirit of the Turkish private sector will comply with this spirit, and said, "Large local companies and foreign companies are not interested in natural gas distribution. This is a model that is maintained by the medium scale establishments in Turkey".

Günay stated during the workshop that the World Bank authorities came to him and told him that they wish to present the natural gas distribution model of EPDK as a model example worldwide, and said "We have received an offer from IFC, the loan organisation of the World Bank, to spread the financial method applied in Turkey as a model. This practice will be a model with the patent belonging to us".

No one can stand before the running water

GAZBİR President Kazancı said that since 2003, 51 natural gas region license tenders for 61 cities have been completed, and that whereas only 5 cities were using natural gas for 15 years, in the last 4 years, 35 new cities were added. Kazancı explained that this was accomplished successfully and fast with the efforts of EPDK and the distributor companies and added that in the workshop, the remaining process was assessed and also the future studies were discussed.

Kazancı said that the problems of the distribution companies were conveyed to the EPDK authorities during the committee meetings, and said "I hope to see the fruits of the works carried out. We want outcomes that are concrete, not abstract. I hope this meeting attains its goal". Kazancı also added that natural gas is not only important for the public, but has significant contributions to development.

GAZBİR-EPDK Değerlendirme Toplantıları GAZBİR-EPDK Assessment Meetings

Antalya çalıştaylarının yanı sıra, son dönemde EPDK-GAZBİR Yönetim Kurulu arasında başlatılan değerlendirme toplantıları ile, EPDK ile görüşülen konular içerisinde aciliyet arz eden ve gündeme günün koşulları gereği giren hususlar ele alınmaktadır. Bu şekilde spesifik konulara odaklanılarak, daha hızlı sonuç alınması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, 26 Haziran 2007 tarihinde Swiss Otel'de, 4 Eylül 2007 tarihinde Bilkent Otel'de toplantılar yapılmıştır.

2. Değerlendirme Toplantısı

26 Haziran 2007 tarihinde Ankara Swissotel'de yapılan "Doğal Gaz Dağıtım Sektörü'nün Çözüm Bekleyen Öncelikli Konuları, 1. Değerlendirme Toplantısı"nın devamı niteliğinde düzenlenen 2. Değerlendirme Toplantısı 4 Eylül 2007 tarihinde Ankara Bilkent Otel'de yapıldı.

Toplantıya, GAZBİR Yönetim Kurulu ve EPDK Başkanı Yusuf Günay, Kurul Üyeleri, Doğal Gaz Piyasası Uygulama Dairesi Başkanı Uğur Kınay ve ilgili personeli katıldı.

Toplantıda abone bağlantı bedeli tanımı ve buna ilişkin görüş ve tespitler üzerinde değerlendirmeler yapıldı. Ayrıca, BOTAŞ'tan devralınan bağlantı hatları ve müşteri tarafından yapılan bağlantı hattı ve tesislerin devri konusunda yaşanan sıkıntılara ilişkin görüşler paylaşılarak, mal ve hizmet üreten tesislerin bağlantı hatları uygulamalarına ilişkin uygulamada ortaya çıkan sıkıntılar aktarıldı.

Toplantıda, ayrı bir başlık olarak da dağıtım şirketlerinin, sistemin sağlıklı işleyebilmesi için yeterli altyapının henüz oluşmamış olması nedeni ile ŞİD için bir geçiş dönemi uygulanması ve bu süreç içerisinde yer alması gereken çalışmalar konusundaki görüşleri aktarıldı. Bunların yanısıra birinci değerlendirme toplantısında görüşülen hususlarda kaydedilen gelişmeler konusunda da EPDK'dan bilgi alındı. Bu başlıklar içerisinde yer alan "Kamu Kuruluşlarının Gaz Bedelinden Kestiği Damga Vergisi" konusunda "kamu kuruluşlarının fatura ödemelerinde toplam fatura bedeli üzerinden hiçbir sebep göstermeden ve belge vermeden % 7.5 damga vergisi kesintisi yaptığı, BHAB tanımında ve ihale dokümanında yer almayan bu maliyetin dağıtım şirketlerine ilave yük getirdiği ve bu durumun ihale şartlarını değiştirdiği"nden bahisle satılan doğal gaz miktarı arttıkça dağıtım şirketlerinin zararının arttığı özellikle vurgulandı.

Yapılan değerlendirmeler sonucunda bahsi geçen özellikle teknik konulara GAZBİR ve EPDK uzmanlarının oluşturacağı çalışma grupları vasıtası ile periyodik olarak yapılacak ayrıntılı değerlendirme toplantıları ile oluşturulacak görüşler vasıtası ile çözüm aranması hususu benimsendi.

Along with the workshops held in Antalya, by the evaluation meetings started recently between the Executive Boards of the EPDK and GAZBİR, issues that are of higher urgency among the issues discussed with the EPDK and issues that have to be taken in the agenda as required by the conditions of the day are discussed at length. The objective is to focus on specific issues and to get results faster in this way. Within this context, meetings were held at Swiss Hotel and Bilkent Hotel on June 26, 2007 and September 4, 2007, respectively.

The 2nd Assessment Meeting

The 2nd Assessment Meeting, as a continuation of the 1st Assessment Meeting of June 26, 2007 at the Ankara Swissotel for the "Priority Issues of Natural Gas Distribution Sector Waiting for Solutions", was held at the Ankara Bilkent Hotel on September 4, 2007. GAZBİR Chairman and EPDK President Yusuf Günay, Members of the Board, Head of Natural Gas Market Implementation Department Uğur Kınay and the related personnel attended the meeting.

Assessments were made in the meeting about the subscriber connection definition and the relevant findings and opinions. Furthermore, opinions were exchanged about the connection lines taken over from BOTAŞ and the problems encountered about the connection lines made by the customers and the transfer of facilities; and the problems in practice regarding the connection line practices of the facilities producing goods and services were conveyed. As a separate title in the meeting, as the infrastructure sufficient for the sound operation of the system, ideas were exchanged about the implementation of a transition period for the Network Operation Arrangements for the distribution companies, and the activities required to be included in this period. Furthermore, information was obtained from the EPDK about the developments that took place about the issues discussed in the first assessment meeting. About the "Stamp Duty Deducted from the Natural Gas Prices by the Public Authorities", it was stated that the public authorities make a 7.5% stamp duty deduction over the billed amount, and without even giving certificates, and that this cost not included in the definition of "natural gas depreciation amount and the tender documents brought an additional burden on the distribution companies, and that this situation changed the conditions of the tender; and therefore, it was especially emphasized that as the amount of natural gas that was being sold increased, the losses of the distribution companies also increased.

Following the assessments made, it was decided to create task forces with the participation of GAZBİR and EPDK specialists particularly about the technical matters, and that solutions would be sought through regular and detailed meetings to be held.

TÜRKİYE'DE YİNE BİR İLKE İMZA ATTIK...

Yüksek Basınç Regülatörlerimizle
hizmetinizdeyiz.

ESV Serisi
Solenoid Valf

FLR Serisi
Filtre

MDV&IDV Serisi
Manifold Vana

M100 Serisi
Manometre

CAKA 25,40,80 Serisi Regülatörler
C150, C300 10.000 m³/h e kadar

FRG Serisi
Filtreli Regülatör

FRG SSV Serisi
ShutOff Regülatör

FRG SSV YB Serisi
Yüksek Basınç Regülatör

ETH&ETV Serisi
Relief Valf

21. Cad. 596. Sok. No:10 Ostim - ANKARA
Tel: (+90) 312 395 55 63
Fax: (+90) 312 395 56 19
E-mail: bilgi@frsgaz.com.tr

BOTAŞ'ın, TELECOM-SCADA Sistemi yatırımları devam ediyor

BOTAŞ' Investments for TELECOM-SCADA System are continuing

BOTAŞ'ın mevcut ve planlanan yatırımlarını ve sektördeki sorunları BOTAŞ Genel Müdür Vekili Hüseyin Saltuk Düzyol ile görüştük.

We have interviewed Mr. Hüseyin Saltuk Düzyol, the BOTAŞ General Manager, about the current and planned investments and the industrial problems of BOTAŞ.

Gaz Kontrat Devirleri ihalelerinde gelinen son durumu özetler misiniz?

4646 sayılı doğal gaz Piyasası Kanunu'nun Geçici 2. Maddesi doğrultusunda yapılan "Doğal gaz Alım Satım Sözleşmeleri (İthalat Sözleşmeleri) Devir İhaleleri"nden geçerli teklif verilen 18.02.1998 tarihli Doğal gaz Alım Satım Sözleşmesi Devir İhalesi için devir süreci devam ediyor. Türkiye doğal gaz piyasası için çok önemli bir adım olan "Sözleşme Devri"nin çalışmaları kuruluşumuzca titizlikle yürütülüyor.

Gelinen son durum açısından, en uygun teklif sıralaması uyarınca ilk sıradaki istekli olan Shell Enerji A.Ş. ile 28.02.2007 tarihinde 250 milyon kontrat m3/yıl miktarında, ikinci sırada yer alan Bosphorus Gaz Corporation A.Ş. ile de 22.05.2007 tarihinde 750 milyon kontrat m3/yıl miktarında anılan sözleşmeden doğal gazın devri için devir protokolü, kuruluşumuz ve satıcı taraf Gazprom Export Limited Liability Company arasında üçlü olarak imzalandı.

Can you please summarize the most recent state in the Natural Gas Contract Transfers tenders?

Within the "Natural Gas Buying and Selling Contracts (Import Contracts) Transfer Tender" held as per the Natural Gas Market Law 4646, Provisional Article 2, the transfer is in progress for the 18.02.1998 Natural Gas Buying and Selling Contract Transfer Tender, for which a valid bid was submitted. The "Contract Transfer's are meticulously carried out by our institution, as they are a very important step for the Turkish natural gas market.

To summarize the most recent state, as per the sequence of best offers, the first ranking bidder was Shell Enerji A.Ş., and a contract was signed on 28.02.2007 for 250 million m3/year, with the second Bosphorus Gaz Corporation A.Ş., a contract was signed on 22.05.2007 for 750 million m3/year, and the transfer protocol for the transfer was signed by our institution and the vendor party Gazprom Export Limited Liability Company, as a third-party agreement.

Then, Shell Enerji A.Ş. obtained the necessary documents from

Shell Enerji A.Ş. daha sonra Rekabet Kurumu ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alması gereken belgeleri temin ederek kuruluşumuza sundu ve devir süreci devam ediyor. Bundan sonraki süreç içerisinde sırasıyla Enerco Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Avrasya Gaz A.Ş. ile devir protokolü imzalanarak sözleşme devir süreçleri sürdürülecek.

BOTAŞ, mevcut iletim şebekesi altyapısıyla ve yürürlükte olan ŞİD'le, iletim şebekesinden tedarikçilere verilecek hizmetin kesintisiz ve mevzuatlara uygun verilebilmesi konusunda ne gibi çalışmalar yapmaktadır?

BOTAŞ tarafından, doğal gaz boru hatları üzerinde yer alan istasyonlara kesintisiz olarak erişim sağlanabilmesi için fiziki yatırımları tamamlanan istasyonların Telekom ve SCADA yatırımları tamamlanarak mevcut SCADA sistemine entegre edildi. Yeni devreye alınmış ve gelecekte alınacak olan istasyonlar için Telekom ve SCADA yatırımlarına ise devam ediliyor.

ŞİD ile ilgili uygulamada diğer piyasa aktörleri; bir "geçiş dönemi" gerektiğini ifade etmekte. Bu konuda yeni ithalat ve dağıtım şirketleri ile mutabakat içinde misiniz?

Bilindiği üzere, 4646 sayılı Kanun ve bu Kanun çerçevesinde yayınlanan mevzuatta "geçiş dönemi" olarak adlandırılan bir dönem ve bu döneme ait olarak BOTAŞ'a atfedilen özel yükümlülükler yer almıyor. Dolayısıyla BOTAŞ'ın bu ad altında özel bir düzenleme yapması uygun bulunmuyor. Ancak, 4646 sayılı Kanun uyarınca BOTAŞ'ın, yatay bütünleşmiş yapısı oluşturuluncaya kadar, mevcut yapısı ve piyasadaki hakim pozisyonu dikkate alınarak, özellikle dengeleme rejimine ilişkin bazı özel uygulamaların ŞİD'de "Geçici Hükümler" maddesinde detaylanması düşünüyor.

Yine kontrat devirlerine bağlı olarak, yeni tedarikçilerin iletim şebekesinden hizmet almaya başlayacak olması nedeniyle, İletim Şirketi tarafından verilecek taşıma hizmetinin düzenlendiği ŞİD'in; BOTAŞ'ın mevcut yapısıyla uygulanabilirliği hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Biliyoruz ki; İletim şebekesinin sağlıklı işletilebilmesi için, bu şebekede alınacak/verilecek hizmetin disipline edilmesi gerekir. Ancak dağıtım şirketleri tarafından da sıkça gündeme getirildiği üzere; halen sistem yapısal düzenlenmesi, sahadan on-line bilgi alıp EBT'de yayınlanabilmesi için gerekli olan TELECOM-SCADA altyapısı ve iletim şebekesinde taşıma probleminin çözümlenebilmesi için gerekli yatırımlar tamamlanmamış durumdadır. Bu nedenlerle de şu anda ŞİD'in uygulanmasının zor olduğu ve ancak BOTAŞ yüzde 50 seviyelerinde bir kontratı serbest bırakırsa uygulanabilir olacağı dile getirilmektedir. Ayrıca, BOTAŞ'ın yeni devredilen gaz kontratları oranında müşteri kontratlarını da devretmesi konuşuluyor. Bu konulardaki düşüncelerinizi açıklayabilir misiniz?

Dağıtım şirketleri, doğal gazın üretim ve ithalat noktalarından, tüketim merkezlerine taşınmasında iletim sistemi operatörünün uygulayacağı ve sistem kullanıcılarının da uyması gereken esaslar

the Competition Board and the Energy Market Regulation Authority, and submitted to us; and thus, the transfer is in progress. The next steps shall be signed the transfer protocols with first Enerco Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. and then Avrasya Gaz A.Ş., and the contracts shall be transferred.

What kind of preparations is BOTAŞ undertaking to ensure that uninterrupted service, compliant with the legislations, can be rendered from the transmission network to the suppliers with the current transmission network infrastructure and the effective Network Operation Arrangements?

In order to ensure that BOTAŞ can ensure uninterrupted access to the stations on the natural gas pipelines, the Telekom and SCADA investments of the stations the physical investments of which have been completed are also carried out, and integrated to the existing SCADA system. As for the newly commissioned stations and the stations to be commissioned in the future, the Telekom and SCADA investments are continuing.

As for the practices concerning the Network Operation Arrangements, the other market actors are expressing that a transition period is necessary. Do you agree with the new import and distribution companies on this matter?

As you know, within the scope of the Law 4646 and the regulations issued accordingly, there is no term named as the transition period, or the special liabilities attributable to BOTAŞ for this special period. Therefore, it is not considered appropriate for BOTAŞ to carry out a special arrangement under this name. However, as per the Law 4646, until the horizontal integrated structure of BOTAŞ can be created, taking into account the existing structure of BOTAŞ and the dominant position in the market, it is considered that particularly some special practices regarding the balancing regime can be detailed in the Network Operation Arrangements under the article "Temporary Provisions".

Again, in relation with the contract transfers, as the new suppliers will continue receiving services from the transmission network, what do you think about the applicability of the Network Operation Arrangements governing the transportation services to be rendered by the Transmission company taking into account the BOTAŞ structure? We know that in order to ensure that the Operation Network can be operated in a sound manner the services to be received/rendered through this network has to be disciplined. However, as frequently raised by the distribution companies, the investments necessary for the structural arrangement of the system, and the TELECOM-SCADA infrastructure needed for receiving on-line information and broadcasting through the Electronic Bulletin Table, and to solve the transportation problems encountered in the transmission network have not been completed yet. Therefore it is stated that for the time being, it is difficult to implement Network Operation Arrangements, and that they can be applicable only if BOTAŞ allows a contract of around 50 per cent. Furthermore, BOTAŞ transferring customer contracts in the rate of the gas contracts newly transferred. Can you explain your opinions about this?

SÖYLEŞİ | INTERVIEW

düzenleyen Şebeke İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar'ın, istikrar kazanmış liberal bir piyasanın kritik düzenlemelerinden biri olduğu, dolayısıyla, altyapısı ve kurumlarıyla liberalleşme sürecinin henüz başında bulunan mevcut piyasa yapısında, taşıtanları disipline etme anlamındaki kuralların dengeli, gerçekçi ve haksızlığa meydan vermeden uygulanıp uygulanmayacağı konularındaki endişelerini dile getirerek, ŞİD'in bazı hükümlerinin, özellikle henüz gelişmekte olan dağıtım sektörünün gerçekleriyle ve 4646 sayılı kanunla uyum sağlamadığı yönünde görüş vermişlerdir.

Bilindiği üzere uygulama açısından ŞİD'in dağıtım şirketlerini ilgilendiren yönü, çıkış noktalarından disiplinli gaz çekmeleri ve bununla ilgili yaptırımlardır. Bu anlamda, ŞİD'in uygulanması konusunda gündeme getirilen husus bu yaptırımların ilgili taraflar üzerindeki riskleridir. Diğer taraftan, ŞİD'in pek çok hükmü zaten uygulamanın içinde olup, bu kapsamda hazırlanan bağlantı anlaşmaları ve işletme protokolleri halihazırda dağıtım şirketleriyle rutin ilişkilerde kullanılmaktadır.

ŞİD'in tarafsız şekilde uygulanması hususundaki endişelere gelince, ŞİD'de iletim şebekesini kullanmak isteyen tedarikçiler için net, adil, şeffaf ve ayrımcılık gözetmeyen bir çerçeve oluşturulması amaçlanmış olup, bu bağlamda eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması gözetilmiştir. İlgili mevzuat ile uyum içinde olması hususu ise piyasada denetleyici ve düzenleyici rolü ile EPDK tarafından takip edilmektedir. EPDK'nın bu takibi gereği gibi yapabilmesi için ise, kurum yetkililerinin EBT'ye erişimi sağlanmış olup, EBT'de yayınlanan taşıtanlar ile ilgili tüm gerçekleştirmeler halihazırda EPDK tarafından takip edilmektedir.

The distribution companies have expressed their concerns about whether the rules for disciplining the companies that buy the transportation services can be implemented in a balanced, realistic and fair manner, within the scope of the existing market structure, which is still in the beginning of the liberalization process with its infrastructure and institutions, as the Network Operation Arrangements, governing the principles to be implemented by the transmission system operators for natural gas from the production and importing points to the consumption centers, which need to be complied by the system users as well, are some of the critical arrangements of consistent liberal markets, and they have commented that some of the provisions of the Network Operation Arrangements are not compatible particularly with the realities of the distribution sector, which is still developing, and also with the Law 4646.

As you know, in terms of practice, the aspect of the Network Operation Arrangements concerning the distribution companies is drawing natural gas in a disciplined manner from the exit points, and the relevant sanctions. In this sense, the issue raised regarding the implementation of Network Operation Arrangements is the risks brought about by these sanctions on the relevant parties. On the other several provisions of the Network Operation Arrangements are already in the implementation, and the connection agreements and the operation protocols prepared within this scope are currently used in the routine relations with the distribution companies.

As for the concerns regarding the impartial implementation of the Network Operation Arrangements, the intention is to create

Sahadan online bilgi alıp EBT'de yayınlanabilmesi için gerekli olan TELECOM-SCADA altyapısı ve iletim şebekesinde taşıma probleminin çözümlenebilmesi için gerekli yatırımlar tamamlanmamış olduğu, bu nedenlerle de ŞİD'in uygulanmasının zor olduğu yönündeki varsayım doğru değildir. Halihazırda TELECOM-SCADA sistemlerine ilişkin yatırım çalışmaları hızla devam ediyor. Sahadan online bilgi alınabilmesi için Telekom ve SCADA yatırımlarına istasyonların fiziki yatırımlarının tamamlanması sonrasında başlandı ve fiziki yatırımları tamamlanan istasyonlar grubu paket halinde ihale edilerek mevcut SCADA sistemine entegre ediliyor. İletim hatlarının üzerindeki tüm çıkış noktalarına fiber optik kablo döşenerek merkezde SCADA altyapısı güçlendiriliyor. Bir sene içerisinde 200'ün üzerindeki yeni noktadan online olarak scada'ya bilgi aktarımı gerçekleştirilecek. Yatırımların tamamlanmasına kadar olan dönemdeki EBT işlevselliği açısından dağıtım şirketlerine, gün içi ve gün sonu akış bilgilerini işletme protokolü gereği gaz kontrol merkezine zamanında göndermesine ilişkin gerekli girişimler EPDK ve dağıtım şirketleri nezdinde gerçekleştirilmiştir.

BOTAŞ'ın tedarikçi olarak, yeni doğal gaz alım satım sözleşmelerinde İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemeleri'nden kaynaklanan ve müşterisine ait olan her türlü gecikme, ceza, düzensizlik vb masrafları dağıtımçıya yansıtacak şekilde kontrat yapmak istediği konuşuluyor. Bununla birlikte İletim Şebekesinin İşleyiş Düzenlemeleri sadece taşıyan ve taşıtan arasındaki ilişkileri düzenlemekte olduğunu biliyoruz. Ayrıca yine İletim Şebekeleri İşleyiş Düzenlemeleri'nde BOTAŞ İletim ve BOTAŞ İthalat ilişkilerinde muafiyet tanınmakta. Bu muafiyet BOTAŞ İletim tarafından BOTAŞ İthalata, yani taşıtana uygulanmayacak mı?

Bilindiği üzere İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemeleri ile iletim şebekesinden yararlanma koşulları belirlendi. BOTAŞ'ın bir tedarikçi olarak iletim şebekesindeki yükümlülükleri kendi müşterilerinin taleplerine bağlı olarak oluşuyor. Bu bağlamda, söz konusu yükümlülüklerin müşterilerine yansıtılması gerekir.

2007/08 kışında ülkemizde arz-talep dengesinin sağlanması konusunda ne gibi tedbirler alındı? Bilindiği gibi son yıllarda Dağıtım Şirketlerinin yaptığı yatırımlara bağlı olarak konut tüketiminde artışlar olacaktır. Konu tüketimin yaratacağı dengesiz doğal gaz tüketiminin; dengesizliğinin önlenmesi, dengelenmesi konusunda ne gibi hazırlıklar yaptınız? 2007/08 kış döneminde; normal günlerde beklenen tüketim kaç m³ dür? Soğuk günlerde beklediğiniz günlük tüketim kaç m³ dür?

Kuruluşumuz kış aylarında doğal gaz arz-talep dengesinin sağlanması için mevcut doğal gaz alım kontratlarımız çerçevesinde günlük, aylık ve yıllık plan ve programlar yapmaktadır. Pazarlama stratejimizde yaklaşık olarak günlük bazda 8 milyon m³ mertebesinde kesintili müşteri portföyüne yer verilmiştir.

Ayrıca toplamda yıllık 1,6 milyar m³ depolama kapasitesine sahip olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın Değirmenköy ve Kuzey Marmara Depolama Tesisleri'ne programlarımız doğrultusunda doğal gaz enjeksiyonu yapılmaktadır. Söz konusu

a clear, fair, transparent and non-discriminating framework for the suppliers who wish to utilize the transmission network within the scope of the Network Operation Arrangements, and accordingly it is essential that there is no discrimination between equal parties. The issue of compliance with the relevant regulations is being followed up by the Energy Market Regulatory Authority (EPDK) further to its role of inspection and regulation in the market. In order for EPDK to duly carry out this monitoring, the Electronic Bulletin access of the institution authorities is ensured, and all the developments regarding the transmission companies as announced in the Electronic Bulletin can currently be monitored by the EPDK.

The assumptions regarding the TELECOM-SCADA infrastructure for receiving online information from the site and for announcing it in the Electronic Bulletin and the investments necessary to solve the transportation problem in the transmission network not being completed and therefore, that the implementation of the Network Operation Arrangements being difficult are not correct. Currently the investment works for the TELECOM-SCADA systems are proceeding fast. The Telekom and SCADA investments in order to enable the reception of online information from the site have started following the completion of the physical investments of the stations, and the stations groups the physical investments of which are completed are tendered as a package, and integrated into the existing SCADA system. Fibre optic cables have been installed at all the outlet points on the transmission lines in order to strengthen the SCADA infrastructure of the centre. Within one year, information will be able to be transferred to SCADA on line from over 200 new points. In terms of the Electronic Bulletin functionality during the period until the completion of the investments, the necessary attempts to send to the distribution companies the daily and end of the day flow statistics for transmission to the natural gas control centre in time as per the protocol have already been carried out with the EPDK and the distribution companies.

It is being told that within the scope of the new natural gas buying and selling contracts, BOTAŞ, as the supplier, wishes to make the contracts in such a way as the reflect to the distributor, all delays, penalties, disorder etc. expenses, arising from the Network Operation Arrangements, and which are attributable to the customer. Furthermore, we also know that the Network Operation Arrangements govern only the relations between the carrier and the party that buys the transportation service. Moreover, again within the scope of Network Operation Arrangements, an exemption in these matters is offered for the BOTAŞ transmission and BOTAŞ imports relations; will this exemption not be applied by BOTAŞ Transmission to BOTAŞ Imports, that is, to the party that buys the transportation service?

As you know, the conditions to use the Network Operation Arrangements and the transmission network have been established. The transmission network related liabilities of BOTAŞ as a supplier are determined based on the demands of its own customers. Accordingly, such liabilities need to be reflected to its customers.

What kinds of measures have been taken in our country for maintaining the offer and demand balance during the winter of 2007/08? As you know, pursuant to the

SÖYLEŞİ | INTERVIEW

depolardan Ocak ayında ortalama günlük bazda 12, Şubat ayında 11, Mart ayında 8 milyon m³ doğal gaz çekişi planlanmış olup, depolardan hatta geri enjeksiyon kapasitesinin ihtiyaç halinde günlük bazda 14 milyon m³'e çıkartılması da mümkündür.

Diğer taraftan, arz kaynaklarından doğal gaz alımının sorunsuz olarak tüketim odaklarına taşınmasını sağlayabilmek amacıyla gerekli (loop hatları, kompresör istasyonları gibi) yatırımların zamanında tamamlanabilmesi için çalışmalar yürütülmektedir.

2007/08 kış döneminde normal günlerde ulusal tüketimin 120 milyon m³ olması, soğuk günlerde ise ulusal tüketimin 140 milyon m³'e ulaşması beklenmektedir. Mevcut kontratlar çerçevesinde, günlük ulusal alım miktarı ise 124,5 milyon m³'tür. Dolayısıyla planlamalarımıza göre günlük bazda arz açığı görülmektedir.

2007/08 kış döneminde arz kaynaklarında kontrat gereği alınacak günlük doğal gaz miktarı kaç m³'dir? Bu miktarları, kaynak bazında günlük olarak verebilir misiniz? Kaynaklardan almayı planladığınız bu miktardaki doğal gazın, iletim şebekenizde taşınması konusunda herhangi bir problem bekliyor musunuz?

2007 ve 2008 yılı için Günlük Kontrat Miktarları ve Marmara Ereğlisi LNG Terminali için azami günlük miktar (milyon m³/gün) aşağıdaki gibidir.

recent investments by the Distribution Companies, there will be increases in household consumptions. What kind of preparations have you undertaken in order to prevent the unbalanced natural gas consumption; to prevent the imbalance and therefore to balance it? What is the daily consumption expected for 2007/08 winter during normal days? And what is the daily consumption you expect during winter days?

Our institution makes daily, monthly and weekly plans and schedules to maintain the balance of natural gas offer and demand during the winter months, within the framework of the existing natural gas buying contracts. Our marketing strategies include interrupted customer portfolio of 8 million m³ on a daily basis.

Furthermore, we inject natural gas to the Değirmenköy and Northern Marmara Storage Facilities of the Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, which has a total yearly storage capacity of 1.6 billion m³, in line with our schedule. The planned natural gas drawing from those storages is as follows: in January, on an average daily basis 12, in February 11, and in March 8 million m³, and in case of requirement, the back injection capacity from the lines may be increased to 14 million m³ on a daily basis.

On the other hand, works are being carried out in order to ensure the timely completion of necessary investments to be able to transport the bought natural gas from the sources of offer to the consumption centers (such as loop lines, compressor stations, etc).

	2007	2008
Batı Hattı	41	41
Mavi Akım	30	36
İran	29	29
Azerbaycan	8	14
Marmara LNG Ter.	20	20
TPAO Depo	14	14

İletim Şebekeneze, arz kaynaklarından alacağınız kontrat miktarındaki doğal gazın tüketim noktalarına taşınması amacıyla başlattığınız; boru hatları ve kompresör istasyonları yatırımlarınızdaki son durum nedir. Bilgi verir misiniz?

Doğal gaz kullanımını ülke sathında yaygınlaştırmak, mevcut alım anlaşmalarındaki "al ya da öde" yükümlülüğünü yerine getirebilme noktasında oluşacak riskleri asgariye indirmek için, doğal gazın henüz ulaşmadığı yörelere gerekli altyapının bir an önce gerçekleştirilmesi ve sanayi kuruluşlarının mümkün olan en kısa sürede doğal gazı kullanmaya başlamaları önemli bir hale gelmiştir. Bunu teminen, kuruluşumuzca doğal gaz iletim ve şehir branşman hatları ile sanayi potansiyelinin yoğun olduğu bölgelerde dağıtım hatları yapım projelerinin bir an önce tamamlanması için başlattığımız çalışmalarımız büyük bir hızla devam etmektedir. Ağustos 2007 itibarıyla İletim Şebekemiz toplam 9172 km uzunluğa ulaşmış olup, halihazırda toplam uzunluğu 1900 km'yi bulan 12 adet doğal gaz boru hattı ve 3 adet kompresör ve 1 adet ölçüm istasyonu projesinin yapımı devam etmektedir.

DOĞALGAZ İLETİM HATLARI

1. TÜRKİYE-YUNANİSTAN DGBH PROJESİ

Türkiye-Yunanistan DGBH Projesi'nin Kara Kısmı'nın (Faz-I) inşaat çalışmaları 30 Temmuz 2007 tarihinde, Deniz Geçiş'i'nin (Faz-II) inşaat çalışmaları 05 Temmuz 2007 tarihinde ve Meriç-Evros Nehir Geçiş'i'nin (Faz-III) inşaat çalışmaları 18 Ağustos 2007 tarihinde tamamlanmış olup, her üç fazda da geçici kabul çalışmaları devam etmektedir. Projenin tamamlanmasını takiben Edirne İli'nin Keşan ve İpsala ilçelerine doğal gaz arzı sağlanacaktır.

2. AZERBAJCAN -TÜRKİYE DGBH PROJESİ

Doğu ve batı arasında enerji köprüsü olma hedefinde olan ülkemiz için önemli bir adım olan Azerbaycan-Türkiye Doğal gaz Boru Hattı Projesi ile Azerbaycan'da üretilecek olan doğal gazın, Gürcistan üzerinden Türkiye'ye taşınması amaçlanmıştır. Bu kapsamda BOTAŞ ve SOCAR (Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi) arasında 12 Mart 2001 tarihinde Doğal gaz Alım-Satım Anlaşması imzalanmış, Azerbaycan-Türkiye Doğal gaz Boru Hattı Projesi'nin yapım ihalesine 3 faz halinde çıkılmış; Faz-I ve Faz-II kısımlarının sözleşmeleri 04 Mayıs 2005 tarihinde, Hanak Kompresör ve Türkgözü Ölçüm İstasyonlarının yapımını içeren Faz-III kısmının sözleşmesi ise 23 Eylül 2005 tarihinde imzalanmıştır.

Kars ili Posof ilçesindeki Türkiye-Gürcistan sınırından başlayan yaklaşık 113 km uzunluğunda ve 42" çapındaki Azerbaycan-

National consumption during normal days in the 2007/08 winter period is expected to be around 120 million m³, reaching 140 million m³ during cold days. In accordance with the existing contracts, the daily national buying quantity is 124.5 million m³. Therefore, our plans do not foresee a deficit of offer on a daily basis.

What is the quantity of the daily natural gas that will be bought from the sources of offer during the 2007/08 winter, as per the contract? Can you share with us these quantities on a source basis, with daily figures? Do you anticipate any problems regarding the transportation of this natural gas you intend to buy from the resources, in your transmission network?

For 2007 and 2008, the daily contract figures and the maximum daily quantity for the Marmara Ereğlisi LNG Terminal are as follows (million m³/day).

	2007	2008
Western Line	41	41
Blue Current	30	36
Iran	29	29
Azerbaijan	8	14
Marmara LNG Term	20	20
TPAO Storage	14	14

What is the final stage of your pipeline and compressor station investments, which you had initiated in order to carry the natural gas, you bought for the Transmission Network, in the contract quantity from the sources of offer, to the consumption centers? It is important that the required infrastructure for the regions where natural gas is not taken yet, and that the industrial organizations start using natural gas as soon as possible, in order to ensure that the utilization of natural gas is expanded throughout the country and to minimize the risks that may arise when complying with the "buy or pay" liability in the existing buying agreements. In order to ensure this, the works we have started to ensure that the distribution lines construction projects are completed as soon as possible, are progressing fast in the regions where the number of natural gas transmission and city branch lines is high and where the industrial potential is significant.

As of August 2007, the total length of our Transmission Network has reached 9172 km, and currently, the construction of 12 natural gas pipe lines with a total current length of 1900 km, 3 compressor and one measurement station projects are ongoing.

NATURAL GAS TRANSMISSION LINES

1. TURKEY-GREECE NGPL PROJECT

The completed construction works are as follows: Turkey - Greece NGPL Project Land Side (1st Phase) on July 30, 2007, the Sea Crossing (2nd Stage) on July 5, 2007 and the Meriç-Evros River Crossing (3rd Phase) on August 18, 2007; and the provisional acceptance procedures for all three phases are continuing. After the completion of the project, natural gas will be offered to Keşan and İpsala towns of Edirne.

Türkiye Doğal gaz Boru Hattı Projesi Faz-I kısmı 31 Aralık 2006 tarihinde tamamlanarak geçici kabulü yapılarak Ardahan iline gaz arzı sağlanmış ve Azerbaycan-Türkiye DGBH Projesi Faz-1 kısmı kapsamındaki 42" çapındaki hattın bitim noktasından başlayan, Erzurum-Horasan yönünde uzanan yaklaşık 113 km uzunluğunda ve 42" çapındaki Azerbaycan-Türkiye Doğal gaz Boru Hattı Projesi Faz-II kısmı 09 Mart 2007 tarihinde tamamlanarak geçici kabulü yapılmış; Kars ili ve Kars iline bağlı Sarıkamış ilçesine gaz arzı sağlanmıştır.

Azerbaycan-Türkiye Doğal gaz Boru Hattı Projesi Faz-III kısmı (Hanak Kompresör ve Türkgözü Ölçüm İstasyonları Yapım İş'i) sözleşmesi 23 Eylül 2005 tarihinde imzalanmış olup çalışmalar devam etmektedir. İstasyonların 2007 yılı içinde tamamlanması planlanmaktadır.

3. ADIYAMAN-Ş.URFA-ELAZIĞ-DİYARBAKIR DGBH PROJESİ

Kuruluşumuzca üç faz halinde ihalesine çıkılan, toplam 422 km uzunluğunda ve 12"-14"-16"-40" çaplarında, sözleşmeleri 30 Aralık 2004 tarihinde imzalanan Adıyaman-Ş.Urfa-Elazığ-Diyarbakır DGBH Projesi kapsamında Adıyaman ve Şanlıurfa illerine 2007 yılı içinde doğal gaz arzı sağlanmış, Elazığ ve Diyarbakır illerine de 2007 yılı ikinci yarısı itibarıyla doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

4. DOĞU KARADENİZ DGBH PROJESİ

Kuruluşumuzca üç faz halinde ihalesine çıkılan, toplam 307 km uzunluğunda ve 12"-16"-18"-24" çaplarında, sözleşmeleri 09 Şubat ve 23 Haziran 2005 tarihlerinde imzalanan Doğu Karadeniz Doğal gaz Boru Hattı Projesi kapsamında Bayburt iline 2006 yılı içinde doğal gaz arzı sağlanmış; Gümüşhane ve Rize illerine 2007 yılı içinde, Trabzon iline 2008 yılı içinde doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

5. ORDU-GİRESUN DGBH PROJESİ

Kuruluşumuzca üç faz halinde ihalesine çıkılan, toplam 414 km uzunluğunda ve 10"-12"-14" çaplarında, sözleşmeleri 22 Temmuz ve 13 Ekim 2005 tarihlerinde imzalanan Ordu-Giresun Doğal gaz Boru Hattı Projesi kapsamında Sivas iline bağlı Suşehri ilçesine ve Ordu iline 2007 yılı ilk yarısı itibarıyla doğal gaz arzı sağlanmış, Giresun iline, Samsun iline bağlı Çarşamba, Terme, Vezirköprü ve Bafra ilçelerine ve Ordu iline bağlı Ünye ve Fatsa ilçelerine 2007 yılı ikinci yarısı itibarıyla doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

6. VAN DGBH PROJESİ

Kuruluşumuzca ihalesine çıkılan, toplam 165 km uzunluğunda ve 14" çapında, sözleşmesi 31 Ekim 2005 tarihinde imzalanan Van Doğal gaz Boru Hattı Projesi kapsamında Van ili ve bu ile bağlı Muradiye ve Erciş ilçelerine 2007 yılı içinde doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

7. BOZÜYÜK-SEÇKÖY DG LOOP HATTI PROJESİ

Kuruluşumuzca ihalesine çıkılan, toplam 140 km uzunluğunda ve 20"-24"-36" çaplarında, sözleşmesi 25 Mayıs 2006 tarihinde imzalanan Bozüyük-Seçköy-Yumurtatepe Loop Hattı kapsamında loop hattı yapımı, pig istasyonları yapım ve modifikasyonu işleri

2. AZERBAIJAN -TURKEY NGPL PROJECT

The purpose of the Azerbaijan-Turkey Natural Gas Pipe Line Project, which is an important step for our country, aspiring to become a bridge for energy between the east and the west, is to carry the natural gas to be produced in Azerbaijan to Turkey through Georgia. Within this scope, a Natural Gas Buying and Selling Agreement has been signed on March 12, 2001, between BOTAŞ and SOCAR (Azerbaijan State Oil Company), and the three phases of the Azerbaijan-Turkey Natural Gas Pipe Line Project construction was tendered, and the contracts for the 1st and the 2nd phases were signed on May 4, 2005 and the contract for the 3rd phase consisting of the construction of Hanak Compressor and Türkgözü Measurement Stations had been signed on September 23, 2005.

The 1st phase of the Azerbaijan-Turkey Natural Gas Pipe Line Project starting at the Turkish-Georgian border in Posof, Kars, with an approximate length of 113 km and a diameter of 42" was completed on December 31, 2006, the provisional acceptance has been made, and natural gas was offered to Ardahan; and the 2nd phase of the Azerbaijan-Turkey Natural Gas Pipe Line Project, starting at the end point of the 42" diameter line within the scope of Azerbaijan-Turkey NGPL Project 1st Phase, and extending toward Erzurum-Horasan direction, with an approximate length of 113 km and a diameter of 42" was completed on March 9, 2007, the provisional acceptance has been made, and natural gas was offered to Kars and also the Sarıkamış town of Kars.

The contract for the 3rd Phase of the Azerbaijan-Turkey Natural Gas Pipe Line Project (the construction of Hanak Compressor and Türkgözü Measurement Stations) was signed on September 23, 2005, and the works are underway. The stations are planned to be completed within 2007.

3. ADIYAMAN-Ş.URFA-ELAZIĞ-DİYARBAKIR NGPL PROJECT

We held the tender in three phases; and the Adıyaman-Ş.Urfa-Elazığ-Diyarbakır NGPL Project has a total length of 422 km and diameters of 12"-14"-16"-40"; the contract was signed on December 30, 2004. Within this scope natural gas was offered to Adıyaman and Şanlıurfa within 2007, and it is planned to offer natural gas to Elazığ and Diyarbakır during the second half of 2007.

4. EASTERN BLACK SEA NGPL PROJECT

We held the tender in three phases; and the Black Sea Natural Gas Pipe Line Project has a total length of 307 km and diameters of 12"-16"-18"-24"; the contracts were signed on February 9 and June 23, 2005. Within this scope natural gas was offered to Bayburt in 2006; and it is planned to offer natural gas to Gümüşhane and Rize in 2007 and to Trabzon in 2008.

5. ORDU-GİRESUN NGPL PROJECT

We held the tender in three phases; and the Ordu-Giresun Natural Gas Pipe Line Project has a total length of 414 km and diameters of 10"-12"-14"; the contracts were signed on July 22 and October 13, 2005. Within this scope natural gas was offered to Suşehri town of Sivas, and Ordu, as of the first half of 2007, and it is planned to offer natural gas to Giresun; Çarşamba, Terme, Vezirköprü and Bafra towns of Samsun, and Ünye and Fatsa towns of Ordu as of the second half of 2007.

yer almaktadır. Projede CS3-Muallim Loop Hattı Yapım İşi haricindeki 130 km uzunluğundaki hatlar tamamlanmış ve bu kısımlara gaz arzı sağlanmıştır. Bahsi geçen CS3-Muallim Loop hattın inşaat çalışmaları da son aşamaya gelmiştir. Projenin 2007 yılı içinde tamamlanması planlanmaktadır.

8. SUNGURLU-ÇANKIRI-KASTAMONU-TOSYA DGBH PROJESİ

Kuruluşumuzca ihalesine çıkılan, toplam 264 km uzunluğunda ve 10"-24" çaplarında, sözleşmesi 25 Mayıs 2006 tarihinde imzalanan Sungurlu-Çankırı-Kastamonu-Tosya Doğal gaz Boru Hattı Projesi kapsamında Çankırı ve Kastamonu illerine ve Çorum iline bağlı Sungurlu ilçesine, Kastamonu iline bağlı Tosya ve Seydiler, Çankırı iline bağlı Ilgaz ve Korgun ilçelerine 2007 yılı içinde doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

9. NAZILLI-İZMİR DGİH PROJESİ

Kuruluşumuzca dört faz halinde ihalesine çıkılan, toplam 244 km uzunluğunda ve 10"-12"-40" çaplarında, sözleşmeleri 07 Ağustos 2006 tarihinde imzalanan Nazilli-İzmir Doğal gaz Boru Hattı Projesi kapsamında 227 km uzunluğundaki hatlar tamamlanmış, Aydın ili ve Aydın iline bağlı Nazilli, İzmir iline bağlı Tire ilçelerine 2007 yılı ilk yarısı itibarıyla doğal gaz arzı sağlanmış, 17 km uzunluğundaki Söke Branşmanı da tamamlanarak Aydın iline bağlı Söke ilçesine 2007 yılı ikinci yarısı itibarıyla doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

10. EDİRNE-TEKİRDAĞ DGBH

Kuruluşumuzca ihalesine çıkılan, toplam 79 km uzunluğunda ve 12"-14" çaplarında, sözleşmesi 23 Haziran 2006 tarihinde imzalanan Edirne-Tekirdağ Doğal gaz Boru Hattı Projesi kapsamında Edirne ve Tekirdağ illerine 2007 yılında doğal gaz arzı sağlanacaktır.

11. AMASYA-TOKAT-MERZİFON-ERZİNCAN DGBH

Kuruluşumuzca ihalesine çıkılan, toplam 252 km uzunluğunda ve 8"-10"-14" çaplarında, sözleşmesi 23 Mart 2007 tarihinde imzalanan Amasya-Tokat-Merzifon-Erzincan Doğal gaz Boru Hattı Projesi kapsamında Amasya, Erzincan illerine 2007 yılı içinde; Tokat ili ve Tokat iline bağlı Zile, Erbaa, Niksar ve Turhal ilçelerine 2008 yılı içinde doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

12. ESKİPAZAR-KARABÜK ve ZONGULDAK-ÇAYCUMA-BARTIN DGBH

Kuruluşumuzca ihalesine çıkılan, toplam 171 km uzunluğunda ve 12"-14"-16" çaplarında, sözleşmesi 13 Nisan 2007 tarihinde imzalanan Eskipazar-Karabük ve Zonguldak-Çaycuma-Bartın Doğal gaz Boru Hattı Projesi kapsamında Karabük, Zonguldak ve Bartın illeri, Karabük iline bağlı Eskipazar, Zonguldak iline bağlı Gökçebey, Devrek, Çaycuma ilçeleri ve Filyos beldesine 2008 yılı içinde doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

13. AKTAŞKURLAR HAT VANA İSTASYONU-GEREDE-BOLU-DÜZCE DGBH

Kuruluşumuzca ihalesine çıkılan, toplam 145 km uzunluğunda ve 24" çapında, sözleşmesi 22 Ağustos 2007 tarihinde imzalanan Aktaşkurlar Hat Vana İstasyonu-Gerede-Bolu-Düzce Doğal gaz

6. VAN NGPL PROJECT

We held the tender for this project; and the Van Natural Gas Pipe Line Project has a total length of 165 km and a diameter of 14" and the contract was signed on October 31, 2005. Within this scope it is planned to offer natural gas to Van, and the Muradiye and Erciş towns of Van in 2007.

7. BOZÜYÜK-SEÇKÖY DG LOOP LINE PROJECT

We held the tender for this project; and the Bozüyük-Seçköy-Yumurtatepe Loop Line has a total length of 140 km and diameters of 20"-24"-36" and the contract was signed on May 25, 2006; consisting of the construction of a loop line, and the construction and modification works of PIG stations. In the project, the 130 km line, other than the CS3-Muallim Loop Line Construction Works has been completed and natural gas been offered to these sections. As for the construction of the abovementioned CS3-Muallim Loop Line, the works have come to the final stage. The project is planned to be completed in 2007.

8. SUNGURLU-ÇANKIRI-KASTAMONU-TOSYA NGPL PROJECT

We held the tender for this project; and the Sungurlu-Çankırı-Kastamonu-Tosya Natural gas Pipe Line Project has a total length of 264 km, and diameters of 10"-24" and the contract was signed on May 25 May, 2006. Within this scope it is planned to offer natural gas to Çankırı and Kastamonu; Sungurlu town of Çorum; Tosya and Seydiler of Kastamonu; and Ilgaz and Korgun of Çankırı within 2007.

9. NAZILLI-İZMİR NGTL PROJECT

We held the tender for this project in four phase; and the Nazilli-İzmir Natural Gas Pipe Line Project has a total length of 244 km, and diameters of 10"-12"-40", and the contract was signed on August 7, 2006. Within this scope, 227 km of lines were completed and natural gas was offered to Aydın, and Nazilli town of Aydın; and Tire town of İzmir as of the first half of 2007, and it is planned to complete the 17-km long Söke Branch and to offer natural gas to the Söke town of Aydın, as of the second half of 2007.

10. EDİRNE-TEKİRDAĞ NGPL

We held the tender for this project; the Edirne-Tekirdağ Natural Gas Pipe Line has a total length of 79 km and diameters of 12"-14"; and the contract was signed on June 23, 2006. Within this scope, natural gas will be offered to Edirne and Tekirdağ in 2007.

11. AMASYA-TOKAT-MERZİFON-ERZİNCAN NGPL

We held the tender for this project; the Amasya-Tokat-Merzifon-Erzincan Natural Gas Pipe Line Project has a total length of 252 km and diameters of 8"-10"-14", and the contract was signed on March 23, 2007. Within this scope, it is planned to offer natural gas to Amasya and Erzincan in 2007; and to Tokat, and Zile, Erbaa, Niksar and Turhal towns of Tokat in 2008.

12. ESKİPAZAR-KARABÜK and ZONGULDAK-ÇAYCUMA-BARTIN NGPL

We held the tender for this project; the Eskipazar-Karabük ve Zonguldak-Çaycuma-Bartın Natural Gas Pipe Line Project has a total length of 171 km and diameters of 12"-14"-16", and the contract was signed on April 13, 2007. Within this scope, it is planned to offer natural gas to Karabük, Zonguldak and Bartın;

Boru Hattı Projesi kapsamında Bolu ili ve Bolu iline bağlı Gerede ilçesine 2008 yılı içinde doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

14. NEVŞEHİR-ILGIN-AKŞEHİR DGBH

Kuruluşumuzca ihalesine çıkılan, toplam 91,5 km uzunluğunda ve 8"-10"-12" çaplarında, sözleşmesi 23 Ağustos 2007 tarihinde imzalanan Nevşehir-İlgın-Akşehir Doğal gaz Boru Hattı Projesi kapsamında Nevşehir ili ve Konya iline bağlı Ilgın ve Akşehir ilçelerine 2008 yılı içinde doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

DOĞALGAZ DAĞITIM HATLARI

15. MUHTELİF OSB'LER

Kuruluşumuzca ihalesine çıkılan, toplam 109 km uzunluğunda ve muhtelif çaplarda, sözleşmesi 24 Şubat 2006 tarihinde imzalanan Muhtelif OSB'ler Doğal gaz Dağıtım Hattı Projesi kapsamında Boğazlıyan Şeker Fabrikası'na 2006 yılı içinde, Ağrı Şeker Fabrikası, Kırklareli OSB, Yenişehir OSB, Tamek/Tukaş, Petkim ve Tüpraş Hatlarına 2007 yılı ilk yarısı itibarıyla doğal gaz arzı sağlanmış ve Osmaneli OSB Hattı'na 2007 yılı ikinci yarısı itibarıyla doğal gaz arzı sağlanması planlanmaktadır.

KOMPRESÖR VE ÖLÇÜM İSTASYONLARI

16. HANAK KOMPRESÖR İSTASYONU

Azerbaycan-Türkiye (Şahdeniz) Doğal gaz Boru Hattı Projesi Faz-III kısmı kapsamında, hattan alınacak doğal gazın basınçlandırılmasında kullanılacak olan Hanak Kompresör İstasyonu Yapım İşi ihalesi'nin sözleşmesi 23 Eylül 2005 tarihinde imzalanmıştır. Projenin 2007 yılı içinde tamamlanması planlanmaktadır.

17. TÜRKGÖZÜ ÖLÇÜM İSTASYONU

Azerbaycan-Türkiye (Şahdeniz) Doğal gaz Boru Hattı Projesi Faz-III kısmı kapsamında, hattan alınacak doğal gazın ticari amaçla ölçümü ve gaz kalite değerlerinin tespiti için kullanılacak Türkgözü Ölçüm İstasyonu Yapım İşi ihalesi'nin sözleşmesi 23 Eylül 2005 tarihinde imzalanmıştır. Projenin 2007 yılı içinde tamamlanması planlanmaktadır.

18. SİVAS KOMPRESÖR İSTASYONU

Doğu Anadolu Doğal gaz Ana İletim Hattı Projesi kapsamında, istenilen miktar ve basınçta doğal gazın kullanıma sunulabilmesi için yapılmakta olan Sivas Kompresör İstasyonu (CS-2) Yapım İşi ihalesi ile ilgili teklifler 28 Şubat 2005 tarihinde alınmış, 15 Ekim 2005 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Projenin 2007 yılı içinde tamamlanması planlanmaktadır.

19. ÇORUM KOMPRESÖR İSTASYONU

Rusya'dan temin edilmekte olan doğal gazın, 2009 yılı itibarı ile plato dönemine ulaşacak olması nedeniyle, artan doğal gaz miktarlarına paralel olarak gerçekleştirilen hidrolik çalışmalar sonucunda, 2008 yılı itibarı ile Samsun-Ankara Doğal gaz İletim Hattı üzerinde Çorum yakınlarında bir Kompresör İstasyonunun kurulması planlanmış olup 21 Mayıs 2007 tarihinde yapım sözleşmesi imzalanmıştır. Projenin 2008 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Eskipazar town of Karabük; Gökçebey, Devrek, Çaycuma towns and Filyos district of Zonguldak in 2008.

13. AKTAŞKURLAR LINE VALVE STATION -GEREDE-BOLU-DÜZCE NGPL

We held the tender for this project; the Aktaşkurlar Line Valve Station-Gerede-Bolu-Düzce Natural Gas Pipe Line Project has a total length of 145 km and a diameter of 24", and the contract was signed on August 22, 2007. Within this scope, it is planned to offer natural gas to Bolu and the Gerece town of Bolu in 2008.

14. NEVŞEHİR-ILGIN-AKŞEHİR NGPL

We held the tender for this project; the Nevşehir-İlgın-Akşehir Natural Gas Pipe Line Project has a total length of 91,5 km and diameters of 8"-10"-12"; and the contract was signed on August 23, 2007. Within this scope, it is planned to offer natural gas to Nevşehir; and the Ilgın and Akşehir towns of Konya in 2008.

NATURAL GAS DISTRIBUTION LINES

15. VARIOUS ORGANISED INDUSTRIAL ZONES

We held the tender for this project; Various Organized Industrial Zones Natural Gas Distribution Project has a total length of 109 km and has various diameters, and the contract was signed on February 24, 2006. Within this scope, natural gas has been offered to the Boğazlıyan Sugar Factory in 2006; to Ağrı Sugar Factory, Kırklareli Organized Industrial Zone, Yenişehir Organized Industrial Zone, Tamek/Tukaş, Petkim and Tüpraş Lines during the first half of 2007; and natural gas is planned to be offered to Osmaneli Organized Industrial Zone as of the second half of 2007.

COMPRESSOR AND MEASUREMENT STATIONS

16. HANAK COMPRESSOR STATION

Within the scope of the Azerbaijan -Turkey (Shahdeniz) Natural Gas Pipe Line Project 3rd Phase, the contract for the Hanak Compressor Station Construction, for pressurizing the natural gas to be received from the line has been signed on September 23, 2005. The project is planned to be completed in 2007.

17. TÜRKGÖZÜ MEASUREMENT STATION

Within the scope of the Azerbaijan -Turkey (Shahdeniz) Natural Gas Pipe Line Project 3rd Phase, the contract for the Türkgözü Measurement Station Construction, for determining the commercial measurement of the natural gas to be received from the line and for determining the natural gas quality values has been signed on September 23, 2005. The project is planned to be completed in 2007.

18. SİVAS COMPRESSOR STATION

Within the scope of Eastern Anatolia Natural Gas Main Transmission Line Project, in order to ensure that natural gas of the desired quantity and pressure can be presented for utilization, the bids for the Sivas Compression Station (CS-2) Construction Tender have been received on February 28, 2005, and the contract was signed on October 15, 2005. The project is planned to be completed in 2007.

19. ÇORUM COMPRESSOR STATION

As the natural gas to be obtained from Russia is to reach a plateau level as of 2009, pursuant to the hydraulic works carried out in line with the increasing natural gas quantities, it was planned to build a Compressor Station nearby Çorum on the Samsun-Ankara

Bilindiği gibi son yıllardan başlayarak lisans sahibi dağıtım şirketleri hızlı bir şekilde yatırım yapmaktadırlar. Buna bağlı olarak, yıllık tüketim miktarı konusunda sağlıklı tahmin yapmakta zorluk çekilmekte ve dağıtım şirketlerinin; asgari alım miktarını belirleme konusunda endişeleri oluşmaktadır. Başlangıç döneminden başlayarak yatırımın tamamlanma süresine kadar olan aralıkta, asgari alım miktarından kaynaklanan cezaların uygulamaya konulmaması konusunda talepleri var. Bu konudaki değerlendirmelerinizi alabilir miyiz?

BOTAŞ, dağıtım şirketlerinin Doğal gaz çekiş miktarlarını tahmin etmekte zorlanacağını dikkate alarak ilk imzalanan sözleşmede asgari alım taahhüdü uygulamamaktadır. Ancak, daha uzun dönemde BOTAŞ'ın da yurtdışı yükümlülükleri arasında "al ya da öde" yükümlülüğü bulunması nedeniyle, tüm diğer müşterileri ile imzaladığı sözleşmelerinde olduğu gibi, yıllık bazda asgari alım taahhüdü yükümlülüğü dağıtım şirketi sözleşmelerinde de yer almaktadır.

Doğal gaz fiyatları bu sene tüm dünyada konuşuldu. 2007'nin sonbahar döneminde nasıl bir seyir izleyeceğini tahmin ediyorsunuz?

Doğal gaz alım fiyatları, uluslararası petrol ve petrol ürünleri fiyatlarına baz edilen formüller çerçevesinde belirlenmektedir.

Alım fiyatları, hesaplandığı dönemden önceki, uluslararası petrol ve petrol ürünleri fiyatlarının 6-9 aylık ortalamaları dikkate alınarak hesaplanmaktadır. Bu nedenle uluslararası petrol ve petrol ürünleri fiyatlarındaki artış ya da düşüşlerin Doğal gaz alım fiyatlarına etkisi 6-9 aya varan bir gecikmeyle yansımaktadır.

Bu nedenle, uluslararası petrol ve petrol ürünleri fiyatlarında 2007 yılının ilk yarısı boyunca gerçekleşen yüksek trendin yıl sonunda gerçekleşecek doğal gaz fiyatlarına da yansıtacağı öngörülmektedir.

Natural Gas Transmission Line as of 2008, and the construction contract was signed on May 21, 2007. The project is planned to be completed in 2008.

As you know, during the last years, the licensed distributor companies are investing more and more. Accordingly, it becomes difficult to make a sound estimate for the yearly consumptions, and the distribution companies are concerned about the issue of determining the minimum buying quantities. They have demands for not implementing the penalties, from the beginning until the completion of the investment, that have arisen further to the minimum buying quantities. What are your opinions on this?

Taking into account the difficulties in estimating the natural gas drawing figures by distribution companies, BOTAŞ does not apply the minimum buying undertaking in the first contract. However, as BOTAŞ has a "buy or pay" liability among its foreign liabilities in the longer term, the minimum yearly buying undertaking liability is also included in the distribution company contracts, like the case is, in the contracts it signs with all its customers.

The prices of natural gas were discussed worldwide this year. What kind of a course do you expect for the prices in autumn 2007?

Natural gas buying is determined on the basis of formulae taken as the basis for international oil and oil products prices. The buying prices are calculated taking into account the 6-9 monthly averages of the international oil ve oil products prices in the term prior to the term of calculation. Therefore the effect of the increases or decreases in the prices of international oil and oil products are reflected in the natural gas buying prices with a delay of up to 6 to 9 months.

Accordingly, it is estimated that the high trend of the first half of 2007 for the international oil and oil products prices shall be reflected in the natural gas prices at the end of the year.

Doğal gaz dağıtımının başlangıç serüveni

The initial adventure of natural gas distribution

Yaşar Arslan
Anadolugaz Genel Koordinatörü
Anadolugaz General Coordinator

Doğal gaz sektörünün başlangıcı ülkemizde zorlu macera idi... BOTAŞ, bu çalışmayı Sn. Nezih Berkam zamanında zor şartlarda çok iyi bir şekilde başlattı. Türkiye'ye ilk gaz geldiğinde Ankara bu duruma hazırды. İstanbul'daki çalışmalar ise Sayın Bedrettin Dalan'ın döneminde yapılan ihaleyle; Fransız SAE ile Türkiye'den de Alarko'nun kurduğu bir konsorsiyuma kredili olarak ihale edildi.

İGDAŞ, o yıllarda hiçbir şeyi olmayan bir kuruluştı. Proje uzmanı olarak bir yemek masasında işe başlamıştım. O günün şartlarında, Türkiye'de bu işi bilen personel olmaması nedeniyle, İGDAŞ büyük sıkıntı çekiyordu. İşin kontrolünü Fransız Gaz De France'a bağlı ve bu konuda dünyada uzman kuruluş olan Sofregaz firması yürütüyordu. Sofregaz'ın bünyesinde Fransız ve Türk personel vardı. Türk personel özel eğitim almıştı. Proje başlangıcında İGDAŞ kadrosundaki personel kademeli olarak Fransa'ya eğitime gitmekteydi. Daha sonra, BOTAŞ'ın açtığı

The beginning of the natural gas industry was a challenging adventure in our country... BOTAŞ started these works in a very good way under difficult conditions, at the time of Mr Nezih Berkam. When natural gas first arrived in Turkey, Ankara was ready for this. The works in Istanbul were carried out with the tender held at the time of Mr Bedrettin Dalan; to a consortium of French SAE and Turkish Alarko, with loans.

Back then, İGDAŞ was an institution that had nothing. I had started working on a dinner table, as a project specialist. Under the conditions of the time, as there was no one in Turkey who know how to do this job, İGDAŞ encountered great difficulties. The supervision of the works was carried out by Sofregaz, working under French Gaz De France, and a worldwide specialist. Sofregaz employed French and Turkish personnel. The Turkish personnel had received special training. In the beginning of the project, the İGDAŞ staff members were going to France for training. Later

eğitim tesislerinde personelin büyük bir bölümüne BOTAŞ'ta da eğitim verildi. Fransızlar istemediğiniz bilgiyi vermemek ve projede değişiklik yapmamak üzere sistem kurmuşlardı.

Malzeme ve uygulamalarda sorun

Türkiye'nin o yıllarında seçtiği orta basınçlı sistem dünyada da kabul görmüş en uygun sistemdir. Bu konuda proje başarılıydı. Ancak Türkiye'ye gelen birtakım malzemeler ve gerçekleştirilen uygulamalar Türkiye için sorunlu. Özellikle servis hatları, servis kutuları konusunda büyük sorunlar yaşadık. Bununla ilgili çok yoğun çalışmalar yaptık ama projenin birim fiyatlı bazı işlerini değiştirmek çok zordu. İstanbul'un yapılaşmasından kaynaklanan problem nedeniyle servis hatlarında iki binaya tek kutu uygulaması yaptığımız yerler oldu. Bununla bir nebze olsun rahatladık. Ayrıca projede merkezi sistemli binalarda olan 2 farklı basınç için 2 ayrı kutu uygulaması zorlamamızla tek kutuya indirilmiştir.

Tabii ki İstanbul gibi bir kentin altyapısı büyük bir problem... Eski bir altyapıydı ve trafiği de düşündüğünüzde çalışma şartları çok ağırdı. Bu ağır çalışma şartlarında gece gündüz çok yoğun özveriyle çalışacak bir kadro gerekiyordu. Bu da İGDAŞ bünyesinde olsun, yüklenici bünyesinde olsun zaman içinde sağlandı. Özellikle Alarko bu konuda bir okul kurdu ve bütün alt yüklenicileri eğitime aldı. Bunlara neler yapması gerektiğini anlattı. İstanbul'un o dönemde haritaları tam değildi, haritaların çıkartılması büyük bir sıkıntı idi. Biz gördüğümüz bütün altyapıları bu haritalara işledik. Burada ileriye dönük olarak sıkıntı yaratmayacak çözümler yapıldı.

Projenin kapsamında rehabilitasyon da vardı. Özellikle havagazı kullanan Ataköy gibi bölgeler de bunun içindeydi. Rehabilitasyonu yapmak için gerçekten iyi bir çalışma yürütüldü ama başarıya ulaşamadı. Ataköy'deki o zamanki sistem yeni olmasına rağmen hiçbir şekilde basınç tutmadı. Bu hatların bir kısmını daha sonra kılıf olarak kullandık. Fakat yine de sıkıntılar yaşadık çünkü boruların içinde farklı şeyler vardı. Polietilene zarar veriyordu. Rehabilitasyon işlemleri yapılmadı.

Yaşadığımız en büyük sıkıntılardan birisi de; projede endüstriyel tesislere çıkışlar düşünülmemiş ve bunlar içinde malzemede gelmemiştir. Bu malzemeleri o dönemde kredi kapsamında olmadığı için temin edemiyorduk. İGDAŞ'ın da mali yapısı buna elvermiyordu. Projenin sonuna doğru bu konuda farklı çözümler yaratabildik. O dönemde ev bağlantılarında kullanılan 20'lik ve 32'lik polietilen boruların fittingleri, manşonları, redüksiyonları, Te'leri yoktu. Bunları zaman zaman Fransa'ya giden arkadaşlara getirtiyorduk ve bu malzemeleri sınırlı sayıda kullandığımız oluyordu.

Uzun süre atıl vaziyette kaldı

Projenin en önemli eksikliği İstanbul'un tümünü bir kerede yapıp ondan sonra gaz verme üzerine kurulmuş bir sistemdi. Bu da,

on, a majority of the staff members received training in BOTAŞ, within the BOTAŞ training facilities. The French had built a system that did not provide the information you did not ask for and that did not allow for any changes in the designs.

Problems in materials and practices

The medium pressurised system Turkey had selected at that time was the most appropriate system approved in Turkey. The project in this respect was successful. However, some materials brought to Turkey and the practices carried out did bring about problems for Turkey. We had major problems particularly about the service lines and the service boxes. We carried out intensive works for those but it was very difficult to change some project works that had unit prices. Due to the problem arising from Istanbul's structure, as for the service lines, there were places we had to implement a single box for two buildings, which relieved us a little. Furthermore, for two different pressures in buildings with central system in the project, with our insistence, the practice of two separate boxes was reduced to a single box.

Of course the infrastructure of a city like Istanbul is a serious problem... it was an old infrastructure and taking into account the traffic as well, the working conditions were very grave. Under these heavy working conditions, a team that would work day and night with significant devotion was necessary, which was ensured in time both for İGDAŞ and the contractor. Particularly Alarko opened a school for this and invited all subcontractors for training, and told them what was required to be done. Back then, the maps of Istanbul were not complete and preparing them spelled great difficulty. We have marked on those maps all the infrastructure facilities we came across. We also offered solutions which would not lead to problems in the future.

The project also included rehabilitation. Regions, which particularly used city gas, such as Ataköy were included. A real good work was carried out for the rehabilitation, but to no avail. Although the system in Ataköy was new back then, the pressure could not have been met in any manner whatsoever. We have used some of those lines as sheaths later on. We still encountered difficulties because there were difficult things in the pipes, which damaged the polyethylene. Thus, the rehabilitation works could not be carried out.

One of the biggest problems we encountered was that the exits to the industrial facilities were not thought of in the design, and therefore, the materials did not arrive. Back then, we were unable to obtain those materials as they were not included in the scope of the loan. The financial structure of İGDAŞ did not allow this either. Towards the end of the project, we were able to create different solutions for this. Back then, the fittings, sleeves, reductions and T-parts of the 20 and 32 PE pipes used for domestic connections were not available in Turkey. We had ordered them to our colleagues who went to France from time

TARİH | HISTORY

İstanbul projesinin yaklaşık olarak 3-4 yıl verimsiz, atıl bir vaziyette kalmasına neden oldu. Bunu değiştirmenin imkanı da yoktu, çünkü malzeme akış şekli buna göre düzenlenmişti. İstanbul projesine gaz verebilmek zaman zaman herkesi düşündürüyordu. Fakat BOTAŞ Genel Müdürü rahmetli Nezihi Beyin İGDAŞ'a gelmesi ve yeni bir ekip oluşturması bu olumsuz düşüncüyü kısa sürede kırdı, çünkü Nezihi Bey çok hızlı karar verebilen, birtakım işlerin önünü çok hızlı açabilen birisiydi. Hatta söylediğim bu çıkış vanalarını ve eksik malzemeleri çok kısa sürede tedarik ettirdi. Ekip de zaten bunu bekliyordu ve işler birdenbire hızlandı.

Ancak düşünüldüğünde İstanbul'a o sırada, 3000 km hat döşenmişti. Bu döşenen hatların korunması gerekiyordu. 4 yıl boyunca imal edilen bu hatların yeraltında tutulması büyük bir sorundu. Her tarafta teste aldığımız ve basınç altında tuttuğumuz hatlar zaman zaman diğer altyapı kuruluşlarının ve vatandaşların yaptığı kazılarda zarar görüyordu. Bunlardan haber verilenleri tamir ediyorduk ancak haber verilmeyen yerler gaz verme aşamasına gelmeden evvel yaptığımız testlerde büyük sorunlar yarattı. 6 ay boyunca kaçak aradığımız bölgeler oldu. Hatta bazı hatları sistemin dışında bırakmak zorunda kaldığımız bölgeler oldu. Bu, projenin en büyük hatasıydı. Gaz kaynağı batıda Esenyurt doğuda Pendik'ti. Buradan başlayarak bölge bölge gaz vererek gitmek gerekiyordu. Böyle bir şey düşünülmediği için bu sıkıntıyı yaşadık. Hatta arada malzeme eksiklikleri nedeni ile uzun süre beklenen hatlar olmuştu.

Projeksiyonlar

Bunun dışında Fransızlar İstanbul'u iyi etüt etmemişlerdi. Doğal gaz sobasının ağırlıklı olarak kullanılacağını düşündükleri için gaz tüketiminin ve pik çekişlerin yüksek seviyelerde olacağını öngörememişlerdi. Buna çok itiraz etmiştik. 1993 yılında Bostancı'dan başlayarak ilk gazı verdik. Özellikle bu bölgede hesapların tutmadığını göreceğimizi düşünüyorduk. Nitekim de çok kısa sürede istasyon kapasiteleri doldu.

İstanbul'da dal sistemi kullanılmıştı. Dal sisteminin eksik yanı, dalın üzerindeki kapasite dolduğu zaman yapacağınız hiçbir şey yok. Onun için bu dalları başka istasyonlarla birleştirme yoluna hızla gidildi ve sorun çözüldü ancak bu tabii İstanbul'a ikinci bir yük getirdi. Yapılan hesaplar düşünüldüğünde pik çekişlerde şebeke yaklaşık %35 oranında yetmez durumdaydı.

İşletme personeli kış döneminde çok güç şartlarda çalıştılar. İGDAŞ projesi, her şeye rağmen emniyet ve seçilmiş teknik kriterler açısından iyi bir projedir. İstanbul yaklaşık 15 yıldır gaz kullanıyor. Büyük bir deprem geçirdi ve şebekenin üzerinde diğer altyapı kuruluşları bir sürü çalışmalar yaptılar. Her şeye rağmen bugüne kadar çok iyi bir şekilde geldi ve devam ediyor.

İç tesisat

İGDAŞ'ın kurulduğu dönemlerde Türkiye'de gazla ilgili hiçbir altyapı yoktu. Standart henüz oluşmamıştı. İç tesisat şartnamesinin hazırlanması çok uzun süreç almıştır. Birçok uluslararası şartname incelenmiştir, en sonunda Hollanda seçilmiştir. Bu şartnamelerde değişiklik yapmak çok zordu. Tesisat firmalarının bu konulara adapte olması, eğitimler alması ve bu kadar büyük bir kapasiteye hizmet vermesi gerçekten süreç içinde iyi sağlanmıştır.

O dönemde, sanayi tesisleri gaz alamaz durumdaydı, onu çok

to time and our use of these materials was limited.

Remained idle for a long time

The most important shortcoming of the project was that it was a system built on completing the entire Istanbul network at once, and then releasing natural gas, which led to the Istanbul project remaining inefficient and idle for three to four years approximately, and it was not possible to change that either, as the flow of material was arranged accordingly. It was everyone's concern to be able to release natural gas for the Istanbul project. However, the arrival of the now deceased BOTAŞ General Manager Mr Nezihi at İGDAŞ, and the creation of a new time changed this adverse approach soon; as Mr Nezihi was someone who could make fast decisions and pave the path for several works. He also ensured that these exit valves and incomplete materials I had mentioned above were supplied soon. The team was indeed waiting for this and the works were accelerated suddenly.

However, when one thinks on it, 3000 km of lines were installed in Istanbul. They had to be protected. Keeping those lines manufactured for four years, underground was a major problem. The lines we tested everywhere and kept pressurised were being damaged from time to time with the excavations carried out by other infrastructure facilities or the public. We could repair those that were reported, however, the places that were not reported led to major problems during the tests we carried out before the gas releasing stage. There were some areas where we looked for leaks for six months. There were even some regions where we had to exclude some of the lines outside the system. That was the biggest fault in the project. The source of natural gas was Esenyurt on the west and Pendik on the east. Starting from there, we had to proceed by releasing natural gas, district by district. As we had not taken into consideration something like this, we encountered this problem. There were even some lines where we had to wait for a long time due to lack of materials.

Projections

Additionally, the French had not studied Istanbul properly. As they had thought that mostly natural gas stoves would be used, they could not have predicted that the natural gas consumption and peak use would be high. We had strongly objected to that. In 1993, we released the first natural gas starting from Bostancı. We were thinking that we would see the calculations not meeting the projections, particularly in this region. Indeed, the station capacities were used up in a very short period of time.

The branch system was used in Istanbul. The shortcoming of the branch system is that once the capacity on the branch is used up entirely, there is nothing you can do. Therefore, we have speedily opted for connecting those branches with other stations, and solved the problem thus, which however introduced a second burden for Istanbul. Taking into account the calculations made, the network was about 35% insufficient at peak consumption.

The operation personnel worked under very different conditions during winter. Despite everything, the İGDAŞ project is a good one in terms of safety and selected technical criteria. Istanbul has been using natural gas for 15 years approximately. It went through a very strong earthquake and also other infrastructure facilities carried out several works on the network. Despite everything it has come fine until the present and continues to function well.

hızlı aştık. İstanbul'da kadrolar bu işin eğitimini çok iyi aldı ve devam eden yapıda bir kültür oluştu. Zaman zaman yurtdışından gelen insanlar olmuştu, bu kültürün birçok ülkede oluşturulamadığını belirterek İGDAŞ'ı bu konuda tebrik ettiler.

İstanbul'da aynı anda en az 240 noktada çalışma yapılıyordu. Çok büyük bir şeydi bunu düzenlemek, düzgün olarak ilgili kuruluşlarla kontaklarını sağlamak... Bu konuda yüklenici firma, bir ekip kurmuştu ve bağlantıları sağlıyordu. Trafik izinleri, altyapı kuruluşları ile ilgili işlemler için İGDAŞ'ın bünyesinde de böyle bir ekip vardı. İstanbul'un birçok yerinde telsiz ağı kuruldu. O zaman cep telefonlarının olmaması nedeniyle büyük bir operasyondur. Çoğu zaman dükkanların telefonları kullanılırdı, hatta çalışma noktasına yakın yerlerde dükkanların telefonlarından merkez aranır, merkezden telefon başka bir yere aktarılırdı. Gerçekten çok zordu. Gece aydınlatmaları ve trafik sinyalizasyonu, ilk kez İstanbul'da doğal gaz projesi ile başladı. Bunun için her iki yakada bir emniyet ekibi vardı ve bunlar düzgün bir şekilde çalışıyordu.

İzmit Projesi

İGDAŞ Projesi bittikten sonra İzmit Projesi'ne geçtim. İstanbul'da değiştiremediğimiz şeyleri İzmit'te değiştirdik. İzmit, kaynağından gaz vererek giden bir proje oldu ve bu nedenle çok hızlı gelişti. İzmit'in tabiat yapısı dolayısıyla biraz zor bir projeydi. Zemininde sıvılaşmanın olması, kayalık bölgelerin çok olması, geçiş yerlerinin çok az olması nedeniyle büyük önlemler alındı. O yıllarda bu depremin 25 yıl da bir tekrarlanması biliniyordu; onun önlemini almıştık. İzmit depremi ile Türkiye'de yapılan doğal gaz çalışmaları arasında bir yerde kalitesini gösterdi. İzmit'e uluslararası birçok kuruluş geldi -özellikle Japonlar- ve incelemelerde bulundular. Yapılan işlerin kalitesini ve sistemi çok beğendiler ve kendileri birçok uygulamayı örnek aldılar. İstanbul ile İzmit arasındaki en büyük farklardan birisi de scada sistemidir. İstanbul'da scada, haberleşme sektörünün hızlı gelişmesi dolayısıyla kullanılamamıştır. Hep yenilenmek zorunda kalmıştır. İzmit'te ise haberleşme iyi takip edildiği için scada sistemi kullanılmıştır ve hala düzgün bir şekilde yürümektedir. İzgaz, işletmesini scada üzerinden yapabiliyor. Bu, İzmit'in büyük bir avantajıdır.

BOTAŞ ve İGDAŞ'ın temellerini attığı Türkiye doğal gaz sektörünün 20 yılda geldiği nokta uluslararası düzeyde herkesi şaşırtmaktadır. Bugün 50 ilde yürütülen çalışmalara bu kuruluşlar okul olmuştur. Emeği geçen herkesi saygıyla tekrar selamlıyorum.

Interior installation

When İGDAŞ was established, there were no natural gas-related infrastructures in Turkey. The standards had not been established yet. It had taken very long to prepare the interior plumbing specifications. Several international specifications had been prepared, and finally, the Netherlands was selected. It was very difficult to make changes in those specifications. The installation companies adapting to these matters, receiving training and serving such a great capacity was achieved quite well during this process.

During that period, the industrial facilities were unable to receive natural gas, which we overcame very fast. The teams in İstanbul were trained very well and a culture with a continuing structure was created. There were people coming from abroad from time to time, and they were congratulating İGDAŞ, noting that this culture could not have been created in many countries.

Works were being carried in at least 240 points simultaneously in İstanbul. Arranging this, and ensuring contacts with the relevant institutions properly was some major task ... The contracting company had formed a team for making the connections. İGDAŞ also had such a team for the traffic permits and transactions regarding infrastructure authorities. A radio network was established in several points throughout İstanbul. As there were no cellular phones, that was some major operation back then. We had mostly used the telephones of stores, and indeed, we used to call the headquarters from the stores which were close to the working point, and the telephone would then be transferred elsewhere. It was real difficult indeed. Lighting at night and traffic signalling in İstanbul started for the first time with the natural gas project. For this purpose, there was one safety team on each side, and they were working properly.

The İzmit Project

After the İGDAŞ Project was completed, I moved on with the İzmit Project. We managed to change in İzmit several things we could not have changed in İstanbul. İzmit became a project that progressed by releasing natural gas from the source, and therefore, it developed very fast. İzmit was quite a difficult project due to its natural structure. There was liquid in the base, the terrain was mostly rocky, and the number of transition areas was very little, and therefore major measures were taken. Back then it was known that the earthquakes repeated every 25 years, and therefore the relevant measures were taken. With the İzmit earthquake, the natural gas works undertaken in Turkey demonstrated their quality. Several international companies, particularly the Japanese, visited İzmit and carried out examinations. They were very much impressed with the quality of the works and the system, and they also adopted several practices.

One of the most important differences between İstanbul and İzmit is the SCADA system. SCADA could not have been used in İstanbul as the communication industry developed very fast. It had to be renewed all the time. In İzmit, as the communication is monitored well, the SCADA system has been used and is currently being used properly. İzgaz carries out its operations through the SCADA, which is a great advantage for İzmit.

The 20-year progress of the Turkish natural gas industry, the foundations of which were laid by BOTAŞ and İGDAŞ, surprises everyone at an international level. Those institutions had become a school for the works carried out in 50 cities in the present. I extend my gratitude and respect to everyone who made this happen.

Türkiye'nin doğal gaz görüşmeleri

Natural gas meetings for Turkey

Sami Akşemsettinoglu

Kazancı Holding Yönetim Kurulu Danışmanı
Consultant to the Board of Kazancı Holding

1974-1990 yılları arasında BOTAŞ'ta görev yaptım. Mali işlerde memur olarak göreve başladım. Daha sonra BOTAŞ bünyesi içinde, şef, müdür, grup başkanı görevlerinde bulundum. 1985-1990 yılları arasında da Genel Müdür Muavini olarak görev yaptım.

Sovyet gazının Türkiye'ye gelişi Haziran 1987 tarihinde oldu. Ancak BOTAŞ'ın gaz ile ilişkisi çok daha öncedir. 1970 yıllarının sonunda BOTAŞ tarafından, TPAO namına Mardin Çimento Fabrikası'na doğal gaz sevk etmek için, 70 km'lik küçük bir gaz boru hattı yapıldı. Ayrıca Trakya'da Türkiye Petrolleri'ne bağlı kısıtlı miktarda gaz vardı. 15 milyar metreküp rezervden, yılda 500-600 milyon m³ üretim yapılıp, sanayi kuruluşlarına sevk ediliyordu. BOTAŞ'ın Sovyet gazına bağlı dağıtım sisteminin kurulmasından sonra, Türkiye Petrolleri bir kısım gazını da BOTAŞ'a devrederek, sanayiye yapılan satışı tek muhatap vasıtasıyla gerçekleştirmeye başlamıştı.

Irak-Türkiye müzakereleri

Irak-Türkiye petrol boru hattının anlaşmasının tarihi 27 Ağustos 1973'tür; anlaşmayı Türkiye Petrolleri yapıp, yatırımı ve işletmeyi

I have worked with BOTAŞ between 1974 and 1990. I have started as a clerk at the financial affairs department. Then I was appointed as supervisor, manager, and head of the group within BOTAŞ. Between 1985 and 1990 I was the Deputy General Manager.

The Soviet natural gas came to Turkey in June 1987. However, the ties of BOTAŞ with natural gas date back to earlier. At the end of the 1970's, BOTAŞ had built a 70-km small natural gas pipeline to transport natural gas to the Mardin Cement Factory on behalf of TPAO. Furthermore, in Trakya, there was a limited quantity of natural gas that was operated by Türkiye Petrolleri. There was a reserve of 15 billion cubic meters, and 500 to 600 million m³ production was made per year, and transported to industrial plants. After BOTAŞ built the distribution system for the Soviet natural gas, Türkiye Petrolleri transferred some of the natural gas to BOTAŞ, and thus, the sales to the industry started to take place through a single party.

Irak-Türkiye negotiations

The date of the Iraq-Turkey oil pipe line agreement was August

gerçekleştirmek üzere 1974 yılında BOTAŞ'ı kurmuştur. Hatta BOTAŞ'ın ilk kadroları Türkiye Petrolleri orijinalidir.

Türkiye Petrolleri; Petkim, İgşaş, Ditaş, BOTAŞ, daha sonra Tüpraş gibi şirketleri kurup, onların faaliyetinden elde edilen fonların petrol ve gaz arama ile üretimi için hasredilmesini hedeflemiştir. BOTAŞ'ın doğuşu da böyledir. TPAO'nun görüşmelerini yürüttüğü, Irak Türkiye ham petrol boru hattının orijinal düşüncesi petrol boru hattı değil, doğal gaz boru hattıdır. 1968'lerde doğal gaz boru hattı konuşuluyordu. Ama o zaman assosiy gaz olarak verilmek istendiği için o iş yarım kaldı; ondan sonra LPG hattı olur mu, diye bir düşünce ortaya atıldı. En sonunda, 1970'li yılların başında petrol boru hattına dönüştü.

Türkiye-Sovyetler Birliği gaz anlaşmasını incelemek için bu ilişkinin en başına gitmek gerekiyor. 1981-82 döneminde, Yunanistan'la SSCB arasında yapılan doğal gaz alımına ilişkin görüşmeler bizim dikkatimizi de bu noktaya çevirmemize neden oluyor ve dönemin Enerji Bakanlığı Müsteşarı Erdemir Karakaş'ın Moskova seyahati sırasında doğal gaz konusu ortaya atılıyor. Daha sonra Müsteşar Yardımcısı ve BOTAŞ Yönetim Kurulu Üyesi Yılpar Kaynak'ın Moskova seyahatinde ilk anlaşma taslağı veriliyor ve

27, 1973; the agreement was executed by Türkiye Petrolleri, and BOTAŞ was founded in 1974 to carry out the investment and the operation. Indeed the first BOTAŞ personnel members were from Türkiye Petrolleri.

The objective of Türkiye Petrolleri was to found companies such as Petkim, İgşaş, Ditaş, BOTAŞ, and then Tüpraş, and to spend the funds from their activities for oil and natural gas exploration and production. That was how BOTAŞ was born. The original idea behind the Iraq Turkey crude oil pipe line for which TPAO was talking about was not an oil pipe line but a natural gas pipe line. In the 1968's, everyone was talking about natural gas pipe lines. But back then, as they wanted to release it as associated natural gas, that remained incomplete, and after that they initiated an idea, whether it could be an LPG line. Eventually, in the beginning of 1970's, it turned into an oil pipe line.

We have to go to the very beginning of the relationship in order to examine the Turkish-Soviet Union natural gas agreement. During the 1981-82, the negotiations between Greece and the USSR for buying natural gas led us to direct our attention there as well, and during the Moscow visit of the Energy Undersecretary

Türk tarafının yetkili kuruluşu, BOTAŞ olarak belirleniyor. Bu seyahat sırasında Nezih Bey de Etibank'ın danışmanı olarak heyette yer alıyor. Nezih Beyin doğal gazla tanışması da orada oluyor.

Kısa bir süre sonra Nezih Bey PETKUR Genel Müdürü oldu. Yeni hükümetin teşkilinden sonra PETKUR'un lağı ve BOTAŞ'ın yürüttüğü bütün uluslararası ilişkilerin artık ağırlık kazanması üzerine Nezih Bey BOTAŞ'ın Genel Müdürü olarak atandı.

Sovyetler Birliği ile görüşmeler

18 Eylül 1984 tarihinde imzalanan anlaşmada fiyat da belirlenmiştir. O meşhur, hala gizli tutulan fiyat aslında çerçeve anlaşma sırasında belirlenmişti. Anlaşmanın 2. maddesine göre Sovyet tarafından Sojuzgazexport, Türkiye tarafından da BOTAŞ, devlet kuruluşları olarak "fiyat da dahil" tüm ticari şartları belirlemek üzere görevlendirilmişti ve ticari anlaşma da 14 Şubat 1986 tarihinde imzalanmıştı. Ben de genel müdür yardımcısı olarak, anlaşmaya Nezih Berkam ile birlikte imza atmıştım. Ama tabii tüm çalışma, son derecede kaliteli bir grubun ürünüydü.

Erdemir Karakaş, the issue of natural gas was raised. Then during the Moscow visit of the Deputy Undersecretary and BOTAŞ Board Member Yılpar Kaynak, the first agreement draft was given and the authorised party for the Turkish side was determined as BOTAŞ. During this visit, Nezih was in the delegation as the Etibank consultant. That was how Nezih met with natural gas.

Soon after that, Mr. Berkam was the PETKUR General Manager. After the formation of the new government, upon PETKUR being abolished and all international relations carried out by BOTAŞ gaining importance, Mr. Berkam was appointed as the General Manager of BOTAŞ.

Meetings with the Soviet Union

With the agreement signed on September 18, 1984, a price had already been determined. That famous and still secret price had been determined at the framework agreement. As per the second article of the agreement, the Soviet Sojuznatural gasexport, and Turkish BOTAŞ were assigned to determine all commercial conditions "including prices" as the state authorities and the commercial agreement had been signed on February 14, 1986.

TARİH | HISTORY

Anlaşmalar yapıldığı zaman Gazprom diye bir teşekkül yoktu. Gaz Bakanlığı vardı. Bugünkü GazpromExport şirketine tekabül eden Sojuzgazexport da bütün uluslararası anlaşmaları yapmak üzere görevlendirilmiş kuruluşuydu. Onunla müzakereye gidiliyordu ama zaman zaman Gaz Bakanlığı ile de temaslar oluyordu. Rusya Federasyonu olarak ayrıldıktan sonra Gazprom kuruldu.

Türkmen gazı vs. dahil olmak üzere, 1990 senesinde Sovyetler Birliği içinde üretilen gaz yaklaşık 800 milyar m³'e kadar çıktı. Türkmenistan o senelerde 80 milyar m³ civarında gaz ürettiyordu.

Diğer ülkelerle görüşmeler

Rusya ile doğal gaz ilişkisi bu şekilde başladı ve yürüdü. Ancak doğal gazın tek kaynaktan tedarik edilmesinin sakıncaları dikkate alınarak, kaynak çeşitlendirilmesi çalışmaları başladı. Hemen ardından Cezayir ile görüşmelere başlandı. 14 Nisan 1988 senesinde de Cezayir ile anlaşma imzalandı. Tabii bu görüşmeler yıllar alıyor. Bugünden yarına görüşülüp çözülüyor. Bir sürü detayı var... Cezayir, LNG taşımalarında genelde FOB bazında anlaşmalar yapıyor. Ondan sonra problemler de taşıma esnasında çıkıyor. Mesela Fransa ile Cezayir arasında hadiseler hep taşımadan çıkar. Biz o zaman Cezayir ile anlaşmayı CIF olarak yaptık ki bu da çok büyük bir başarıydı.

Tabii bu arada bir başka başarı daha vardır. Sovyetler Birliği'nden alınan gazın % 70 bedelinin rekabet edici koşullarda olması kaydıyla mal olarak ödeme imkanı getirildi. Cezayir'den ise % 100 mal karşılığı ödeme sağlandı. İran'la da görüşmeler yapıldı. İran'ın dünya piyasasındaki şöhreti çok müspet değildi. Çünkü ihtilal hareketinden sonra, Almanya'ya spot olarak Rusya üzerinden verilen gazı kesmişlerdi. Böyle olunca itimatlılık belirmişti. Konuya açıklık kazandırmak için, 1986 senesinde Türkiye ile İran arasında bir resmi çalışma grubu kuruldu. Bu, İran gazının Avrupa piyasasındaki pazar araştırmasını içeriyordu. 3 kişi BOTAŞ'tan, 3 kişi de İran'dan olmak suretiyle böyle bir grup kurulmuştu. British Gaz'a yaptırılan araştırma sonucunda, hiçbir Avrupa ülkesinin İran'la uzun dönem anlaşma yapmak istemediği ortaya çıktı. Bu da açık olarak belirtildi. Akabinde de İran'la petrol boru hattı olabilir mi, diye bir çalışma yapmıştık.

Katar'la da Avrupa'ya kadar uzanabilecek bir boru hattı yapımı için müzakere ettik. Katar Emiri, o zamanki Cumhurbaşkanımızla Katar gazının Avrupa'daki tanıtımı için bir mektup yazmıştı. Biz İran gazının Avrupa piyasasındaki çalışmasını bir yerde revize ettik ve Katar gazı için de kullandık. Ancak daha sonra Katar, boru hattı yerine LNG terminali kurmayı tercih etti.

Libya ile de LNG alım müzakereleri yapıldı, ancak bizim sisteme uyumlu gazı sağlayamadıkları için bir netice alınamadı.

O zamanlar Endonezya'ya bile eleman gönderip, LNG alım imkanlarını araştırmıştık.

80'li yılların sonunda Maraton Oil firmasının Suriye'de bir gaz sahası geliştirme projesi vardı. Biz BOTAŞ olarak oradaki üretilen gazın Türkiye tarafından satın alınacağını belirten bir niyet mektubu verdik ama bir de şartımız vardı. Oradaki saha geliştirilmesine Türkiye Petrolleri de ortak olacaktı. Yılsonunda bu konsorsiyum onaylanacaktı. Biz konsorsiyumun içinde Türkiye

I had signed the agreement as the deputy general manager, together with Nezihi Berkkan. However, the entire work was the product of a very high quality group.

When the meetings were made, there was no Gazprom. There was a Ministry of Natural Gas. Sojuznatural gasexport corresponded to the current GazpromExport, and it had been assigned to execute all international agreements. We were negotiating with them, although from time to time we did have contacts with the Ministry of Natural Gas. After it separated as the Russian Federation, Gazprom was founded.

The natural gas produced in the Soviet Union in 1990 reached around 800 billion m³, including the Turkmen natural gas, etc. In those years, Turkmenistan produced around 80 billion m³ natural gas.

Contacts with other countries

The natural gas relations with Russia started this way, and then continued. However, taking into account the disadvantages of supplying natural gas from a single source, studies started to find various resources.

Right after that, talks started with Algeria. An agreement with Algeria was signed on April 14, 1988. Of course these talks take several years. There are issues that cannot be solved and settled immediately. There are several details... Algeria generally makes FOB agreements for transporting LNG. Then, at the transportation stage, problems are encountered. For example, all the issues between France and Algeria always arise from transportation. Back then, we signed the agreement with Algeria on a CIF basis, which was a major success.

Of course there was one more accomplishment in the mean time. An opportunity was introduced whereby, 70% of the natural gas purchased from the Soviet Union could have been paid with commodities, provided that it was under competitive conditions. As for Algeria, we received a 100% payment with commodities option.

We have also carried out meetings with Iran. Iran's reputation in the world markets was not that favourable, as after the coup, they had blocked the natural gas given to Germany through Russia. Thus, there was a lack of trust. In order to clarify the matter, in 1986 an official task force was established between Turkey and Iran. This was for the market research of Iranian natural gas in the European market. This force consisted of three people from BOTAŞ and three people from Iran. Following the studies carried out by British Gas, it was understood that no European country wanted to make a long term agreement with Iran, and this was made very clear. Right after that, we carried out a study to see whether an oil pipe line could have been possible with Iran.

We contacted Qatar for the construction of a pipe line that could have extended to Europe. The Qatar Emir back then had written a letter to our President for the promotion of Qatar natural gas in Europe. We have, in a way, revised the studies of Iranian natural gas in the European market, and we have used it for Qatar natural gas too. However, later Qatar decided not to build a pipeline but an LNG terminal.

Petrollerini görmeyince görüşmelere başlamadık.

Tuz Gölü Projesi

1984 senesini takiben bütün BOTAŞ'taki gazla ilişkin görüşmelerin temelinde kaynak çeşitlendirmesi ve depolama faaliyeti çalışmaları yer almaktadır. O dönemde de, Tuz gölü depolama anlamında en müsait yer olarak görülüyordu. BOTAŞ, bu iş için departman kurdu ve TPAO ile koordineli olarak, Kanada ve SSCB'den uzman kuruluşlara çalışmalar yaptırdı. Sonuçta, o günkü teknolojik şartlar altında böyle bir depolama yapılması çok riskli görüldü, gazın kaçma ihtimali yüksek bulunduğundan proje ertelendi.

Sanayide doğal gaz kullanımı

Türkiye'de sanayide doğal gazla çok büyük emekler karşılığında bir geçiş oldu. Başlangıçta kullanıcılar gazın kesilmesi endişesi vardı. İkincisi, bu genel ortam içerisinde dönüşüm maliyetleri önemli oluyordu. Bu yüzden BOTAŞ'ın ticari ünitesi bugünkünden çok farklı bir misyonla çalıştı.

Tek tek fabrikalar ziyaret edildi. Mevcut kazanlarının değişimi, doğal gazla geçiş maliyetlerinin fizibiliteyi, bunların piyasadaki fiyatları alınarak hazırlanıyordu ve sanayiciyle ikna ediliyordu. Ancak tabiatıyla ihale safhası ile ilgili herhangi bir müdahale kesinlikle söz konusu değildi.

1987 senesinde kullanılan miktar çok azdı. Ondan sonraki yıl içinde BOTAŞ taahhüt ettiği miktardaki alımı gerçekleştiremedi. "Take or pay" maddesinden dolayı 22 milyon \$ fazla para ödedi. Ama büyük bir tesadüf sonucu, o para bir sonraki yıldaki indiriminde 28 milyon \$ olarak gerçekleştiği için etkisi olumlu oldu. Tersiyse, yönetimin başı fazlasıyla ağrırdı.

Bugün hayatımızın bir parçası olan doğal gazla geçiş, cesur siyasi irade ve özverili çalışanlarıyla gerçekleşti.

We have negotiated with Libya to buy LNG, but as they could not provide natural gas that would fit our system, we were unable to get a result.

Back then, we had even sent personnel to Indonesia to investigate the possibilities for buying LNG.

At the end of 80's, the Maraton Oil Company had a natural gas site development project in Syria. As BOTAŞ, we gave a letter of intent indicating that the natural gas to be produced there would be purchased by Turkey but we had a condition. Türkiye Petrolleri would be a partner for the site development activities there. That consortium would have been approved at the end of the year. When we did not see Türkiye Petrolleri in that consortium, we did not start the negotiations.

The Salt Lake Project

After 1984, all the BOTAŞ meetings regarding natural gas covered distinction in resources as well as storage activities. During that time, the Salt Lake was regarded as the most suitable location for storage. BOTAŞ created a department for this, and with the coordination of TPAO, specialist companies in Canada and the USSR carried out studies. It was finally determined that under the prevailing technological conditions, it was considered very risk to do this; and the project was postponed as there was a high possibility of natural gas leaking.

Utilisation of natural gas in industry

In Turkey, conversion to natural gas in industry was through major efforts. In the beginning, the users were concerned that there would be a natural gas shortage. Secondly, the conversion costs did matter in the general working medium. Therefore, the commercial unit of BOTAŞ was operating with a mission much more different than that of today.

The factories were visited one by one. The conversion of the existing tanks and the feasibility for the costs of conversion to natural gas were calculated by obtaining the prices from the market, and that was how the industrialists could have been convinced. However, naturally, there were no interventions whatsoever regarding the tender stage.

In 1987, the quantity used was very little. The year after that BOTAŞ could not buy what it had promised to take. Due to the "Take or pay" article, it paid 22 million \$ in excess. However, thanks to a great coincidence, as that money was discounted the following year as 28 million \$, it had a favourable outcome. Had it been the reverse, the management would have been in major trouble.

Transition to natural gas, which is a part of our lives now, was possible with a brave political will, and with devoted employees.

Doğal gazın Türkiye'ye geliş serüveni

The adventure of natural gas in its arrival to Turkey

Gökhan YARDIM

BOTAŞ Eski Genel Müdürü-ADG Danışmanlık ve Ticaret Ltd.

Former BOTAŞ General Manager-ADG Danışmanlık ve Ticaret Ltd.

Hükümetler arası Anlaşma taslağını hazırlamak üzere 1-11 Ağustos 1984 tarihleri arasında Moskova'ya giden Türk Heyeti Soldan sağa; Bumin Gürses (TPAO Genel Müdür Yardımcısı, H.B. Nezihi Berkkam-Petkur Genel Müdürü sonra BOTAŞ Genel Müdürü oldu, Valery- Rus Tercüman, Levent Akar-BOTAŞ Doğal gaz Proje Müdürü, Gökhan Yardım-BOTAŞ Mühendis, Selçuk Demiralp-Hazine Müsteşarlığı Temsilcisi) Fotoğrafı Çeken: Mesut Çelik BOTAŞ Baş Mühendis.

The Turkish delegation that went to Moscow between August 1 and 11, 1984 to sign the draft agreement between the governments. From left to right: Bumin Gürses (TPAO Deputy General Manager, H.B. Nezihi Berkkam-Petkur General Manager, he was then BOTAŞ General Manager, Valery- Russian translator, Levent Akar-BOTAŞ Natural Gas Project Manager, Gökhan Yardım-BOTAŞ Engineer, Selçuk Demiralp-Representative for the Treasury Undersecretariat)

Photograph by: Mesut Çelik BOTAŞ Head Engineer.

BOTAŞ'a "Türkiye'de doğal gaz hangi sektörlerde ne kadar kullanılacak" diye görev verilmiş. Biz de tam o sırada BOTAŞ'a girmiştik. Bununla ilgili ihale dokümanları hazırlayın, denildi. Ben, Yaman Akalın, Feray Şansal ve Jale Tuksal (daha sonra BTC'de çalıştı) olmak üzere dört arkadaş APK Müdürümüz İhsan Delilbaşı yönetiminde ihale dokümanlarını hazırladık. İhaleyi British Gas kazandı.

Hükümet kurulmuş, Turgut Özal başbakan olmuş. SSCB'den doğal gaz ithali öncelik kazanmış. Bir an önce miktar belirleyin, denildi. Onun üzerine biz British Gas'dan uzmanlarını çağırdık. Bir ara rapor hazırlayın, denildi. O sıralarda herkesin aklında iki milyar m³lük bir gaz alımı vardı. Niye iki milyar? Çünkü Petrol İşleri Genel Müdürü Sayın Akçael'in hazırladığı 1982 yılındaki raporda iki milyar m³ lük gaz alınabileceği yazıyor. Yaman'la ben İngiliz uzmanları aldık ve tüketimi tayin etmek amacıyla Trakya'da geziye çıktık. İGSAŞ ve TÜGSAŞ zaten büyük tüketiciler ve verileri BOTAŞ'ta vardı.

O sıralarda Türkiye'de elektrik sıkıntısı var. 3-4 saatlik kesintiler oluyor. BOTAŞ bu doğal gazı İGSAŞ'a ve TÜGSAŞ'a getireceğim demiş ve çalışmalar yapıyor. Yüksek Planlama Kurulu kararları da var ama elektrik sıkıntısı olunca o zamanki TEK yöneticileri Özal'a gitmişler. Biz bu doğal gazın geldiği yere bir santral kuralım, demişler. Yeni baştan kurul kararı alındı. Doğal gazın

BOTAŞ had been assigned to prepare a report to see how much natural gas will be used in which industries in Turkey. I had recently started with BOTAŞ back then. We were told to prepare tender documents. We prepared the tender documents under the supervision of the İhsan Delibaşı, the Figure each, Planning and Coordination Manager; our team consisting of four people, namely, myself, Yaman Akalın, Feray Şansal and Jale Tuksal (she later worked for BTC). British Gas was awarded the tender.

The government had been formed and Turgut Özal was elected as the prime minister. Importing natural gas from the USSR was given a priority. We were told to determine the quantity at once, upon which we invited specialists from British Gas. We were told to prepare a report on that. Back then, people had in mind a natural gas purchase of two billion m³. Why two billions? Because in the 1982 report prepared by Akçael, the General Manager of Oil Affairs stated that we could buy two billion m³ natural gas. We went on a trip to Trakya to determine to the consumption, together with the British specialists. İGSAŞ and TÜGSAŞ are major consumers, and BOTAŞ already had their data.

Back then there is a power shortage in Turkey. There are power failures up to three to four hours. BOTAŞ said that it can bring natural gas to İGSAŞ and TÜGSAŞ, and they are working on it.

İGSAŞ ve TÜGSAŞ'a verilmesinden vazgeçildi. Hamitabat'ta santral kurulsun ve orada elektrik üretilsin denildi.

Santralin kapasitesi ne olacak? 600 MW olsun, diye düşünceler vardı. Üretilen yerli doğal gazın yeteceği düşünülüyordu. Bir de Ambarlı'da fuel oil'e dayalı bir santral vardı. Sonuçta biz British Gas ile birlikte 5 milyar m³'lük bir talep bulduk. Eğer, Ambarlı'daki fuel oil santrali doğal gaza döndürülürse bu 6 milyar m³ olabilir, dedik.

Petrol sektörü bir Devlet Bakanlığı'na bağlıydı. Devlet Bakanı İsmail Özdağlar Petkur Genel Müdürü Nezih Berkkan'a "SSCB ile ülkeler arası anlaşmayı hazırlamak üzere çalışmalara başlayın" demiş. 1-11 Ağustos 1984 tarihleri arasında Petkur Genel Müdürü Nezih Berkkan başkanlığında Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan Selçuk Demiralp, TPAO Genel Müdür Yardımcısı Bumin Gürses, BOTAŞ Proje Müdürü Levent Akar, BOTAŞ Başmühendis Mesut Çelik ve ben heyet olarak 1-11 Ağustos 1984 tarihleri arasında Moskova'ya gittik.

Türkiye'ye döndükten sonra 5-6 milyar m³ tüketimi sağlayacak boru hattı ile ilgili çalışmaları sürdürdük. Tabii o zaman altı milyarın içinde Ankara yok. Boru hattı Gemlik'e ve İGSAŞ'a kadar geliyor. Ankara'da da çok büyük hava kirliliği var. Bu arada da hükümet petrol sektörünü yeniden organize etti. Petkur'u kaldırdı. Nezih Bey de BOTAŞ'a genel müdür olarak atandı.

Hamitabat, İGSAŞ ve TÜGSAŞ arasındaki boru hattı projesini İtalyan Snamprogetti firması hazırlıyordu. Boru hattı Bulgaristan sınırına kadar uzatıldı. Boru hattı çapları arttırıldı. 1984 Eylül ayında başbakanlar geldi. Hükümetler arası anlaşma ufak tefek değişikliklerle imzalandı.

SSCB'den geldikten sonra DPT 5-6 milyar metreküplük rakama itiraz etti. Bu kadar gazın ülkede tüketilemeyeceğini, bu gazın elde kalacağını, boş yere para ödeneceğini söylediler.

There are decisions by the Supreme Planning Board, however, when there is a power failure the TEK managers then went to Prime Minister Özal. They told him, why don't we build a plant where this natural gas comes from. A brand new board decision was made. They changed their mind about giving the natural gas to İGSAŞ and TÜGSAŞ. They said, let them build a plant in Hamitabat and generate electricity there.

What would the capacity of the plant be? There were ideas about making it 600 MW. They were thinking that the natural gas generated would be sufficient. There was also a plant in Ambarlı with fuel oil. Eventually, we found a demand of 5 billion m³ with British Gas. We said, if the fuel oil plant in Ambarlı could be converted to natural gas, this could be 6 billion m³.

The oil sector was reporting to a State Ministry. State Minister İsmail Özdağlar told Petkur General Manager Nezih Berkkan, "Start preparing the international agreement with the USSR". Between August 1 and 11, 1984, we went to Moscow as a delegation led by Petkur General Manager Nezih Berkkan; and the delegation consisted of Selçuk Demiralp from the Treasury and Foreign Trade Undersecretariat, TPAO Deputy General Manager Bumin Gürses, BOTAŞ Project Manager Levent Akar, BOTAŞ Head Engineer Mesut Çelik and myself.

After returning to Turkey, we continued to work on the pipeline that would ensure a consumption of 5-6 billion m³. Back then, Ankara was not included in that six billion figure. The pipeline came up to Gemlik and İGSAŞ. The air pollution in Ankara was significant. In the meantime, the government reorganised the oil industry. Petkur was abolished. Nezih was appointed as the general manager of BOTAŞ.

The pipeline project between Hamitabat,

Hükümetler arası anlaşmanın 18 Eylül 1984 tarihinde imzalanmasından sonra BOTAŞ ve Sojuzgazexport arasında Doğal gaz alım-satım müzakereleri başlamış ve anlaşma 14 Şubat 1986 tarihinde BOTAŞ'ta imzalanmıştır. Soldan itibaren; Sojuzgazexport Genel Müdür Yrd Vartanyan, Genel Müdür Baranovsky, BOTAŞ Genel Müdürü Nezih Berkkan, Genel Müdür Yrd. Sami Akşemsettinioğlu, Mühendis Gökhan Yardım, Baş Mühendis Mesut Çelik

After the agreement between the governments was signed on September 18, 1984, negotiations between BOTAŞ and Sojuzgazexport started for buying and selling natural gas, and the agreement was signed on February 14, 1986 at the BOTAŞ premises. From right: Sojuzgazexport General Manager Yrd Vartanyan, General Manager Baranovsky, BOTAŞ General Manager Nezih Berkkan, Deputy General Manager Sami Akşemsettinioğlu, Engineer Gökhan Yardım, Head Engineer Mesut Çelik

TARİH | HISTORY

Fotoğraf Rus doğal gazının Pik istasyonumuza geliş anını görüntülüyor. Pik istasyonun üzerinde Kanadalı Doug Main Kulaklıkları ile koşarken Tahsin Şef (Tahsin Taner) elinde kağıt kalem metan kompozisyonunu yazıyor. Ölçüm istasyonuna giden boru üstünde Gökhan Yardım, Arkasında BOTAŞ Haberleşme Şefi Mithat Yıldırım, Tercüman Kurbanov Allahşükür SSCB uzmanıydı o tarihte, BOTAŞ Baş Teknisyeni Haluk görülmekte. Tarih 2 Haziran 1987.

The photograph shows the arrival of the Russian natural gas to the Pik station. At the Pik station, Canadian Doug Main is running with his earphones and Supervisor Tahsin (Tahsin Taner) is writing the methane composition, with pen and paper in his hand. On the pipe going to the measurement station, there is Gökhan Yardım, behind him BOTAŞ Communication Supervisor Mithat Yıldırım, Translator Kurbanov Allahşükür, he was the USSR specialist back then and BOTAŞ Head Technician Haluk. Date June 2, 1987.

Resimde Hamitabat'taki BOTAŞ Tören alanı görülüyor. BOTAŞ Genel Müdürü Nezih Berkkan, Genel Müdür Yardımcıları Fatih Öcal, Sami Akşemsettinioğlu ve Doğal gaz işletme Uzmanı Gökhan Yardım ve BOTAŞ çalışan bayanları görülmekte.

In the photograph, the BOTAŞ Ceremony area in Hamitabat can be seen. BOTAŞ General Manager Nezih Berkkan, Deputy General Managers Fatih Öcal, Sami Akşemsettinioğlu and Natural Gas Operations Specialist Gökhan Yardım and female employees of BOTAŞ.

Genel Müdürümüz Sayın Nezih Berkkan bize, "Boru hattını Ankara'ya kadar uzatılmasının fizibilitesi nasıl olacak?" diye sordu. Biz onun üzerine çalışmalar yaparken British Gas'ın hazırladığı son rapor da geldi. O rapor, çok daha detaylı bir şekilde, doğal gazın Ankara, İstanbul, Eskişehir, İzmir ve Bursa'da da şehir tüketimlerinde kullanılmasını öngörüyordu. Toplam tüketimin 6 milyar olacağı o raporda da teyit edildi ve bu tüketimin 2010 veya 2015 yılında 8 milyar metreküpe de çıkacağı yazılıydı.

Bizzat Sayın Özal, hattın Ankara'ya kadar uzatılmasına

İGSAŞ and TÜGSAŞ was being prepared by the Italian Snamprogetti. The pipeline was extended to the Bulgarian border. The pipeline diameters were increased. In the beginning of September 1984, their prime minister visited. The agreement between the governments was signed with minor changes.

After returning from the USSR, the State Planning Organisation objected to the figure of 5 to 6 million cubic meters. They said that that much gas cannot be consumed in the country, we would be stuck with the gas and that money would be spent for nothing.

Our General Manager Nezih Berkkan asked us "What about the feasibility study for extending the pipeline all the way to Ankara?" While we were working

onay verdi. "Siz projenizi yapın DPT izinleri sonradan gelir, eğer sıkıştığınız birşey olursa beni haberdar edin" dedi. Bu arada doğal gaz alım-satımının ayrıntılı şartlarını belirleyen ticari anlaşmaların hazırlanması süreci başladı. Tabii biz daha önce hiç gaz alımına ilişkin ticari anlaşmalar hazırlamadık, bilmiyoruz.

Bu konuda Dünya Bankası uzmanları gelsin diye bir teklif geldi. Nezih Bey bunu kabul etmedi. Bizden başka mercilerin toplantılarda bulunmamasını istedi. Biz de Gaz De France ve British Gas ile yazıştık. Sonuçta bu konuda yönetim British Gas'dan eğitim ve danışmanlık alınmasına karar verdi. British Gas'dan üç kişi geldi. Biz onlarla bir gaz kontratı nasıl yapılır, çalıştık, Rusların karşısına öyle oturduk. Öteki binada da o İngiliz uzmanlar bizi bekliyordu. Ruslarla konuşuyorduk. Bize bir karşı öneri geldiği zaman yandaki binaya gidip bu uzmanlara soruyorduk. Ama hiç kimsenin haberi yoktu. BOTAŞ'ta bile çok kimsenin haberi yoktu. Zaten British Gas'taki uzmanlar da özellikle rica ettiler. Müzakereleri de böyle yaptık.

Bu arada da Hamitabat'ta çok miktarda doğal gaz var denilmişti ve onun için de 600 MW gücünde bir santral yapılmıştı. Bu da o zaman için, dünyada yapılan doğal gaza dayalı en büyük kombine çevrim santrallerden biriydi. Sayın Özal büyük bir cesaretle bu santrali yaparız, demişti. Ancak yerli doğal gaz sadece 1,5 türbine yani 150 MW'a yetiyordu. Türbinler boş bekliyordu. Biz bunun üzerine inşaatı iki faza böldük. Birinci faz dokuz ayda tamamlandı. Boru hattı inşaatının temeli 1986 Ekim ayında atıldı. 1987 haziranında yani dokuz ayda o sene çok çetin geçen kış şartlarına rağmen Hamitabat'a gelindi.

2 Haziran 1987'de bizim pik istasyonumuza kadar gaz geldi. Tabii herkes rahatladı. Biz BOTAŞ olarak ondan sonra o gazı Hamitabat santraline kadar kademe kademe götürdük. O operasyonları kendi uzmanlarımızla yaptık.

Boru hattı inşaatı devam etti. İGSAŞ, TÜGSAŞ fabrikalarına ve Ankara şehrine 1988 yılında doğal gaz vermeye başlandı. Ambarlı'da 1350 MW'lık yeni bir santral yapıldı. Hamitabat'a ilave yapılarak santralin kapasitesi 1200 MW'a çıkarıldı. Bunların hepsinde bizzat rahmetli Özal'ın direktifiyle yapıldı. Bugün 30 milyar m³ tüketimi gördükçe 6 milyar m³ elimizde kalacak diyenlere gülüyorum ve hüzünleniyorum. Rahmetli Özal'ın düşüncesini hatırlıyorum "Türkiye büyük bir ülkedir" Bu büyüklüğü anlamak lazım.

on it, the final report prepared by British Gas also arrived. That report was foreseeing, in much more detail, that natural gas would be used for city consumption in Ankara, İstanbul, Eskişehir, İzmir and Bursa. It was confirmed in that report that the total consumption would be 6 billion, increasing to 8 billion cubic meters in 2010 or 2015.

Özal himself approved that the line be extended to Ankara. He said, "You go ahead with the project and the SPO permits will follow, just let me if there is anything you need". In the mean time, the commercial agreements setting forth the detailed terms and conditions for purchasing and selling natural gas started. We, of course, had no experience with preparing commercial agreements for buying natural gas, and we did not know how.

We received an offer for specialists from the World Bank to come help. Nezih did not accept this. He did not want any authorities other than us to attend the meetings. Then we started exchanging written correspondence with Gaz De France and British Gas. Eventually, the management decided to obtain training and consultancy from British Gas. Three people came from British Gas. We studied with them how to prepare a natural gas contract, and then we saw the Russians. In the other building, those British specialists were waiting for us. We were talking to the Russians, and we received an offer, we would go to the next building and asked those specialists. But no one knew about this. Not many people in BOTAŞ knew about it either. This was indeed the special request of the specialists in British Gas. That was how we had reached the deal.

In the meantime, we were told that there was a very high amount of natural gas in Hamitabat, and that is why a plant of 600 MW was built. For the time, that was one of the biggest combined cycle plants operating with natural gas, worldwide. Özal was very brave and said we could do it. However, the natural gas was enough only for 1 ½ turbines, that is 150 MW. The turbines were empty; upon which we divided the construction into two stages. The first stage was completed in nine months. The foundations of the pipeline construction were laid in October 1986. In June 1987, that is, in nine months, despite the very tough winter conditions of that year, we reached Hamitabat.

In June 2, 1987, natural gas arrived all the way to our peak station. Of course, everyone was relieved. As BOTAŞ, we took that natural gas to the Hamitabat plant stage by stage. We carried out those operations with our own specialists.

The pipeline construction continued. İGSAŞ, TÜGSAŞ factories as well as Ankara started receiving natural gas in 1988. A new plant of 1350 MW was built in Ambarlı. An addition was made to Hamitabat to increase the capacity of the plant to 1200 MW. All these were made with the instructions of Özal. When we see the 30 billion m³ consumption of the present, I laugh at those who were afraid to be stuck with 6 billion m³ and I get sad. I remember what Özal said, "Turkey is a great country". This greatness needs to be understood.

Kayseri yeniden yapılanıyor

Kayseri being restructured again

Ahmet Hakan Tola
Kayserigaz Genel Müdürü
Kayserigaz General Manager

Mayıs ayında HSV'ye ait hisseleri devralarak Kayseri'de yeni bir yapılanma içine giren Çalık Enerji'ye bağlı Kayserigaz, yıl sonu abone hedefini 155 bin olarak belirledi. Müşteri ilişkilerine de yeni bir biçim kazandıran Kayserigaz, 2008'de yatırımlarını tamamlayacak.

Kayserigaz an affiliate of Çalık Enerji, which took over the shares of HSV in May and started a new structuring in Kayseri, determined its end of the year target as 155,000 subscribers. Kayserigaz also reformed its customer relations and it will complete its investments in 2008.

EPDK tarafından ilk doğal gaz dağıtım ihalesi Kayseri'de yapıldı. 2004 yılındaki ihaleyi HSV İnşaat AŞ. kazanırken üç yılda kentin doğal gaz altyapısının yüzde 55'i tamamlandı. Bu oran, 190 bin aboneye ulaşabilecek yatırım anlamına geliyordu. 2006 sonunda 100 bin aboneye ulaşılırken bunların 85 bini gaz kullanıyordu.

HSV'nin hisselerini satmayı düşünmesinin ardından, ihalede ikinci gelen Çalık Enerjiyle görüşmeler başladı. 6 aylık bir görüşmenin ardından bu yılın Şubat ayı için ön protokol, Mayıs ayı içinde de hisse devirleri resmi olarak gerçekleşti.

Kayserigaz Genel Müdürü Ahmet Hakan Tola, "Biz burayı devraldığımızda ilk iş olarak HSV'nin ismini Kayserigaz olarak değiştirdik. Bunu şehirle daha çok bütünleşebilmek amacıyla gerçekleştirdik. Bunun yanında logomuzu ve şirketin organizasyon yapısını da değiştirdik. Buradaki hedeflerimiz 3 yıllık değil 30 yıllık" diyor.

Devir işlemlerinin ardından, halkın Kayserigaz'dan neler beklediğini öğrenmek için çalışmalara başlandı. Müşteri memnuniyeti eksikliğini fark eden Kayserigaz, bunun giderilmesi amacıyla yoğun bir tempoyla kolları sıvadı.

Yatırım planları

Kayserigaz, 2007 ve 2008 yılında taahhütlerini tamamlayarak 5 yılda kentin imarlı alanlarına doğal gazı götürmeyi hedefliyor. Kayseri'de bu yıl, 235 kilometre PE, 24 kilometre çelik hat imalatı planlanırken, 4500 adet de servis kutusunun montajının yapılması hedefleniyor. Kayserigaz, gelen taleplere göre 20-30 kilometrelik ekstra yatırım da yapabilir.

Kayseri'de doğal gaz tüketicisi öncelikle karşısında bir muhatap bulmak istiyordu. Kayserigaz'ın yeni yönetimi bunu fark etti ve öncelikle tahsilat noktalarını artırdı, bankalarla anlaştı. Sonra da müşteri şikayetlerine en hızlı çözümü üretecek şekilde yapılanmaya gitti.

İç tesisat firmalarıyla yaşadıkları sorunlarına muhatap bulmakta zorlanan vatandaşların EPDK'ya ilettikleri şikayetleri de, düzenlenen toplantılarla ortadan kaldırmayı başaran yeni Kayserigaz yönetimi, bütün firmalara eşit uzaklıkta durarak, "kazan-kazan" felsefesi ile hareket ediyor. Kayserigaz yönetimi, el ele daha iyi hizmet vereceklerine inanıyor.

Yetkisiz firmalar

Kayseri'de 130 iç tesisat firması bulunuyor. Firmalar, gaz dağıtım şirketi tarafından birer pazarlama personeli olarak görülüyor. Daha önce kendilerinden gaz açmak için 17 belge istenen iç tesisat firmaları şimdi sadece 2 evrakla işlerini halletmenin rahatlığını yaşıyorlar. Dijital onay sisteminin de kullanıldığı Kayseri'de prosedürler en aza indirilmiş durumda.

Kayseri'de en önemli sorun yetkisiz firmaların yetkili firmalara imza attırarak işlerini halletmesi olarak görülüyor. Bunu fark eden Kayserigaz, tüm iç tesisat firmalarıyla bir araya gelerek gerekli uyarıları yaptı.

The first natural gas distribution was held in Kayseri by the Energy Market Regulatory Authority. The tender was awarded to HSV İnşaat AŞ in 2004, and 55 per cent of the natural gas infrastructure was completed in three years, which meant an investment to reach 190,000 subscribers. At the end of 2006, the number of subscribers reached 100,000 and 85,000 of them were using natural gas.

After HSV started contemplating selling its shares, Çalık Enerji was the second in the tender, and the negotiations started. After a 6-month negotiation process, in February this year, the initial protocol was made and in May, the shares were transferred officially.

Ahmet Hakan Tola, the General Manager of Kayserigaz said, "When we first took over this place, as the first thing, we changed the name of HSV as Kayserigaz. We did this in order to identify more with the city. We also changed our logo and the organisational structure of the company. Our goals here are not for three years but for 30 years".

After the transfers, they started working on trying to learn what the public expected from Kayserigaz. Kayserigaz noticed a lack of customer satisfaction and started working heavily on it.

Investment plans

Kayserigaz intends to complete its undertakings in 2007 and 2008, and to convey natural gas to the zoned areas of the city within 5 years. The goals for Kayseri this year are as follows: 235 kilometres of PE installation, 24 kilometres of steel lines installation and 4500 service boxes installation. Depending on the requests, Kayserigaz may make an additional investment for 20-30 kilometres.

In Kayseri the natural gas consumers wanted to see the people in charge as addressees. Kayserigaz new management noticed this and first increased the points of collection and made agreements with the banks. Then it changed its structure in order to create the fastest solution for customer complaints.

New Kayserigaz managed to eliminate the complaints about the interior plumbing companies and the Energy Market Regulatory Authority, as the people had difficulty finding the proper addresses for their problems, through the meetings held; and the company management keeps an equal distance to all companies, and acts with a "win win" philosophy. The Kayserigaz management believes that they can serve better when they cooperate.

Unauthorised companies

In Kayseri, there are 130 interior plumbing companies. The companies are regarded as marketing representatives by the natural gas distribution company. While 17 documents were required from the interior plumbing companies to offer gas, now they enjoy the ease of carrying out their procedures with two documents only. In Kayseri, the digital approval system is also in use, and the procedures are minimised.

The most important problem in Kayseri is that the companies that are not authorised are carrying out their works by having the authorised companies sign on their behalf. Kayserigaz noticed it, met with all the interior plumbing companies and issued the

TÜRKİYE TURU | TURKIYE TOUR

İmparator kenti Kayseri | Kayseri, a city of Emperors

En eski adı Mazaka olan Kayseri şimdiki ismine, Roma devrinde kavuşmuştur. O dönemde şehre imparator şehri anlamına gelen Kaisareia adı verilmiş ve bu isim Araplarca Kaysariya olarak kullanılmış ve son haline Türklerin Anadolu'yu fethetmesinden sonra kavuşmuştur.

6000 yıllık tarihiyle Anadolu'nun en eski yerleşim bölgelerinden biri olan Kayseri, Orta Anadolu'da 3917 metre yüksekliğindeki Erciyes Dağı eteklerinde kurulmuş, M.Ö. 4000'den günümüze Asur, Hitit, Frig, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı Dönemleri'nde önemli bir kültür ve ticaret merkezi olmuştur. Cumhuriyet döneminde 1924 Anayasası ile il yapılan Kayseri, 1927'de kurulan Sümer Bez Fabrikası, Tayyare Fabrikası, Anatamir Bakım Fabrikası, Askeri Dikim Evi ve ellilerde başlayan sanayi sitesiyle Türkiye'nin ilk büyük sanayisi ve ticaret hamlelerine öncülük etti.

Tarihi ve sanayisi yanında doğal zenginlikleri ve eşsiz coğrafyasıyla ziyaretçilerini büyüleyen Kayseri, konumu itibarıyla sırtını yasladığı Erciyes Dağı'nın zirvesinden başka bir çehreye bürünüyor. Türkiye'nin önemli dağları arasında sayılan ve 3917 metrelik yüksekliğiyle Erciyes, her mevsim spor yapma imkanı sunuyor. Özellikle dünyada nadir bölgelerde görülen toz kar zeminine kayak sporunu, yapanlar için daha bir zevkli hale getiriyor. Kayak tesislerinin dünya standartlarında olduğu Erciyes'te kayak sezonu Kasım ayından Mayıs ayına kadar sürüyor.

Kayseri'yi keşif sadece doğa ile sınırlı değildir; şehrin kültürel ve tarihi mekanlarını ziyaret etmek isteyen, tarih tutkunlarından biriyerseniz, Kayseri Kalesi ve Tıp Tarihi Müzesi sizlerin ziyaretini bekliyor.

Lezzet meraklılarından iseniz; tabii ki, ilk yapmanız gereken bir lokantaya oturup Kayseri mantısı sipariş etmek ve afiyetle yemek olacaktır. Pastırma ve sucuk tatmaya gelince sıra, tadım kısmını pek abartmamanızı ve aşırıya kaçmamanızı tavsiye ederiz. El sanatlarına meraklı olanların ise yöresel el dokumaları, Bünyan veya Yahyalı halılarına bir göz atmasında fayda var.

Kayseri, originally called Mazaka according to the oldest records yet discovered, has been given its current name during the reign of the Roman Empire. The city was called Kaisareia, meaning the city of the emperor, during that period, and in turn was adopted as Kaysariya by the Arabs in the following years, which evolved into the final, present day version after Asia Minor was conquered by the Turks.

Certainly one of the earliest settlements in Anatolia with a history that dates back 6000 years, Kayseri is nestled on the gentle hillsides of the 3917 meter Mount Erciyes in central Anatolia, and has been a consistent major culture and trade center since 4000 BC, during the Assyrian, Hittite, Phrygian, Roman, Byzantine, Seljuk and Ottoman periods, all the way to today. After being declared a city of the Republic of Turkey following the 1924 constitution, has been a bona fide pioneer in the initial major industrial and commercial move of the young republic with Sümer Linen factory, Aircraft factory, Major Repair and Maintenance factory, the Military Textile Manufacturing Plant and its industrial complex that became operational in the fifties.

Captivating its visitors with its wealth of natural beauty and unrivalled geography as well as its history and industrial achievements, Kayseri takes on an entirely different personality when viewed from atop Mount Erciyes, whose slopes it leans on. Deservedly among the major mountains in Turkey standing almost 4000 meters tall, Mount Erciyes is an ideal venue for mountain sports year round. Dry powder snow, so sought after and yet so rare around the world, makes skiing and snowboarding that much more fun for the enthusiasts. With world class ski facilities, Erciyes has a great skiing and snowboarding season running from November all the way to May.

Discovering Kayseri is not limited to just natural wonders. If you happen to be a history buff and wish to check out the cultural and historic spots of the city, let's just say that the Kayseri Castle and the History of Medical Sciences Museum await you.

If it is gourmet food that you prefer, the first thing you will have to do in Kayseri will be to head for the nearest restaurant, order and indulge in the rightfully famous Kayseri Mantı. Oh, we certainly would advise you not to exaggerate and control yourself when it comes to trying the Pastırma, a delectable and rather spicy incarnation of prosciutto made with beef, and Sucuk, which is the uniquely spiced beef version of pepperoni. Those into arts and crafts are surely advised to browse through the rich selection of regional hand woven pieces and Bünyan or Yahyalı rugs.

Sorunsuz kent

Kayseri, birçok sorunuyla halletmiş bir şehir. Altyapı ve imar sorunu bulunmuyor. Yolları geniş ve tertemiz. Belediyenin mantığı hizmet vermek olunca, Kayserigaz için de her şey kolaylaşıyor. Kayserigaz nereye yatırım yapmak istediğini dile getirirse belediye yardımcı oluyor. Öte yandan Kayserigaz'ın Makina Mühendisleri Odasıyla da iyi bir diyalogu var.

Kayserigaz, malzemelerin yüzde 95'ini yerli piyasadan temin ediyor. Yatırım malzemelerinde polietilen boru artık Türkiye'de üretildiği için ithal etmeye gerek kalmıyor. Savaşlar da belirli standartlardaki yerli üreticiden temin ediliyor.

Kayseri halkı doğal gazı ilk iki yılda çok çabuk adapte olmuş ve doğal gaz kullanımına çok hızlı şekilde geçilmiş. İlk sene doğal gaz sadece ısınma amaçlı olarak düşünülmüş. Şu anda Kayseri'de doğal gaz mutfaklarda da yoğun olarak kullanılıyor. Ancak kentin önemli bir sorunu var: Hava kirliliği. Kent, hava kirliliği konusunda Türkiye'de 5. sırada. Her problemi halletmiş bir şehirde bu en ciddi sorun... Kayserigaz, bunu kullanarak tanıtım çalışmaları yapıyor. En ilginç tanıtım faaliyetleri ise,

necessary warnings.

Problem-free city

Kayseri is a city that has solved several problems. There are no infrastructure and zoning problems. The roads are wide and clean. The municipality is service oriented, which makes everything very easy for Kayserigaz. Wherever Kayserigaz wishes to invest, the municipality offers assistance. On the other hand, Kayserigaz is on very good terms with the Chamber of Mechanical Engineers.

Kayserigaz procures 95 per cent of its materials from the domestic market. Polyethylene pipes, which are used for investment, are produced in Turkey, so there is no need to import them. The meters are also supplied by domestic producers of certain standards.

The people of Kayseri have adapted to natural gas very fast in the first two years and converted to natural gas very fast. In the first year, they used it for heating purposes, whereas it is heavily used in the kitchens now. However, the city has a very important air pollution problem. The city ranks the fifth in Turkey in air pollution. This is the most important problem of the city that has solved all its problems... Kayserigaz uses this issue in its promotion

Kayseri'de Anadolu kültürünün bir gereği olan akşam oturumlarında insanları doğal gaz konusunda bilgilendirmek. Haftada bir, 10-15 kişilik bir grubun bir araya gelmesi Kayserigaz için önemli bir fırsat.

Abone hedefleri

Kapı kapı dolaşarak tanıtım yapan Kayserigaz, basın aracılığıyla, el ilanlarıyla, çeşitli hediyelerle doğal gazı anlatıyor. Yıl sonu hedefini 155 bin abone olarak koyan Kayserigaz, 3 yılda yapılanın yüzde 55 fazlasını bir yılda yapmaya hazırlanıyor.

Ahmet Hakan Tola, insanların bin yıldır bir şekilde ısındığını ama önemli olanın doğal gazın faydalarını ve ekonomikliğini anlatmak olduğunu vurguluyor.

İlk yıl halkın büyük bir çoğunluğunun merkezi sistemi tercih ettiği Kayseri'de artık bireysel sisteme dönüş başladı. Binaların fiziksel yapılarının kombiye uygun oluşu, kalabalık binalarda merkezi sistem için bir uzlaşımın sağlanamıyor olması ve bireysel sistemin kullanım özgürlüğü sağlaması bunun önemli nedenleri arasında...

EPDK'nın mevzuatlar üzerinde sürekli iyileştirmeler yapmasının yanlış bir şey olmadığını söyleyen Tola, "Bu çok normaldir. Avrupa'da gaz kanunu 200-300'üncü revizyonunu yaşıyor. Bir şeyde revizyon yapmak, daha iyi bir noktaya getirmek ayıp değil. Bizler de yorumlarımızı ve taleplerimizi gönderiyoruz. Çok hızlı olmasa da zaman içinde bunlar gerçekleşiyor. Piyasanın sağlıklı gelişmesini bizler kadar EPDK'da istiyor. Eminim ki her şey daha iyi bir noktaya gelecek" diyor.

Teknolojik altyapı

Kayserigaz teknolojik olarak da kendisini yeniliyor. Dünyanın ilk 500 firmasından 350'sinin kullandığı SAP projesini sistemine adapte ediyor. Tola, enerjinin dünyadaki en önemli meta olduğuna inanıyor.

"Enerji şirketlerinin de bu bağlamda bir değeri olmalı. Biz holding olarak bu bilinçteyiz. SAP bunların içinde en önemlisi. Bunun haricinde insan kaynakları projeleri başlattık. Şu anda bünyemizde 142 kişi çalışıyor ve biz bunların karakter analizlerini ortaya koyduk. Kişilik ve ego testlerini yaptık. Bunun sonucunda yaptıkları işle kendi karakterlerinin ve egolarının örtüşüp örtüşmediğine baktık. Bunun sonucunda verilmesi gereken eğitimler varsa bunların planları yapılıyor."

Kayserigaz, hem eksiklerini görmek hem de abonelerine daha iyi hizmet vermek amacıyla profesyonel çalışmalarını da sürdürüyor.

Düzenli olarak anket çalışmaları yaptıran firma, elde ettiği sonuçlara göre de kendisini yönlendirip, plan yapıyor. Başarılı ve başarısız olduğu noktaları tespit ediyor. Anketlerde Kayseri halkının yüzde 54 oranında bilgisayara sahip olduğunu öğrenen Kayserigaz, web sayfasını da etkin bir şekilde kullanıyor.

activities. The most important promotion activity is to inform people during evening visits, which is a part of the Anatolian culture. A group of 10 to 15 people coming together once a week is an important opportunity for Kayserigaz.

Subscriber goals

Kayserigaz goes from door to door for promotions, and promotes natural gas via media, public hand outs, and various gifts. Kayserigaz established its end of the year target as 155,000 subscribers, and it is getting ready to complete in one year 55 per cent more than what had been done in three years.

Ahmet Hakan Tola says that for thousand years, people are making use of heat in one way or another, but emphasizes that what is important is to be able to explain the benefits and the economic aspects of natural gas.

In the first year, a majority of the people preferred the central system in Kayseri, but now, there is a shift towards the individual system. The most important reasons for this can be listed as follows: the physical structures of the buildings allow combination devices, in crowded buildings, agreements cannot be reached for central systems, and the individual system allows a freedom of utilisation...

Tola says that it is not wrong for the Energy Market Regulatory Authority to make constant improvements on the regulations, and adds, "This is very normal. In Europe, the natural gas law underwent 200 to 300 revisions. It is not a bad thing to make revisions in something, and to make it better. We also send them our comments and requests. These are actualised in time, although not so fast. The Energy Market Regulatory Authority seeks a sound development for the market as much as we do. I am confident that everything will be much better".

Technological infrastructure

Kayserigaz is renewing itself in the technological sense as well. It is adapting to its system the SAP project, used by 350 of the top 500 companies worldwide. Tola is convinced that energy is the most important commodity in the world.

"Therefore, energy companies have to have a relevant value. As a holding, we are aware of this. SAP is the most important one in our efforts. Additionally, we have initiated human resources projects. Currently we are employing 142 people and we have made their character analysis, as well as personality and ego tests. Subsequently, we have checked whether their characters and egos match what they do. Eventually, we are planning on the training activities necessary."

Kayserigaz is carrying out professional activities to both find out if they have any shortcomings and to serve their subscribers better.

The company is carrying out regular surveys, and based on the outcomes, it determines its direction and plans. It establishes weak and strong points. The surveys revealed that 54 per cent of the people in Kayseri have computers, and therefore the company uses its web page effectively.

Turgay Zorlu
Pegaz Genel Müdürü
Pegaz General Manager

Malatya'da hedef 30 bin abone

Objective in Malatya 30,000 subscribers

Malatya'yı doğal gazla buluşturan Pegaz, geçen sene aldığı eleştirileri sergilediği başarılı çalışmalar sonucunda takdire çevirmeyi başardı. Şirketin Nisan ayında Kazancı Holding'e devredilmesiyle birlikte 7 bin olan abone sayısı 4 ayda 15 bini aştı.

Pegaz, bringing natural gas to Malatya, managed to convert into appreciation all the criticism it received last year, thanks to its successful activities. With the transfer of the company to Kazancı Holding in April, the number of subscribers increased from 7000 to over 15,000 in 4 months.

2005 Temmuz ayında yapılan Malatya Şehir içi Doğal gaz Dağıtım İhalesi'ni kazanan Peker firması, zaman kaybetmeden Pegaz şirketini kurdu. 20 Ekim 2005'te EPDK'dan dağıtım lisansını alan Pegaz, 12 Nisan 2006'da da altyapı çalışmalarına başladı.

Geçen 1,5 yıllık süre içinde 34 km çelik hat, 223 km PE hat, 85 km servis hattı imalatı yapıldı, 6 bin 800 adet de servis kutusu montajı tamamlandı. Yapımı tamamlanan 9 bölge regülatöründen 6 tanesi şu anda faal durumda. 2007 yılı sonuna kadar ise; çelik hatta 3 km, PE ve servis hatlarına da 15'er km ilave yapılacak. Yatırım programında en fazla göze çarpan unsur ise, servis kutusu montajına verilen önem. Pegaz, bu sene 5000 adet servis kutusu montajı yapmayı hedefliyor.

Pegaz Genel Müdürü Turgay Zorlu'dan aldığımız bilgilere göre, Malatya'da BOTAŞ'tan devralınan 2 tane RMS-A istasyonu bulunuyor.

"İstasyonların biri şehir için, diğeri organize sanayi bölgesi için kullanılıyor. Her iki istasyonun da kapasitesi 15 bin m³/saat. Bu sene sonunda şehir RMS-A istasyonunun kapasitesi 100 bin m³/saat'e yükseltilecek."

Pegaz, EPDK'ya sunduğu design projelerinde çalışma alanlarını 20 ayrı bölgeye ayırmıştı. Geçen sene 5 bölgede çalışmalar başladı. Buradaki yoğun gayretler sonucunda kentin güneyindeki çalışmaların yüzde 90'ı tamamlandı. En batıdaki Beyler Deresi'nden en doğudaki Çöşnük'e kadar Malatya'nın güney tarafı doğal gaza kavuştu.

Peker Company, which was awarded the Malatya Urban Natural Gas Tender held in July 2005, established the Pegaz Company without losing time. Pegaz received the distribution license from the Energy Market Regulatory Authority on October 20, 2005, and started the infrastructure activities on April 12, 2006.

In the 1½ years' time that elapsed, 34 km of steel lines, 223 km of PE lines and 85 km of service lines were built. The installation of 6800 service boxes was completed. 9 regional regulators were completed, 6 of which are currently active. Until the end of 2007, 3 km additional steel lines will be built, as well as an addition of 15 km each to PE and service lines. The most noteworthy aspect in the investment programme is the importance placed in the installation of service boxes. Pegaz intends to install 5000 service boxes this year.

Pegaz General Manager Turgay Zorlu states that there are 2 RMS-A stations in Malatya taken over from BOTAŞ.

"One of the stations is for the city and the other is used for the organised industrial zone. The capacity of each station is 15,000 m³/hour. At the end of each station is 15,000 m³/hour. At the end of this year, the capacity of the RMS-A station in the city will be increased to 100,000 m³/hour."

In the designs submitted to the Energy Market Regulatory Authority, Pegaz had split the working areas into 20 different districts. Last year, works in 5 districts were completed. Thanks to intensive efforts there, 90 per cent of the activities at the south of the city were completed. The southern part of Malatya received natural gas from the westernmost Beyler Creek to the easternmost Çöşnük.

Abone çalışmaları

Öte yandan, geçen sene yapılan çalışmalarla Pegaz, 75 bin dairenin kapısına kadar doğal gaz hatlarını çekti. Toplam abone sayısının 140 bin olacağı tahmin edilen Malatya'da hedefin yüzde 50'sine ulaşıldı. 2006 sonunda 41 mahalleye gazı götürmeyi başaran Pegaz, 7 bin 200 abone rakamına da ulaşmıştı.

Turgay Zorlu, Şubat 2007 itibarı ile Pegaz'ın Peker İnşaat'tan Kazancı Holding'e devir işlemlerinin başladığını aktarıyor. "Nisan ayı itibarı ile EPDK bunun onayını verdi ve şu anda tüm devir işlemleri tamamlanmış durumda. Kazancı Holding devreye girdikten sonra 7 bin olan abone sayısı, 4 ay içerisinde 15 bin 248'e ulaştı. Bunun BBS olarak karşılığı da 20 bin 614. Bu seneki hedefimiz toplam abone sayısını 30 binin üzerine çıkarmak."

Resmi kurumlarla da görüşmelerini sürdüren Pegaz, 20'nin üzerinde resmi kurumu doğal gazla buluşturdu. Şirketin en önemli müşterileri arasında İnönü Üniversitesi yer alıyor. Şeker Fabrikası'yla da görüşmeler sürüyor. İnönü Üniversitesi'nde şu anda iç tesisat ihalesi çalışmaları devam ediyor. Üniversite, Pegaz'ın taahhüdü üzerine 15 Ekim'den önce gaza kavuşacak. Ayrıca, Turgut Özal Tıp Merkezi de bu yıl doğal gazı kullanabilecek büyük kuruluşlardan birisi. Turgay Zorlu, geçen sene 10 trilyona yakın yakıt harcaması yapan merkezin doğal gazla birlikte yüzde 50 tasarruf sağlayacağını altını çiziyor.

İç tesisat firmaları

122 iç tesisat firmasının yetki belgesi aldığı kentte, 7 firmanın faaliyetleri askıya alındı. İnsan sağlığının her şeyden önemli olduğunu vurgulayan Zorlu, EPDK'nın yönetmelikleri ve Pegaz'ın kuralları çerçevesinde iç tesisat firmalarının çalışmalarını sürdürmelerini bekliyor.

Subscriber works

On the other hand, with the works carried out last year, Pegaz brought natural gas lines to the doors of 75,000 apartments. In Malatya, where a total of 140,000 subscribers are expected, 50 per cent of the objective has already been accomplished. By the end of 2006, Pegaz managed to bring gas to 41 districts, with a total of 7200 subscribers.

Turgay Zorlu states that as of February 2007, the procedures for transferring Pegaz from Peker Construction to Kazancı Holding were initiated.

"As of April, the Energy Market Regulatory Authority gave approval and currently all the transfer procedures are completed. After Kazancı Holding took over, the number of subscribers increased from 7000 to 15,248 in 4 months. The BBS equivalent of this is 20,614. Our objective this year is to have a total number of over 30,000 subscribers."

Pegaz is also in contact with official institutions, and it has connected natural gas for over 20 official institutions. One of the most important customers of the company is the İnönü University. Talks with the Sugar Country are also continuing. At the İnönü University, the internal plumbing tender preparations are continuing. As committed by Pegaz, the university will have natural gas before October 15. Furthermore, one of the big establishments that will have natural gas this year is the Turgut Özal Medical Centre. Turgay Zorlu states that the centre had a fuel expense of close to 10 trillion liras last year, and that with the transition to natural gas, the savings will be around 50 per cent.

Internal plumbing companies

In the city where 122 internal plumbing companies were given licenses, the activities of 7 companies were suspended. Zorlu notes

Bir eşi daha yok : Malatya *Malatya: unique and peerless*

Kayısı bahçelerinden geçerek varırsınız Malatya'ya. Bir şehirle bu derecede özdeşleşmiş çok az meyve vardır ve kayısı da Malatya muffağını ve kültürünü fazlasıyla etkilemiştir. Burada üretilen ve yöre halkının "mişmiş" dediği kayısının, hemen hemen hepsi yurt dışına ithal edilir. Malatya'ya gelip de kayısı yemeden dönmek pek mümkün değildir. Ama yaş kayısı yemek isterseniz Malatya'ya yaz başında gelmelisiniz. Yiyemedim diye üzülmenin çünkü kayısının onlarca farklı işlenme şekli var zaten kayısıyı kuruttuktan sonra yapamayacağınız şey yok: gün kurusu, kayısı pestili, kayısı yağı, kayısı döneri, kayısı hoşafı ve kompostosu, yeşil kayısı turşusu, kayısı reçeli, kayısı konservesi...

Gezinize şehirden başladıysanız öncelikle eski Malatya'yı gezmenizi öneririz, Beşkonaklar şehrin en eski binalarından biridir ve yeni restore edilmiştir. Daha sonra Malatya Arkeoloji Müzesi'ni gezebilirsiniz. Malatya'nın diğer kültürel ve turistik yerlerini görmek isterseniz; bir arabanız olması şart; çünkü geniş bir alana yayılmış olan şehrin ilçeleri birbirinden bir hayli uzak. Yine de Aslantepe'yi, Darende'deki Somuncu Baba Camii'ni ve Sultansuyu'nu muhakkak görmelisiniz. Eski Darende mevkiinde yer alan Somuncu Baba Camii önünde bulunan balıklı havuz, balıkların çıktığı kuyu ve caminin hemen yanında akan Tohma suyunun geçtiği vadi ve Tohma kenarındaki Kudret hamamı görülmeye değer yerlerdir.

Ayrıca kültür turlarına meraklıysanız ve Malatya'ya kadar da gelmişseniz, gezmeden dönmeyeceğiniz yegâne yer Nemrut Dağı'dır. Adıyaman ve Malatya ili sınırları arasında kalan Nemrut Dağı Türkiye'nin en önemli tarihi ve turistik duraklarından biridir.

Tüm bu gezintilerden yorulup acıktığınızda ise şehir merkezindeki bir lokantada mola verin ve muhakkak kağıt kebabı ve analı-kızlı içli köftenin tadına bakın. Tüm bunları yiyip "hâlâ enerjim yerine gelmedi" diyorsanız o zaman üzerine bir de tereyağlı kayısı tatlısı yişin.

Malatya'ya özellikle Temmuz ayında gitmenizi tavsiye ederiz çünkü Temmuz'un ikinci haftasında Malatya Fuarı ve Kayısı Festivali düzenleniyor. Bu festival yerel, ulusal ve uluslararası sanatçıların katılımıyla oldukça renkli geçiyor. Yine Temmuz ayı içerisinde düzenlenen bir diğer festival de bu yıl beşincisi 29 Temmuz'da düzenlenen Geleneksel Arguvan Türkü Festivali'dir. Bu festivalde Arguvan yöresine ait türküleri önemli yorumculardan dinleme fırsatınız olacak.

You can reach Malatya passing through the apricot gardens. There are not many fruits that so much belong to a city, and that is the influence of apricots on the Malatya cuisine and culture. Almost all apricots produced here, as called mişmiş by the locals, are imported. It is almost not possible to come to Malatya and return without eating apricots. If you wish to eat fresh apricots, you need to visit Malatya in the beginning of summer. However, if you miss it, there are tens of different ways of processing apricot, as once you dry it, there are several things you can do with it: dried apricots, apricot pestil, apricot oil, apricot doner, apricot compote, pickled green apricots, apricot jam, apricot reserve...

If you have started your tour with the city, we recommend you to visit the old city first; Beşkonaklar is one of the oldest buildings of the city, and has been recently restored. You can then visit the Malatya Archaeology Museum. If you wish to visit other cultural places and tourist attractions, you need to have a car, as the towns of the city are at quite a distance from each other. Still, you definitely need to see Aslantepe, the Somuncu Baba Mosque in Darende and Sultansuyu. The pond with the fish in front of the Somuncu Baba Mosque at the old Darende location, the well where the fish come from, the valley of the Tohma water running right by the mosque and the Kudret hammam by Tohma are all worth seeing.

Furthermore, if you like culture tours and have come all the way to Malatya, the only place you cannot come back without visiting would be Mount Nemrut. Located between the boundaries of Adıyaman and Malatya, Mount Nemrut is one of the most noteworthy historical and tourist locations in Turkey.

After all these visits, when you get tired and hungry, make a stop at a restaurant in the city, and definitely taste the kağıt kebab and analı-kızlı içli köfte. If you still feel weak after having eaten all this, try an apricot dessert with butter.

We particularly suggest that you visit Malatya in July, as during the second week of July, the Malatya Fair and Apricot Festival are being held. This festival is colourful, with the participation of local, national and international artists. Another festival that is held in the month of July is the Traditional Arguvan Folk Song Festival, the fifth of which was held on July 29 this year. In this festival, you will find the opportunity to listen to Arguvan folk songs by famous singers.

Geçen sene Malatya, iç tesisat firmalarının tecrübesizliği nedeniyle bazı sıkıntılar yaşamıştı. Ancak kamu hizmeti ve çıkarı söz konusu olunca sorunlar elbirliğiyle giderildi. Kentte, uygulama projelerinin dijital onay sistemi üzerinden değerlendirilmesi de çalışmalarını hızlandırıyor. Şu anda firmaların yüzde 80'i bu programı kullanıyor ve işler sorunsuz olarak devam ediyor.

Ortak çalışma anlayışı

Zorlu, Malatya Belediyesi liderliğinde bütün altyapı kuruluşlarıyla bir toplantı yaptıklarını ve taleplerini dile getirdiklerini anlatıyor.

"Kendilerinden istediğimiz, mevcut altyapılarının dijital ortamda gösterildiği projelerdi. Altyapı kuruluşlarının elinde bu doğrultuda

that human health is more important than everything, and he is waiting for the internal plumbing companies to carry out their activities in compliance with the regulations of the Energy Market Regulatory Authority and the rules of Pegaz.

Last year Malatya experienced some problems as the internal plumbing companies were inexperienced. However, as this was a public service taking into consideration public interests, the problems were solved together. The studies for evaluating the implementation designs using the digital approval system are also accelerated. Currently 80 per cent of the companies use this software and the works are proceeding without any problems.

hazırlanmış herhangi bir proje çalışması olmaması nedeniyle belli kişileri bizim çalışacağımız noktalarda görevlendirmeye başladılar. Diğer altyapı kuruluşlarından görevlilerin bizi yönlendirmesiyle güzergahları belirledik. Hiçbir altyapı kuruluşu, bizim istediğimiz doğrultuda bir proje sunmadı. Yine de tedbirli davranıp yaklaşık 30-40 metrede bir deneme çukurları açıyoruz. Yaklaşık 2 aya kadar Malatya'nın halihazır projesi de elimizde olacak. Tabii bunun belediyeye de faydası olacak. Çalışmalarımızda, Malatya Belediyesi'nin çabaları inkar edilemez ölçülerde oldu."

EPDK'nın Pegaz'a verdiği 5 yıllık yapım süresi içerisinde, 2008 sonuna kadar Malatya'nın merkezindeki yatırımların tamamlanması, 2009-2010 yıllarında da bağlı ilçelere ulaşılması planlanıyor. Pegaz, şu anda planını başarıyla sürdürüyor.

Pegaz, belediyeye geçen seneki görüşmelerde vatandaşları doğal gazı kanalizasyon için neler yapılabileceğini konuştu. Hava kirliliğini önlemek amacıyla Çevre ve Orman İl Müdürlüğü ve Malatya Valisi'nin devreye girmesiyle toplantılar düzenlendi. Bunların neticesinde de vatandaşların doğal gaz kullanmaları yönünde tavsiye kararı alındı.

Reklamı vatandaş yaptı

Geçen sene eleştirilere maruz kalan Pegaz, bu yıl ise gösterdiği performansla takdir topluyor. Günlük ortalama 150'in üzerinde vatandaş abone olmaya geliyor. Malatyalılar artık doğal gazın avantajlarını görüyor. Doğal gazı anlatmak için yerel televizyon kanallarını kullanan Pegaz'ı ziyaret eden mahalle muhtarları abone olmak istediklerini ısrarla söylüyorlar. Geçen sene yapılan 7 bin abone de Pegaz'ın en önemli reklam aracı oldu. Doğal gazın güzelliklerini eşile dostuyla paylaşan aboneler, doğal gaz kullanıcılarının sayısının artmasını sağlıyor.

Çalışanlarının yüzde 90'ını Malatya'dan istihdam eden Pegaz'da müşteri memnuniyeti her zaman önde geliyor. Sıkıntısı olan vatandaşın sorunu en kısa sürede ve sorunsuz bir şekilde gideriliyor. Pegaz, 40 kişilik kadrosuyla müşteri odaklı bir hizmet veriyor.

2008'de tertemiz hava

Geçen sene şiddetli bir kış yaşamayan Malatya'da, soğuğun kendisini hissettirdiği 2005 yılında nefes almak imkansız hale gelmişti. 2005-2006'da hava kirliliği en yüksek 10 ilden birisi olan Malatya, doğal gaz sayesinde rahat bir kış geçirecek. Kentin havası 2008 sonunda ise özlenen haline kavuşacak.

Working in cooperation

Zorlu explains that under the leadership of the Malatya Municipality, they held a meeting with all the infrastructure companies, and told them what is required.

"What we wanted from them were the designs where the existing infrastructures were shown in digital medium. As the infrastructure companies did not have such designs, they started to appoint certain people at the points where we would work. With the guidance of the representatives from other infrastructure companies, we identified the routes. No infrastructure company presented the designs as we needed. Still we were precautious and we had opened trial trenches at every 30 to 40 meters. In close to 2 months, Malatya's design will be ready as well. This will of course help the municipality too. We cannot deny the efforts of the Malatya Municipality in our efforts."

Within the 5-year construction period that the Energy Market Regulatory Authority gave to Pegaz, it is planned to complete the investments in the centre of Malatya by 2008, and to reach the other towns in 2009-2010. Currently, Pegaz is carrying out this plan successfully.

During the last year's meetings with the Municipality Pegaz asked what can be done to help the citizens prefer natural gas. Meetings were held with the intervention of the Provincial Directorate of Environment and Forestry and the Governor of Malatya. Subsequently, it was decided to recommend the citizens to use natural gas.

Advertising by citizens

Pegaz was subject to criticism last year, whereas it is appreciated with its performance this year. Over 150 people are coming every day to subscribe. The people of Malatya have started seeing the advantages of natural gas. Pegaz uses local television channels to talk about natural gas, and the district headmen visiting Pegaz tell them that they want to subscribe. The 7000 subscribers of last year advertised for Pegaz. The subscribers sharing the beauty of with their friends help increase the number of natural gas users.

Pegaz employs 90 per cent of its employees from Malatya, and customer satisfaction at Pegaz always has top priority. The problems of the citizens are solved easily and in the shortest time possible. Pegaz gives customer focused services with a team of 40 people.

Clean air in 2008

Malatya did not have a strong winter last year, although during the strong winter of 2005, it was impossible to breathe in the city. Malatya was one of the 10 cities with the highest air pollution in 2005-2006, and thanks to natural gas, it will have a good winter. The air in the city will be as desired by the end of 2008.

H. Işık Deniz
Kentgaz Genel Müdür Yardımcısı
Kentgaz Assistant General Manager

Denizli'nin tamamı 4 yılda doğal gaza kavuşacak

Entire Denizli will have natural gas in four years

Bir yılda 15 milyon dolarlık yatırımla 50 bin dairenin önüne doğal gazı götürmeyi başaran Kentgaz, Denizli'deki çalışmalarını hızla sürdürüyor. Yatırımlarını 4 yılda tamamlamayı planlayan Kentgaz, yıl sonunda 30 bin BBS abone hedefliyor.

Kentgaz managed to take natural gas to the doors of 50,000 apartments with an investment of 15 million dollars in one year, is carrying out its preparations in Denizli with great speed. Kentgaz plans to complete its investments in four years, and projects 30,000 subscribers by the end of the year.

Kentgaz Denizli Doğal gaz Dağıtım A.Ş. olarak 21 Temmuz 2005 tarihinde Denizli Doğal gaz Dağıtım İhalesini kazandı. 16 Şubat 2006 tarihinde dağıtım lisansını alan firma 22 Nisan 2006'da temel atma töreniyle Denizli'de yatırıma başladı. 2006 yılında Denizli'de 19 mahalle doğal gazla buluştu. 15 Temmuz 2005 tarihinde Denizli Organize Sanayi Bölgesi, Cam Sanayi, Pamukkale Üniversitesi gibi büyük kuruluşlar ve tesisler doğal gazı kullanmaya başlamışlardı.

2006 yılında büyük bir yatırım yapan Kentgaz, 150 km boru hattı imal etti ve 15 Milyon dolarlık yatırım yaptı. 50 bin dairenin önüne doğal gaz götürüldü. Bu arada çeşitli abone kampanyaları yapmaya başlayan firma, 23 Haziran 2006 yılında ilk abone kaydını aldı. 2006 yılı 7 bin BBS abone sayısı ile kapandı.

Kentgaz, 12 Ekim 2006 tarihine de ilk bölgenin gaz alma işlemini gerçekleştirdi. 14 Ekim 2006 tarihinde de törenle ilk gazı verdi. 15 Ekim 2007 tarihinden itibaren de abone olan ve dönüşümlerini tamamlayan vatandaşların gazları açılmaya başlandı.

Potansiyel abone

Geçen kış inanılmaz bir hava kirliliği ile karşı karşıya kalan Denizli, Türkiye'deki en kirli il oldu. Bunun üzerine Vali Dr. Hasan Canpolat ve Belediye Başkanı Nihat Zeybekçi'nin de katıldığı Mahalli Çevre Kurulu'nda 1 Kasım 2007 tarihine kadar önünden doğal gaz hattı geçen yerlerde katı ve sıvı yakıtların kullanımı yasaklandı.

2007 yılında yoğun bir abone kampanya süreci yaşayan Denizli'de doğal gaz kullanıcı sayısı 25 bin BBS'e ulaştı. 2007 yılı sonunda yaklaşık 30 bin BBS abone kaydı gerçekleştirmeyi hedefleyen Kentgaz, vatandaşların doğal gaza ilgisini görünce yatırımlarına

Kentgaz Denizli Doğal gaz Dağıtım A.Ş. was awarded the Denizli Natural Gas Distribution Tender on July 21, 2005. The company received its distribution license on February 16, 2006; and in April 22, 2006, it started investing in Denizli, with a groundbreaking ceremony. In 2006, 19 districts in Denizli were offered natural gas. On July 15, 2005, major institutions and facilities such as the Denizli Organised Industrial Zone, the Glass Industry and the Pamukkale University had already started using natural gas.

Kentgaz made a great investment in 2006; that is, it manufactured a pipeline of 150 km and made an investment of 15 million dollars. Natural gas was taken to the doors of 50,000 apartments. In the meantime, the company started holding several subscriber campaigns and on June 23, 2006, it made its first subscription registration. The year 2006 was closed with 7000 independent section subscribers.

Kentgaz completed the first natural gas reception of the region in October 12, 2006. On October 14, 2006, natural gas was released for the first time with a ceremony. As of October 15, 2007, the subscribers who completed their conversions started receiving natural gas.

Potential subscribers

Last year, Denizli experienced unbelievable amounts of air pollution, making it rank first in terms of pollution in Turkey. Accordingly, the Local Environmental Authority, with the attendance of Governor Dr. Hasan Canpolat and Mayor Nihat Zeybekçi, banned the usage of solid and liquid fuels in places where natural gas lines are installed by November 1, 2007.

In 2007, there was an intensive subscriber campaign process in Denizli, and the number of natural gas users reached 25,000 independent sections. Kentgaz has a goal of registering around 30,000 independent section subscribers by the end of 2007, and

yeniden hız verdi. Kentgaz yılsonuna kadar 65 bin daireye doğal gazı ulaştırmış olacak.

Lisans bölgesi kapsamında yaklaşık 17 belde ve ilçe belediyesi bulunan Kentgaz'ın yatırım yaptığı 50 bin dairenin, 10 bini Kınıklı Belediyesi'ne, 40 bini ise Denizli Belediyesi'ne ait. Bu yıl içerisindeki yatırımlar da Hallaçlar ve Üçler belediyeleri dahilinde gerçekleşecek.

Altyapı sorunu

Kentgaz Denizli Doğal gaz Dağıtım A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı H. Işık Deniz, Türkiye'de şehirlerin altında bulunan elektrik, su, telefon, kanalizasyon, yağmur suyu hatlarının son derece karmaşık ve düzensiz olduğunu belirtiyor. Denizli'de de bu konulara ilişkin bir haritanın bulunmadığına değinen Işık Deniz, bu durumun işlerini yavaşlattığının ve hasarlara neden olduğunun altını çiziyor. Deniz, sebep oldukları tüm hasarları giderdiklerini de sözlerine ekliyor.

"Valilik, bütün altyapı kurumlarını ortak bir zeminde çalıştırmak ve bir sonraki adımda da 911 benzeri bir uygulamaya geçmek istiyor. Bu organizasyonda doğal gazı, suyu, telefonu, elektriği tanıyan personellerden oluşan bir kadro olacak. Bütün kazılar ve işler buradan yönlendirilecek, bu kurum kazılara izin verecek ve çalışmalara refakat edecek. Eğer böyle bir organizasyonu gerçekleştirebilecek olursak bu Türkiye'de bir ilk olacak."

Denizli'de, yetkili tesisatçı firmalar için Serbest Mühendislik Belgesi (SMM) uygulaması yapılıyor. MMO ile ilişkileri son derece iyi olan Kentgaz'a proje getiren iç tesisat firmaları MMO tarafından da denetleniyor. Şu ana kadar Kentgaz'dan yetki almış 120 iç tesisat firması var. İç tesisat firmalarıyla iyi ilişkiler kuran Kentgaz, onların tüm sorunlarına çözüm üretiyor. Karşılaşılan sorunlar ve şikayetler EPDK'nın önüne gelmeden ortadan kaldırılıyor.

Yatırım hedefleri

Denizli'de birinci yılını dolduran Kentgaz, beş yıl içerisinde yatırımların tamamını bitirmeyi planlıyor. Bu planı halkın talepleri doğrultusunda esnetecek olan Kentgaz, Denizli merkezi 3,5-4 yıl içerisinde, merkeze uzak olan ilçeleri de 4. yılda tamamlamayı hedefliyor. Işık Deniz, talebin bu şekilde devam etmesi durumunda Denizli'nin tamamının 4 yılda bitirilebileceğinin altını çiziyor.

"doğal gaz piyasası özel sektöre açılmış bir piyasa. Özel sektörün farkı çok hızlı yatırım yapmasıdır. Karar verme mekanizmalarımız çok kısa. Örneğin biz 4 ayda 150 km hat yaptık. Kamu eliyle

when the company saw the interest of the public in natural gas, it accelerated its investments again. By the end of the year, Kentgaz will have conveyed natural gas for 65,000 apartments.

Kentgaz made investments for 50,000 apartments, in approximately 17 districts and towns within its license area; and 10,000 of these are with the Kınıklı Municipality, and the remaining 40,000 with the Denizli Municipality. The investments this year will be made at the Hallaçlar and Üçler municipalities.

Problem of infrastructure

Kentgaz Denizli Doğal gaz Dağıtım A.Ş. Assistant General Manager H. Işık Deniz says that the electricity, water, telephone, sewage, and storm water lines in Turkey under the cities are extremely complex and unorganised. Işık Deniz notes that there are no maps in Denizli for this purpose, which decelerates the works and causes damages. Deniz also adds that they repair all the damages they cause.

"The governor wishes to have all the infrastructure facilities work with a common ground and as a next stage, wishes a 911-like practice to start. In this organisation, there will be a team consisting of members who are familiar with natural gas, water, telephone and electricity. All excavations and works will be managed from there, this authority shall permit and supervise the works. If we can indeed do this, it will be a first in Turkey."

A Free Engineering Certificate is applied for the authorised plumbing companies in Denizli. Kentgaz is in very good relations with the Chamber of Engineers and Architects, and the interior plumbing companies bringing designs to Kentgaz are also inspected by the Chamber of Engineers and Architects. There are currently 120 interior plumbing companies authorised by Kentgaz. Kentgaz is in good terms with the interior plumbing companies and also creates solutions for all their problems. The problems and complaints encountered are eliminated before they are brought to EPDK.

Investment objectives

Kentgaz completed its first year in Denizli, and plans to complete all its investments in five years. Kentgaz will make this plan flexible in line with the demands of the people, and its objective is to complete central Denizli in 3 1/2 to 4 years, and the remote towns in the fourth year. Işık Deniz notes that in case the demand continues like this, the entire city of Denizli can be completed in four years.

"The natural gas market is a market that is open for the private sector. The difference of the private sector is that it invests very fast. Our decision making mechanisms are very short. For instance we built

TÜRKİYE TURU | TURKIYE TOUR

bu kadar hızlı bir yatırım yapmak çok da kolay değildir. Ama bizler başıboş da değiliz; EPDK adına yetkili bir kontrol firmamız var. Kontrol firmamız bizi gerçekten de çok sıkı denetliyor. İşlerinde çok hassaslar."

Sektörün sıkıntıları

Deniş, "EPDK, çok haklı olarak hükümetin üzerinden doğal gaz yükünü ve sorumluluğunu kaldırmak için piyasayı çok hızlı açtı. Yatırımlar çok hızlı gerçekleşmeye başladı. Yatırımlar çok hızlı gerçekleştiği için, yan sektörler bu hızla aynı oranda cevap veremediler. Diğer taraftan kalifiye personel açığı var. Bu sektörde kalifiye personel İGDAŞ ve BOTAŞ'ta vardı. Ama İGDAŞ'ın ve BOTAŞ'ın elindeki yetişmiş personelin tamamını alsanız da bu sektöre yetişmiyor. Türkiye'de yaklaşık 50 şehirde yatırım var. Her şehir için ortalama 40 personel öngörseniz hesap ortada" diyor. Deniş, alt kademelerde de kalifiye personel bulma problemi olduğunu dikkati çekiyor.

Tüm dağıtım kuruluşlarının mevzuattan kaynaklanan ve tam tanımlanamayan sorunlarla karşılaştığını vurgulayan Deniş, iç tesisat yetkilerini kendileri verdiği halde bunun karşılığında bir yaptırımlarının olmamasından yakınıyor.

"Bir başka örnek vermek ve Türkiye geneli için konuşmak gerekirse çoğu dağıtım şirketi belediyeler ile problemler yaşıyor. Bir bölgede belediye sizi çok sıcak karşılarken başka bir bölgede başka bir belediye çalışmanıza izin vermiyor. Bölge regülatörü koyacağınız bir alan istiyorsunuz; kimi belediye bir imza ile veriyor, kimi belediye konuyu belediye meclisine taşıyor, kimi belediye de izin vermiyor. Bu durumda bazı dağıtım firmaları bu alanları satın almak zorunda kalıyor. Kanun yapıcının koyduğu belediye ortaklıklarının bu çerçevede tekrar gözden geçirilmesi ve sınırlarının çizilmesi gerekiyor diye düşünüyoruz."

Türkiye'nin eksikleri

Deniş, dünyanın gelişmiş hiçbir ülkesinde olmayan uygulamaların Türkiye'de var olduğunu da aktarıyor. Avrupa'daki gelişmiş ülkelerde tüm sistemlerin karşılıklı güvene dayandığını ve sorumlulukların paylaştırıldığını söyleyen Deniş şöyle konuşuyor: "Dağıtım şirketlerinin sorumluluğu gaz arzı, arzın sürekliliği ve güvenliği ile sınırlıdır. Tesisattan tesisatçı, bacadan bacacı, evindeki tesisattan da abone sorumludur. Ama bizde tüm sorumluluk dağıtım şirketlerinin üzerindedir. 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'ndan önce doğal gaz dağıtımı yapılan şehirlerde örnekler vardır. Bunlar çok dikkatli ve detaylı olarak incelenmelidir. Bütün dünyadaki enerji aktörlerinin gözünün üzerimizde olduğu bu dönemde, yapılan düzenlemelerin bir an önce revize edilmesi gerekmektedir."

Dağıtım şirketlerinin çok ince bir çizgi üzerinde yürüdüklerini belirten Deniş, bir tarafta halkın diğer tarafta EPDK, yerel yönetimler ve hissedarların bulunduğunu kaydediyor.

"Onların arasında ise dağıtım şirketleri var. Biz ancak insanların evinde doğal gaz yanmaya başladığı zaman mutluluk duyabiliyoruz. Bunu sektördeki tüm tarafların hissetmesi gerekiyor. Bu aşamada tabii ki GAZBİR'e ve bizlere de çok büyük görevler düşüyor. Bu zamana kadar EPDK piyasayı geliştirdi. Ama tabii ki, bir çalışma grubunun her şeyi öngörmesi mümkün değil. Çok rutin toplantıları çok hızlı bir şekilde gerçekleştirerek alınan kararların EPDK'ya iletilmesi gerekiyor."

150 km of lines in 4 months. It is not that easy to make such a fast investment through the public. However, we are not that carefree, and we have an authorised control organisation known as EPDK. They really inspect us very strictly and they are very sensitive about what they do."

The problems of the sector

Deniş says, "EPDK rightfully opened the market very fast to ease the natural gas burden and the responsibility of natural gas. The investments were made very fast. As the investments were very fast, the side industries could not respond to this speed in the same manner. On the other hand, there is a shortage of qualified staff members. In this industry, İGDAŞ and BOTAŞ had qualified personnel. However, even if you take all the trained personnel with İGDAŞ and BOTAŞ, it will not be sufficient for this sector. Turkey has investments in approximately 50 cities. If you consider 40 people on average for every city, you can see the figure for yourself". Deniş also notes that it is difficult to find qualified staff members in lower levels.

Deniş notes that all distribution companies face legislation related problems that cannot be defined exactly, and complains that they are the ones issuing the powers for interior plumbing, however, they cannot exercise any sanctions.

"If we are to give another example and to speak in general for the country, most distribution companies encounter problems with the municipalities. While one municipality may greet you very warmly in a region, another municipality may not be allowing you to work. For instance, let us say you ask for an area to place the regional regulator, some municipalities give it with one signature, some convey it to the municipal council and some municipalities do not allow it at all. In this case, some distribution companies are obliged to buy these areas. We believe that the municipality partnerships brought about by the legislation need to be reviewed under this light, and the boundaries drawn accordingly."

The shortcomings in Turkey

Deniş notes that there are such practices in Turkey that you cannot see elsewhere in developed countries worldwide. Deniş notes that all the systems in Europe are based on mutual trust and that responsibilities are shared, adds: "The responsibility of the distribution companies is limited with the supply of natural gas, and the continuity and the security of the offer. The plumber is responsible for the plumbing, the shaft-company is in charge of the shaft and the subscriber is responsible for the plumbing at home. However, in our case, all the responsibility rests with the distribution companies. There are examples of cities where natural gas was distributed before the Natural Gas Market Law No. 4646. They have to be examined very carefully and with attention to detail. In the present, the energy actors worldwide are all watching us, and therefore, the arrangements made have to be revised at once."

Deniş states that the distribution companies are treading on a very fine line and that on one side there is the public, and on the other, the EPDK, local managements and the shareholders.

"Between them are the distribution companies. We can only be happy when natural gas starts heating homes. This has to be felt by all the parties in the sector. At this stage, naturally, there are major tasks to be carried out by GAZBİR and us. All this time, the EPDK developed the market. However, of course, it is not possible for a task force to foresee everything. The very routine meetings have to be held real fast, and the decisions made need to be conveyed to EPDK."

Güneşin gülümsediği şehir, Denizli

Denizli'ye yaptığınız bir yolculuğun en keyifli yanı, yol boyunca ilerlerken sağınızdan solunuzdan yükselen dağları seyretmek oluyor. Denize hasret Denizli, dört bir yanından yükselen dağların arasında, bölgeler arası geçit vazifesini üstleniyor.

Denizli, M.Ö. 261 - 245 yılları arasında Suriye Kralı Antiochus II. Theos tarafından kuruluyor ve şehre karısının adına ithafen "Laodicia" deniliyor. Şehrin adı Selçuklu kayıtlarında "Ladik", İbni Battuta'nın seyahatnamesinde ise "Tunguzlu" olarak geçiyor. Tensiz kelimesi eski Türkçe'de "deniz" demek, Tunguzlu ise zaman içerisinde Denizli olarak söylenmeye başlıyor.

Şehir merkezinden başlayarak Denizli'yi gezecek olursanız en çok karşılaşılabileceğiniz şey horoz heykelleri olacaktır. Zaten hepimizin de bildiği gibi Denizli, horozlarıyla ünlü bir ilimizdir. Denizli horozlarının birinci yılda ötüş uzunlukları 20-25 saniyedir, daha sonra her yıl 5-6 saniye artar. Ötüşlerinde dikkat edilen temponun yavaş yavaş yükselmesi ve bitiş döneminde de yavaş yavaş alçalmasıdır. Ötüşleri, ötüş anındaki vücut pozisyonuna göre aslan ötüşü, kurt ötüşü, yiğit ötüşü, pus ötüşü olarak dörde ayrılır.

Honaz Dağı, Denizli'nin 17 kilometre güney doğusundadır. Yüksekliği, 2571 metredir. Yamaçları oldukça dik. Kuzey yamaçları ormanlarla kaplı, güney yamaçları daha eğilimlidir. Honaz Dağı koruma altına alınarak Milli Park yapılmıştır. Dağın zirvesi, yaz ve kış karlıdır. Dağ, Denizli'nin su deposu konumundadır. Honaz Dağı, ormanda yürümeyi ve tırmanış yapmayı sevenler için oldukça cazip bir bölgedir.

Denizli'ye kuşbakışı bakma fırsatı bulanların ilk dikkatini çeken ise, tüm dağların ve ovaların arasında ilk bakışta ne olduğunu tanımlayamadıkları beyaz-gri geniş alan oluyor. Burası Acıuz Gölü'dür. Acıgöl, tektonik oluşumlu bir göldür. Yüzölçümü 4134 metrekaredir. Sular çekildiğinde yerlerinde ince ve bembeyaz tuz örtüsü kalır. Gölde tuz ile birleşik olarak potasyum, sodyum ve sülfat da vardır.

Pamukkale ve Karahayıt Kaplıcaları'nı keşfetmeyi ise size bırakıyoruz

Denizli, a city the sun smiles on

The best and most enjoyable part of a trip to Denizli is the view of the mountains rising high on both sides of the road. Landlocked and estranged from "Deniz", the sea, Denizli serves a pass between regions amidst tall mountains.

Denizli was founded by the Syrian King Antiochus Theos II between 261 and 245 BC and called "Laodicia" after his queen. While the city appears with the name "Ladik" in Seljuk records, İbni Battuta refers to her as "Tunguzlu" in his Seyahatname (Travelogue). The word Tensiz means "deniz" (sea) in old Turkish, and the Tunguzlu name evolves into Denizli over time.

The one thing you will certainly see most of in Denizli, if you were to walk or drive around in town starting from the city centre will be rooster statues. Denizli, as all of Turkey is perfectly aware of, is known for its roosters. The Denizli roosters crow for about 20 to 25 seconds in their first year, and the duration of the crow increases by 5 to 6 seconds every year. One unique and desirable feature about the crowing is the slow increase in tempo in the beginning which decreases, again, slowly during the finale of the crowing. There are four types of crows depending on the rooster's posture during his vocal performance, the lion crow, wolf crow, brawny crow and "pus" crow.

Mount Honaz is 17 kilometres south east of Denizli, with an elevation of 2571 metres. Its decidedly steep slopes are tree covered on the north with relatively milder, gentler slopes to the south. Mount Honaz has been declared a protected area and is now a national park. The mountain, with its summit covered with snow year round, acts like a water tank for Denizli. The place is also quite attractive for those into hiking in the woods and mountaineering.

The first thing that catches the eye of those getting a chance to take a bird's eye look at Denizli and the surrounding area is a large gray-white opening among all the mountains and valleys that they have a hard time identifying at first, Lake Acıuz. Acıgöl, as it is called as well, is a tectonic lake, covering 4134 square meters. When the waters recede, they reveal a thin, pure white layer of salt that contains potassium, sodium and sulphates.

We shall leave discovering Pamukkale and Karahayıt hot springs up to you.

Osman Kipoğlu
Kırgaz Genel Müdür Yardımcısı
Kırgaz Assistant General Manager

Kırşehir ve Kırıkkale'de altyapı, 2009'da tamamlanacak

Infrastructure work in Kırşehir and Kırıkkale to be completed in 2009

İki yılda, Kırşehir'de 18.000, Kırıkkale'de 16.000 abone doğal gaza geçti. Şehrin altyapısı 2009 yılında tamamlanacak.

18.000 customers in Kırşehir and 16.000 in Kırıkkale switched to natural gas in two years. Infrastructure work in the city will be completed in 2009.

Kırşehir ve Kırıkkale'de, yapım çalışmalarına 2005 Nisan ayında başlandı. Şu anda, Kırşehir'de 174, Kırıkkale'de 181 kilometre PE, Kırşehir'de 13, Kırıkkale'de 17 kilometre de çelik hat döşendi. Kırşehir'de 28 bin 500 aboneye doğal gaz altyapısını götürüldü ve 3 bin servis kutusu montajı yapıldı. Kırıkkale'de ise 31 bin 600 aboneye doğal gaz altyapısını götürüldü ve 3 bin 500 servis kutusu montajı yapıldı.

Kırgaz, 18 Temmuz 2005'te işletme binası açarak abonelik işlemlerini gerçekleştirmeye başladı. 2005'in eylül ayında da ilk gaz verildi. Bugün itibarıyla, Kırşehir'de 18 bin, Kırıkkale'de 16 bin abone sayısına ulaşıldı.

Kırgaz Genel Müdür Yardımcısı Osman Kipoğlu, yaklaşık 60 bin abone altyapısının tamamlandığı Kırıkkale ve Kırşehir için 34 bin abonenin oldukça iyi bir sayı olduğunu dile getiriyor. Kipoğlu, 27 bin 500 konutun doğal gaz kullanmaya başladığını da sözlerine ekliyor.

Acil müdahale ve bakım eğitimleri

Doğal gazda iyi bir altyapı oluşturmak kadar, sistemin işletmeciliğini yapmak da kuşkusuz oldukça önemlidir. Bu açıdan Kırgaz eğitimi de büyük önem veriyor. Kipoğlu'nun verdiği bilgilere göre, özellikle acil müdahale ve bakım personelinin eğitimlerine öncelik verildi ve UGETAM'da (Uluslararası Gaz Eğitim Merkezi) kendilerine gerekli eğitimler verildi. Tecrübeli teknik personelin de işletme bünyesine katılması sağlandı. Onlar aracılığıyla da tecrübesiz personelin eğitimlerine katkı sağlanmış oldu. İşletme içinde de işbaşı eğitimleri sürekli olarak devam ediyor.

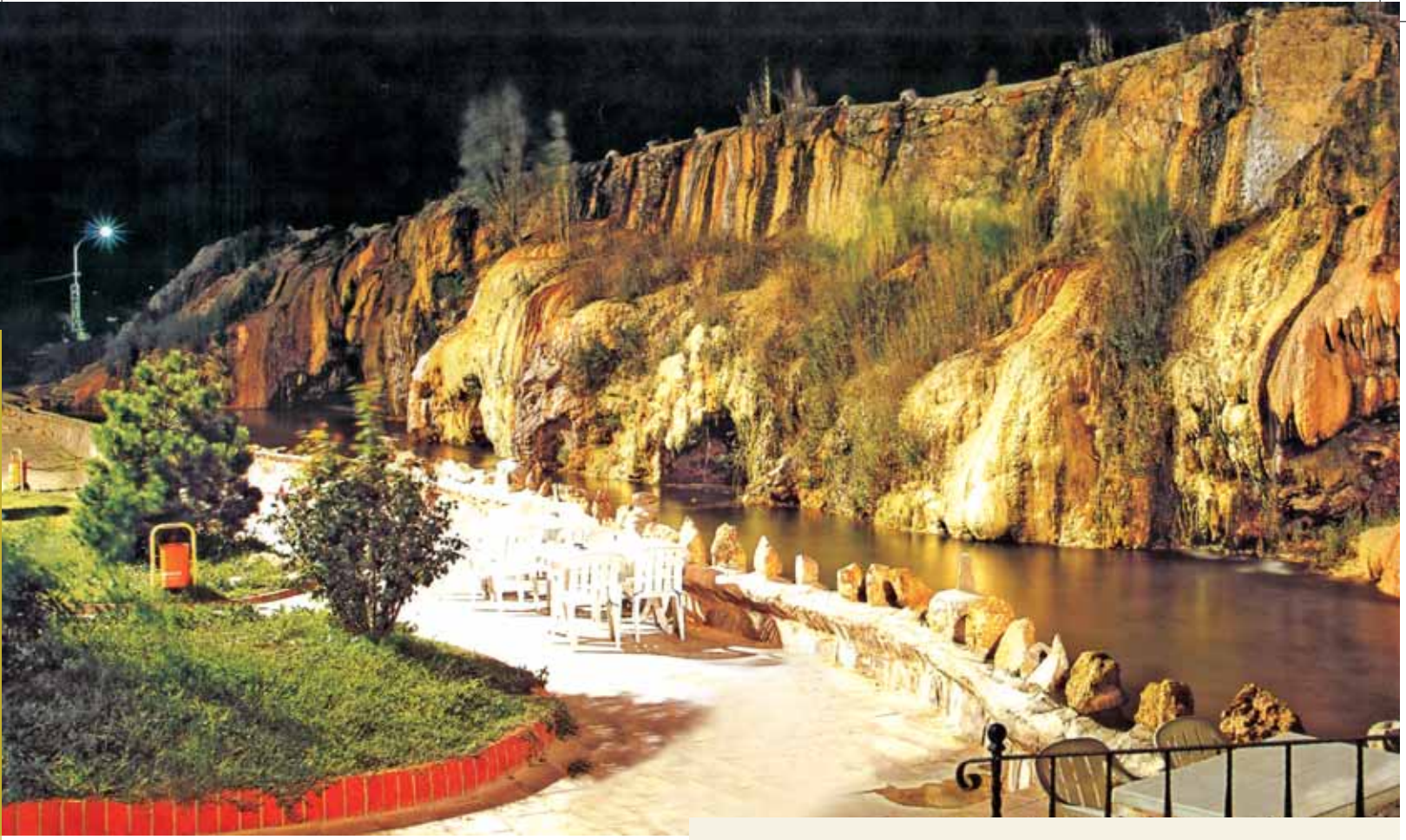
Construction commenced in Kırşehir and ve Kırıkkale in April of 2005. Currently 174 kilometres of PE lines have been laid in Kırşehir, with 181 kilometres laid in Kırıkkale, in addition to 13 kilometres of steel lines in Kırşehir and 17 kilometres in Kırıkkale. 28.500 customers in Kırşehir received Natural Gas, and 3.000 service box installations were completed. As for Kırıkkale, 31.600 customers were delivered Natural gas, and installation of 3500 service boxes was completed.

Kırgaz opened its operations building on July 18, 2005 and started customer processing. First gas was delivered in September 2005. As of today, Kırşehir reached the 18.000 customer mark, with 16.000 customers in Kırıkkale.

Kırgaz Assistant General Manager Osman Kipoğlu tells us 34.000 customers for Kırıkkale and Kırşehir is a pretty good number, where infrastructure work is already completed for approximately 60.000 customers. Kipoğlu adds that 27.500 residences have already started using natural gas.

Emergency response and maintenance training

Managing the system is undoubtedly just as important as establishing a good infrastructure when it comes to Natural Gas. This is the reason why Kırgaz places great importance on training. According to information provided by Kipoğlu, priority was given to specifically the training of the emergency response and maintenance staff and they received all necessary training at UGETAM (Uluslararası Gaz Eğitim Merkezi - International Gas training Centre). Experienced technical staff was also recruited by the company. The presence of these experienced personnel surely contributed to the training of the inexperienced employees. On the job training within the company continues on a regular basis.

Kuruluş, acil eylem planını oluşturdu ve çeşitli senaryolar uygulayarak tatbikatlar yaptı. Altyapının sürekli gaz arzı sağlayacak şekilde olması için periyodik kontroller ve bakım faaliyetleri yıllık bakım planı çerçevesinde yürütülüyor. Her iki şehirde de, ikişer adet acil müdahale aracı mevcut. Araçlar herhangi bir acil durum halinde müdahale için gerekli tüm ekip-ekipmana haiz bir şekilde bekliyorlar.

Altyapı yüzde 70 hazır

Konut bazında altyapının yaklaşık % 70'i tamamlandı. Kalan kısımların da 2009 sonuna kadar bitirilmesi planlanıyor. Altyapımız tamamlandığında Kırıkkale'de 55 bin, Kırşehir'de 35 bin aboneye ulaşılmış olacak. Kırgaz, işletmecilikte sorun yaşamamak için iyi bir altyapı oluşturmaya çalışıyor. Yürütülen temiz ve titiz çalışmadan vatandaşlar da bir hayli memnun. Söz verilen sürede altyapılar tamamlanıyor. Bunun karşılığı olarak da halk doğal gaza büyük bir ilgi gösteriyor.

Kipoğlu, bacalarla ilgili olarak da, paslanmaz baca şartını koyduklarını ve sıkı bir şekilde takibini yaptıklarını dile getiriyor.

"Ayrıca mukavemet, sızdırmazlık ve baca çekiş testlerini mutlaka istiyoruz. Geçen iki yıl, baca gazı zehirlenme vakasının olmaması bu konudaki hassasiyetimizi haklı çıkarmıştır.

Yazılımlar sorunsuz çalışıyor

Kuruluşun coğrafi bilgi sistemi ve abone bilgi yönetim sistemi entegre olarak sorunsuz bir şekilde çalışıyor. Sistem yazılımı konusunda ilk yıl karşılaşılan sorunlar artık yaşanmıyor. Personel bu konuda gerekli eğitimi aldı ve sistem herhangi bir aksaklık olmadan işliyor. Sistem güvenliği için de gerekli tedbirler alındı. Gerekli yedeklemeler otomatik olarak alınıyor."

Kipoğlu'nun verdiği bilgiye göre, tamamladıkları coğrafi bilgi sisteminde diğer altyapı bilgileri de mevcut ve isteyen herkes bu bilgilere ulaşabilir.

Kırgaz, iç tesisat projeleri internet ortamında alınıyor. Dijital onay

The company prepared an emergency action plan and conducted several drills according to various scenarios it has prepared. Periodic checks and maintenance operations are carried out as part of annual maintenance plans to ensure the infrastructure is in a healthy condition in order to continuously supply gas. There are two emergency response vehicles in both cities. The vehicles are on stand by equipped with all equipment and staff necessary to respond to any emergency situation.

Infrastructure 70 per cent ready

Approximately 70 per cent of the residential infrastructure has been completed. The remaining work is planned to be completed by the end of 2009. We will have reached 55 thousand customers in Kırıkkale and 35 thousand in Kırşehir by the time we complete the infrastructure work. Kırgaz is making an effort to establish a sound infrastructure so no problems will be experienced during the operation phase. The citizens are quite pleased with the diligent, neat work we are carrying out. The infrastructure work is being completed within the promised time frame. As a result of all these, the public shows great interest in natural gas.

As far as the stacks are concerned, Kipoğlu says they have required the installation of stainless steel stacks and that they are following up on this matter in an uncompromising manner.

"Additionally, we do require the resistance, leak check and stack vent test results to be submitted to us. The fact that there has been zero stack related accidents in the past two years is a testimony to how sensitive we are in our approach to this matter."

Software operates glitch free

The integrated geographical data and customer data management systems of the company work without problems. The problems encountered with the system software in the first two years are now history. The staff received all training necessary in this area and the system works without a glitch. All precautions to ensure system reliability have been taken. Necessary backups are done automatically.

According to Kipoğlu, there is more infrastructural data in the geographical information system they have completed and anyone who would like to access this information may do so.

Kırgaz internal plumbing projects are accepted online. They have also started utilising a digital approval system. Additionally, project

TÜRKİYE TURU | TURKIYE TOUR

sistemi de kullanılmaya başlandı. Ayrıca firmalara sistem içerisinde cari kasa tanımlanarak, proje bedelleri buradan otomatik olarak tahsil ediliyor. Böylelikle müşterileri bekletmeden doğal gaz kullanımına geçmeleri sağlanıyor.

Kırşehir'de 23, Kırıkkale'de 37 adet onaylı iç tesisat firması bulunuyor. Kipoğlu, bundan sonra iş hacmi azaldıkça firma sayısının da azalacağı düşünüyor.

"Bölgede yetkisiz çalışanlar ile ilgili yasal işlemler başlatıldı. Kırgaz tarafından iç tesisatçıların eğitimiyle ilgili kurslar düzenlendi. Bu kurslar UGETAM ile birlikte gerçekleştirildi. Yetkili firma mühendislerine yönelik şartnameler ve iç tesisatlarla ilgili eğitimlerin ardından sertifikaları verildi. Ayrıca iç tesisat ustalık ve kaynakçı ustalık kursları verildi. İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve İş ve İşçi Bulma Kurumu ile de ortak çalışmalar yapıldı."

costs are automatically controlled online by assigning an account to the companies within the system. This way customers can start using natural gas right away, without delays.

There are a total of 60 approved interior plumbing companies, of which 23 are in Kırşehir, and 37 in Kırıkkale. Kipoğlu is under the impression that as the business volume decreases from this point on, so will the number of companies in the interior plumbing business.

"Legal action has been taken against unlicensed and unauthorised persons and companies in the region. Classes have been held by Kırgaz to train interior plumbers. These courses were held with the cooperation of UGETAM. Certificates were issued to the engineers from authorised companies, followed by specifications and courses on interior plumbing. Master interior plumber and master welder courses were given, as well. Joint works were carried out with the local department of education and the state employment office."

Ahiler kenti Kırşehir

Kırşehir, Kayseri ve Nevşehir ile birlikte Kapadokya diye anılan üçgenin kuzeyinde yer alır. Pers dilinde "Katpatukya" olarak adlandırılan Kapadokya'nın sözlük anlamı "Güzel Atlar Ülkesi"dir.

Kırşehir, Anadolu bozkırının ortasında kültür ve sanat merkezi özelliğine sahiptir. Ahilik felsefesinin doğup yayıldığı Kırşehir, 13. yüzyılda Türkçeyi büyük bir inançla savunup kendi dönemi için Türkçe'nin en güzel örneklerinden birisi olarak "Garibnâme" isimli mesnevisini kaleme almış olan Aşık Paşa'yı; gökbilim, İslâm hukuku, felsefe-tasavvuf bilgisini Caca Bey'i ve daha nicelerini yetiştirmiş ildir.

Caca Bey hakkında daha fazla bilgi edinmek isterseniz, Kırşehir ziyaretinizde Cocabey Medresesi'ne uğramalısınız. Şehir merkezinde bulunan medrese Kırşehir emiri Nurettin Cibril Bin Cocabey tarafından, Selçuklu döneminde Kılıçaslan oğlu Keyhüsrev zamanında 1271-1272 yıllarında bir gözlemevi ve medrese olarak yaptırılıyor. Daha sonra camiye çevrilen medrese, şimdilerde minaresindeki mavi çiniler nedeniyle halk arasında "cincaklı cami" olarak anılıyor. Döneminde ise bina, astronomi yüksek okulu olarak hizmet veriyordu. Cocabey Camii'nin sol bitişiğinde ise Cocabey'in türbesi olduğunu da hatırlatalım.

Kırşehir'de gezintinizi tarih ağırlıklı yapacaksanız; Cocabey Medresesi'nden sonra Ahi Evran Külliyesi'ni ziyaret etmelisiniz. 1482 yılında Ahilik teşkilatının kurucusu Ahi Evran adına yaptırılan külliye, Ahi Evran'ın türbesi ile zaviye-tekke olarak kullanılan mekanlardan oluşuyor. Ana mekanın sağında mescit, solunda Ahi Evran'ın mezarının olduğu türbe yer alıyor.

Kırşehir'de yüzün üzerinde tescil ve tespit edilmiş höyük vardır. Ayrıca, Kırşehir'de Hıristiyanlığın hızla yayıldığı Roma dönemine ait, ibadet ve sığınma amacıyla yapılmış 15 civarında, irili ufaklı yeraltı şehri tespit edilmiştir. Mucur, Kümbetalı, Kepez, Dulkadirli İnlı Murat yeraltı şehirleri...

Kırşehir'den bir anı olarak ise kendinize ve sevdiğinizlere Onyx taşından yapılmış takı ve objelerden alabilirsiniz.

Kırşehir, city of the Ahi Brotherhood

Kırşehir lies just to the north of the triangle it forms with Kayseri and Nevşehir, called Cappadocia. Also known as "Katpatukya" in Persian, it can be translated as "The Land of Beautiful Horses."

Kırşehir, among its other characteristics, carries the distinction of being a hub of arts and culture in the middle of the Anatolian steppes. The city, birth place of the Ahi way of thinking that has found acceptance far and beyond the vast land that surrounds itself, has also been a home to "Aşık Pasha", who embraced and defended the Turkish language with great faith in the 13th century and penned "Garibname", one of the most exquisite examples Turkish of his time, "Caca Bey", a man of science with invaluable work in astronomy, Islamic Law and philosophy - mysticism, alongside many more too numerous to mention here. You must visit the Caca Bey Madrasah next time you happen to be in Kırşehir if you would like to get more information on Caca Bey. The Madrasah, centrally located in downtown Kırşehir was commissioned as an observatory and a madrasah by Keyhüsrev, son of Kılıçaslan around 1271-1272, during the Seljuk period. The Madrasah, later converted into a mosque is called as the "Cincaklı Mosque" by the people of Kırşehir because of the blue glazed tiles that adorn its minaret. During the times it was built, before it was converted to a mosque, the building was used as an advanced school of astronomy. We should also remind you that Caca Bey's tomb is just to the left of the Caca Bey mosque.

Should your visit to Kırşehir will have an emphasis on the historical aspect of the city, you must also visit the Ahi Evran Külliye (Compound) after the Caca Bey Madrasah. Built in 1482 in the name of Ahi Evran, the founder of the Ahi Brotherhood is made up of Ahi Evran's tomb and dervish lodges. A small mosque is to the right of the main building with Ahi Evran's tomb to the left.

There are over a hundred identified and registered archaeological mounds in Kırşehir. Additionally, approximately 15 underground settlements, apparently dug and built for the purpose of worship and shelter, dating back to the Roman era when Christianity was spreading at a great pace, have been discovered around the city. Mucur, Kümbetalı, Kepez, Dulkadirli, Inlı and Murat underground cities...

You can also take a little bit of Kırşehir with you when you leave, in the form of an onyx piece or jewellery for yourself or your loved ones. A perfect memento to remember Kırşehir by...

Çevre Kanunu'nda değişiklik şart

Osman Kipoğlu, Kırıkkale ve Kırşehir'de sanayi tesislerinin fazla olmadığına dikkat çekiyor.

"Kamu kurumları büyük oranda doğal gaz kullanımına geçti. Ödenek sorunu olmayan okullar hızla geçiyor. Ancak altyapısı tamamlandığı halde doğal gaz kullanmayan konut ve tesisler konusunda İl Sağlık ve Çevre Kurullarının alacakları kararlarla, denetimlerini artırarak bu konuya destekçi olmalarını bekliyoruz. Bazı illerimizde söz konusu kurullar aldıkları kararlarla doğal gaz kullanımını mecburi hale getirmişler. Bu durum aynı piyasa koşullarında faaliyet gösteren şehir içi doğal gaz dağıtım kuruluşları arasında haksız bir avantaj sağlamaktadır. Bu konuda EPDK'nın girişimleriyle Çevre Kanunu'nda yapılacak değişikliklerle tüm illerimizde bu uygulamanın yapılmasını talep ediyoruz."

Organize Sanayi Bölgesi'ndeki tesisler ısınma amacıyla doğal gazı kullanacaklar. Üretim amacıyla kullanacak çok az sayıda kuruluş mevcut. Büyük sanayi kuruluşu olarak Kırıkkale'de MKE, Kırşehir'de PETLAS ve Şeker Fabrikası var. Makine Kimya Endüstrisi ve Petlas doğal gaz kullanıyor, ancak Şeker Fabrikası henüz kullanıma geçmedi.

Kırşehir'de hava kirliliğinde de önemli iyileşmeler yaşandı. Doğal gaz kullanımına geçen 27 bin 500 konut, hava kirliliğinde önemli bir iyileşmeye neden oldu. Havadaki kükürt dioksit ve toz miktarının gerilediğinin altını çizen Kipoğlu, "Bu sene artık hava kirliliğinden söz etmek mümkün olmayacak. 2 yılda Kırşehir'de hava kirliliğini bitirmiş olacağız" diyor.

Amendments required to the environmental law

Osman Kipoğlu points that there are not many industrial complexes in Kırıkkale and Kırşehir.

"Public institutions have largely switched over to natural gas. Schools that do not have financial assist problems are switching to natural gas at a great pace. However, regarding residences and businesses that do not use natural gas even though all infrastructure work has been completed, we are expecting the city health and environmental boards to provide support in this matter by increasing their inspections after discussing and making decisions. These boards have made natural gas use mandatory in some cities, based on their decisions. This situation creates unfair advantage among the urban natural gas distribution companies working in the same market conditions. We are requesting this practice to be implemented in every city with an amendment to the Environmental Law initiated by the Energy Market Regulatory Authority."

Plants within the Organised Industrial Zone will use natural gas for heat. There are just a few facilities planning to use natural gas for manufacturing or production. MKE in Kırıkkale, PETLAS and the sugar factory in Kırşehir are the major industrial complexes in the area. Makine Kimya and PETLAS are already using natural gas; however the sugar factory has not switched to natural gas yet.

Major improvements have been recorded in terms of air pollution in Kırşehir, as well. The 27,500 residences that have converted to natural gas have become a significant factor in the improvement in air pollution. Kipoğlu, underlining the fact that the amount of phosphor dioxide and dust have decreased, said, "Air pollution will be out of question this year. We will eradicate air pollution Kırşehir in two years."

Nevzat Şatıroğlu
İngaz Genel Müdürü
İngaz General Manager

İnegöl yatırımları 2008'de tamamlanıyor

İnegöl investments are to be completed in 2008

İngaz, yatırımlarını 2008 yılı sonuna kadar tamamlamayı hedefliyor. Kuruluşun en büyük sıkıntısı kendi dağıtım sınırları içinde olmasına rağmen İnegöl Organize Sanayi Bölgesi'nin lisans alanı dışında tutulması.

İngaz's target is to complete its investments by the end of 2008. The biggest problem of the organisation is that the İnegöl Organised Industrial Zone, although within its own boundaries of distribution, is kept outside its license area.

İngaz 2006 yılı sonu itibarıyla, İnegöl ve Alanyurt'ta 100 km PE, 8,5 km çelik hat, 3 tane bölge regülatörü, 4600 adet bina bağlantısı ve 1 adet RMS-A yatırımı yapmak suretiyle 27 bin abonenin kullanacağı bir altyapı oluşturdu. Şehirde fiilen 14 bin tane abone ve 11 bin 400 adet kullanıcı bulunuyor.

As of the end of 2006, İngaz installed 100 km of PE and 8.5 km of steel lines, 3 regional regulators, 4600 building connections and one RMS-A investment, and thus built an infrastructure that can be used by 27,000 subscribers in İnegöl and Alanyurt. There are a total of 14,000 subscribers and 11,400 users in the city.

Yenişehir de İngaz bünyesinde

İngaz Genel Müdürü Nevzat Şatıroğlu'nun verdiği bilgilere göre kuruluş, 2008 yılı sonuna kadar yatırımları tamamlamayı hedefliyor. 2006 yılının Haziran Ayı'nda Bursa'nın bir ilçesi olan Yenişehir İlçesi de İngaz'ın lisans bölgesine dahil edildi. İlçede Trakya Cam ve Anadolu Cam'ın önemli yatırımları bulunuyor. 2007 yılı Nisan'da bölgeye gaz verilmeye başlandı. Yenişehir'de bir RMSA kurularak her iki fabrikaya da gaz verme imkanı sağlandı. Bu sene sadece bu iki cam fabrikası yaklaşık 65 milyon m³ gaz tüketmiş olacaklar. Bu kapasite her geçen gün artacak ve 2009 yılında 166 milyon m³'e çıkacak.

Yenişehir is also within the scope of İngaz

According to the information by İngaz General Manager Nevzat Şatıroğlu, the institution plans to complete its investments by the end of 2008. In June 2006, Yenişehir, which is a town of Bursa, has also been included in the license area of İngaz. There are significant investments by Trakya Cam and Anadolu Cam in the district. In April 2007, natural gas started to be released to the region. In Yenişehir, an RMSA has been established to offer natural gas for both factories. This year, only these two glass factories will have consumed approximately 65 million m³ natural gas. This capacity will increase gradually, reaching to 166 million m³ in 2009..

Nevzat Şatıroğlu, fabrikaların yanında kurulacak olan gaz atölyeleri ile birlikte doğal gaz tüketiminin, 2009-2010 yıllarında yaklaşık 190-200 milyon m³'e ulaşılacağını öngörüyor.

Planlar

İnegöl, Alanyurt ve Yenişehir bölgesinde evsel olarak 40 km'lik bir yatırım yapılması planlanıyor. Şu anda yatırımlar başlamış durumda. Yıl sonunda 140 km'lik PE şebekeye ulaşılacak. Bunun da abone karşılığı 37 bin potansiyel müşteri anlamına geliyor. 2008 yılında ilave yapılacak 40 km PE yatırımı ile tüm bölgeler tamamlanacak. Bu yatırım şirkete potansiyel 45 bin abone olarak geri dönecek. 8,5 km ile başlayan çelik hat çalışmaları, bu senenin sonunda 13 km'ye ulaşacak. 2008 yılında ise 17 km'ye ulaşılarak yatırım tamamlanacak.

Daha önce 4,600 olan bina bağlantı sayısı 9 bine çıkarılarak bağlantıların yüzde 90'ı sağlanmış olacak. İngaz, 2007 yılına 14 bin abone ile başladı. Bu yıl ilave olarak 7 bin abone daha katılarak 21 bin ile yılı tamamlamak kuruluşun hedefleri arasında...

İngaz, 2008 yılı sonunda 30 bin, 2009 yılında 37.500, 2010 yılında 42 bin aboneye ulaşmayı hedefliyor. 2007 yılı sonunda 18 bin fiili kullanıcı, 2008 yılında 27 bin, 2009'da 35 bin ve 2010 yılında da 42 bin aboneye karşılık 40 bin kullanıcı olacağı tahmin ediliyor.

Doğal gaz satışları

2006 yılında 12,5 milyon m³ olarak gerçekleşen evsel doğal gaz satışlarının 2007 yılı sonunda 17 milyon m³, 2008 yılında 30 milyon m³, 2009 yılında 39 milyon m³ ve 2010 yılında da hedeflenen kullanıcı miktarına paralel olarak 44 milyon m³ olacağı öngörülüyor. Bunun yanı sıra Yenişehir ilçesindeki organize sanayi bölgesine bu sene 65 milyon m³, 2008 yılında 110 milyon, 2009'da 166 milyon ve 2010 yılında da yaklaşık 200 milyon m³ doğal gaz taşınması hedefleniyor.

İngaz'ın 2010 yılına geldiğinde ana hedefi yaklaşık 240 milyon m³ doğal gaz satışına ulaşmak.

Şatıroğlu, İnegöl'de bulunan organize sanayi bölgesinin lisans alanı dışında tutulmasının hem BOTAŞ hem de EPDK mevzuatında kabul edilmeyen bir durum olmasına rağmen fiili durumda İngaz lisans bölgesi dışında tutulmasını önde gelen sorunları olarak ifade ediyor.

"Kendilerine BOTAŞ'tan gaz sağlanıyor, ancak bizim dağıtım bölgesi sınırlarımız içinde kalıyor. Bununla ilgili uğraşlarımız devam ediyor. Hem BOTAŞ hem de EPDK'nın mevzuatı da aslında bir gaz dağıtım şirketinin faal olduğu yerde bir başka tüzel kişilik ya da BOTAŞ'ın gaz tedariki sağlamasına imkan vermiyor. Ama buna rağmen fiili durum bu. Hem Enerji Bakanlığı, hem EPDK hem de BOTAŞ nezdinde girişimlerimiz devam ediyor. Burada da yaklaşık 100 milyon m³'lük bir potansiyel var."

Mr Nevzat Şatıroğlu forecasts that together with the natural gas workshops to be built by the factories, the natural gas consumption will reach approximately 190-200 million m³ in 2009-2010.

Plans

İnegöl is planning a household investment of 40 km in Alanyurt and Yenişehir. The investments have started currently. By the end of the year a network of 140 km PE shall be attained, which corresponds to 37,000 potential customers. With the additional PE investment to be made in 2008, all the districts will have been completed. This investment will return to the company as a potential of 45,000 subscribers. The steel line works that have started with 8.5 km will reach 13 km by the end of this year. In 2008, it will reach 17 km, completing the investment.

The number of building connections will increase from 4600 to 9000, thus constituting 90 per cent of the connections. İngaz started the year 2007 with 14,000 subscribers. The objectives of the company include completing the year with 21,000 subscribers with an addition of 7000 this year...

By the end of 2008, İngaz plans to reach 30,000 subscribers; 37,500 in 2009, and 42,000 in 2010. It is estimated that by the end of 2007, there will be 18,000 actual users; 27,000 in 2008; 35,000 in 2009 and 42,000 subscribers in 2010, with 40,000 users.

Natural gas sales

The household natural gas sales were 12.5 million m³ in 2006, and the future projections are as follows: 17 million m³ by the end of 2007, 30 million m³ in 2008, 39 million m³ in 2009, and in 2010, in line with the targeted user figures, 44 million m³. Furthermore, it is planned to carry 65 million m³ natural gas to the organised industrial zone in Yenişehir this year, 110 million in 2008, 166 million in 2009, and approximately 200 million m³ natural gas in 2009.

The main objective of İngaz in 2010 is to sell approximately 240 million m³ natural gas.

Şatıroğlu notes that the organised industrial zone in İnegöl being kept outside the license area is something unacceptable both in the BOTAŞ and the EPDK regulations, however, it is a leading problem that it is actually excluded from the İngaz license area.

"They receive natural gas from BOTAŞ, but they are within our distribution area boundaries. Our relevant efforts are continuing. Neither the BOTAŞ nor the EPDK regulations allow another juristic entity or gas provision by BOTAŞ where there is an active natural gas distribution company. However, this is the actual situation. We are continuing to take action with the Ministry of Energy, the EPDK and BOTAŞ. Here, there is an approximate potential of 100 million m³."

Promotion activities

İngaz General Manager Nevzat Şatıroğlu pays special care for the promotion of natural gas in the region. They are going from door to door to raise a natural gas awareness in the city, discussing with the local governors, and meetings are held with the financial authorities. There are several campaigns focused on increasing the number of subscribers. During the winter months, a subscriber campaign was held with the slogan "1 YTL per day". Currently, the subscription fee is being

Şifa dolu İnegöl

Bursa'nın 45 kilometre güney doğusunda kalan İnegöl, köfesi ile meşhur ilçemizdir. Dekorasyona meraklıların bildiği üzere mobilyacılık konusunda usta olan İnegöllüler, bölgenin büyük ormanlık alanlara sahip olması sayesinde ağaç sanayinde hızla gelişmişlerdir. İnegöl'de küçük ölçekli mobilya atölyelerinin sayısı bir hayli fazladır.

İnegöl'ün doğal güzelliklerine geçmeden önce bölgenin tarihsel evrelerinden söz edecek olursak; İnegöl'ün tarihi M.Ö. 7. yüzyıla kadar gitmektedir. Ama bilinen, M.Ö. 2. yüzyılın sonlarında Bergama Krallığı ile beraber Roma İmparatorluğu hakimiyeti altına giren İnegöl'ün, M.S. 395 yılında Roma İmparatorluğu'nun bölünmesinden sonra, önce Doğu Roma İmparatorluğu, daha sonra da Bizans İmparatorluğu egemenliğine geçmiştir. Osmanlı Beyliği'nin kuruluşuna kadar birkaç kez Bizans ve Türkler arasında el değiştiren İnegöl, Mondros Mütarekesi'nden sonra Yunan işgaline uğradı ve 6 Eylül 1922'de işgalden kurtuldu.

İnegöl'de, Oylat Kaplıcaları'na ve Oylat Mağarası'na uğramadan buradan ayrılmayın. İnegöl'den 27 km uzaklıktaki Oylat'a, İnegöl-Ankara yolu üzerinde Oylat şapağından ayrılarak ulaşıyor. Oylat bir kaplıca bölgesi... Oylat kaplıca suyu 40 derece civarında ve buradan akan suyun debisi dakikada 3 bin litre. Bu suyun nefrit, kısırlık, romatizma, idrar yolları hastalıklarına iyi geldiği biliniyor.

Oylat'a gelirken aradan geçilen orman bütün çevrede devam ediyor. Bu yolculuk sizi acıktırıyorsa yol boyunca İnegöl köftesi, pide ve güveç yapan odun ateşli fırın, çay bahçesi gibi tesisler var.

İşte size İnegöl köfesi hakkında biraz bilgi: İnegöl köfesi, 110 yıldan bu yana aynı şekil ve aynı lezzet ile hazırlanır, içinde dana eti ve kuzu eti beraberce kullanılır. Bilinen genel kanı İnegöl köfesinin 1900'lü yılların başında Balkanlardan göç eden Türkler tarafından getirildiğidir. Hazırlanması oldukça zahmetlidir. İnegöl köfesinde kullanılan baharat miktarı çok azdır, bunun nedeni baharat tadının et tadını bastıracağı endişesidir.

İnegöl, how healing is spelled

İnegöl is just 45 kilometres southeast of Bursa, and famous for its meatballs. People of İnegöl, undisputed masters of carpentry, furniture building to be exact, as those into interior decoration know so well, have developed their skills, not to mention the woodworking thanks to the vast forests surrounding the town. There is an astonishing number of furniture shops in İnegöl.

Quickly browsing through the historical stages of the area before we talk about the natural wonders of İnegöl, we see that the town dates all the way back into the 7th century BC. What is known for a fact is that, İnegöl, having gone under the rule of the Roman Empire along with the Pergamum Kingdom around late second century BC, have been under the Byzantine Rule from the Eastern Roman Empire following the division of the Roman Empire in 395 AD. After going back and forth between the Byzantines and the Turks several times up until the Ottoman Principality was founded, İnegöl was invaded by the Greeks following the Mondros Armistice and was freed on September 6, 1922.

You should not leave İnegöl before you stop by the Oylat Hot springs and the Oylat cavern. Access to Oylat, just 27 kilometres to İnegöl is via the Oylat exit off the İnegöl-Ankara Highway. Oylat is a hot springs region. The water at the Oylat hot springs is at 40°C, and flows at 3000 litres a minute. This water is known to heal kidney infections, infertility, rheumatism and urinary tract diseases.

The woods the road goes through on the way to Oylat cover the entire region. If you get hungry during your trip, there are lots of facilities along the way, serving İnegöl meatballs, "pide" and clay pot casseroles baked in wood fired ovens, and cafés.

And as for the famed İnegöl meatballs, they have been prepared in the same way for the past 110 years, from veal and lamb. The common consensus points to the origin of the delicious dish as the migrating Turks from the Balkans at the turn of the century. Preparing İnegöl meatballs is quite the laborious process, requiring a delicate touch. Very little seasoning is used when preparing this delicacy for fear of the spices overpowering the flavour of the meat.

Tanıtım çalışmaları

İngaz Genel Müdürü Nevzat Şatıroğlu, doğal gazın bölgede tanıtımına ayrı bir özen gösteriyor. Şehirde doğal gaz bilinci oluşturmak için kapı kapı geziyor, yerel yöneticilerle konuşuluyor, mali yöneticilerle toplantılar yapılıyor. Abone sayısını arttırmayla ilgili kampanyalar ise sürekli gündemde tutuluyor. Kış aylarında "günde 1 YTL" sloganı ile abone kampanyası düzenlendi. Halihazırda abonelik bedeli 6 taksitte alınıyor. Bu kampanyanın abone alımlarında önemli bir etkisi görülüyor. İlk 5 ayda yaklaşık 1,500 abone alan İngaz, son 2 ayda ise 2000 aboneyi geçti.

İngaz bölgede bir de anket çalışması yaptı. Bu çalışmanın amacı, abone olmayan vatandaşların, doğal gazı ne kadar tanıdığını ve İngaz'dan beklentilerini öğrenmekti. Bu anket vasıtasıyla yapılan durum tespiti neticesinde abone olmayanların en büyük sorununun maddi sıkıntılar olduğu ortaya çıktı. Beklentileri uzun vadeli kampanyalardı. Doğal gaz dönüşüm maliyetleri yüksek

collected in six instalments. These campaigns have an important role in acquiring subscribers. İngaz had 1500 subscribers in the first five months, whereas it exceeded 2000 subscribers in the last 2 months.

İngaz also carried out a survey at the region. The purpose of that study was to learn how much the non-subscribers knew about natural gas and what they expected from İngaz. The outcome was that the biggest problem for the non-subscribers was financial. They were expecting campaigns offering long instalments. As the natural gas conversion costs were high, they wanted to pay in instalments for a long time. İngaz is taking into consideration these expectations and tries to offer long term campaigns. More flexibility is offered for mass subscriptions. For instance the subscribers can make their payments with their own conditions in mass housing facilities.

olduğu için firmalardan uzun vadeli taksitlendirme istiyorlardı. İngaz da, bu beklentileri değerlendirerek tüm kampanyalarını uzun vadeli yapmaya çalışıyor. Toplu aboneliklere daha da esnek davranılıyor. Mesela toplu konutların, abone bedelini kendi belirledikleri koşullarda ödemelerine imkan tanınıyor.

Yerel yönetimle ilişkiler

İngaz yetkilileri, yönetime ilk geldikleri andan itibaren yerel kuruluşlarla koordineli bir şekilde çalışıyor. Belediye ile sıkı bir işbirliği içindeler. Bilhassa, son 2 yıldır yatırım bölgelerini oluşturma, tespit etme ve onların önceliklerini oluşturma konusunda çok sıkı bir diyalog içindeler. Yüzey kaplama konusunda belediye ile protokoller yapıyor. Kuruluşun yatırım bölgesinde çok fazla okul olduğu için Milli Eğitim Bakanlığı ile de sürekli diyalog içindeler. İlköğretim okulları ve liseleri doğal gaz yatırımı ulaştığında süratle abonelik işlemlerini tamamlayıp gaz kullanımına geçiyorlar.

İnteraktif müşteri ilişkisi

Nevzat Şatıroğlu, web sayfalarında da değişikliğe gidildiğini vurguluyor.

"Müşteri beklentilerini artık bir maille alacağız ve interaktif olarak eğer tüketici karşı tarafta ise hemen cevaplayacağız. Mart ayından itibaren yeni hizmet binamıza taşındık. Yenişehir'de yeni bir hizmet noktası açtık. Yenişehirli vatandaşlarımızın İnegöl'e gelme imkanı yoktu. Bir müşteri temsilcimiz orada hem abone kaydı, işlemleriyle ilgileniyor hem sözleşme yapıyor, hem de tanıtım faaliyetlerini sürdürüyor.

İnegöl'de şu anda elektrik hatları yer altına alınıyor. İngaz da, mümkün mertebe onlarla eş zamanlı olarak çalışmaya gayret gösteriyor.

İç tesisat

İnegöl'de yaklaşık 30 adet iç tesisat firması bulunuyor. Şatıroğlu, abone yapılan her vatandaşın iç tesisat firmaları için de potansiyel müşteri olduğunu hatırlatıyor.

"Ayrılmaz bir ekip çalışmasına ihtiyacımız var. Teknik eksikliklerini teknik eksiklik değilmiş gibi kabul eden firmalarla da karşılaşmıyor değiliz. Proje onaylarda, tesisat kontrollerinde taviz vermiyoruz ve bazen de çatışıyoruz. Ama bu taviz vermememiz bizi bu günlere getirdi. Yaptıkları tesisatın su tesisatı olmadığını bilirlerse daha güvenli olur."

Şatıroğlu ayrıca lisans yönetmeliğinde ve ihale şartnamelerinde kriterlerin olduğunu ve çok düşük kar marjlarının hep tartışıldığını belirtiyor. Özellikle sekiz sene sonra ne olacağını ayrı bir tartışma konusu olduğunu belirtiyor.

"EPDK, 8 sene sonra ne olacağı ile ilgili rakam olarak olmasa da yöntem ile ilgili açıklamalar yapsa birçok insanın kafasındaki senaryolar netleşir. İşin bu yanı eksik... Bilhassa BOTAŞ'la gaz dağıtım şirketlerinin çatıştığı yerler var. Yönetmelikte bulunmasına rağmen düzeltilemeyen durumlar mevcut. Gaz dağıtım bölgelerinde BOTAŞ'ın müşterileri var. Bunların devri söz konusu, devredilemeyen müşteriler var. Gaz dağıtım şirketleri olarak, yaz-kış dengesi dikkate alındığında çok dengesiz satışlarımız var. Çünkü müşterilerimiz daha çok kışın doğal gazı kullanıyorlar."

Relations with the local management

The İngaz authorities are working in close coordination with the local authorities since the very beginning. They are in close cooperation with the Municipality. Particularly in the last 2 years, they are in a good dialogue for creating and determining the investment regions, and establishing their priorities. Protocols are being executed with the municipality for surface coating. As there are several schools in the investment area of the company, they are also in constant contact with the Ministry of Education. When the natural gas investments reach elementary schools and high schools, the subscription transactions are completed fast, and natural gas utilisation starts.

Interactive customer relations

Mr Nevzat Şatıroğlu emphasizes that there were changes in the web pages as well.

"We shall receive the customer expectations through mails interactively and if the consumer is online on the other side, we shall respond immediately. As of March, we have moved to our new service building. We have opened a new service point in Yenişehir. The people in Yenişehir could not have come to İnegöl. We have a customer representative there who is in charge of subscriber registrations, contracts and promotion activities.

Currently the electricity lines are being taken underground in İnegöl. İngaz is trying to work simultaneously with those works to the extent that is possible.

Interior plumbing

There are approximately 30 interior plumbing companies in İnegöl. Şatıroğlu reminds that every person who subscribes is a potential customer for the interior plumbing companies too.

"We need an integral team work. We do meet companies that do not regard their technical shortcomings as technical shortcomings. We do not step back in terms of design approvals and installation inspections, and sometimes we do have conflicts. However, it is this approach that brought us to this day. If they are aware of the fact that the plumbing they build is not for water, it will be much safer."

Şatıroğlu also states that there are criteria in the license regulations and the tender specifications and that the very low profit margins are always being discussed. He also states that what is going to happen eight years later is a separate matter of dispute.

"If EPDK made explanations about the method even if not in terms of figures what is to happen eight years later, many people will have a clearer view of things. This is missing... There are issues where BOTAŞ and natural gas distribution companies have conflicts. There are cases that cannot be corrected although provisions are available in the regulations. There are BOTAŞ customers in the natural gas distribution areas. These have to be transferred and there are customers who cannot be transferred. As the natural gas distribution company, when we take into account the summer and winter balance, our sales are not balanced, as our customers use more natural gas in winter."

Eskişehir'e 3 yılda 30 milyon dolar yatırım

30 million dollars of investment for Eskişehir in three years

1996'dan beri doğal gaz kullanan Eskişehir'de doğal gaz dağıtım şirketi 10 Mart 2004'te özelleştirildi. Özelleştirmenin ardından büyük bir hızla kentin dört bir tarafını doğal gaz hatlarıyla ören Esgaz, 3 yılda 30 milyon dolarlık yatırım gerçekleştirdi.

Natural gas is used in Eskişehir since 1996, and the natural gas distribution company was privatised on March 10, 2004. Esgaz laid natural gas lines all over the city with a great speed and it made an investment of 30 million dollars in three years.

İsmail Karahan
ESGAZ Genel Müdürü
ESGAZ General Manager

Kentin doğal gaz kullanmaya başladığı 1996'dan 2004 yılına kadar yaklaşık 85 km çelik, 332 km de polietilen hat döşendi. Ancak özelleştirmenin sağladığı süratle 2004 yılından 2007'ye kadar geçen sürede 101 km çelik, 769 km de polietilen hat imalatı yapıldı. Potansiyel abone sayısı 265 bin olan Eskişehir'de, şu anda 244 bin 975 BBS abone doğal gaz kullanıyor.

İlginç kampanyalar

Eskişehir'de halkın bir kısmı maddi nedenlerden dolayı bir kısmı ise bilgisizlikten doğal gaza geçmek konusunda yavaş davranıyor. Çeşitli reklam kampanyalarıyla vatandaşların dikkatini çekmeyi başaran Esgaz, zaman zaman yaptığı mahalle toplantıları ya da pazarlara doğal gaz tezgahı açmak gibi ilginç yöntemlerle tanıtım çalışmalarını sürdürüyor.

"Giderek halkın diliyle konuşmaya başladık" diyen Esgaz Genel Müdürü İsmail Karahan, amatör mantıkla hareket ederek işi profesyonelce yapmaya başladıklarını belirtiyor.

"Vatandaşın en büyük sıkıntısı abonelik ücretlerini ve kombi taksitlerini ödeyememektir. Bunu taksite bölmeye karar verdik. Firmaları toplayarak ortak bir toplantı gerçekleştirdik. Firmalara dedik ki; bu işin bir ayağı da sizsiniz. Gelin bize iç tesisat maliyetlerini taksitlendirin. Onlar da; bu taksitlendirmeleri yapamayacaklarını ve ana firmalarla konuşmamız gerektiğini söylediler. Sistemin bir saç ayağı da ana firmalardı. Biz de DOSİDER ile görüştük. DOSİDER Türkiye'de ilk kez bizimle kampanya yaptı. Gerçekten çok güzel ve uyumlu bir çalışmaydı."

Approximately 85 km of steel and 332 km of PE lines were installed from 1996 when the city started using natural gas to 2004. However, after 2004 until 2007 with the acceleration created by the privatisation 101 km of steel and 769 km of PE lines were installed. Currently, the number of potential subscribers in Eskişehir is 265,000 and right now 244,975 independent section subscribers use natural gas.

Interesting campaigns

In Eskişehir, some of the population is a bit slow in conversion to natural gas due to financial reasons and some others, due to lack of information. Esgaz has succeeded in attracting the attention of the public with various advertisement campaigns, and it continues its promotion activities with district meetings held from time to time or with interesting methods like opening natural gas stalls in open markets.

Esgaz General Manager İsmail Karahan, who says that they gradually started speaking the language of the public, adds that they are operating professionally, with an amateur approach.

"The greatest difficulty for the people was not being able to pay the subscription fees and the combination device instalments. We have decided to split this into further instalments. We gathered the companies and held a joint meeting. We told the companies that they are also a component of the operation. We told them to come and offer us instalments for the interior plumbing costs. They told us in return that they cannot do this, and that we need to see the mother companies. Another component of the system was the mother companies. Then we applied to DOSİDER. DOSİDER carried out a campaign for the first time in Turkey, and with us. It was indeed a very pleasant and harmonious activity."

Türkiye'de ilk uygulama

Eskişehir'in doğal gaz konusunda bir avantajı daha vardı. Türkiye'de ilk kez bankaların portföylerine iç tesisat kredisini Esgaz koydu. Ama bundan en az faydalanan da yine Eskişehir oldu. İlk yıl sadece 3 abone iç tesisat kredisi kullandı. 2006'da güzel gelişmelere sahne olan Eskişehir'de, iç tesisat kredisi kullananların sayısı arttı, ana bayiler kente yatırım, bankalar da reklam yapmaya başladı.

2006 yılında 5 ay gibi kısa bir sürede 500 kilometreye yakın hat imal eden Esgaz, 52 bin yeni aboneye ulaştı. Başarılı bir halkla ilişkiler çalışması yürüten Esgaz, kampanyaları süresince evleri, kahvehaneleri, camileri, pazarları gezdi. Pazarda kombi satarak, mini fuarlar oluşturarak halkın dikkati çekmeyi başaran Esgaz, aldığı abonelerle de emeklerinin karşılığını aldı.

İsmail Karahan, "Eskişehir esnafı, kan ağladıklarını söylüyor ama ne taksitlendirme yapıyor ne de fiyatından ödün veriyor" diyor. İç tesisatçıları rahatlatacak tüm bürokratik engelleri kaldırdıklarının altını çizen Karahan, halkın da doğal gaza iyice alıştığını vurguluyor.

Halkın desteği

"Eskişehir de mahalli çevre kurullarının doğal gaz zorunluluğu kararına özellikle vatandaş destek oluyor. Konuyla ilgili Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, kentlin tamamına bu kararı tebliğ etti. Öte yandan, en iyi reklamımız da kullanıcılarımız oluyor."

Esgaz, geçen sene doğrudan ya da dolaylı olarak 3 bin kişiye istihdam sağladı. Kar marjlarının düşük olduğu bu sektörde vatandaşın da kazanmasını isteyen Esgaz, fazla tüketimi değil, doğru tüketimi savunuyor.

The first practice in Turkey

Eskişehir had yet another advantage in terms of natural gas. For the first time in Turkey, it was Esgaz that included interior plumbing loans in the portfolios of banks. However, it was again Eskişehir that used this the least. During the first year only 3 subscribers utilised interior plumbing loans. In 2006, there were promising developments in Eskişehir, the number of people using interior plumbing loans increased and the main dealerships started investing in the city; and the banks started advertising.

Esgaz manufactured close to 500 kilometres of lines in a short period of 5 months in 2006, reaching 52,000 new subscribers. Esgaz carried out a successful public relations activity, and visited the houses, coffeehouses, mosques, and markets. Esgaz sold combination devices in the market, held mini fairs, and thus managed to attract public attention, and its efforts paid off with the subscribers registered.

İsmail Karahan says, "The businessmen in Eskişehir say that they are suffering, but they neither offer instalments nor step back from the price". Karahan says that they have removed all the bureaucratic barriers to make things easier for the interior plumbing companies, and emphasizes that now the public is rather familiar with natural gas.

Support by the public

"In Eskişehir, the people Particularly support the natural gas obligation decision by the local environment boards. The Eskişehir Metropolitan Municipality declared this decision to the entire city. On the other hand, we are advertised in the best way possible by the users."

Last year, Esgaz offered direct or indirect employment to 3000 people. In this sector where the profit margins are lower, Esgaz

TÜRKİYE TURU | TURKIYE TOUR

Türkiye'nin kampusü, Eskişehir

Neredeyse koca bir kampus görünümünde olan Eskişehir, Türkiye'nin en önemli öğrenci şehirlerinden birisidir. Anadolu ve Osmangazi Üniversitesi gibi iki büyük üniversiteye sahip olması Eskişehir'i cazip kılan öğelerin başında gelir.

Şehri ikiye bölen Porsuk Çayı, Eskişehir'in bereketini simgeler. Çay kenarı daima kalabalıktır. Çay boyunca sıralanmış kafelerden birine oturup siz de gelen geçeni izleyebilir ve gezinize keyif katabilirsiniz. Ancak en keyiflisinin bir sandal kiralayarak çayın içinde gezinmek olduğunu ipucu olarak verelim. Son dönemde çaya paralel ve dik olan ESTRAM tramvay hattı da şehrin modern görünümüne büyük katkı sağlamıştır. Tramvay hattı şehri bir baştan bir diğer başa kadar kat eder.

Eskişehir, eski ve orta çağlarda Yunanca Dorylaion, Latince Dorylaeum ismi ile tanınan bir kentti. Dorylaion, antik kaynaklarda önemli yolların kavşak noktasında kaplıcaları ile ünlü, ticaret ile zenginliğe kavuşmuş bir Frigya şehri olarak geçer ve şehrin kurucusu olarak Eretrialı Doryleus gösterilir. 1071 Malazgirt Savaşından sonra Eskişehir, Anadolu Selçuklularının kuruluşundan yıkılışına kadar bir Selçuklu şehri olarak kaldığı halde, Anadolu Selçuklularını ile Haçlılar arasında yapılan kanlı savaşlar nedeniyle fazla Selçuklu eseri yapılamamıştır. Eskişehir, Cumhuriyet'in ilanından sonra 1925 yılında il olmuştur.

Eskişehir, dünyada lületaşının çıktığı tek bölgedir. Çok hafif ve gözenekli olan lületaşı kurutulduktan sonra tekrar neme veya herhangi bir gazla maruz kalırsa bu nemi veya gazı büyük ölçüde emer, tekrar kururken de bu nemi veya gazın içindeki artıkları bünyesinde tutar. Zarif narın yapısıyla tamamen özgün bir malzeme olan lületaşından günümüzde sadece pipo değil, kullanım ve estetik değeri yüksek eşyalar da üretilmektedir.

Eskişehir'den Yazılıkaya Kenti ve Frig Vadisi'ni ziyaret etmeden, lületaş almadan ve çiğ börek tatmadan dönmeyin.

Eskişehir'de binaların yalıtımı da önemli bir sorun. İnsanlarda yalıtım ile ilgili uyanış olsa da daha önceden yalıtımla ilgili hiçbir şey yapılmadığından iyileştirme süreci uzuyor. Eski binalarda da yalıtımın önemini sürekli vurgulayan Esgaz, yalıtımın olmamasının tüketimi artıracağını ve bunun da kendileri için olumsuz bir reklam olacağına inanıyor.

Yatırımlar

Kentte yatırımların yüzde 95'i tamamlandı. Yatırımların götürülmediği, Fevzi Çakmak, Gündoğdu, Ömür ve Orhan Gazi mahalleleri kaldı. 2007'de yatırımlarını azaltan Esgaz, işletmeye yönelik önemli adımlar attı. 5 bin 400 m²lik yeni binasında Eskişehirli hizmet vermeye başlayan Esgaz, proje onay sistemini de dijitalleştirdi. "Escad" adındaki sistemi Eskişehirli Gazbil firması geliştirdi.

1996'dan beri doğal gaz kullanan Eskişehir'de doğal gaz dağıtım şirketi 10 Mart 2004'te özelleştirildi. Özelleştirmenin ardından büyük bir hızla kentin dört bir tarafını doğal gaz hatlarıyla ören Esgaz, 3 yılda 30 milyon dolarlık yatırım gerçekleştirdi.

Karahan, bürokratik engellerin en aza indirilmesi gerektiğini vurguluyor. Karahan, doğal gaz dağıtıcılarının devlet adına

Eskişehir, Turkey's college campus

Looking like a vast college campus, Eskişehir is certainly one of the major college towns in Turkey. The fact that the city is home to two major universities, Anadolu and Osmangazi is among the leading factors that adds to its attraction.

The Porsuk River, running through the city, symbolizes the fertile characteristic of Eskişehir. River banks are popular and always crowded. You could take a break at one of the cafés by the river and spend a pleasant time watching all the people and taking in the scenery. We should also give you a tip about the river: the best way to enjoy the Porsuk is to actually get on it by renting a rowboat. ESTRAM, the mass transit tram line built in the recent years and alongside as well as perpendicular to the river has contributed a great deal to the modern look of the town. The tram line runs through the city from one end to the other.

Eskişehir was known by its Greek name Dorylaion and the Latin name Dorylaeum throughout the history and the middle ages. Dorylaion appears as a wealthy Phrygian trade centred, renowned for its hot springs and carefully located as a crossroad on major roads in ancient sources which point to Doryleus of Eretria as the founder. Even though Eskişehir remained a Seljuk city following the battle of Malazgirt in 1071 and throughout the entire Anatolian Seljuk Period from the time the empire was founded until its collapse, there are a handful samples of Seljuk architecture within the city due to the bloody battles fought with the crusaders. Eskişehir was declared a province in 1925, following the declaration of the republic in 1923.

Eskişehir is the only location in the world where meerschaum can be found. The rock, amazingly light and porous, absorbs any moisture or gas it is exposed to one it is dried and traps the particulate matter within the gas or moisture it has been exposed to while drying. Again, acting like a natural filter, highly aesthetic objects of art alongside the tobacco pipes cherished by pipe aficionados are carved and produced out of meerschaum, an original medium with an elegant and delicate structure.

Just make sure you do not leave Eskişehir before you visit Yazılıkaya and the Frig valley, buy some meerschaum and taste the unforgettable çiğ börek.

wishes the citizens to win as well, and therefore, it defends, not excess consumption, but correct consumption.

The insulation of the buildings is also a major problem in Eskişehir. Even if an awareness is gradually starting regarding insulation, as no insulation was made in the past, the improvement process takes longer. Esgaz constantly emphasizes the importance of insulation in old buildings, and believes that the lack of insulation will increase consumption, which will be an unfavourable thing for them.

Investments

95 per cent of the investments are completed in the city. The investments could not be taken to only the districts of Fevzi Çakmak, Gündoğdu, Ömür and Orhan Gazi. Esgaz decreased its investments in 2007, though took major steps for operation. Esgaz started serving the people of Eskişehir in its new building of 5400 m², and it also switched to the digital system for design approvals. The system known as "Escad" was developed by Gazbil of Eskişehir.

Natural gas is used in Eskişehir since 1996, and the natural gas distribution company was privatised on March 10, 2004. Esgaz laid natural gas lines all over the city with a great speed, and it made an investment of 30 million dollars in three years.

hizmet verdiklerini de sözlerine ekliyor.

"Biz hem Eskişehir Büyükşehir Belediyesiyle hem de alt belediyelerle bu işi çok uyumlu götürüyoruz. Ama yerli değil. Her belediyenin kendisine göre uygulamaları olabiliyor. Bir yeri alan yatırımcı önünü görmek ister. Mazot fiyatı çok az fark ederken, asfalt kırım payı ilden ile yüzde 300 civarlarında değişiklik gösterebiliyor. Buna mutlaka bir çözüm bulunması gerekiyor."

Eskişehir Valisi Kadir Çalışıcı, kentte önemli bir misyonu yerine getiriyor. Kurumlar arası koordinasyonu sağlayan Vali Çalışıcı, uzlaştırmacı tavrıyla işlerin yolunda gitmesini sağlayan en önemli isim. Karahan, Vali Çalışıcı'nın Esgaz'ın yaptığı hizmetin vatandaşın işini kolaylaştırdığının bilincinde olduğunu kaydediyor.

Sıkıntılar

Karahan, dağıtım şirketlerinin ilişkide oldukları kuruluşlardan beklentilerine de değiniyor.

"BOTAŞ'tan ve EPDK'dan beklentimiz; yönetmelikler, kanunlar çıkartılırken ve kararlar alınırken dağıtım şirketleri ile istişare etmeleridir. Çünkü uygulayıcı olanlar bizleriz. Kanun çıktığında biz başımızla gözümüzle uyguluyoruz. Ama ondan sonra çıkacak sorunda yine bizim, EPDK'nın ve BOTAŞ'ın başı ağrıyacak. Müfettiş mantığıyla baktığımızda bu işler yürümez. Bu sektör yeni yeni adım atıyor, yürüyor. Artık emeklemeyi bıraktı. Ben yönetmeliği yazarken anladığım şekilde yazıyorum. Ondan sonra bu kuru karar olarak çıkıyor. Bir virgülün dahi anlamı çok önemli. Bunlara çok dikkat edilmeli. Ben okuduğumla ilgili bir uygulama yaptığımda, burada bu yazmıyordu ki denebiliyor. Biz uygulayıcılar olarak diyoruz ki, kendi anlayacağınız gibi değil, karşı tarafın anlayacağı şekilde yazın. Gerekirse bizleri çağırıp taslaktan ne anladığımızı bizlere sorsunlar."

İç tesisat dönüşüm şartnamesinin olmamasının da büyük bir eksiklik olduğunun altını çizen Karahan, iç tesisat firmalarıyla, kişiler arasında sorunlar çıktığını kaydediyor. Karahan, "Yargı yolu elbette açık; ama bunu kendi içimizde niye halletmiyoruz. 2 satır yazı tüm sıkıntıları çözecektir. Ama yazılmadığı için biz 2-3 yıldır EPDK ve BOTAŞ'la mahkemeliyiz. Biz o zaman 6 taneydik şimdi 50 tane. Bu yüzden, bu 6 tane dağıtım şirketinin deneyimlerinden faydalanılmalı. Hepsinin sorunu ortak. Düzenleyici kurumlar bakış açılarını değiştirmelidir" diyor.

Başarıların ve çabaların ödüllendirilmesi gerektiğinin altını çizen İsmail Karahan sözlerini şöyle sürdürüyor: "2006 yılında toplam 52 bin yeni abone yaptık. 187 araç filomuzu yeniledik. Bilgisayar yönetim sistemlerimizi yeniledik. Sağ olsun EPDK bize teşekkür mektubu yazdı. ESGAZ ailesi olarak güzel çalışmaların her zaman takipçisi ve uygulayıcısı olacağız."

Karahan emphasizes that the red-tape related obstacles need to be minimised. Karahan also adds that the natural gas distributors are serving on behalf of the state.

"We are working in great harmony both with the Eskişehir Metropolitan Municipality and the other municipalities. However, it is not sufficient. Every municipality may have its own distinct practices. An investor who has purchased somewhere needs to see how he shall proceed. The price of gasoline differs by very little, whereas the asphalt breaking share may change from city to city at the rates of 300 per cent. This definitely requires a solution."

The Eskişehir Governor Kadir Çalışıcı carries out an important mission in the city. Governor Çalışıcı, who ensures coordination between the authorities, is the most important name behind the smooth flow of works, with his reconciling approach. Karahan says that Governor Çalışıcı is aware of the fact that the services rendered by Esgaz make life easy for the public.

Problems

Karahan also talks about the expectation of the distribution companies from the companies they deal with.

"Our expectations from BOTAŞ and EPDK are to have them discuss with the distribution companies when issuing regulations, passing laws and making decisions, as we are the ones who implement them. When the law is passed, we will do all we can to ensure that it is enforced. However, in case problems ensure, it will be us, and it will be EPDK and BOTAŞ who suffer. The inspector approach just will not do. This sector is newly starting to walk, step by step. The crawling times are over. When I write the regulations, I write them the way I understand. Then you come up with a more than dry decision. Even a comma makes a difference. Attention needs to be paid. When I do the practice about something I read, some may say, 'this was not what was written here'. We, as the implementers, request them to write not the way they will understand, but in such a way as to ensure that the other party understands. If necessary, they may call us and ask us what we understand from the draft."

Karahan also notes that the absence of an internal plumbing conversion specification is a major discrepancy, and he says that problems are encountered between interior plumbing companies and persons. Karahan says, "There is of course the option of applying to justice; but then why can we not solve it among ourselves. A letter of just one paragraph could have solved all the problems, but as it is not written, we are in legal dispute with EPDK and BOTAŞ for two to three years now. There were six of us back then, but now the number is 50. Therefore, the experiences of those six distribution companies must be used. They all have common problems. The regulatory boards must change their points of view".

İsmail Karahan emphasizes the need to reward accomplishments and efforts, and says: "In 2006 we had 52,000 new subscribers; we renewed our fleet and increased it to 187 vehicles. We have renewed our computer management systems. EPDK wrote us a "thank-you" letter. As the ESGAZ family, we shall always keep up with, implement and promote proper working."

Çorlu'da 50 bin abone doğal gaz alabilecek durumda

50,000 subscribers can receive natural gas in Çorlu

İbrahim Kapucu

Çordaş Genel Müdürü
Çordaş General Manager

Çordaş; şeffaf bir yönetim anlayışı, sorunlara her zaman pozitif yönde çözüm arayan, müşteri memnuniyetine önem veren genç ve dinamik bir kadroyla, ekip çalışmasına önem vererek yoluna devam ediyor.

Çordaş is continuing with a transparent management approach, and with a young and dynamic team that always seeks positive solutions for problems, that places priority in customer satisfaction and team work.

Çorlu'da doğal gaz altyapı şebeke yatırım programı, 11 Haziran 2004 tarihinde başladı. 2005 yılının ikinci yarısında ise konutlarda doğal gaz kullanımı gerçekleşti. 2006 yılının Nisan ayında 100 bin m³/h'lik RMS-A istasyonu devreye alındı. Şu anda tüm Çorlu sanayisi ve konutları bu istasyondan besleniyor. 15 bin m³/h'lik bir istasyon da hazır bir şekilde bekletiliyor.

Sayısal veriler

Çordaş Genel Müdürü İbrahim Kapucu, bugüne kadar yapılan altyapı şebeke yatırımının yıllara göre dağılımını şöyle aktarıyor: 1 Ağustos 2007 itibarıyla toplam 57 km çelik (ST), 197 km dağıtım, 83 km servis hattı, 7.668 adet servis kutusu, 1 adet RMS-A istasyon (100 bin m³/h), 1 adet 15 bin m³/h istasyon, 13 adet (5 bin m³/h) bölge regülatör istasyonu devreye alındı.

Çordaş'ın 2005 yılı sonunda 270 sayaç bazlı abonesi varken 2006 yıl sonu itibarıyla 16.500'e, bugün itibarıyla ise 21.500'e çıktı. BBS bazlı abone sayısı ise 23 bin olarak gerçekleşti. Ayrıca 45 adet sanayi istasyonundan dağıtım bölgesindeki fabrikalar gaz kullanıyor. 1 adet sanayicinin de istasyonu doğal gaz kullanımına hazır vaziyette.

Kampanyalar

Çordaş, evsel kullanımlarda (ısıtma, sıcak su ve mutfak) ve küçük işletmelerde (restoran, pastane, lokal, kahvehane vs.) abone sayısını arttırmak için 2006'da olduğu gibi değişik kampanyalar yapıyor. Müşterilerin yatırım maliyetini rahatça ödeyebilmeleri için tesisat kredisi ve aboneliklerin taksitlendirilmesi (finansal kuruluş ile sağlandı) abonelik, gaz açma için 1 peşin 3 ay taksitlendirme ve bedava doğal gaz kampanyası, güvence bedeline 8 aya varan taksitlendirme kampanyası (küçük işletmeler yararlanıyor) yapıldı. Kampanyalar halen devam ediyor.

Çordaş, bu yıl yapılan bu kampanyalarla 30 bin sayaç bazlı aboneye ulaşmayı ve 24-25 bin abonenin tesisatına doğal gaz vermeyi hedefliyor.

Çorlu'nun içerisinde yapılaşmanın hızlı olması nedeniyle gelen doğal gaz talepleri değerlendirilip günlük hat ve servis hatları yapımları aralıklarla sürdürülüyor.

Kapucu, 2007 yılında kendilerini en çok oyalayan iş yükünün geriye dönük servis hatları olduğunu dile getiriyor.

"Servis kutuları, EPDK tarafından her binaya zorunlu hale getirilmiş ve hemen hemen her binanın dış yüzeyine kadar getirilmesi istenmektedir. Bu kutuların iç tesisat bağlantıları, tadilat projeleri ve gaz açmalarının yapılması 2007 yılı içinde tamamlanacak. Yani biz doğal gaz kullanmakta olan müşterilerimizin servis kutularını yeniden koyup yeniden bağlantısını gerçekleştirip, iç tesisatlarının tadilat projelerini yapıp ve doğal gazlarını yeniden açmış olacağız."

Çordaş, 2008 ve 2009 yılında tatbikat projesinin tamamını bitirmiş olacak. Başta Sağlık Mahallesi olmak üzere imarlı sokak ve caddelerin rantabl olan ve gaz alabilecek binaların doğal gaz hatları ve servis kutuları konulacak ve program bu şekilde tamamlanacak.

The natural gas infrastructure network investment program started on July 11, 2004 in Çorlu. In the second half of 2005, natural gas started to be used for residential purposes. In April 2006, a 100,000 m³/h RMS-A station was commissioned. The entire Çorlu industry and the houses are being fed from that station. A station of 15,000 m³/h is also ready.

Facts and figures

Çordaş General Manager İbrahim Kapucu tells about the yearly breakdown of the infrastructure network investments made until now:

As of August 1, 2007, 57 km steel (ST), 197 km distribution, 83 km service lines, 7668 service boxes, 1 RMS-A station (100,000 m³/h), 1 station of 15,000 m³/h, 13 zone regulator stations (5 bin m³/h) were commissioned.

At the end of 2005, Çordaş had 270 subscribers with meters, whereas as of the end of 2006, it was 16,500, and in the present it is 21,500. The number of BBS-based subscribers is 23,000. Furthermore, the factories in the distribution area of the 45 industrial plants use natural gas. The station of one industrial plant is ready for using natural gas.

Campaigns

Çordaş is holding different campaigns like it did in 2006 in order to increase household use (heating, hot water and kitchen) and small establishments (restaurants, pastry shops, lounges, cafés, etc.). There were campaigns such as installation loans and instalment payments for subscriptions in order to help the customers pay the investment costs easily (through a financial organisation) instalment payments of 4 months for subscription and gas releasing, free natural gas campaign, and up to 8 instalments for the security fee (for small establishments). The campaigns are still continuing.

Çordaş target is to reach 30,000 subscribers with meters and to release natural gas for 24,000 to 25,000 subscribers through the campaigns held this year.

As the structures are completed fast in Çorlu, the natural gas requests received are assessed, and then the constructions of lines and service lines follow.

Kapucu says that in 2007, the work load that delayed them the most were the service lines from the past.

"Service boxes for every building are now declared mandatory by the EPDK, and they are required to be brought to the entrance of almost all every building. The interior plumbing connections, modification designs and gas releases for these boxes will be completed in 2007. That is, we will re-install the service boxes of the customers who use natural gas, make the connections again, prepare the interior plumbing modification designs and release natural gas again."

In 2008 and 2009, Çordaş will have completed the entire implementation design. The natural gas lines and the service boxes of the buildings that are rentable and that can receive gas, on the zoned streets, mainly in Sağlık Mahallesi, and the schedule will thus be completed.

However, the infrastructure and the upper structures for Çorlu

TÜRKİYE TURU | TURKIYE TOUR

Fakat Çorlu ve Marmaracık bölgesinin altyapısı ve üstyapısı tamamlanmamış durumda. Bölge, hızla gelişiyor, yeni binalar, sokak ve caddeler oluşuyor. Doğal gaz hattının geçtiği sokak ve caddelerden, boş olan arsa üzerine kurulan yeni binalardan, yıkılıp yeniden yapılan binalardan talepler geliyor. Bu talepler de geriye yönelik çalışmalar yapılmasını gerektiriyor.

Sorunlar

Çorlu'da en büyük sorun altyapı ve üst yapı sorunu olarak görünüyor. Altyapı çalışmaları olarak, ilk önce doğal gaz dağıtım şebekesi Çorlu'da tarafından yapılıyor. Oysa Çorlu Belediyesi altyapı ihalesini (İçme suyu, kanalizasyon ve yağmur suyu) yapmış durumda ve bekliyor. Çorlu ise altyapı yatırımlarının % 85'ini tamamlamış durumda. Çorlu'nun ardından Çorlu'nun tüm cadde ve sokaklarında kazı işlemleri yeniden başlayacak. Bu da, riskleri ve ekonomik zararları beraberinde getiriyor.

İbrahim Kapucu'dan aldığımız bilgilere göre, önemli konulardan biri de, altyapı yatırımı yapılan ve binasının önüne servis kutusu konmuş vatandaşların doğal gaza geçmemesi veya doğal gaz kullanım kararı alamaması. Bunun için Kapucu şu nedenleri gösteriyor:

- Ekonomik sebepler
- Merkezi sistemlerde çoğunluk kararı alınamaması (genelde kiracının oturduğu siteler ve toplu konutlar)
- Kömürün teşvik edilmesi (yerel yönetimler ve il idare yönetimler)
- Doğal gazın zorunlu tutulmaması (şebekenin bulunduğu cadde ve sokaklar toplu konutlar, sanayi vs.)
- Yöre halkının ve sanayicilerinin bakış açısı
- Doğal gazda dışa bağımlılık, enerji piyasasındaki belirsizlikler, döviz piyasasındaki dalgalanmalar
- Yetkisiz pazarlama faaliyetleri

Bunun yanında Çorlu'da henüz yatırımı yapılmamış ve rantabl olmayan yerlerden, yeni yapılmış binalardan (dairenin çoğu satılmamış fakat doğal gaza göre iç tesisatı yapılıyor) yoğun talep geliyor. Bunların "Müşteri Şikayet ve Talep" başvuruları alınarak etütleri yapılıyor, daha sonra uygun olanlar yatırım programlarının içerisine dahil ediliyor.

Hedef 45 bin abone

Kapucu, yatırım programına alınamayanlara ise yatırımın ne zaman yapılabileceğinin bilgisinin verilemediğini, bunu da müşterilerine anlatmakta zorlu çektiklerini dile getiriyor.

"Bütün Çorlu'yu aynı anda doğal gazlı hale getirmemiz mümkün değildir. Yaptığımız yatırımlar ile 50 bin abone doğal gaz alabilecek konumdadır. Fakat saydığım faktörlerden dolayı ancak 21 bin aboneye ulaşmış durumdayız. 29 bin abonemiz henüz doğal gaza geçmemiştir. Çorlu'nun 65-70 bin potansiyel abonesi mevcuttur. Bu da bize 45 bin abone daha alabileceğimizi göstermektedir. Amacımız 2-3 yıl içerisinde bu potansiyel abonenin tamamına ulaşmaktır."

Kapucu, ayrıca kamu kuruluşlarının doğal gaza geçişinin yeterince hızlı olmadığını dile getiriyor.

"Öncelikle karar veremiyorlar; devlet desteklerinin kendilerine

and Marmaracık have not been completed yet. The region is developing fast, and new buildings and streets are being constructed. Requests are being received from the streets where natural gas line passes through, from new buildings constructed on vacant areas, and from buildings that are demolished and re-built. And those requests require works for which we need to go back.

Problems

The biggest problem in Çorlu is considered as the infrastructure and the upper structure problem. First, as for the infrastructure, the natural gas distribution network is being built by Çorlu. The Çorlu Municipality made the infrastructure tender (potable water, sewage and storm water) and is waiting. As for Çorlu, 85% of the infrastructure investments are completed. After Çorlu, the excavations will start once again in all the streets of Çorlu, which brings along risks and economic losses.

İbrahim Kapucu says that one of the most important issues is that, although the infrastructure investments are made and service boxes installed in front of the buildings, the people do not switch to natural gas or cannot make the decision to start using natural gas. The reasons for these are listed as follows by Kapucu:

- Economic reasons
- Majority decisions cannot be made for central systems (gated communities and mass houses generally populated by tenants)
- Utilisation of coal being encouraged (local administrations and provincial administrations)
- Natural gas cannot be made obligatory (the streets, mass houses, industry, etc. Where the networks are located)
- The point of view of the public and the industrialists
- Foreign dependency in natural gas, the uncertainties in the energy market, and the fluctuations in the foreign exchange market
- Unauthorised marketing activities

Still, there is heavy demand from the places that have not been invested and that are not rentable in Çorlu, where new buildings are constructed (most of the apartments have not been built but the interior plumbing is being made for natural gas). The "Customer Complaint and Requests" applications are taken and studies are made, and then the acceptable ones are included in investment programs.

The target is 45,000 subscribers

Kapucu says that they cannot give any information about when those that were not included in the investment program will be included, and that he has difficulty explaining this to the customers.

"It is impossible to release natural gas to entire Çorlu simultaneously. With the investments we made, 50,000 subscribers can receive natural gas. However, due to the factors I have listed, we have contacted only 21,000 subscribers with meters. 29,000 subscribers have not yet converted to natural gas. Çorlu has a subscriber potential of 65,000 to 70,000, which shows us that we can have 45,000 more subscribers. Our objective is to reach all the potential subscribers within two to three years."

Kapucu adds that the conversion of the public institutions to natural gas is not fast enough.

"First they could not decide, then they claimed that they did not

yeterince yapılmadığı, abone bağlantı bedellerinin kendilerinden alınmaması gerektiği veya fazla ücret istendiği, ayrıca doğal gaz dönüşümü projelerinin sonraki yıllara bırakıldığı, ihale sistemleri çerçevesindeki prosedürlerin uzadığı sürekli olarak öne sürülmektedir. Bu da doğal gazın kamu alanında kullanılmasını geciktirmektedir."

İç tesisat

Şu anda Çorlu'da 83 adet yetkilendirilmiş iç tesisat firması bulunuyor. 2006 yıl sonunda bu rakam 96 firmaydı. Yapılan denetimler ve vatandaşın bilinçli tercihleri nedeniyle 20 firmadan bazılarının yetkisi alındı, bazıları da iş yapmadığı için firmasını kapatmak zorunda kaldı. Kapucu, yıl sonuna kadar yetkili firma sayısının daha da azalacağını ve böylece iyi firmaların ayakta kalacağını vurguluyor. Firmalarla denetim ve diyaloglar da sürekli olarak devam ediyor.

receive the state supports sufficiently, that the subscriber connection prices must not be charged from them or that too much was being asked for, and also it was stated that natural gas conversion projects were postponed to future years, and that the procedures within the tender systems are taking longer and longer, which delays the utilisation of natural gas in the public sector."

Interior plumbing

Currently, there are 83 authorised interior plumbing companies in Çorlu. In 2006, this figure was 96. Through inspections held and the conscientious choices of the people, the licenses of some of those 20 companies were cancelled, and some had to close their business as they could not do business. Kapucu says that by the end of the year, the number of authorised companies will be even lower, and that therefore, the good companies will survive. Inspections and relations with the companies are continuing.

Sanayi kenti Çorlu

Çorlu, Tekirdağ'ın bir ilçesi olmasına karşın, İstanbul'a olan yakınlığı ve bölgenin sanayide yaşadığı hızlı gelişme sayesinde göç olmaya başladı ve Trakya'daki tüm il merkezlerinin nüfusunu da geçerek Trakya'nın en kalabalık yerleşim yeri oldu.

Bilinen en eski adı "Tzirallum" olan Çorlu'nun adı ile ilgili birçok kaynakta değişik ifadeler vardır. Eski atlalarda şehrin adı "Tzarylus", "Tzurulum", "Tzurule", "Tschurla", "Tziraltum", olarak geçiyor. Bizans döneminde ise peyniri meşhur olduğu için "Peynir Kasabası" anlamında "Tribiton" adı verilmiş Çorlu'ya. Bazı eserlerde "Sirello" adına da rastlanmıştır.

Çorlu'nun tarih öncesi dönemine değinecek olursak; MÖ. 1000 yıllarında Trako-Friglerin kurduğu koloni kentlerden biridir. Tarihin çeşitli dönemlerinde Frig-Yunan-İskit-Pers-Makedonya-Roma ve Bizans istilalarına uğramış. Zaman zaman Hun, Avar ve Peçenek akınlarına da maruz kalmıştır. Ayrıca İstanbul üzerine çeşitli seferler düzenleyen Arap ordularının istilasına da uğramış.

Ortaçağda burada, Bizanslı korumak için kullanılan Tzirallum kale kentinin bulunması İstanbul yolu üzerinde yer alan Çorlu'ya askeri bir önem kazandırmıştır.

Osmanlılar döneminde ise, Anadolu'dan Rumeli sınır boylarına uzanan anayol üzerinde konaklama yeri olmasından dolayı da Çorlu, önemli tarihi olaylara sahne olmuştur.

Ergene çayı, Ergene Nehri'nin önemli bir koludur. Ergene Trakya'nın en büyük akarsuyu olan Meriç Nehri'nin koludur. İlçeden geçen Ergene Çayı, Muratlı yakınlarından Çorlu deresini alarak batıdan Meriç Nehri'ne akar. Çorlu Deresi, Yıldız Dağları'nın doğu yamaçlarından beslenir. Birçok mevsimlik dereyi kendine bağlar. Gerek Çorlu Deresi, gerekse Ergene Çayı'ndan tarım sahalarının sulanmasında ve sanayide büyük ölçüde yararlanılıyor.

Çorlu, an industrius town of industry

Even though Çorlu is just a township within the jurisdiction of Tekirdağ, it has become the most populated town in the Thrace region as a result of the immigrating work force into the area attracted by the exponential industrial growth as well as the town's proximity to Istanbul.

There are numerous interpretations and explanations for the historic background and the meaning of Çorlu, referred to as "Tzirallum" in the oldest records yet uncovered. The town has been called "Tzarylus", "Tzurulum", "Tzurule", "Tschurla", "Tziraltum" in historical maps and atlases. And, during the Byzantine period, the town was named "Tribiton" meaning "Cheese Town", for its renowned cheese. The name "Sirello" has been encountered in some works as well.

Examining the prehistoric aspect of Çorlu reveals the town has been established by the Thraco - Phrygians as a colony city around 1000 BC. Having been invaded by Phrygians, Greeks, Scythians, Persians, Macedons, Romans and Byzantines through the course of history, the town has also been attacked by the Huns, Avars and Peçeneks (a tribe of the Oghuz Turks). It has also been invaded, albeit temporarily, by the Arab armies on their way to attack or siege Istanbul.

The presence of the Tzirallum fort city used for the defense of the Byzantium during the Middle Ages has given Çorlu a strategic significance. As for the Ottoman period, Çorlu has been a hot bed of major historic events as a rest stop on the main road from Asia Minor to the western border.

Ergene Creek is a major branch of the Ergene River, which is the most significant tributary of the Meriç, the longest river of the Thrace region. Ergene River flows through Çorlu and flows into the Meriç River as it flows west, once the Çorlu Creek joins it nearby Muratlı. Çorlu creek originates from the eastern slopes of the Yıldız Mountains, joined by countless seasonal creeks. Both Çorlu Creek and Ergene creek are vitally important for the area for irrigation as well as industrial purposes.

Engin Yazıcı
Beygaz Bölge İşletme Müdürü
Beygaz Regional Operational Manager

Beygaz, Bilecik'te vergi rekortmeni

Beygaz top taxpayer in Bilecik

2006 yılında Bilecik ili vergi rekortmeni olan Beygaz, lisans sınırları içine Osmaneli, Bayırköy ve Vezirhan şehirlerinin de dahil edilmesi için EPDK'ya başvuruda bulundu.

Beygaz, the single biggest taxpayer in Bilecik has formally filed an application with the EPDK to expand its license limits to include Osmaneli, Bayırköy and Vezirhan.

Kasım 2005 tarihinde EPDK'dan lisans olarak Bilecik, Bolu, Bozüyük, Söğüt, İnönü, Çukurhisar ve Pazaryeri dağıtım bölgelerine doğal gaz dağıtım hizmeti vermek için kurulan, merkezi Bilecik'te bulunan Bilecik Bolu Doğal Gaz Dağıtım A.Ş., bölgede kısaca Beygaz olarak biliniyor.

Beygaz, 9 adet araç, 48 adet personel, biri merkez (Bilecik) olmak üzere toplam 6 değişik bölgedeki ofisleri ve 8 adet RMS-A, 78 adet RMS-B tipi istasyonu ile lisans sınırları içinde doğal gaz dağıtım hizmeti veriyor.

Beygaz Bölge İşletme Müdürü Engin Yazıcı'dan aldığımız bilgilere göre; kuruluş, 2007 yılı içerisinde kalite çalışmalarını ve denetimlerini de tamamlayarak TS 18001, TS EN ISO 9001 ve TS EN ISO 14001 2004 kalite belgelerini aldı ve kaliteli hizmet anlayışını belgelendirdi.

Bölge özellikle seramik-vitrifiye sektörü konusunda Türkiye'nin önde gelen merkezi durumunda. Seramik sektörüne kesintisiz gaz arzı sağlanması gerekliliği bu konuda Beygaz'ın sorumluluğunu artırıyor. Herhangi bir gaz kesintisi durumunda telafisi mümkün olmayacak durumlara karşılaşılabilecek olması, bölgede yapılan bakım ve işletme faaliyetleri konusunda Beygaz'ın üzerine önemli bir sorumluluk yüküyor. Zira, söz konusu seramik fırınlarının ani soğumaya maruz kalması fırınların bir daha kullanılmaması gibi ciddi sonuçlara yol açabiliyor.

Bunun bilincinde olan Beygaz, bölgeyi devir aldıktan sonra lisans sınırları içinde bulunan RMS-A istasyonlarının bir kısmını hemen rehabilite ederken bir kısmını da iptal ederek yerine daha büyük kapasiteli RMS-A yatırımları yaptı. Sonuç olarak en düşük bakım-

Bilecik Bolu Doğal gaz Dağıtım A.Ş., also known as Beygaz throughout the region, has been established for the purpose of providing natural gas delivery services to Bilecik, Bolu, Bozüyük, Söğüt, İnönü, Çukurhisar and Pazaryeri distribution areas, following a license issued by EPDK in November 2005, and headquartered in Bilecik.

Beygaz provides natural gas delivery services with its 9 vehicles, a staff of 48, a total of six offices in various regions, including the home office in Bilecik, and 8 RMS-A and 78 RMS-B type stations in its designated natural gas distribution area.

According to the information we have obtained from Beygaz Regional Operations Manager Engin Yazıcı, the company completed its quality projects and inspections in 2007 and has been awarded the TS 18001, TS EN ISO 9001 and TS EN ISO 14001 2004 quality certificates, documenting its approach to quality.

The region is a leader in the nation especially in ceramics and ceramic fixtures. The requirement of the ceramics industry for uninterrupted natural gas supply increases Beygaz's responsibility in this regard. The possibility of irreparable damages in the case of an interruption in gas delivery is very real, and adds an extra layer of responsibility for Beygaz in terms of maintenance and operations in the area. This is due to the fact that the rapid cooling of the ceramic kilns creates serious problems, such as rendering them perfectly useless.

It was with this awareness that Beygaz, as soon as it took over the region, took some of the RMS-A stations within its area of jurisdiction out service and built larger capacity stations to replace them while rehabilitating others right away. All in all, the goal is to supply uninterrupted gas with the lowest maintenance-operations cost possible.

işletme maliyeti ile kesintisiz gaz arzının sağlanması hedefine ulaşılmaya çalışılıyor.

2006 yılı vergi rekortmeni

İlgili tüm yatırım ve hizmetleriyle Beygaz, 2006 yılı Bilecik ili vergi rekortmeni olarak bölge ekonomisine ciddi katkılar sağladı.

Beygaz, lisans sınırları içine Osmaneli, Bayırköy ve Vezirhan şehirlerinin de dahil edilmesi için EPDK'ya başvuruda bulundu. Bolu il merkezi, Çukurhisar şehri ve EPDK'nın onaylaması durumunda Osmaneli-Bayırköy ve Vezirhan şehirlerine önümüzdeki süreçte gaz arzı sağlamaya ilgili planlamalar yapılıyor. Bolu merkezinde yatırımlar BOTAŞ'ın iletim hattını şehre götürmesi ile senkronize şekilde gerçekleştirilecek. 2008 yılı içinde Bolu şehrinde yatırıma başlanması öngörülüyor.

2006 ve 2007 yatırımları

Nisan 2006 tarihinde yatırımlarına başlayan Beygaz geçen süre içinde, Bilecik şehrinde 90 km PE hat ve 8.5 km çelik hat, Bozüyük şehrinde 120 km PE hat ve 5.5 km çelik hat, Söğüt şehrinde 33 km PE hat ve 1.5 km çelik hat, İnönü şehrinde 32 km PE hat ve 5.0 km çelik hat yatırımını tamamladı. 2007 yılı sonuna kadar Pazaryeri şehrinde de 25 km PE ve 6.5 km çelik yatırımı yapılması planlanıyor. Sonuç olarak BOTAŞ'tan 3 Mart 2006 yılında devir alınmasından 2007 yılı sonuna kadar ana hat bazında toplam PE yatırımının 300 km ve toplam çelik yatırımının 27 km mertebesinde olacağı tahmin ediliyor.

Bölge devir alındığında bölgede 9 adet çeşitli kapasitelerde RMS-A bulunmaktaydı. Sözkonusu RMS-A istasyonlarının bir kısmı 2007 yılı içerisinde iptal edilerek yerine daha büyük kapasiteli yeni istasyonlar kuruldu. Bazı RMS-A istasyonları da birleştirilerek daha efektif bir yapıya kavuşturuldu. Çeşitli çaplarda yaklaşık 20 km ek çelik hat yatırımı da 2007 yılı içinde tamamlanacak.

Abone sayısı ve kampanyalar

Bilecik merkez bölgesinde 2007 yılı içinde 2.034 adet abone bağlantı anlaşması daha yapılarak bu bölgenin toplam abone

Top taxpayer in 2006

Beygaz, with all its relevant investments and services has had significant contributions to the region's economy as the top taxpayer in 2006.

Beygaz formally filed an application with EPDK to expand its license limits to include Osmaneli, Bayırköy and Vezirhan. Plans are under way to supply gas to central Bolu, Çukurhisar, and Osmaneli-Bayırköy and Vezirhan pending EPDK approval. Investments in Bolu central will be synchronised with BOTAŞ, as BOTAŞ extends the pipeline to the city. Investments in the city of Bolu are estimated to commence in 2008.

2006 and 2007 investments

Having started investing in the area in April 2006, Beygaz has completed 90 km of PE and 8.5 km of steel lines in Bilecik, 120 km of PE hat and 5.5 km of steel lines in Bozüyük, 33 km of PE and 1.5 of steel lines in Söğüt, and 32 km of PE and 5.0 km of steel lines in İnönü. So far, also 25 km of PE and 6.5 km of steel lines are planned to be installed in Pazaryeri by the end of 2007. As a result, the total investment, from the official hand over from BOTAŞ on March 3, 2006 to the end of 2007 is estimated to total 300 km of PE lines and 27 km of steel lines in terms of the main lines installed.

There were 9 RMS-A stations of various capacities in the region during the hand over phase. Some of those RMS-A stations have been replaced by new larger capacity stations during 2007, while some have been combined for a more effective result. Approximately 20 km of additional steel lines are planned to be completed before the year ends in 2007, as well.

Number of customers and campaigns

2034 customer connection agreements have been executed in central Bilecik region in 2007, resulting in a total of 4391 customers in the area. 1034 customers signed a customer agreement and started using natural gas in 2007. On the other hand, the number of actual gas users in the area has reached 1982.

As for Bozüyük, 2307 customer connection agreements have

Nar kokulu Bilecik

Bilinen ilk adı "Belekoma" olan Bilecik, tarihte pek çok kavmin egemenliğine sahne oldu. Bilecik'te medeniyetlerin M.Ö. 1950'lerde başlayan hikayesi Mısır, Hitit, Frig, Kimmer, Lidya, Pers, Makedonya, Bitinya Krallığı, Roma, Bizans ve Osmanlı İmparatorluğu ile Cumhuriyet'e kadar devam ediyor. Bilecik'i tarihte önemli bir konuma getiren olay ise, Kayı Boyu'nun Orta Asya'dan 400 çadırla gelip Söğüt'e yerleşmesiydi. Böylelikle Bilecik, Osmanlı Devleti'nin kuruluş merkezi oldu.

Günümüzde de Osmanlı'nın Söğüt'e yerleşmesi Kayı Boyu aşireti mensupları tarafından "Ertuğrul Gazi" yi Anma ve Söğüt Şenlikleri" ile kutlanıyor. 720 yıllık bu gelenek her yıl Eylül ayının 2. haftası kutlanıyor. Siz de bu tür yöresel etkinlikleri izlemeye meraklı iseniz törenlerde yapılan "yörüklerin kına gecesi ve yaşantıları"nın canlandırılması oldukça hoşunuza gidecektir.

Osmanlı insanının yetişmesi ve terbiyesinde büyük hizmetler gören içtimaî bir teşkilat olan ve Osmanlı'nın önemli bir parçası olan Ahilik kültürü de Bilecik'te şenliklerle devam ettirilmeye çalışılıyor. Eylül ayında yolunuz Bilecik'e düşerse "Ahilik ve Şeyh Edebalı Kültür Sanat Festivali"ni görmeden dönmeyin.

Sakarya Irmağı kenarındaki dereler ve göletlerinin bolluğuyla bilinen Bilecik'te vaktiniz varsa yaylalara gitmenizi tavsiye ederiz. Özellikle botaniğe meraklı olan doğaseverler Kömürsu, Sofular ve Kamçı yaylalarında gezinebilirler. Yaylalar köknar, karaçam, kızılçam, kayın, ardıç, titrek kavak ağaçlarıyla her mevsim farklı bir manzara sunar.

Bütün halklarda bereket, doğurganlık sembolü olan nar, Anadolu kültürünün de önemli bir parçasıdır. Anadolu'da nar bereketin karşılığıdır ve evlenen çiftlerin başına taneleri serpilir ya da gelin bir narı alır ve duvara çarpar. Yarılan nardan dökülen taneler doğacak bebekleri temsil eder. Bilecik'in İnhisar ilçesi narı ile meşhurdur.

Bilecik'ten bir hediye almadan dönmek istemeyenlerin uğrayacağı adres, Pazaryeri Kınık Köyü olmalı. Bu şirin köyde atölye haline getirilmiş evlerde topraktan üretilen kap, kacak, saksı, vazo, testi, kül tablası ve çeşitli biblolar son derece ucuza alınabilir.

Bilecik, the essence of pomegranates

Originally named "Belekoma" according to the oldest records discovered so far, Bilecik has been under the rule of many peoples through the course of its long history. The story of civilizations that dates as far back as 1950 BC in Bilecik with the Egyptians, Hittites, Phrygians, Kimmers, Lydians, Persians, Macedons, Bitinia Kingdom, Romans, Byzantium and the Ottoman Empire continues all the way to the Republic of Turkey. What made Bilecik such a significant spot in history has been the settlement of the Kayı Tribe in Söğüt with 400 tents after a long journey from central Asia in search of a homeland. Bilecik thus became the heart of the Ottoman Empire's foundation.

Today, the settlement of the Kayı tribe in Söğüt is celebrated every year by the descendants of the Kayı Tribe with the "The commemoration of Ertuğrul Gazi and Söğüt Festival", a 720 year tradition held during the second week of September. Should you have an interest in regional activities, you are sure to enjoy the recreation of the "lives and henna ceremonies of the Yörüks (nomads)" during the ceremonies.

The Ahi Brotherhood culture, a significant element of the Ottoman Empire and a social organization which has provided invaluable services to the Ottoman culture with its undeniable influence in how the Ottoman people were raised and disciplined, is being kept alive today through festivals in Bilecik. If you happen to visit Bilecik in September, make sure you do not leave before you attend the "Ahi Brotherhood and Sheik Edebalı Culture and Arts Festival".

We would like to encourage you to extend your trip into the highlands of Bilecik, also known for its abundant creeks and ponds alongside the Sakarya River, if you can spare a bit of extra time. Nature lovers who have a special interest in botanics will certainly discover a wonderful world of wild plants and trees in the Kömürsu, Sofular and Kamçı highlands, which offer a different scene every season with Fir, Black Pine, Crimson Pine, Birch, Juniper and Poplar trees.

Pomegranates, a universal symbol of abundance and fertility for cultures throughout history, are an important aspect of the Anatolian culture, as well. Pomegranate means abundance in Anatolia, where either the seeds are thrown over the newlywed couple's heads or the bride smashes the fruit in a wall. The falling seeds from the breaking pomegranate symbolize the babies to arrive. The İnhisar township of Bilecik is well known for its pomegranates.

The one place for those who would not like to leave Bilecik without buying a gift for loved ones should be the Kınık Village market place. Earthen bowls, pots, vases, jugs, ashtrays and other objects of art, manufactured in homes that have been transformed into small workshops can be bought for next to nothing in this quaint little village.

sayısı 4.391'e ulaştı. Bilecik merkezde 2007 yılında müşteri sözleşmesi imzalayarak gaz kullanmaya başlayan abone sayısı 1.034 oldu. Bölgenin toplam gaz kullanan abone sayısı ise 1.982'ye ulaştı.

Bozüyük'te 2007 yılında 2.307 adet abone bağlantı anlaşması yapıldı. Böylece bölgenin toplam abone sayısı 4.226'ya ulaştı. İlçede 2007 yılında müşteri sözleşmesi imzalayarak gaz kullanmaya başlayan abone sayısı 911 oldu. Doğal gaz kullanan toplam abone sayısı ise 1.389'a ulaştı.

Söğüt ilçesinde ise 2007 yılında 337 adet abone bağlantı anlaşması yapıldı. Şu anda bölgenin toplam abone sayısı 983'e ulaştı. Söğüt'te 2007 yılında müşteri sözleşmesi imzalayarak gaz kullanmaya başlayan abone sayısı 277. Bölgenin doğal gaz kullanan toplam abone sayısı 390'a ulaştı. 2007 yılında yatırımı gerçekleştirilen İnönü bölgesinde 786 adet abone bağlantı anlaşması yapıldı ve bu abonelerin şu an itibari ile gaz açılma işlemlerine başlanmak üzere.

Yine 2007 yılında yatırımı gerçekleştirilecek olan Pazaryeri bölgesinde 234 adet abone bağlantı anlaşması yapıldı.

been made in 2007. The total number of gas customers in the area thus has increased to 4226. 911 customers signed a customer agreement and started using natural gas in the town in 2007, adding up to a total of 1389 customers using natural gas.

In the town of Söğüt, 337 customer connection agreements have been made in 2007. The total number of gas customers in the area thus has increased to 983. 277 customers signed a customer agreement and started using natural gas in the town in 2007, adding up to a total of 390 customers using natural gas.

Along with the investment made in the İnönü area, 786 customer connection agreements have been made, and procedures are about to go underway to turn the gas on in the area. 234 customer connection agreements have been made in the Pazaryeri area, where investments will be carried out in 2007.

The total number of customer connection agreements in all areas is 10,620, with 3762 natural gas customers actively using gas as of July 2007.

So far, approximately 10,600 of the 26,000 existing potential customers in the investment areas have signed up to receive gas in just one short year since the commencement of investments in

Temmuz 2007 itibariyle tüm bölgelerdeki toplam abone bağlantı anlaşması sayısı 10.620 adet ve toplam gaz kullanan abone sayısı 3.762 olarak gerçekleşti.

Şu an itibari ile 1 yıl gibi bir sürede yatırım yapılan bölgelerde 26 bin olan mevcut abone potansiyelinin 10.600 civarında olan kısmının abone alımı gerçekleştirildi. Böylece bölgenin yaklaşık yüzde 40'ı abone olarak alındı.

Beygaz, bölge halkının doğal gaz geçişini hızlandırmak için yılın belli dönemlerinde abone kampanyaları düzenliyor. Fakat abonelik çalışmaları, sadece abonelik kampanyası süresi ile sınırlı tutulmayarak sürekli ve sistemli olarak yılın her günü devam ediyor.

Çalışmalar sırasında karşılaşılan sorunlar

Engin Yazıcı'nın verdiği bilgilere göre, Beygaz'ın en önemli problemlerden birisi altyapı çalışmaları sırasında kamu kurumları ile yapılması gereken çeşitli protokollerin gereğinden fazla zaman alması sırasında yaşanıyor. Yatırım faaliyetlerinin gecikmeyle başlamasının sonucu olarak da iş programında aksamalar yaşanabiliyor. Örneğin kamulaştırma yapılması, karayolu geçiş protokolleri, NATO hattı geçiş protokolleri, DSİ geçiş protokolleri, belediye ile altyapı konusunda yapılması gereken protokoller ve benzeri her bir protokol ayrı bir süre gerektiriyor. Bazen bunların bir tanesinde tıkanma yaşanması, diğer bütün protokollerin tamamlanmasını da etkisiz kılıyor.

Kuruluşlar ile yaşanan sorunlar

Engin Yazıcı, mevcut yerel yönetimle son derece uyum içinde çalıştıklarını dile getiriyor. Belediyelerin bölgede kendilerine ait sürdürdükleri altyapı faaliyetleri ile senkronize olarak uygun bir şekilde altyapı çalışmaları sürdürülüyor. Ancak yerel yönetimlerin sık sık adres değiştirmeleri (sokak adı, kapı numarası vb.) ve belediyeler tarafından yapılan kaldırım, parke, asfalt çalışmalarının plansız yapılması bazen Beygaz'ı sıkıntıya sokabiliyor.

Engin Yazıcı'nın verdiği bilgilere göre, halkın, altyapı faaliyetlerinin beğenmeyerek alternatif servis kutusu yerleri konusunda ısrarcı olmaları da kuruluşu sıkıntıya sokabiliyor.

"Sonuçta teknik ve emniyet şartları da göz önüne alınarak uygun noktalara kutu montajı yapılıyor. Doğal gaz sayaçlarını okuduğumuz tarihleri ve tüketim faturalarının son ödeme tarihlerini beğenmemeleri, her tüketicinin kendine uygun tarih aralığında ısrar etmesi de akla gelen diğer konular... Vatandaşların bir kısmının izinsiz kazı yapmaları sonucunda çeşitli boru kopma durumları ile karşılaşıyor."

the region. This means up to 40 per cent of the entire region.

Beygaz is announcing campaigns during certain periods in the course of a year to speed up the "switching over" to natural gas. On the other hand, sign-up activities are carried out every day of the year as a part of the continuing system, regardless of the campaigns.

Challenges and problems faced in the course of a workday

According to Engin Yazıcı, one of the most significant problems Beygaz experiences is the time certain protocols, mandatory between the company and government organisations during infrastructure work takes. Problems in schedules are experienced as a direct result of delayed investment activities. For instance, each protocol, expropriations, right of way protocols, NATO line right of way protocols, DSI right of way protocols, protocols that have to be made with the municipality for infrastructure work and various other similar protocols all require different procedures with separate timetables. Sometimes a dead end or bottleneck situations we face in any of these protocols effect the completion of all the remaining protocols adversely.

Challenges and problems with organisations

Engin Yazıcı tells us they are working in perfect harmony with the current local authorities. All infrastructure work is carried out in a manner that is coordinated and synchronised with the municipalities' own infrastructure activities in the region.

However, Beygaz does in fact experience problems from time to time as local authorities often change the address system (street names, building numbers are often modified and changed often) and sidewalk, cobblestone and pavement work carried out by the municipalities with little or no preplanning or notice.

According to Engin Yazıcı, the company experiences further problems due to the insistence of the public for alternative service box locations as a result of their displeasure for the infrastructure work.

"The bottom line is, service boxes are installed in appropriate locations with all relevant and technical safety conditions taken into consideration. Customers' displeasure with when we read the natural gas meters and the due dates of the gas bills they receive, and the insistence of every customer on a payment cycle of their choice are among the other issues that come to mind. There are also situations and instances where we end up with broken pipes as a result of unauthorised digging by some residents."

Muzaffer Yalçın
Gazdaş Bölge Müdürü
Gazdaş Region Manager

Gaziantep'te yoğun talep bekleniyor

A heavy demand is expected for Gaziantep

Gaziantep'te birim hizmet ve amortisman bedelinin sıfır olması ve abone bağlantı bedelinin de oldukça düşük olması dolayısıyla halkın hızla doğal gaza geçmesi bekleniyor. Şehirde Kasım ayından itibaren işletme faaliyetlerine geçilmesi planlanıyor.

In Gaziantep, as the unit service and depreciation amount is zero, and as the subscriber connection price is quite low, the people are expected to shift to natural gas fast. Operation activities are planned to be held in the city as of November.

Zorlu Enerji Grubu çatısı altında faaliyet gösteren Gazdaş Gaziantep Doğal gaz Dağıtım, 27 Temmuz 2007 tarihinde iki adet dağıtım istasyonunu BOTAŞ'tan devraldı. Şehirde yaklaşık 30 km çelik hat ve 100 km polietilen hat imalatı yapıldı.

Şehir besleme hatlarındaki altyapı çalışmaları, 2006 yılı Ağustos ayından itibaren başlatıldı. Zeminin sert olması ve ağır kış koşulları nedeniyle çalışmalar biraz daha ağır ilerliyor.

Çok yakında gaz verilecek

İlk etapta Ağustos ayı içerisinde Merveşehir toplu konut bölgesine gaz verilecek. Kasım ayında da İbrahimi Bölgesi denilen, Güvenevler, Binevler ve Atatürk mahallerinin olduğu bölgeye doğal gaz arzının sağlanması planlanıyor. Ana hatları tamamlanan bölgelerde yaklaşık 900 adet binaya servis kutusu montajı yapıldı.

Gazdaş Bölge Müdürü Muzaffer Yalçın'dan aldığımız bilgilere göre şu anda abonelik işlemlerini yeni başlatıyorlar. Gaziantep'te şu anda 27 adet firmaya iç tesisat ve dönüşüm sertifikası verilmiş durumda.

Gaziantep-Kilis doğal gaz dağıtım lisansı ihalesi ile birim hizmet amortisman bedeli sıfır olarak abone bağlantı bedeli de 30 dolar olarak belirlendi.

Gazdaş Gaziantep Natural Gas Distribution, operating under the Zorlu Energy Group, took over two distribution stations from BOTAŞ on July 27, 2007. Approximately 30 km of steel lines and 100 km of polyethylene lines were built in the city.

The infrastructure works at the city feeding lines started in August 2006. As the ground surface was hard and as the winter conditions were grave, the works are proceeding slowly.

Natural gas will be released soon

In the first stage, Merveşehir mass housing region will be given natural gas within the month of August. For November, it is planned to offer natural gas to the İbrahimi Region, where the, Güvenevler, Binevler and Atatürk districts are located. The main lines have been completed, and service boxes have been installed in approximately 900 buildings.

Gazdaş Regional Director Muzaffer Yalçın states that they are at the stage of beginning the subscription procedures. Currently, 27 companies in Gaziantep have been licensed to carry out interior plumbing and conversion.

Through the Gaziantep-Kilis natural gas distribution license tender, the unit service depreciation price was established as zero, and the subscriber connection price as \$30.

Therefore, Muzaffer Yalçın believes that shifting to natural gas in Gaziantep will therefore be very fast.

Muzaffer Yalçın, bu yüzden Gaziantep'te doğal gazın geçişin çok hızlı olacağına inanıyor.

"Gaziantep halkı çalışma yaptığımız bölgelerde gazın ne zaman verileceğini soruyor. Şu anda bölgede ağırlıklı olarak fuel oil ve kömür kullanılıyor. Özellikle son yıllarda kömüre yoğun bir talep var. Kömürün ucuz olması sebebiyle son yıllarda kömür tüketimi çok fazla.

Bunun dışında Organize Sanayi Bölgesinde şu anda gaz kullanılıyor. Gazdaş'ın yatırım yapması için 5 yıllık bir süresi var ve bu süre içerisinde Gaziantep'teki imarlı alanların gaz arzı sağlanmış olacak."

Gaziantep doğal gaz altyapı projesi tamamlandığında toplamda yaklaşık 2 bin km hat çalışması yapılmış olacak. Gaziantep bölgesi Kilis ve Nizip illeri ile birlikte ihale kapsamına alındı. Nizip ilindeki alt yapı çalışmaları da başlatılmış olup polietilen hat çalışmaları şu anda devam ediyor. Ağustos ayı itibarıyla de çelik hat imalatlarına başlanmış olacak. İlk gazın verilmesi de çok yakın bir zamanda gerçekleşecek.

Muzaffer Yalçın, 2007 yılı içinde, Kasım ayı sonuna kadar tüm imalatları bitirip işletme faaliyetine geçmeyi planladıklarını ifade ediyor. Şu ana kadar altyapı ağırlıklı çalışıldı. Şu anda işletme faaliyetleri ile ilgili çalışmalar sürdürülüyor. Web tabanlı ABYS sistemi de hazır ve gazın verilmesi bekleniyor.

"In the areas we carry out works, the people of Gaziantep are asking when we will release gas. For the time being, they mainly use fuel oil and coal. Particularly in the recent years, there is a great demand for coal. The coal consumption in the recent years was very high as coal is cheap.

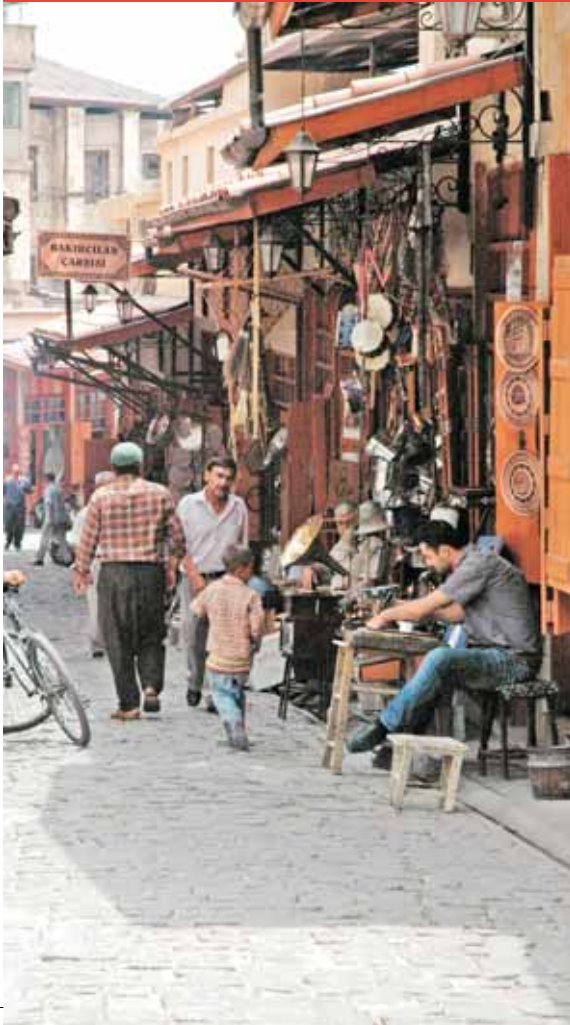
Furthermore, natural gas is used at the Organised Industrial Zone. Gazdaş has a 5-year period for investment and within this period, natural gas will be offered to the zoned area in Gaziantep."

When the Gaziantep natural gas infrastructure project is completed, 2,000 km of lines will have been constructed in total. The Gaziantep region was included in the scope of the tender together with Kilis and Nizip. In Nizip, the infrastructure works have started and the polyethylene line works are currently proceeding. Steel lines will be prepared as of August as well and the natural gas will be released soon.

Muzaffer Yalçın states that by the end of November, they will have completed all works, and thus operation is to start within 2007. Until now, the works were mainly for infrastructure. Currently, works on operation activities are continuing. The web-based ABYS system is also ready and the first natural gas is expected to be released.

Infrastructure problems

In Gaziantep, there are some infrastructure problems as well. Muzaffer Yalçın states that, as the case is, in all the cities, here also there is no digital database for the infrastructure; and what's more, the hard surface of the ground impedes their schedule. Yalçın underlines that

İpek Yolu'nun parlak pınarı

İlk uygarlıkların doğup geliştiği yerde, Mezopotamya ve Akdeniz'in arasında bulunan ve tarihi İpek Yolu'nun duraklarından biri olan Gaziantep, yüzyıllardır birçok insanın uğrak yeri olmuş. Birçok medeniyete ev sahipliği yapan bu topraklarda o dönemlerin izleri hala taze...

Roma döneminin en önemli kenti Zeugma, Antakya'dan Çin'e uzanan İpek Yolu'nun Gaziantep'teki duraklarından biriydi. Uzakdoğu'dan getirilen ipek, baharat ve değerli taşlar Zeugma gümrüğünden geçerek, Zeugma agorasında tüccarlara pazarlanıyordu. Zeugma ticaretin merkeziydi ve kent Roma'nın doğu sınırındaki en son kentlerden biri olması sebebiyle, stratejik konuma sahipti. Roma ordusunun burada konuşlanması ve ticaretin yoğunluğu kenti zenginleştirmişti. Bu zenginlikle birlikte "Firat manzaralı teraslara" çok sayıda villalar inşa edilmişti.

Belkis yani Zeugma bugünkü konumuyla, Gaziantep'in Nizip ilçesine 10 kilometre uzaklıkta ve Birecik Baraj gölünün kıyısında, yeni Belkis köyünün yakınında tepeler üzerinde yer alır. Strabon, Plinius ve birçok antik yazar, yazılarında bu zengin kentten bahsetmiştir. Büyük İskender'in generallerinden Selevkos Nikator I, M.Ö. 300'de, Büyük İskender'in, Firat nehrini geçtiği bu yerde, kendi adıyla Firat'ın adını birleştirerek Selevkeia Euphrates ismiyle bir kent kurmuştur. Bu kentin karşısına da eşi Apameia'nın adıyla ikinci bir kent kurarak, bu ikiz kenti bir köprüyle birbirine bağlamıştır. Romalı komutan Pompeius M.Ö.64 de, kendisine yardım eden, I.Antiochos'a bu kenti vermiştir. Yaklaşık 40 yıl Kommagene'nin dört büyük şehriden biri olan kent, M.Ö.31 den itibaren tamamıyla Roma'ya bağlı olan kentin adı da, geçit köprü anlamına gelen Zeugma olarak değişmiştir.

Bugün ise Zeugma'nın dörtte biri sular altında kalmıştır. Gaziantep Müze Müdürlüğü, Baraj gölü suyla dolduktan sonra da kazı çalışmalarını sürdürmüştü ve kıyıda tespit ettiği mozaikleri Gaziantep Müzesi'ne taşımıştır. 2003 yılından bu yana ise, Dionysos villası tamamen ve Danae villası ise kısmen gün ışığına çıkarılmıştır. Her iki villanın ziyarete açılabilmesi için proje çalışmaları devam etmektedir.

Gaziantep'in son derece eski bir tarihi olduğu gibi, kendine özgü de bir mutfak kültürü vardır. Gaziantep mutfak kültürü, başka hiçbir şehirde yiyemeyeceğiniz özgünlükte sayısız yemek barındırır. Dergimizde bu yemeklerin teker teker tarifini versek de bu yemekleri Gaziantep'te tatmak gibisi olmaz sanırsınız. Geziniz esnasında Antep mutfağını geniş kitlelere duyurmak için can atan misafirperver Antepçiler ile karşılaşacaksınız; baklavasından mahliya köftesine, çağla aşından acur dolmasına, ali nazik kebabından miyan şerbetine kadar tüm lezzetleri yerinde tatmalısınız.

Altyapı sıkıntıları

Gaziantep'te de altyapı anlamında bazı sıkıntılar dikkat çekiyor. Muzaffer Yalçın tüm illerde olduğu gibi burada da altyapı ile ilgili sayısal bir veri tabanının olmadığını, aynı zamanda zeminin sert olmasının çalışma programlarını aksattığını belirtiyor. Yalçın, belediyelerin kendilerine mümkün olduğu kadar destek verdiklerini vurguluyor.

Gazdaş, iç tesisat firmaları ile olumlu bir diyalog içinde. Eğitim çalışmaları da devam ediyor. Diğer taraftan ortak toplantılar düzenleniyor. Bu toplantılarda iç tesisat firmalarına, prosedür ve kanunlarla ilgili bilgi veriliyor. Gazdaş çalışanları da, sahaya giderek yapılacak olan tesisatlarla ilgili olarak firmalara yardımcı olmaya çalışıyor.

Gazdaş, iç tesisat firmalarından güvenlik ve teknik emniyet şartlarına uymalarını bekliyor. Vatandaşlara en iyi şekilde hizmet verip, sorunların çözümüne yardımcı olmaları konusunda firmalara destek olurlar. Vatandaşlardan da yetkili firmalarla çalışmalarını istiyorlar.

Yalçın, vatandaşlar için yetkili firmalarla çalışmanın çok önemli olduğunu vurgulayarak gerekirse Gazdaş'tan bilgi talebinde bulunabileceklerini ifade ediyor. Ayrıca kuruluşun internet sitesinde de bu firmalar yayınlanıyor. Vatandaşlar, bu siteden de faydalanıp yetkili iç tesisat firmalarına ulaşabilirler.

The shimmering spring of Silk Road

Gaziantep nestled where the first civilisations were born and flourished, between Mesopotamia and the Mediterranean and is one of the stops on the historic Silk Road. For centuries, the city has been visited by several people. These lands have hosted several civilisations the traces of which are still so fresh...

Zeugma, the most significant city of the Roman times was the one of the Gaziantep stops of the Silk Road extending from Antakya to China. Silk, spices and the precious stones brought from the Far East had to pass through the Zeugma customs, and marketed to merchants at the Zeugma agora. Zeugma was the heart of trade, and as the city was one of the last cities on the eastern border of Rome, it had a strategic location. The Roman army being based here and the busy traffic in trading made the city wealthy. Consequently, several villas with terraces of views to the Euphrates were built.

Belkis, i.e., Zeugma, presently is at 10 km distance to the Nizip town of Gaziantep; by the Birecik Dam Lake; on the hills close to the new Belkis village. Strabon, Plinius and several writers of the antiquity had mentioned this wealthy city in their works. The city was originally founded here where Alexander the Great crossed the river Euphrates, by Seleucus I Nicator, one of the generals of Alexander the Great, in 300 BC, and he named the city Seleucia Euphrates after himself. He then built a second city across this city and named it after his wife Apameia, and connected this twin city with a bridge. In 64 BC, the Roman commander Pompeius had given this city to Antiochus I, who had helped him. For approximately 40 years, the city was considered among the four most important settlement areas under the reign of the kingdom of Commagene. After 31 BC Zeugma was ruled by the Roman Empire and with this shift the name of the city was changed into Zeugma, meaning "bridge-passage"

In the present, one fourth of Zeugma is submerged under water. After the dam lake was filled water, the Gaziantep Museum continued the excavations and the mosaic panels found at the coast which were added to the Gaziantep Museum collection. Since the 2003 the Dionysus villa was entirely uncovered, and the Danae villa was partially uncovered. Project is continuing in order to allow visitors for both villas.

As the city of Gaziantep has a very old history, it also has very unique culinary specialties. The Gaziantep culinary specialties include countless dishes you cannot find elsewhere. Even if we had provided the recipes of all those dishes, we are sure it would not be like tasting it in Gaziantep. When you go there, you will meet the great hospitality of the people of Antep, eager to promote the Antep cuisine; from baklava to mahliya meatballs, from çağla aşı to acur dolma, from Ali Nazik kebab to miyan sherbet, you must sample all delights where they were born.

the municipalities help them as much as possible.

Gazdaş gets along well with the interior plumbing companies and the training seminars are continuing. In the meantime joint meetings are being held whereby interior plumbing companies are informed about the procedures and the laws. Gazdaş employees also visit sites and try to assist the companies regarding the plumbing activities.

Gazdaş expects the interior plumbing companies to comply with the conditions of security and technical safety. They try to serve the public in the best way possible, and they offer supports to the companies to help solve problems. They also request the citizens to utilise the services of authorised companies.

Yalçın emphasizes that it is very important for the people to use the services of authorised companies, and he reminds that if needed, they can ask for information from Gazdaş. These companies also appear on the Internet site of the company. The people of the city may access this site to reach the authorised interior plumbing companies.

Industrial potential

Gaziantep has a significant industrial potential. In the region, the industrial consumption is around 300,000 cubic metres per day.

Sanayi potansiyeli

Gaziantep'te aynı zamanda önemli bir sanayi potansiyeli bulunuyor. Bölgede, günlük 300 bin metreküp civarında sanayi tüketimi var. Yalçın'ın verdiği bilgilere göre, bölgede 700 civarında sanayi tesisi var ve bunların yaklaşık 200'ü doğal gaz kullanıyor. Tekstil sektörünün bölgedeki sanayi içinde önemli bir ağırlığı bulunuyor. Belli başlı kuruluşlar arasında Sanko Holding ve Naksan Holding sayılabilir. Ancak bölgede kömürün doğal gaza göre daha ucuz olduğunu savunan bir kesim de bulunuyor. Elbette ilk yatırım maliyetleri de sanayi açısından önem arz ediyor.

Gazdaş, abonelik işlemlerini Bölge Müdürlüğü'nden yürütmeyi planlıyor. Tahsilatların ise bankalar yoluyla yapılması düşünüyor. İlk gaz verilecek yerler ise toplu konutların bulunduğu yeni şehirleşen yerler. Şehrini yeni büyüdüğü alanlarda da çalışmalar sürüyor.

Halkın ilgisi

Gaziantep'te halk doğal gaz ile son derece ilgili. Ne zaman abone olabileceklerini soran insanların sayısı oldukça fazla... Bu anlamda, doğal gaz kullanımına geçişin hızlı olacağı tahmin ediliyor. Şehirde hava ve çevre kirliliği oranında artış bulunuyor. Doğal gaz bu anlamda da en uygun çözüm olacak.

Gaziantep yaklaşık 1-1,5 milyon insanın yaşadığı bir şehir. Bölgede, BBS bazında 300 bin abone potansiyeli var. Binalar genellikle 5-6 katlı olarak inşa edilmiş. Şehirde yeni binalar ağırlıkta.

Bölgedeki konutlar geleneksel etki ile genellikle 200 metrekarenin üzerinde. Son dönemde önem verildiği söylene de yalıtım konusunda genellikle Türkiye genelindeki eksiklikler bu şehirde de söz konusu.

Enerji Verimliliği Kanunu

Yalçın, Enerji Verimliliği Kanunu'nu olumlu ve bir an önce uygulamaya geçilmesi gereken bir yasa olarak değerlendiriyor. Bu kanunla birlikte ısı yalıtımının artacağını, sanayide enerji verimliliği yüksek teknolojilere geçileceğini düşünüyor.

Şu anda üniversitenin doğal gaz talebi bulunuyor. Şehirde bulunan Tuğay ise hemen gaz alabilecek bir konumda değil. Ayrıca gaz verme zamanı kış aylarına denk geleceğinden resmi dairelerdeki hareketlenmenin gelecek sene olacağı tahmin ediliyor.

Gazdaş, zaman zaman malzeme temininde de sıkıntılar yaşıyor. Ancak bu sıkıntılar çok sık olmuyor. Çünkü genelde malzeme alımları 5-6 ay önceden yapılıyor. Yalçın, şu anda ürünlerde kalite olarak büyük farklılıklar olmadığını dile getiriyor. Artık ülkede malzeme kalitesinin belirli bir kaliteye ulaştığını düşünüyor.

Mevzuat

Yalçın, mevzuat konusunda EPDK ile yazışmaların sürdüğünü belirtiyor. Bunun yanında Gazbir'in taleplerinin de kendilerine geldiğini ve bu doğrultuda hareket ettiklerini vurguluyor. Yalçın, EPDK'nın 2002 yılında kurulduğunu, 4646 sayılı Doğal gaz Piyasası Kanunu'nun da çok eski bir kanun olmadığını dile getiriyor. Bu anlamda kanunda birçok eksik olduğunu ve özelleştirmeden sonra düzeltmelerin yapılarak belli bir noktaya getirildiğini ifade ediyor. Daha sonradan oluşan ve oluşacak olan taleplerle ilgili de yeni değişikliklerin olabileceğini bildiriyor.

Şu anda azami çekiş ve minimum çekiş miktarları konusunda da bazı makasların olduğunu belirten Muzaffer Yalçın, belki bu konuda yeni düzenlemelerin gündeme getirilebileceğini dile getiriyor.

- Merveşehir'e ilk gaz röportaj tarihinden sonra verilmiştir.

Yalçın states that there around 700 industrial plants, and about 200 of them use natural gas. The textile industry has an important place in the region. The major companies include Sanko Holding and Naksan Holding. However, there is also a segment in the region insisting that coal is much cheaper compared to natural gas. Naturally the first investment costs have an importance for the industry.

Gazdaş is planning to carry out the subscription procedures through the Regional Directorate. The collections are planned to be made through banks. The places where natural gas will first be released are the new urbanisation areas, where the mass houses are located. Works are proceeding in areas where city continues to expand into.

The interest of the people

The people of Gaziantep are very much interested in natural gas. There are several people asking when they can subscribe... Therefore, it is estimated that the shift towards using natural gas will be fast. There is an increase in the rate of urban air and environmental pollution for which natural gas will be the best solution.

Gaziantep has an approximate population of one to one and a half million. In the area, on a BBS basis, there is a subscriber potential of 300,000. The buildings generally have 5 to 6 storeys. There are mostly new buildings in the city.

Due to the traditional influences, the houses in the region are over 200 square meters. Although it is stated that recently insulation is paid attention to, the country-wide shortcomings are no exception for this city either.

Law on Energy Efficiency

Yalçın sees the Law on Energy Efficiency as a positive approach, and a law that has to start being implemented as soon as possible. He believes that through this law, heat insulation shall increase and technologies with high efficiency will start to be implemented in industry.

Currently, the university has a demand for natural gas. The Brigade in the city cannot receive natural gas yet. Furthermore, as the natural gas releasing date corresponds to winter months, it is thought that the preparations in public institutions will be next year.

From time to time, Gazdaş experiences difficulties in the provision of materials. However, these problems are not very frequent, because in general, materials are purchased 5 to 6 months in advance. Yalçın states that currently there are no major quality differences in products. He believes that in the country the material quality reached a certain level.

Regulations

Yalçın states that regarding the regulations, they are still exchanging written correspondence with the Energy Market Regulatory Authority. He also adds that they receive the requests of Gazbir, and that they act accordingly. Yalçın underlines the fact that the Energy Market Regulatory Authority was established in 2002, and that the Natural Gas Market Law no. 4646 is not a very old law. He therefore notes that the law has several shortcomings and that corrections were made to bring it to certain point after the privatisation. He also states that there may be new changes based on future requests.

Muzaffer Yalçın also adds that there are some discrepancies regarding the maximum and minimum utilisation quantities and states that there may be new arrangements in that respect.

- Natural gas has given to Merveşehir after the interview.

Tarihin sır kenti: Zeugma

The Mystery City of History: Zeugma

Zeugma; binlerce yıldır yattığı ölüm uykusundan uyanmış, uğruna savaşlar yapıp kanlar dökülmüş yorgun bir kent, aynı zamanda suya gömülen bir tarihin de adı demek.

Zeugma; having awoken from the sleep of thousands of years and lived through many bloody wars, this tired city also means history about to be buried under water

Gaziantep ili Nizip İlçesinin yaklaşık 10 km doğusunda Belkis köyünde bulunan Antik Zeugma, İ.Ö 1. yüzyılda kurulmuş olan Kommagene Krallığı'nın dört önemli kentinden birisi olarak kabul edilir.

Yaklaşık 20 bin dönümlük bir arazi üzerine kurulmuş olan Belkis/Zeugma Antik Kenti; askeri ve ticari bakımdan stratejik bir yerde bulunması ve Fırat'ın geçilebilir en sığ yerinde olması nedeniyle tarihin her döneminde önemini korudu. 80 bin nüfus ile döneminin en büyük kentlerinden biri olan ve Yunanca da "köprü", "bağ" veya "geçit yeri" anlamına gelen Zeugma Antik Kenti, M.Ö 300'de Büyük İskender tarafından "Selevkia Euphrates" adıyla kuruldu.

Located in Belkis village which is 10 km to the Nizip county of Gaziantep, Antique Zeugma is regarded as one of the most important four cities of the Kingdom of Kommagene.

Due to its strategic location by the shallowest part of the Euphrates that gives the city commercial and military advantage, Belkis/Zeugma Antique city has maintained its significance throughout history. It was built on an area of approximately 5000 acres and was one of the largest cities of its period with a population of 80,000 people. Zeugma meant "bridge", "link" or "crossing" in Greek. The city was founded by Alexander the Great in 300 B.C. and was named as "Selevkia Euphrates".

The Roman commander Pompeius gave the city to Antiochos I

Romalı Komutan Pompeius, MÖ 64'de kendisine yaptığı yardımlar karşılığında kenti 1. Antiachos'a verdi. Kommagene Krallığı'nın 4 büyük şehrinden biri olan kent, MÖ 31'den itibaren tamamıyla Roma İmparatorluğu'na bağlandı. Çin'e kadar uzanan ticaret yolunun geçiş yeri konumunda olan bu Helenistik kent Roma döneminde oldukça zenginleşti. Ülkedeki refah seviyesinin yükselmesiyle zenginlik kendisini yapılar da göstermeye başladı. Kentte yaşayan zengin tüccarlar, Roma'dan gelen soylular, subaylar evlerini dünyanın en güzel mozaikleri, seramik ve heykelleri ile süsleyip duvarlarını ihtişamlı fresklerle kapladı. Dünyada II. Pompei olarak kabul edilen iki bin yıllık Zeugma Antik Kenti, MS 256 yılında Sasaniler'in istilâsına uğradı. Kent Sasani Kralı 1. Şapur tarafından ele geçirilerek yakılıp yıkıldı. Ancak Zeugma'nın kötü kaderi sadece bununla sınırlı kalmadı, şehir sonraki yıllarda meydana gelen depremden büyük zarar gördü ve kent taş yığınlarının altında binlerce yıl boyunca gün ışığına çıkmak için sessiz bekleyişini sürdürdü. Zengin ama hüznü kent binlerce yıllık bu bekleyişi 1987 yılına kadar sürdü.

Zeugma gün ışığına çıkıyor

Zeugma'da ilk kazı 1987 yılında yapılan kaçak kazı ihbarı üzerine Gaziantep Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü tarafından yapıldı ve kazıda oda biçimli aile kaya mezarı ve mezarın sahiplerine ait heykeller bulundu. Antik kentte ikinci kazı 1992'de yine bir kaçak kazı ihbarı üzerine Gaziantep Arkeoloji Müzesi Müdürü Rifat Ergeç tarafından yapıldı. Kaçakçıların yarım bıraktığı bir kazı çukurunun temizlenmesiyle başlayan kazılarda bir Roma villası ve çok değerli taban mozaikleri ortaya çıkartıldı. Sadece A bölgesi kazılarında gün ışığına çıkarılan mozaiklerin alanının 1000 metrekareyi bulması, Zeugma'nın tam anlamıyla bir mozaik kenti olduğu anlamına geliyor. Yapılan araştırmalar sonucunda; uzmanlar, Zeugma'daki kazıların tamamlanmasıyla Gaziantep Müzesi'nin dünyanın en büyük mozaik müzesi haline dönüşeceğini

in 64 BC in return for his services. Being one of the four largest cities of the Kingdom of Kommagene, the city became a part of the Roman Empire after 31 BC. Located on the trade route to China, this Hellenistic city became very rich during the Roman times. The increase in wealth was reflected in the architecture of the buildings. The rich traders living in the city, nobles coming from Rome and military officers decorated their houses with the most beautiful mosaics, ceramics and statues and ornamented the walls with magnificent frescos.

Being also regarded as Pompei II, this 2000-year-old city was attacked by the Sasanis in 256. It was invaded by the Sasanian King Sapur I and completely destroyed. The ill-fate of Zeugma was not limited to this invasion; it was later devastated by an earthquake and remained under the darkness of rubbles for thousands of years. In fact, this rich but melancholic city had to wait in the darkness until 1987.

Zeugma comes to sunlight

The first excavations in Zeugma began in 1987 by Gaziantep Archeology Museum Management upon the suspicion of illegal diggings. A family grave in the form of a room and several statues were discovered. The second excavation was undertaken by the manager of the Gaziantep Archeology Museum, Rifat Ergeç, again upon the suspicion of illegal diggings in 1992. The excavation was started in the holes left by the illegal diggers and this time a Roman villa and several valuable floor mosaics were uncovered. The fact that the mosaics uncovered in Region A alone amounted to 1000 square meters clearly reflect that Zeugma was a city of mosaics. Experts say that Gaziantep Museum will become the world's largest mosaic museum once the excavations in Zeugma are completed.

Upon the discovery of mosaic pieces during the construction of the Birecik Dam in 1996, Gaziantep Museum stopped the

KÜLTÜR SANAT | CULTURE-ART

söylüyor.

1996 yılında başlayan Birecik Barajı çalışmalarının gövde inşaatı sırasında da mozaik parçaları görülmesi üzerine, Gaziantep Müzesi hafriyat çalışmaları durdurulup Roma devrine ait bir hamam ile bir gymnasium ortaya çıkartıldı. Burada bulunan 36 parça mozaik pano ise müzeye taşındı. 1997'de baraj seddinin önündeki kil ocağı alanında Tunç Çağı'na ait büyük bir mezarlık alan tespit edilip, Gaziantep Müzesi tarafından kazısı yapıldı. Eski Bronz Çağı'na kadar giden 312 mezarda 8000'e yakın seramik kap bulundu.

Zeugma Antik Kenti, önemli bir bölümünün GAP kapsamında inşa edilen Birecik Barajı'nın göl suları altında kalacak olması nedeniyle kendinden daha sık bahsettirir oldu. 1993'ten itibaren yerli ve yabancı bilim adamlarından oluşan çok sayıda ekip Zeugma Antik Kenti'nde kurtarma kazıları yürüttü. Kurtarma kazılarında gün ışığına çıkarılan eserlerin en önemlileri olan mozaikler, Mark heykeli, duvar resimleri ve kil mühür baskı koleksiyonu halen Gaziantep Arkeoloji Müzesi'nde sergileniyor. Ancak, bu eşsiz kentin hemen kenarında kurulan Birecik Barajı su tutmaya başladığında antik kentin önemli bir bölümü sular altında kaldı.

Zeugma farklılığı

Belkis/Zeugma, Anadolu'daki diğer antik kentler arasından sıyrılarak ön plana çıkmasına neden olan birçok özelliğe sahip. Bu özelliklerden birisi kendine has özellikler taşıyan heykeltıraşlık ekolüdür. Belkis/Zeugma'da ele geçirilen heykeller, kabartmalar ve mezar stellerinde kendini gösteren bu ekole ait pek çok örneği Türkiye'nin ve dünyanın çeşitli müzelerinde görmek mümkün. Zeugma kazılar sırasında ortaya çıkarılan ve bu alanda bir "dünya rekoru"nu Gaziantep'e ve Türkiye'ye kazandıran "bullalar" da Belkis/Zeugma'yı eşsiz ve diğer antik kentlerden farklı kılan özellikler arasında yer alıyor. Mektup, ferman ya da paketi başka yerlere göndermek gerektiğinde, kapatılıp üzerine vurulan özel mühür baskı anlamına gelen bullalar, Zeugma'nın devlet arşivinin günümüze yansıyan izleri sayılıyor. Gaziantep Arkeoloji Müzesi'nde sergilenen bu önemli koleksiyondaki mühür baskılarının sayısı ekim ayı içerisinde bulunanlarla birlikte 100.000'i buluyor. Arkeoloji uzmanları bu rakamın "Dünyada bir müze kayıtlarında bulunan en fazla bulla" olduğunu belirtiyor. Pişmiş topraktan yapılan bu bullalar, üzerinde taşıdıkları son derece zengin tasvirler ile Belkis/Zeugma'nın diğer antik kentlerle olan ilişkileri, dönemin ekonomik, sosyal ve dini hayatı üzerine benzersiz bilgiler edinmemizi sağlıyor. Zeugma'yı önemli antik kentler arasında farklı kılan diğer bir olay da Roma İmparatorluğu döneminde

construction process and excavated a Roman hamam and gymnasium. The 36 pieces of mosaic panels were taken over to the museum. In 1997, a large grave area from the Bronze age was discovered in front of the embankment of the dam and excavated by the Gaziantep Museum. Nearly 8000 ceramic bowls were discovered in 312 graves that date back to the Old Bronze Age.

Zeugma has become more under the spotlight as it became clear that a large portion of the city was to be flooded by the Birecik Dam. Several local and foreign scientists have been carrying out rescue excavations in the Antique Zeugma city since 1993. The most important findings of the excavations, mosaics, Mark statue, wall paintings and clay seal stamp collection are now in the Gaziantep Archeology Museum. However, when the Birecik Dam started to keep water, a large portion of this unique antique city was flooded.

The uniqueness of Zeugma

Belkis/Zeugma has certain features that give it a unique position among all the other antique cities of Anatolia. One of these features is its unique school of statues. It is possible to see many examples of this school as exemplified by the statues, frescos and tombstones discovered in Belkis/Zeugma now displayed in various museums around the world.

"Bulla bubbles" which are the special official seals in government documents are the other items from Belkis/Zeugma that bring the "world record" to Gaziantep and Turkey and that set this antique city apart from other antiquities. These bullas that were stamped on letters, announcements or packages are the remaining footprints from the state archives of antique Zeugma. Over

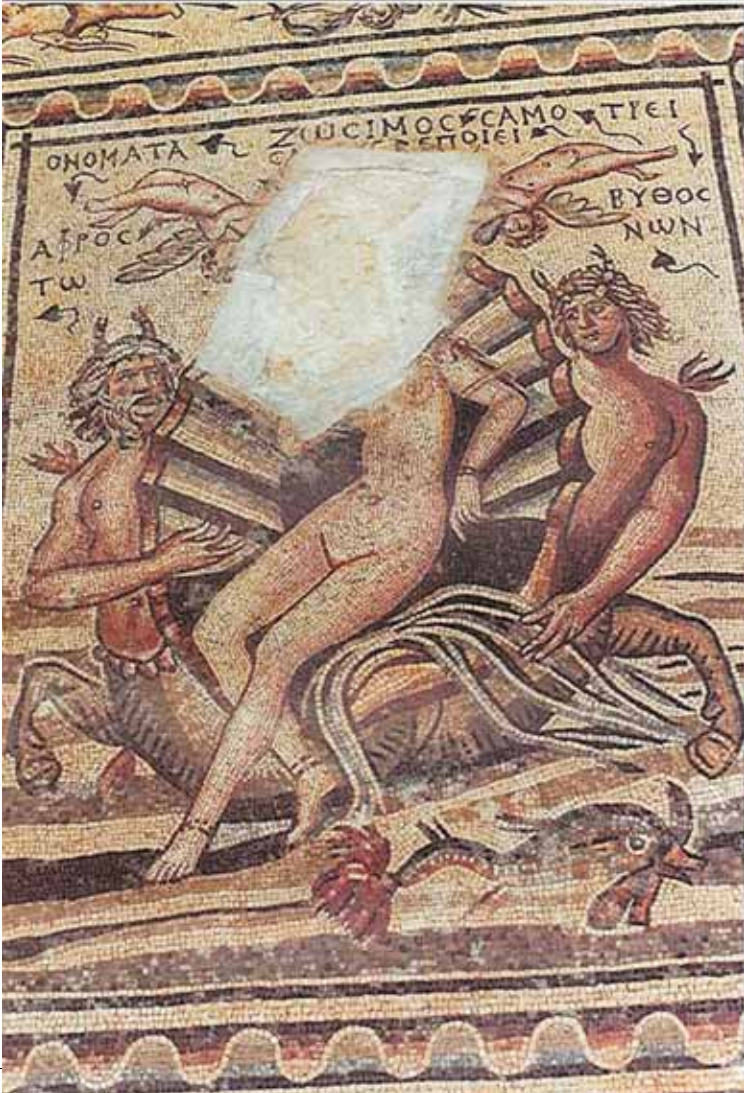
çoğunluğu Anadolu askerlerden oluşan Scythica (İskitya) Lejyonu'nun bu kentte bulunmasıdır. Bu lejyon Roma imparatorluğunun en önemli 4 kentinden biri konumunda olup kaynaklar, bu garnizonun daha sonraları Romalı bir yapıya bürünüp " IV.Lejyon " adıyla Fırat kıyılarının koruması görevini üstlendiğini belirtiyor.

Gaziantep Müzesi; kazılarda Dionysos ve Nike, Çingene Kızı, Aphrodite'in Doğuşu, Fırat Nehri Tanrısı Euphrates, Bereket Tanrısı Demeter, Aşk Tanrısı Eros ve Ruh Tanrısı Psyke gibi önemli pek çok mozaik, kilden yapılmış 65 bin bulla, üç metre toprağın altından hazneli bir çeşme ile mermer bir Apollon heykeli gün ışığına çıkartıldı. Belkis/Zeugma'ya medyanın ilgisinin artmasını sağlayan bronzdan yapılmış Mars heykeli, villanın kilerinde erzak küplerinin arasında bulundu.

Birçok görkemli uygarlığa ev sahipliği yapmış, iki bin yıldır tarihinin gizlerini vermeye hazır olan Zeugma artık soğuk ve karanlık sulara kucağını açıyor. Zeugma, binlerce yıllık tarihin su ile nasıl yok edilebileceğini tüm dünyaya göstererek şimdilerde sular altında kalmanın hüznünü yaşıyor.

100,000 seals are displayed in the Gaziantep Archeological Museum. Archeology experts state that this is the biggest collection found in a single museum around the world. Made from hot clay, these bullas are covered with decorations and convey very valuable information about the relations of Belkis/Zeugma with other antique cities, the economic, social and religious life of the period. Another distinguishing factor that sets Belkis/Zeugma apart from other cities of the time is that the Scythica Legion that was mainly formed by the Anatolian soldiers during the Roman Empire was headquartered in this city. Sources indicate that this legion was one of the most important cities of the Roman Empire and that it was later appointed to guard the Euphrates under the name "4th Legion".

Gaziantep Museum discovered several mosaics, such as Dionysos and Nike, Çingene Kızı (Gypsy Girl), Aphrodite'in Doğuşu (The Birth of Aphrodite), Fırat Nehri Tanrısı Euphrates (Euphrates the God of the River Euphrates), Bereket Tanrısı Demeter (Demeter, the God of Plenty) , Aşk Tanrısı Eros (Eros, the God of Love) and Ruh Tanrısı Psyke (Psyche, the God of Spirit), 65000 bullas made of clay, fountain with a reservoir hidden under three meters of soil and a little Apollon statue made of marble. The Mars statue made of bronze that intensified the interest in Belkis/Zeugma was found among the food supply jars in the cellar of a villa. After being the cradle of many magnificent civilizations and now ready to display the secrets of the past two thousand years, Zeugma will instead open itself to dark and cold waters. Showing the world how water can destroy the footprints of thousands of years, Zeugma is now experiencing the sadness of being flooded with water.

Osmanlı Devleti'nin ve İstanbul'un gaz ile tanışması

The Ottoman Empire and Istanbul meet natural gas

Mehmet Toros

Araştırmacı - Yazar
Researcher - Writer

Günümüzde bütün dünyada hızla yaygınlaşan ve her geçen gün yaygınlaşmaya devam etmekte olan gaz kullanımının ülkemizde de son senelerde hızla artığına şahit olmaktadır. Ülkemizde yaygınlaşan gaz ile birlikte gaz şirketleri de sayısında da artış bulunmaktadır. Bu gaz şirketlerinin ortak bir gaz kültürünün oluşumuna katkı sağlayacağı düşünülerek ilk sayısı çıkarılan GAZBİR Dergisi'nin ilk sayısında "Dünya'da Doğal gazın Tarihsel Gelişimi" hakkında siz değerli okuyucuları bilgilendirmeye çalışmışım. Bu sayımızda doğal gazın yaygınlaşmasından önce gaz sektörünü oluşturan Dünya'da aydınlatma gazı veya şehir gazı denilen, Türkiye'de ise havagazı olarak literatürümüze giren gaz konusunda siz değerli okuyucuları bilgilendirmeye çalışacağım.

Havagazı hayatımıza cadde-sokak fenerleri ve sarayların iç mekan aydınlatmasında kullanılan gaz olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sektör dünyada o kadar ilerlemiştir ki; Uluslararası gaz kongreleri ve konferansları düzenleniyordu. Ülkeler buralarda yetiştirmiş oldukları gaz mühendisleriyle temsil ediliyorlardı. Gaz sektörünün aydınlatma konusunda ne kadar ağırlık kazandığını; 1900 Paris sergisi kapsamında düzenlenen "Uluslararası Gaz Kongresi"nde, Işık Ölçüm'le ilgili bir Uluslararası Komisyonun kurulması görüşülerek karara bağlandığında görmekteyiz. Bu Komisyon "The Photometric Commission" adıyla, Fransa, Almanya, İngiltere, Avusturya-Macaristan, Belçika, İtalya, Hollanda, İsviçre ve A.B.D. tarafından

Natural gas usage, with immense popularity around the world, and becoming more and more popular every day, is increasing at a fast pace in the recent years in Turkey as well. The number of gas companies goes up with this popularity of natural gas in Turkey. I had attempted to inform you, the esteemed readers about the "Worldwide Development of Natural Gas throughout History" in the first edition of the Gazbir magazine published with the idea of these gas companies contributing to the establishment of a common natural gas culture. In this issue, I'll try to provide some information on this gas, which made up the natural gas business, that was once called illumination gas or city gas around the world and havagazı (air gas) in Turkey.

We see air gas as the gas used for street lanterns and illuminations of palace interiors. So advanced was the business around the world, international gas conventions and conferences were being held. Countries were being represented by natural gas engineer they had educated and trained. We observe the significance of the natural gas sector in the lighting field to establish an international commission for measurement of light following discussions during the "International Natural Gas Convention" held within the scope of the 1900 Paris Exhibition. This commission was established by France, Germany, England, Austria-Hungary, Belgium, Italy, Netherlands, Switzerland and the US and called the "Photometric Commission." Having held regular meetings in 1903, 1907

kurulmuştur. Periyodik toplantılarını 1903, 1907 ve 1911'de Zürih'te yapan bu komisyonun, 1913'de Berlin'de yapılan toplantısında faaliyet alanını genişletilerek "Uluslararası Aydınlatma Komisyonu" adıyla yeni bir Kuruluşa dönüşmesine karar verilmiştir.

Bu kararla birlikte Komisyonun strüktürü de tamamen değiştirilerek, ülkelerin belirli sayıda gaz mühendisleri ile temsil yerine, aydınlatmanın çeşitli konuları ile ilgilenen kişilerin oluşturduğu "Ulusal Komite"lerle temsil edilmeleri getirilmiştir.

and 1911 in Zurich, the scope of activities of the commission was broadened during its meeting in 1913 in Berlin and re-established as "International Lighting Commission."

Along with this decision, the structure of the commission was changed entirely and a new rule was introduced where nations would be represented by national committees made up of persons.

Dünyada havagazı gelişimi

Aydınlanma amacıyla maden kömüründen havagazı üreten ilk kişi Hollanda'nın Maastricht şehrinde doğan ve daha sonra Belçika vatandaşı olarak tanınan eczacı Jan Pieter (Jean-Pierre) Minckelers'dir. Deneylerini ilk defa 1753'te Louvain Üniversitesi'ndeki odasını aydınlatmakla başladı. Jan Pieter maden kömüründen çıkan gazın yanıcı özelliğini keşfetmişti

William Murdoch (1754 -1839) da bu konuda yaptığı deneylerden müspet neticeler aldı ve gaz üretmeyi başardı. Çocukluğundan beri kömürle haşır neşir olan Murdoch kömürden elde ettiği dumanı arıtıp sudan geçirerek yakınca alevin beyaz ve parlak ışık verdiğini gördü. Böylece gazın yanıcı özelliği dışında da kullanılabileceğini gösterdi. Bu yöntemi kullanarak 1792'de Redruth'daki evini, 1797'de Manchester polis merkezi binasının girişini ve Birmingham'daki Boulton ve Watt fabrikalarının çevresi ile 1805'te Lancashire'daki Salford'da pamuk imalathanesini aydınlattı. İlk defa boru ile birbirlerine bağlantılı on üç gaz lambası Londra'da 1807 yılında denendi. Havagazının kötü kokusu bu çalışmaların olumsuz boyutunu teşkil ediyordu. Murdoch bu amaçla gaz arıtma deneyimlerine de girişti. Nitekim evini aydınlattığı günlerde çok kötü kokan gazı dışarı atmak için bir arıtma tesisi kurarak bu deneylerinden de olumlu sonuçlar aldıysa da deneylerine ara verdi.

Havagazı konusundaki çalışmalar bütün Avrupa'yı sarmıştı. Fransız Philippe Lebon'un da havagazını kullanıp Paris'i

Worldwide development of natural gas

The first person to produce gas from coal for the purpose of illumination was pharmacist Jan Pieter (Jean-Pierre) Minckelers, born in Maastricht, Netherlands, and later known as a citizen of Belgium. He first started his experiments by illuminating his room in Louvain University in 1753. Jan Pieter had discovered the combustible properties of the gas released from coal.

William Murdoch (1754-1839) had also positive results from his experiments in this area and succeeded in producing gas. Murdoch, who was involved with coal since his childhood, observed that when he purified the smoke he obtained from coal through water, the gas burned with a white, luminous flame. Thus he demonstrated that the gas could be used for purposes other than just burning it. He provided lighting for his home in Redruth in 1792, the Manchester Police Headquarters entrance in 1797 and the grounds of the Boulton and Watt factories along with the cotton plant in Salford, Lancashire in 1805 using this method. Thirteen interconnected gas lamps by means of a common supply line was first put to test in London in 1807. The downside of all this work was the foul smell of coal gas. Murdoch conducted gas purification experiments to eliminate this problem. As a matter of fact, he built a treatment facility to discharge the foul smelling gas during the time he was lighting his home, with positive results from his experimentation in this matter. However, even though he had positive results, he suspended his experiments.

TARİH | HISTORY

aydınlatmaya girişmesi Murdoch'un ara verdiği bu alandaki deneylerine yeniden dönmesi için teşvik edici bir sebep oldu. Ancak Philippe Lebon, bu icadı daha ileri götürerek gazın artırılarak da üretilebileceğini ortaya koydu. O, bir tüpe koyduğu talaşı ıslak bezle ağzı kapalı bir şekilde şişede tutuşturduktan sonra oluşan gazı bezden geçirince, yanıcı özelliği olduğunu fark etti. Elde ettiği bu gaz "thermolamp" dediği ısı lambasında yanıyordu, fakat çıkan gazın kokusu yeterince giderilemedi.

Havagazının keşfine giden yolda ilk adımları atan ne Murdoch ne de Lebon bu icatlarından herhangi bir servet edinemediler. Fransa'da 1799'da ilk defa gaz yakma patentini alan Philippe Lebon'un faaliyetleri gösteri amacı dışına taşmamıştır. Örneğin 1801 yılında Paris'te bir caddeyi aydınlatma gösterisi yapmış, ardından Fransa'nın değişik yerlerinde ve Amerika Birleşik Devletleri'nde gösteriler gerçekleştirmişti. Ne yazık ki 2 Aralık 1804'de Napolyon'un taç giyme merasimi esnasında bilinmeyen bir nedenle öldürülen Lebon'un çalışmaları yarım kaldı. Ancak hanımı 1811 yılında kocasının yarıda bıraktığı işi yeniden ele alarak bir gaz şirketi kurdu. Kral 18. Louis'in ısrarlı desteği sayesinde muhaliflerine rağmen Paris'teki ilk denemesini gerçekleştirdi.

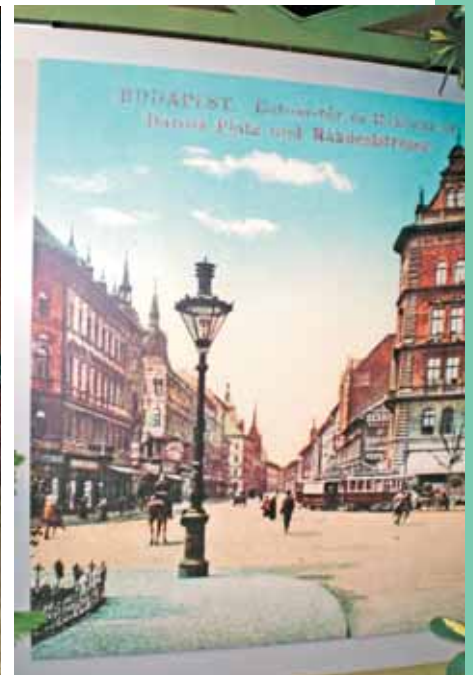
Diğer taraftan İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri'nde havagazı ile sokakların aydınlatılması çalışması sürdürülüyordu. Örneğin Alman-Çek asıllı Winzler Avrupa şehirlerini dolaşarak bir gaz şirketi kurarak Londra'nın sokaklarını aydınlatma işini üstlendi. Ancak halk yangın ve zehirlenme riski bulunan bu yeni aydınlatma girişimlerine sıcak bakmıyordu. Buna rağmen Winzler ilk denemesini Londra'nın Petter Street isimli caddesinde inşa ettiği ilk gaz fabrikasında üretilen havagazı ile Westminster Köprüsü'nün aydınlatarak gerçekleştirdi. Avrupa'daki bu buluş kısa zamanda her tarafa yayıldı. Avrupa'nın ve Amerika Birleşik Devletleri'nin önemli şehirlerinin ana caddeleri veya önemli sokaklarının gaz lambalarıyla aydınlatılır hale geldi. Bundan sonra gaz endüstrisinin gelişmeye başladığını görüyoruz.

1810'lu yıllar havagazı ile aydınlanma için bir dönüm noktası olmuş ve mesela Amerika Birleşik Devletleri'nin Baltimore şehrinde bir sokak 1817 yılında gaz ile aydınlatılmıştı. Yine Belçika'nın başkenti Brüksel'de bu aydınlanma usulünün Place de la Monnaie

Work on coal gas had spread around Europe. The fact that Philippe Lebon of France had attempted to provide light for Paris using coal gas was an encouraging factor for Murdoch to continue his experiments he had suspended in this area. However, Philippe Lebon made improvements on this invention and demonstrated that the gas could be produced by way of distillation, as well. He had realized that the gas obtained by burning sawdust in a tube sealed by a wet cloth was in fact combustible, once it passed through the fabric. This gas that he had produced could burn in the heat lamp he had called "thermo lamp", but the resulting smell from the burning gas could not be gotten rid of satisfactorily.

Even though they were the pioneers in the road that led to the discovery of coal gas, neither Murdoch nor Lebon could make a fortune from their respective inventions. Philippe Lebon's activities in this regard, even though he had secured the first patent in France in gas burning in 1799, could not go beyond demonstrations. For example, he had showcased his product by illuminating an avenue in Paris in 1801, followed by shows and demonstrations in various parts of France and in the United States of America. Unfortunately, Lebon could not see his work come to fruition; he was killed for an unknown reason during the coronation ceremonies of Napoleon on December 2nd, 1804. His wife, however, started a gas company in 1811 to carry on her husband's unfinished work. She carried on her first experiment in Paris despite her opponents, thanks to persistent support from King Louis XVIII.

On the other hand, work was under way to light the streets using coal gas both in England and the United States of America. For instance, Winzler of German-Czech origin travelled around European cities and started a gas company, and undertaking the street lighting project of London. However, the citizens were not keen to this new idea of lighting attempts which brought along the risk of fire and poisoning. Winzler, despite the cold shoulder he received from the public, attempted and succeeded to light the Westminster Bridge with the coal gas he produced in his very first coal gas plant he had built on Petter Street. This invention soon spread everywhere from Europe. Main streets

ve Rue Neuve'de açılışı 24 Ağustos 1819 tarihinde gerçekleşti. İleriki yıllarda da bu girişimlerin devam ettiği görülmektedir. Kralın desteklediği Lebon'un hanımının şirketine rağmen, Avrupa'nın en gözde şehirlerinden Paris bu kervana gecikmeli olarak dahil oldu ve havagazı kullanılarak ilk defa 1829 yılında bir sokak aydınlatıldı. Almanlar da bu konuda geç kalmışlardı; Berlin şehrinin havagazı ile aydınlatılması girişimi ancak 1826'dan sonra başlamıştı, ancak bu usulle şehri aydınlatma 1960 yılına kadar devam etmiştir. Belçika'nın Gand şehri 1827'de, Fontaine-l'Évêque şehri 1834'te, Louvain, Tournai ve Charleroi şehirleri 1835 ve Namur şehri ise 1835'te havagazı ile aydınlatılmaya başlayan şehirlerdendir.

Dünyada ticari manada kurulan ilk havagazı şirketi Westminster Gas Light and Coke Company olup 1812 yılında Great Peter Street'da bu işle uğraşmaya başladı. 1813 yılındaki yeni yıl törenlerinde Westminster Köprüsü'nü aydınlattı. Hala aynı adla çalışan bu şirket dünyanın en büyük ve en eski gaz şirketi olma özelliğine sahiptir. Amerika Birleşik Devletleri'nde ise Rembrant Peale ve dört arkadaşı 1816 yılında Baltimore'da Gas Light Company'yi kurdular. Amerika'da faaliyete geçen ilk gaz şirkettir. Almanya'ya gelince ilk gaz üretme çalışmaları Hannover şehrinde 1825 yılında başladı. Almanya'da diğer ülkelere göre daha geç başlamasına rağmen 1870 yılına gelindiğinde kömür, odun ve diğer maddelerden gaz elde etmek için kurulan gazhanelerin sayısı 340'a ulaşmıştı.

Osmanlı İstanbul'unun gaz ile tanışması

Havagazı ile aydınlanma teknolojisinin Avrupa'da gelişerek bir sanayi yatırımına dönüşmesi üzerine Osmanlı şehirleri de bu alanda önemli bir pazar haline gelmişti. Avrupalı yatırımcılar kısa zamanda İstanbul, İzmir, Beyrut, Selanik, Edirne ve Şam gibi vilayetlerin havagazıyla aydınlanması için birbiri üstüne girişimlerde bulunarak imtiyazlar elde etme peşine düşmüşlerdi.

Sultan I. Abdülmecid tarafından modern ve Avrupalı tarzda bir saray yaptırılması söz konusu olunca bu sarayın Avrupa tarzında aydınlatılması düşünülmüş ve bu doğrultuda İstanbul'da gaz üretecek bir fabrikanın tesis edilmesi kararlaştırılmıştır. 1843 yılında temeli atılan Dolmabahçe Sarayı ile birlikte sarayın

and avenues both in Europe and the United States were being lit by gas lamps. From this point on, we see that the coal gas industry starts to develop.

The 1810s have been a turning point in terms of using coal gas for lighting, with a street in Baltimore in the United States of America being lit with coal gas in 1817, as an example to this phenomenon. This method of lighting was utilized again during the opening of the Place de la Monnaie and Rue Neuve in Brussels, the capital of Belgium on August 24th, 1819. These ventures have continued in the following years. Paris, one of the most prominent cities in Europe jumped on the bandwagon with considerable delay despite the efforts of Lebon's spouse's company which the king supported, and a street was lit using coal gas for the first time in 1829. The Germans were quite late in this area, as well; it was only after 1826 that the city of Berlin was attempted to be lit with coal gas, however, this method of lighting the city was adopted and utilized until 1960. Among the cities that were lit using coal gas were Gand in 1827, Fontaine-l'Évêque in 1834, the cities of Louvain, Tournai and Charleroi in 1835 and Namur in 1835 in Belgium.

The first coal gas company in the commercial sense was the Westminster Gas Light and Coke Company, which had commenced operations on Great Peter Street in 1812. The company lit the Westminster Bridge during the 1813 New Year eve celebrations. This company, still operating under the same name, carries the distinction of being the largest and oldest gas company in the world. Across the ocean in the United States, Rembrant Peale established the Gas light Company in Baltimore in 1816 with four colleagues. The Gas light Company is the first ever gas company to ever commence operations in the United States. As for Germany, First work to produce gas was carried out in 1825 in Hannover. Despite the late start compared to other nations, the number of gas plants to produce gas from coal, wood and other materials had reached 340 by 1870.

The Ottoman Istanbul meets coal gas

As the coal gas lighting was fast becoming an industrial investment following its development in Europe, the Ottoman cities had

TARİH | HISTORY

müştemilatı olarak gazhanenin yapımına başlanmıştır. Saray ahırlarının henem üstünde Maçka'ya doğru Gazhane yapılmıştır. Saraya yakın olduğu için de Dolmabahçe Gazhanesi adıyla tanındı. Dolmabahçe Gazhanesi'nin inşası sarayla birlikte 1853 yılında tamamlandı ve sarayın aydınlatılması için gerekli havagazı Osmanlı Devleti sınırları içinde ilk defa burada üretildi.

Ancak Şehremaneti Dolmabahçe Gazhanesi'nden şehrin aydınlatılması için girişimde bulunuldu. Her türlü yeniliğe açık olan Sultan Abdülmecid bu teklifi uygun bularak Dolmabahçe Gazhanesinin üretim fazlası havagazı ile 1856 yılında Beyoğlu bölgesine havagazı verilmeye başlandı. Havagazı ile İstanbul'da ilk defa cadde-sokak aydınlatması İstiklal Caddesi (Cadde-i Kebir) aydınlatılarak gerçekleştirilmiştir.

Önce Taksim'den Galatasaray'a, ikinci aşama olarak da Galatasaray'dan Tünel Meydanı'na oradan da Yüksek Kaldırım güzergahı ile Karaköy'e kadar, caddenin tek tarafına kaldırımlara 80 adım aralıklarla sıralanan lambalar döküm direklerle ve Dolmabahçe Gazhanesi'nden çekilen döküm şebeke boru hatları ile gaz verilerek sokaklar aydınlatılmıştır. İstiklal Caddesi'nin havagazıyla aydınlatılmasının ardından Pera'nın varlıklı ailelerinin konutlarına havagazı dağıtımına başlanmıştır. Pera Sokağı'nda başlayan bu aydınlanma imkânı bir müddet sonra Galata Kulesinin etrafının da aydınlatılması için de genişletildi.

Osmanlı Devleti ve İstanbul ilk defa yepyeni bir teknoloji ile karşılaşmıştı. Sultan I.Abdülmecid, gazhaneyi Fransızlara Hazine-i Hassa-i Hümayun'un bütçesinden yaptırmıştır. Bu gazhaneden zaman içerisinde yüksek verim alınması sonucu yeni gazhanelerin kurulması gündeme gelmiştir. 1858 yılında Mösyö Arvares tarafından İzmir Gazhanesi, 1864 yılında Kuzguncuk Gazhanesi, 1870'lerde Beyrut Gazhanesi, 1881 yılında Yedikule Gazhanesi, 1887 yılında Edirne-Selanik- Şam Gazhaneleri ve 1891 yılında Kadıköy Gazhaneleri tesis edilerek gaz sektörü geliştirilmiş ve gazla şehirlerin aydınlatma çalışmaları hız kazanmıştır. İstanbul ve diğer şehirlerimizdeki havagazı ile ilgili gelişmeleri derginin bir sonraki sayılarında tek tek ayrıntılı şekilde anlatmak üzere...

become a significant market in this field. It did not take long for European entrepreneurs to bid one after another to obtain concessions to provide lighting for provinces such as Istanbul, Izmir, Beirut, Salonika, Edirne and Damascus.

When Sultan Abdülmecid I. considered the construction a modern, European style palace in Istanbul, it was decided to establish a plant to manufacture gas in the city with the idea of illuminating this palace in a European manner. The construction of the "Gazhane" (gas plant) started along with the groundbreaking for the Dolmabahçe Palace, as an annex of the main palace itself, in 1843. Thus a Gazhane was built just up the road from the palace stables, towards Maçka. The place was known as the "Dolmabahçe Gazhanesi" due to its proximity to the palace. The construction of the Dolmabahçe Gazhanesi was completed in 1853, same time as the palace itself was completed, and the first coal gas within the borders of the Ottoman Empire, necessary to illuminate the palace, was produced at this location.

Soon after the plant became operational, the municipal board requested permission to utilize Gazhane to illuminate the city. After Sultan Abdülmecid, who at the time was open to innovation of any kind, granted an approval for such a proposal, the delivery of surplus coal gas from the Gazhane began to the Beyoğlu district in 1856. Thus, the first street gas lighting was achieved in the Istiklal Avenue (Cadde-i Kebir), which was a first for Istanbul.

The streets were illuminated using the gas transported from the Dolmabahçe Gazhane via a cast iron pipe network, delivered to cast iron lampposts spaced 80 paces apart on the sidewalk built on one side of the street only, first from Taksim to Galatasaray, then from Galatasaray to the Tünel Square as the second phase, and finally to Karaköy by way of Yüksekaldırım. Following the lighting of Istiklal Avenue, delivery of coal gas to the homes of the prominent families in the Pera district went under way. This new way of lighting that started in the Pera Street was later broadened to include the area surrounding the Galata Tower.

The Ottoman Empire and Istanbul was face to face with a brand new technology for the first time. Sultan Abdülmecid I. Had the Gazhane built by the French with funds from the private sultanate budget (Hazine-i Hassa-i Hümayun). The fact that the present Gazhane became highly efficient in time lead to the idea of establishing new gas producing facilities. Izmir Gazhanesi was constructed and opened in 1854, followed by Kuzguncuk Gazhane in 1864, Beirut Gazhane in the 1870s, Yedikule Gazhane in 1881, Edirne-Salonika-Damascus Gazhanesi in 1887 and Kadıköy Gazhane in 1891 by Monsignor Alvarez, leading to the development of gas sector, and the work on illuminating cities using coal gas gained momentum.

Looking forward to reporting on the coal gas related developments in Istanbul and other cities in detail, one by one, in the upcoming issues...

ÖLÇMEDE SON TEKNOLOJİ!

KÖRÜKLÜ SAYAÇLAR

Dünyadaki son teknolojilerle üretilen E.C.A. ve ELSTER sayaçlarıyla, doğalgaz ve LPG uygulamalarında akıllı, doğru ve güvenilir çözümler... Her sisteme uygun ölçme ve bilgi toplama imkanı...

ENDÜSTRİYEL TİP SAYAÇLAR

REGÜLATÖRLER

- > KONUT TİPİ VE TİCARİ TİP KÖRÜKLÜ SAYAÇLAR
- > ELEKTRONİK ÖN ÖDEMELİ SAYAÇLAR
- > RADYO VERİCİLİ ELEKTRONİK ÖN ÖDEMELİ SAYAÇLAR
- > ENDÜSTRİYEL TİP SAYAÇLAR
- > KORREKTÖRLER VE AKIŞ BİLGİSAYARLARI
- > GAZ KROMATOĞRAFLARI
- > DÜŞÜK VE ORTA BASINÇ REGÜLATÖRLERİ
- > *TC UYGULAMALI SAYAÇLAR

*Temperature Compensation
Sıcaklık değişimlerinin getirdiği ölçme farklarını giderici sistem

ELSEL

Gaz Armatürleri San. ve Tic. A.Ş.

Çavuşoğlu Mah. Barbaros Hayrettin Paşa Cad. No:83 81430 Kartal/İST.
Tel: (0216) 306 48 60 (4hat) Faks: (0216) 374 51 53
e-mail: elsel@elsel.elster-group.com
www.elster-instromet.com

E.C.A.®

Tüketiciyi koruma en iyi uygulama tavsiyeleri

Customer protection best practice proposition

Avrupa elektrik ve gaz düzenleme kurumları birliği (ERGEG) bütünleşmiş bir Avrupa enerji pazarı ile ilgili olarak tüketici ve gaz şirketleri için bütünleşme ve serbestleşmenin faydalarının anlatıldığı üç ayrı doküman hazırladı.

Daha önceki sayımızda bu dökümanlardan Tedarikçi Firma Değişirme Uygulaması'nı yayınlamıştık. Bu sayımızda ise Tüketicinin Korunması konulu çalışmayı yayınlıyoruz.

The European Regulators Group for Electricity and Gas (ERGEG) prepared three separate documents whereby the benefits of integration and liberation were explained for the consumers and gas companies, with respect to an integrated European energy market.

In the previous issue, we had shared with the Supplier Switching Process. In this issue, we are happy to share with you the study on Consumer Protection.

Konu ve kapsam

1. Bu en iyi uygulama tavsiyelerinin amacı, elektrik ve doğal gaz piyasalarında tüketici korumasına yönelik tavsiye ve prensiplerin belirlenmesidir. Bu, gerek tedarik ve şebeke faaliyetlerine gerekse tüketicilerin ilgili hizmetlerine adres göstermektedir. Tavsiyeler kapsamında, elektrik ve doğal gaz tedarikçilerinin yanısıra, dağıtım şebeke işletmecilerinin de, elektrik ve doğal gaz piyasalarında, yüksek seviyede tüketici koruması sunmaları ve bunu garanti etmelerine yönelik unsurlar da öngörülmektedir.

2. Teklifin amacı, enerji firmalarına, Elektrik (2003/54/EC) ve Doğal gaz (2003/55/EC) Direktifleri'nin uygulanması ve ülke mevzuatının tatbik edilmesi konusunda yardımcı olmaktır. Elektrik ve Doğal gaz Direktifleri'nde yer alan Ek A, en azından konut tüketicilerine uygulanması gereken tüketici koruma önlemlerini belirtmektedir.

3. Teklif kapsamında perakende elektrik ve doğal gaz pazarlarında tüketici korumasına yönelik kural ve uygulamalar yer almaktadır. Bu amaç doğrultusunda, perakende piyasa, konut tüketicileri ve küçük kuruluşlara yönelik pazar olarak tanımlanmaktadır.

4. ERGEG'in Fiyatlarda Şeffaflık ve Tedarikçi Değişirmeye Yönelik En İyi Uygulama Teklifleri, bilhassa fiyat şeffaflığı ve tedarikçi değişirme konularını ele almak suretiyle, En İyi Uygulama Tavsiyeleri'ni tamamlamaktadır ve tüketiciyi korumaya yönelik muhtelif hususlar ihtiva etmektedir. Tüketicinin koruma hususlarının tamamen sağlanması amacı ile, bu üç teklifin bir arada değerlendirilmesi ve tatbik edilmesi tavsiye edilmektedir.

Subject matter and scope

1. This Best Practice Proposition aims at setting recommendations and principles for customer protection in the electricity and natural gas markets. It addresses both supply and network activities and the related services provided to customers. The Proposition includes recommendations on the way that electricity and natural gas suppliers as well as distribution network operators should provide and guarantee a high level of customer protection in electricity and natural gas markets.

2. The Proposition has as its purpose to assist with the implementation of the Electricity (2003/54/EC) and Natural Gas (2003/55/EC) Directives as well as to assist the application of national legislation in practice to energy companies. Both the Electricity and Gas Directives include a separate annex (Annex A), which includes measures on consumer protection to be applied at least to household customers.

3. The Proposition covers the rules and practices regarding customer protection in the retail electricity and natural gas markets. For this purpose, the retail market is defined to be the market for household customers and for small enterprises.

4. The ERGEG Best Practice Propositions on Price Transparency and Supplier Switching complement this Best Practice Proposition through addressing the price transparency and supplier switching issues in particular. Indeed, they contain a number of elements related to customer protection. These three Propositions are recommended to be assessed and applied together to ensure the full coverage of customer protection aspects.

Elektrik ve doğal gaz pazarlarında tüketici koruma tanımı

5. Bu Teklif amaçları doğrultusunda, aşağıdaki tanımlar geçerli olacaktır:

"Tüketici koruma" Elektrik ve Doğal gaz Direktifleri'nde de (2003/54/EC ve 2003/55/EC, Madde 3) tanımlandığı üzere, genel akdi şart ve esaslar, genel bilgi ve ihtilaf çözüm mekanizmalarına yönelik şeffaflık temin eden önlemlerdir.

"Tek Tedarikçi Firma", tüketiciye, kendisi tarafından seçilmeyen, ancak tahsis edilen tedarikçi firma anlamındadır.

Nihai çözüm tedarikçisi: Nihai çözüm tedarikçisi, seçilen tedarikçinin hizmet vermediği veya veremediği durumlarda, ülke mevzuatına göre acil durumlarda, nihai tüketicilere enerji tedarik etmekle yükümlü firma anlamındadır.

"İhtilaf çözüm mekanizmaları" enerji iletim, dağıtım ve tedarikine yönelik ihtilafları çözmek üzere oluşturulan mekanizmalardır.

"Hak sahibi tüketiciler", seçtikleri tedarikçiden enerji satın almakta serbest olan tüketicilerdir.

6. Elektrik Direktifi tüketici korumasının önemini vurgulamaktadır. Elektrik Direktifi Madde 3'te üye devletlerin tüm konut tüketicileri ve üye devletlerin uygun gördüğü durumlarda, küçük kuruluşlar için evrensel hizmet verilmesini, yani bölgeler kapsamında belirli kalitede elektriğin makul, kolay ve açık olarak mukayese edilebilir ve şeffaf fiyatlar ile iletilmesi hizmetini temin etmeleri öngörülmektedir. Evrensel hizmet tedarikini temin etmek üzere üye devletler, nihai çözüm tedarikçileri de tayin edebilirler.

7. Madde 3 (5) uyarınca, üye devletler, nihai tüketicileri korumak ve yüksek bir tüketici koruma seviyesi sunmak üzere gerekli önlemleri alacaklardır; bilhassa, özel tüketicilerin korunması için, bağlantı

Definition of customer protection in electricity and gas markets

5. For the purpose of this Proposition, the following definitions shall apply:

"Customer protection" stands for, as defined in the Electricity and Natural Gas Directives (2003/54/EC and 2003/55/EC, Article 3), measures ensuring transparency regarding general contractual terms and conditions, general information and dispute settlement mechanisms.

"Default supplier" stands for the Supplier to which the customer is attributed when he does not choose a supplier.

"Supplier of last resort" stands for a Supplier who is obliged to provide energy to final customers in emergency situations according to national legislation when the chosen supplier does not serve or cannot serve.

"Dispute settlement mechanisms" are the mechanisms in place to resolve disputes related to transmission, distribution and supply of energy.

"Eligible customers" are customers who are free to purchase energy from the supplier of their choice.

6. The Electricity Directive emphasizes the importance of customer protection. Article 3 of the Electricity Directive states that Member States shall ensure that all household customers and, where Member States deem it appropriate, small enterprises, enjoy universal service that is the right to be supplied with electricity of a specified quality within their territory at reasonable, easily and clearly comparable and transparent prices. To ensure the provision of universal service, Member States may appoint a supplier of last resort.

7. According to Article 3 (5) Member States shall take appropriate

kesilmesini önlemeye yardımcı olacak önlemler de dâhil olmak üzere, yeterli önlemler bulunmasını temin edeceklerdir. Bu amaçla, ücra bölgelerdeki nihai tüketicileri korumak üzere de önlemler alabilirler. Üye devletler, bilhassa genel sözleşme şart ve esasları, genel bilgilendirme ve ihtilafların çözüm mekanizmalarındaki şeffaflığa yönelik olmak üzere, yüksek müşteri koruma seviyelerini temin edeceklerdir. Üye devletler ayrıca, hak sahibi tüketicilerin, etkin bir şekilde yeni bir tedarikçiye geçebilmesini de sağlayacaklardır.

8. Doğal gaz Direktifi, doğal gaz tedariki ile ilgili olarak, tüketicinin korunmasına yönelik, üye devletler ve tedarikçi firmaların yanısıra, şebeke işletmecilerine de yükümlülükler getirmektedir. Buna göre, üye devletler, nihai tüketicileri korumak ve yüksek tüketici koruma seviyeleri temin etmek üzere ilgili önlemleri alacaklardır.

9. Doğal gaz Direktifi Madde 3 (3) uyarınca, üye devletler, nihai tüketicileri korumak ve yüksek bir tüketici koruma seviyesi sunmak üzere gerekli önlemleri alacaklardır; bilhassa, özel tüketicileri korunması için, bağlantı kesilmesini önlemeye yardımcı olacak önlemler de dâhil olmak üzere, yeterli önlemler bulunmasını temin edeceklerdir. Bu açıdan, doğal gaz sistemine bağlı olan ücra bölgelerdeki tüketicileri korumak üzere de önlemler alabilirler. Ek olarak, üye devletler, doğal gaz şebekesine bağlı tüketiciler için nihai çözüm tedarikçileri tayin edebilirler. Elektrik için de, üye devletler, bilhassa genel sözleşme şart ve esasları, genel bilgilendirme ve ihtilafların çözüm mekanizmalarındaki şeffaflığa yönelik olmak üzere, yüksek müşteri koruma seviyeleri temin edeceklerdir. Üye devletler ayrıca, hak sahibi tüketicilerin, etkin bir şekilde yeni bir tedarikçiye geçebilmesini de sağlayacaklardır.

EREGE üyesi devletlerde tüketici koruma durumu - EREGG Raporu

10. 2005 sonbaharında, EREGG, tüketici koruma hususu ile ilgili bir durum raporu yayınlamıştır. Rapor, diğer birçok hususun yanısıra, tedarikin ticari kalitesi, ihtilafların halli, nihai çözüm tedarikçileri ve araştırmaya katılan üye devletlerin bu hususlar ile ilgili olarak neler yaptığını açıklamaktadır.

11. Birçok ülkede ticari kaliteye yönelik resmi standartlar bulunmamaktadır. Ayrıca, standartlar, büyük ölçüde ülkelere bağlı olup, farklı ülkeler arasında önemli değişiklikler göstermektedir.

12. Öte yandan, ilgili ülkelerde, ihtilafların haline yönelik temel yaklaşımlar birbirine benzemektedir. Çoğu durumda enerji denetim makamları da devreye girmekte ve ihtilafların çözümünde rol oynamaktadırlar. Tüketicilerden şikâyetler almakta, bunları araştırmakta ve taraflarca riayet edilecek bir karar vermektedirler. Ancak bazı ülkelerde, denetim makamının, tüketicilerden gelen şikâyetleri araştırma yetkisi bulunmamakla beraber, bu makamlar, sorunların çözümüne, örneğin yönetmelikler, kanunlar, tavsiyeler ve ruhsat şartları gibi uygulamalar ile daha genel bir seviyede etki edebilmektedir. Bazı durumlarda, elektrik ve doğal gaz sektöründeki tüketici şikâyetlerini araştırmak ve karar vermek üzere vekâlet verilen tüketici koruma kurulu da mevcuttur.

13. Nihai çözüm tedarikçileri ile hizmet sunan kuruluşlar açısından, çalışmanın yapıldığı birçok ülkede, yerel dağıtım firması veya zorunlu sunucu firma, şebeke alanında tüm müşterilere tedarik yapılmasını temin etmekle yükümlü olan kuruluştur. Bu hizmetin şartları genellikle düzenlemelere tabidir.

14. Ülkelerin tamamında, özel tüketicilere tedarik verilmesine yönelik özel hükümler mevcut değildir ve bu durumlarda, mezkûr tüketicilerin

measures to protect final customers, and shall in particular ensure that there are adequate safeguards to protect vulnerable customers, including measures to help them avoid disconnection. For that purpose Member States may take measures to protect final customers in remote areas. They shall ensure high levels of consumer protection, particularly with respect to transparency regarding contractual terms and conditions, general information and dispute settlement mechanisms. Furthermore, Member States shall ensure that the eligible customer is in fact able to switch to a new supplier.

8. The Natural Gas Directive imposes obligations on Member States and suppliers as well as on network operators regarding customer protection in the field of natural gas supply. Accordingly, Member States shall take appropriate measures to protect final customers and to ensure high levels of consumer protection.

9. According to the Natural Gas Directive's Article 3 (3) Member States shall take appropriate measures to protect final customers and to ensure high levels of consumer protection, and shall, in particular ensure that there are adequate safeguards to protect vulnerable customers, including appropriate measures to help them avoid disconnection. In this respect they may take appropriate measures to protect customers in remote areas who are connected to the gas system. Additionally, Member States may appoint a supplier of last resort for customers connected to the gas network. Likewise as for electricity, Member States shall ensure high levels of consumer protection, particularly regarding general contractual terms and conditions, general information and dispute settlement mechanisms. Member States shall also ensure that the eligible customer is effectively able to switch to a new supplier.

Status of customer protection in EREGG member countries - EREGG report

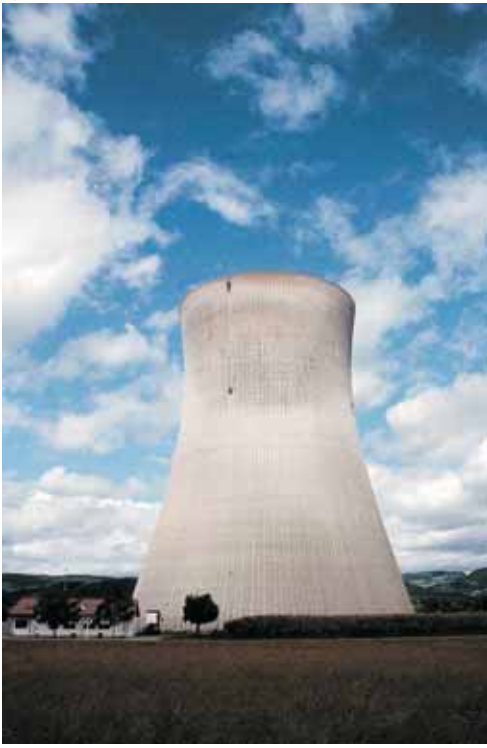
10. In autumn of 2005, the EREGG published a status report on customer protection. The report touches among other things upon commercial quality of supply, dispute settlement, supplier of last resort and how Member States participating in the survey manage these issues.

11. Many countries do not have official standards for commercial quality. Furthermore, the standards are very country-specific and vary greatly among different countries.

12. On the other hand, the respondent countries seem to have similar basic approaches to dispute settlement. In the majority of cases, the energy regulators are involved and have a role in dispute settlement. They receive complaints from the customers, investigate them and give a decision to be followed by the parties. However, in some countries, the regulator does not have the powers to investigate complaints from the customers but can influence the solving of problems on a more general level through for instance regulations, codes, recommendations and terms of licences. In a number of cases, some kind of consumer protection board also exists that is mandated to investigate and decide on consumer complaints in the electricity and gas sector.

13. As regards supplier of last resort, in most countries surveyed, the local distribution company or the incumbent supplier is the one who has an obligation to take care of supply for all the customers in the network area. The terms of the service are usually regulated.

14. Not all the countries have special provisions concerning the

enerji faturalarını ödemelerine yardımcı olmak üzere son ekonomik çare olarak devlet sosyal birimleri devreye girer.

15. Gerek Elektrik gerekse Doğal gaz Direktifleri'nde yer alan Ek A'da, direktiflerde Madde 3'te belirtilen önlemlerin arasında, tüketici korumasını temin etmek üzere, tüketicilerin elektrik/doğal gaz hizmet sunucusu ile diğer hususların yanı sıra aşağıdaki konuları da belirleyen sözleşmeler yapma hakkı olmasının temin edilmesi de yer almaktadır: tedarikçi firmanın kimliği ve adresi; verilen hizmetler; tarifelere yönelik güncel bilgi alma yöntemleri; sözleşmenin süresi; hizmetlerin ve sözleşmenin yenilenmesi ve sona erdirilmesine yönelik şartlar; akdi hizmet kalite seviyelerinin yerine getirilmemesi durumundaki telafi ve para iade düzenlemeleri ve ihtilafların çözülmesine yönelik prosedürleri başlatma yöntemi. Sözleşme ve içindeki hükümlere ilişkin olarak, tüketici koruması sağlamak üzere muhtelif yaklaşımlar mevcuttur. Yaklaşımlardan biri, tamamen genel sözleşme mevzuatına bağlı kalmaktır ve pazarın rekabetçi kısımlarında, genellikle tedarik sözleşmelerine uygulanan da budur. Çoğunlukla, genel sözleşme mevzuatı elektrik ve doğal gaz sektörüne özgü mevzuat ile bir arada, asgari şartları oluşturmaktadır. Bazı ülkelerde, makamlarca belirlenen standart şartlar kullanılmaktadır. Diğer bir yaklaşım da, endüstri kapsamında standart anlaşmalar kullanmak veya münferit düzenlemeler yapmaktır.

16. Birçok ülkede, tedarikçi firmalar, satış, fiyatlar, fiyatlandırma prensipleri ve diğer akdi şartların halk tarafından bilinmesini temin etmelidir. Şart ve esaslardaki değişikliğin ilan edilmesi için gerekli olan süre, genellikle 14 ila 30 gün arasında değişmektedir.

17. Birçok ülkede, tedarikçilerin sözleşmeyi sona erdirmeye hakkı sınırlıdır ve gerekçeleri belirtilmelidir. Spesifik olarak, fesih için en yaygın olarak kabul edilen nedenler tüketici borcu ve elektrik hırsızlığıdır.

18. Elektrik ve doğal gaz pazarlarının açılması ve bunun sonucunda enerji ve şebeke hizmetlerinin farklı noktalardan sunulması, sözleşmelere ilişkin yeni bir hususu da beraberinde getirmektedir. Tüketiciler, tedarikçi firmayla ve dağıtım şebeke işletmecisi ile ayrı sözleşmeler yapabilirler veya tüketici, tedarikçi firma ile bir sözleşme yapabilir ve tedarikçi firma da, dağıtım şebeke işletmecisini temin edebilir veya tüketici bu iki tercih arasında seçim yapabilir.

Tüketici korumaya yönelik stratejik öncelikler

19. ERGEG tüketici koruma raporunu ve ERGEG üye denetim makamlarının tecrübe ve bilgilerini esas almak suretiyle, tüketici korumaya yönelik stratejik öncelikler tanımlanmıştır. Tüketici korumaya yönelik üç stratejik öncelik aşağıda belirtilmektedir:

supply to vulnerable customers and in these cases state social assistance is used as a form of economic last resort to help such customers to pay for their energy bills.

15. Annex A in both Electricity and Gas Directives states that among the measures referred to in Article 3 of the Directives to guarantee consumer protection is the task to ensure that customers have a right to a contract with their electricity/gas service provider that specifies among other things: the identity and address of the supplier; the services provided; the means to get up-to-date information on tariffs; the duration of the contract; the conditions for renewal and termination of services and of the contract; any compensation and the refund arrangements which apply if contracted service quality levels are not met; and the method of initiating procedures for settlement of disputes. Regarding the contract and the items in it, various approaches exist to guarantee consumer protection. One approach is to rely solely on general contract legislation and this is applied mainly to supply contracts in the competitive part of the market. Very often the general contract legislation is complemented by electricity and gas sector specific legislation to lay down the minimum requirements. Standard terms set by authorities are used in some countries. Another approach is to use standard agreements within the industry and self-regulation.

16. In most of the respondent countries suppliers must ensure the public availability of terms of sale, prices, pricing principles and other contractual terms. The time required for publication of modifications on terms and conditions generally varies between 14 and 30 days.

17. In most countries the supplier's right to terminate the contract is very limited and must be justifiable. Specifically, customer debt and electricity theft are the two of the most commonly accepted reasons for termination.

18. The opening up of electricity and gas markets and the resulting unbundling of energy and network services creates a new situation with relation to contracts. The customer may have separate contracts with the supplier and the distribution network operator, or the customer may have one contract with the supplier whilst the supplier deals with the distribution network operator or the customer may be able to choose between these two options.

Strategic priorities for customer protection

19. On the basis of the ERGEG report on customer protection and on the basis of the experiences and knowledge of the ERGEG member regulatory authorities, strategic priorities for customer protection have been identified. The three strategic priorities for customer protection are 1) Through a timely connection to a distribution network to provide the customer with energy at reasonable prices; 2) To ensure reliable

AVRUPA RAPORU | EUROPEAN REPORT

- 1) Tüketicie makul fiyatlar ile enerji sunabilmek üzere dağıtım şebekelerine bağlantılar zamanında yapılmalıdır.
- 2) Kalitenin sürekli ve daimi olarak tedarik edilmesini temin edilmelidir.
- 3) Tüketicinin hizmet sunucusu ile olan ihtilafı etkin bir şekilde çözmesine yardım edilmelidir.

Tüketicie makul fiyatlar ile enerji sunabilmek üzere dağıtım şebekelerine bağlantılar zamanında yapılmalıdır.

20. Tüketicie, hizmet sunucusuna talebinden sonra makul bir süre içinde, dağıtım şebekesine bağlantı, bağlantısının bir üst sınıfa geçirilmesi veya bağlantısının aktivasyonu konusunda garanti verilmelidir. Hizmet sunucusu, enerji ve dağıtım şebeke hizmetleri için ayrı sözleşmeler olması durumunda dağıtım şebeke operatörüdür; entegre sözleşmeler olması durumunda ise, sunucu firmadır. Bu şart, doğal gaz şebekesinin mevcut olduğu durumlarda, doğal gaz şebekesine bağlantı talebinde bulunan tüketiciler için de geçerlidir.

21. Hizmet sunucusunun, bağlantı ve/veya dağıtım şebeke hizmetlerine yönelik bir sözleşme yapmadan önce, tüketicie, ilgili şart ve esaslara yönelik bilgi vermesi gereklidir. Ya yazılı bir sözleşme yaparak ya da tüketicie bir teyid göndermek sureti ile tüketicie, almak üzere sözleşme imzaladığı hizmetlere yönelik yeterli ve doğru bilgi iletilmesi temin edilmelidir.

22. Tüketicie, bağlantı, dağıtım şebeke hizmetleri ve elektrik/doğal gaz tedariki için, belirlenen bir süre zarfında veya ihbar ile sona erdirilen kadar sözleşme yapma seçeneği verilmelidir.

23. Tüketicinin bağlantı sözleşmesine dayalı yükümlülüklerini esas olarak ihlal etmesi ve hizmet sunucusu tarafından verilen makul süre zarfında, mezkûr ihlalini telafi etmemesi durumunda, hizmet sunucusunun bağlantı sözleşmesini askıya alma veya sona erdirmeye hakkı bulunmaktadır. Hizmet sunucusu, sözleşmenin iptal edilmesine yönelik yazılı bir ihbar göndermelidir. İhbarda, iptal gerekçesi ve sözleşmenin sona erme tarihi net olarak belirtilmelidir.

24. Tüketicinin bağlantı sözleşmesine dayalı yükümlülüklerini esas olarak ihlal etmesi ve hizmet sunucusu tarafından verilen makul süre zarfında, mezkûr ihlalini telafi etmemesi durumunda, hizmet sunucusunun tedarik sözleşmesini, dağıtım şebeke sözleşmesini veya hem tedarik hem de dağıtım kapsayan ortak sözleşmeyi askıya alma veya sona erdirmeye hakkı bulunmaktadır. İhlallere örnek, ödeme yapılmaması veya elektrik hırsızlığıdır. Hizmet sunucusu, sözleşmenin iptal edilmesine yönelik yazılı bir ihbar göndermelidir. İhbarda, iptal gerekçesi ve sözleşmenin sona erme tarihi net olarak belirtilmelidir.

25. Hizmet sunucusu, sözleşme muhteviyatının esas itibarı ile değişmemesi kaydıyla, sözleşmede belirtilen gerekçelerle bağlantı sözleşmesi, dağıtım şebeke sözleşmesi, tedarik sözleşmesi veya ortak sözleşme şart ve esaslarını değiştirebilir. Ayrıca, değişikliğin, hizmet sunucusunun sözleşmeye girerken öngöremediği bir mevzuat değişikliğine veya bir makam tarafından verilen bir karara bağlı olması durumunda da sözleşmeler değiştirilebilir. Ayrıca, sözleşmeler, mevzuatta belirtilen özel gerekçeler ile değiştirilebilir.

26. Bağlantı ve aktivasyon süreleri, şebeke hizmetinin ticari kalitesi açısından önemli unsurlar olarak kabul edilmektedir. Şebeke bağlantısı ve aktivasyonu için iyi bir hizmet kalitesi temin etmek amacıyla, ülke çapında, denetim makamları tarafından mevzuat veya kurullarla, azami bağlantı ve aktivasyon süreleri belirlenebilir. Tüketicinin, şebeke bağlantısı ve bağlantının aktivasyonu ile ilgili hizmet standartlarından haberdar edilmesi gereklidir.

and continuous supply of good quality; and 3) To help the customer effectively redress the conflict with the service provider.

Through a timely connection to a distribution network to provide the customer with energy at reasonable prices

20. The customer shall be guaranteed a connection, an upgrade of connection and activation of the connection to the electricity network within a reasonable time after request to the service provider, which is either the distribution network operator in the case of separate contracts for energy and distribution network services or the supplier in the case of integrated contracts. The same shall apply to customers requesting a connection to a natural gas network in those areas where a natural gas network exists.

21. The service provider has to give to the customer, prior to making a contract on connection and/or distribution network services, information on the relevant terms and conditions. Either through making a written contract or sending a confirmation to the customer it has to be ensured that the customer has received sufficient and correct information on the services he/she has contracted for.

22. The customer has to be offered the possibility to enter a contract on connection, distribution network services and electricity/gas supply for a specified period or until further notice.

23. The service provider has the right to suspend or terminate a connection contract if the customer has essentially violated his/her obligations that are based on the connection contract, and furthermore, if the customer has not remedied his/her breach of contract within a reasonable time given by the service provider. The service provider has to send a written notification about the annulment of the contract. In the notification, the grounds for annulment and the expiry date of the contract have to be clearly specified.

24. The service provider has the right to suspend or terminate a supply contract, a distribution network contract or an integrated contract covering both supply and distribution network service if the customer has essentially violated his/her obligations that are based on the contract, and furthermore, if the customer has not remedied his/her breach of contract within a reasonable time given by the service provider. Examples of such breaches of obligation are payment default or electricity theft. The service provider has to send a written notification about the annulment of the contract. In the notification, the grounds for annulment and the expiry date of the contract have to be clearly specified.

25. The service provider may amend the terms and conditions of the connection contract, distribution network contract, supply contract and integrated contract on the grounds specified in the contract, on the condition that the contents of the contract do not change essentially. Additionally, the contracts may be amended if the amendment is based on a change in legislation or a decision given by an authority if the service provider has not been able to take that into consideration while entering the contract. Furthermore, the contracts may be amended on the special grounds specified in the legislation.

26. Connection and activation of connection times are regarded as important elements of commercial quality of network service. To ensure a good level of service for network connection and its activation, maximum length of connection and activation of connection times can be imposed by legislation or rules set by regulatory

27. Bağlantı tedariki veya dağıtım şebekesine bağlantının aktivasyonu geciktirilirse, tüketicinin maruz kaldığı gecikme telafi edilmelidir.

28. Denetim makamları, bağlantı ve diğer dağıtım + şebeke hizmetlerine yönelik tarife ve fiyatlarda ayırım gözetilmemesini, bu tarife fiyatların makul ve şeffaf olmasını temin etmelidir. Elektrik ve Doğal gaz Direktifleri, denetim makamlarının, en azından hesaplarda kullanılan veya bağlantı ve iletim ile dağıtım da dâhil olmak üzere ulusal şebekelere erişimi belirlemede kullanılan yöntemleri, yürürlüğe girmeden önce, tespit veya tasdik etmekle yükümlü olmalarını öngörmektedir. Kalitenin sürekli ve daimi olarak tedarik edilmesini temin etmek

29. Toplum gitgide elektrik ve kullanan tüketiciler için doğal gaz tedarikine bağımlı hale geldikçe, şebekeler vasıtası ile müşterilere kesintisiz enerji tedariki yapılması, şebeke hizmetinin temel bir unsurudur.

30. Dağıtım şebeke işletmecilerine uygulanan şebeke denetim rejimleri, iyi kaliteli ürün tedarikini sağlamak üzere doğru ve uygun teşvikleri de kapsamalıdır. Bu tür rejimler, dağıtım şebeke faaliyetlerinin ekonomik düzenlemesi kapsamındaki ekonomik teşvikler ve/veya dağıtım şebekelerinin teknik düzenlemesi kapsamında izlenen ve uygulanan teknik göstergeler olabilir.

31. Dağıtım şebeke işletmecileri, tüketicilere kaliteli elektrik/doğal gaz tedarik etmek üzere ellerinden geleni yapmalıdır. Tedarikte, kayda değer bir süre kesinti olması durumunda, tüketiciler tazminat hakkına sahip olmalıdır.

32. Perakende tüketicileri korumak üzere, nihai çözüm tedarikçisi vasıtası ile hizmet sunanlar için uygun düzenlemeler tatbik edilmelidir. Hizmet sunucusu, tüketiciyi sona erdirmeye ve bunun gerekçesine dair haberdar etmeksizin, perakende tedarikçisine ilişkin bir nedenden ötürü tedariki sona erdiremez. Hizmet sunucusu, tüketici sona erdirmeye yönelik olarak haberdar edildikten sonra, makul bir süre boyunca, tüketiciyi tedarik vermeyi sürdürmelidir.

33. Tek Tedarikçi Firma bulunan ülkelerde, tedarikçi firmalarını seçmemiş olan tüketicilere uygun bir şekilde hizmet verildiğini temin etmek üzere, verimli, şeffaf ve nötr mekanizmalar oluşturulmalıdır.

34. Nihai çözüm ve tek tedarikçi firmaya yönelik mekanizmalar tedarikçi firmalar için tarafsız olmalı ve yeni oluşturulan piyasa mekanizmasını desteklemelidirler.

35. Ülke kanunları ile tanımlanan özel tüketicilere ve elektrik-doğal gaz pazarlarındaki özel gereksinimlerine çözüm üretme mekanizmaları oluşturulmalı ve bu tüketicilere gerekli koruma sağlarken, enerji perakende tedarikçileri için tarafsız muamele ve eşit piyasa konumu hususları da dikkate alınmalıdır.

Ticari uygulamalar

36. Tedarikçi firmaların, tüketicilerin temel haklarını etkileyen uygulama kuralları oluşturulmaları tavsiye edilmektedir.

Tüketicinin hizmet sunucusu ile olan ihtilafını etkin bir şekilde çözmesine yardım edilmelidir.

37. Tüketicinin herhangi bir ücret olmaksızın istifade edebilmesi için bir ihtilaf çözüm sistemi mevcut olmalıdır. İhtilaf çözüm sistemi tarafsız ve şeffaf olmalıdır.

authorities at a national level. The customer has to be informed accordingly about the service standards related to network connection and activation of connection.

27. If the provision of connection or activation of connection to the distribution network is delayed, the customer should be compensated for the delay.

28. The regulatory authorities should ensure that the tariffs and prices for connection and other distribution + network services are non-discriminatory, reasonable and transparent. The Electricity and Natural Gas Directives require that the regulatory authorities shall be responsible for fixing or approving, prior to their entry into force, at least the methodologies used to calculate or establish the terms and conditions for connection and access to national networks, including transmission and distribution tariffs. To ensure reliable and continuous supply of good quality

29. As society has become increasingly dependent on the availability of electricity, and of natural gas supply to the customers who are using it, the uninterrupted supply of energy to customers via networks is a key element of network service.

30. The network regulation regimes applied to service providers should include right and proper incentives to promote supply of good quality. Such regimes could entail economic incentives included in economic regulation of distribution network activities and/or technical indicators monitored and applied in technical regulation of distribution networks.

31. Distribution network operators should make their best efforts to ensure their customers' supply of electricity/gas with good quality. Customers should be entitled to compensation in case the supply is interrupted for a non-negligible time.

32. Efficient arrangements for supplier of last resort should be enforced to protect the retail customers. The service provider shall not terminate supply due to a reason related to retail supplier before the service provider has informed the customer about the termination and its cause. The service provider has to continue to supply the customer for a reasonable time after the customer has been informed about the termination.

33. In countries where there is a Default Supplier, efficient, transparent and neutral mechanisms should be established to make sure that customers who have not chosen their supplier are supplied in a proper manner.

34. The mechanisms for supplier of last resort and default supplier should be neutral for the suppliers in such a way that they support the newly established market mechanism.

35. Mechanisms to attend vulnerable customers, as defined by national law, and their special needs in the electricity and natural gas markets should be established to ensure the necessary protection of these customers while at the same time taking into account the neutral treatment and equal market position of energy retail suppliers.

Commercial practices

36. It is advisable for supplies to have a code of conduct against commercial practices affecting customers' basic rights.

AVRUPA RAPORU | EUROPEAN REPORT

38. Müşteriler, ihtilafların çözümüne yönelik haklarından doğru bir şekilde haberdar edilmelidir. Bu bilgilerde, ihtilafların çözümü için nereye ve ne şekilde müracaat edileceğine yönelik ayrıntılı talimatlar da yer almalıdır.

39. İhtilafların çözümünü ele almak üzere belirlenen süre makul olmalıdır. Bu doğrultuda üye devletler ve ilgili makamları, prosedürlerin zamanında gerçekleştirilmesini temin etmek üzere gerekli gayreti göstermelidirler.

40. Enerjiye yönelik ihtilafların özel tabiatı ve teknik özellikleri nedeniyle, ihtilaf çözümü sisteminin, gerek tüketicinin gerekse hizmet sunucusunun menfaatlerini korumasını sağlamak ve ihtilafa yönelik sürdürülebilir bir enerji bilgisi garantisi edilmelidir.

41. Hizmet sunucularının, ihtilafları önlemeye yönelik uygulama kuralları ve kabul edilebilir, sürdürülebilir bir çözüm elde etmek üzere takip edilecek uygulamalar oluşturmaları tavsiye edilmektedir.

Ek - Tanımlar

2003/54/EC ve 2003/55/EC Sayılı Direktiflerde Kullanılan Terimler

Şikâyet: Bir tedarikçi veya iletim/dağıtım işletmecine karşı yöneltilen itham.

Tüketici koruma: "genel akdi şart ve esaslar, genel bilgiler ve ihtilaf çözüm mekanizmalarına yönelik şeffaflık" temin eden önlemler (2003/54/EC ve 2003/55/EC Madde 3).

Sözleşme: Müşteri ve tedarikçi firma arasında veya müşteri ile iletim/dağıtım operatörü arasında, belirli bir hizmet veya ürünün tedarikine yönelik yazılı anlaşma.

Müşteri: "Enerjiye yönelik toptan ve nihai tüketiciler" (2003/54/EC Madde 2 §7 ve 2003/55/EC Madde 2 § 24).

Müşteri koruma: Tüketici koruma ile aynı tanıma sahiptir.

Bağlantının kesilmesi: Bir tedarik noktasına enerji iletilmesinin kesintiye uğraması. Bu işlem, tedarikçi firma, şebeke işletmecisi veya tüketici tarafından gerçekleştirilebilir.

İhtilaf: Taraflar arasında münakaşa veya ihtilaf (tüketici, tedarikçi firma ve iletim/dağıtım işletmecisi).

İhtilaf çözüm mekanizmaları: Enerji iletim, dağıtım ve tedarikine ilişkin ihtilafları çözmeye yönelik olarak oluşturulan mekanizmalar.

Dağıtım: Enerjinin, tüketicilere iletilmek üzere yerel veya bölgesel şebekelere iletilmesidir; ancak tedarik dâhil değildir (2003/54/EC ve 2003/55/EC Madde 2 §5).

Hak sahibi tüketiciler: seçtikleri tedarikçiden enerji satın almakta serbest olan tüketicilerdir. (2003/54/EC Madde 2 §12 ve 2003/55/EC Madde 2 § 28). "1 Temmuz 2004 tarihinden itibaren [...] tüm ev harici tüketiciler" (bu tanıma bakınız). "1 Temmuz 2007'den itibaren tüm tüketiciler" (bu tanıma bakınız) (2003/54/EC Madde 21 ve 2003/55/EC Madde 23).

Nihai müşteriler: "Enerjiyi kendi kullanımları için satın alan müşteriler" (2003/54/EC Madde 2 §9 ve 2003/55/EC Madde 2 §27).

Konut tüketicileri: "Ticari veya profesyonel faaliyetler hariç olmak üzere kendi konutsal tüketimi için enerji satın alan müşteriler"

To help the customer effectively redress the conflict with the service provider

37. A dispute settlement system that the customer can use without a charge should be available. The dispute settlement system should be neutral and transparent.

38. Customers should be properly informed about their right to dispute settlement. This information should contain detailed instructions on where and how to turn to dispute settlement.

39. The time to take care of dispute settlement should be reasonable. Accordingly, Member States and relevant authorities should make their best efforts to guarantee timely procedures.

40. Due to the special nature and technicalities of energy related disputes, energy knowledge should be guaranteed in the dispute settlement system to safeguard the interests of both the customer and the service provider and to reach a sustainable solution for dispute.

41. It would be advisable for the service providers to establish a code of conduct describing the ways to prevent a conflict and the practices to be followed to reach an acceptable and sustainable solution.

Appendix - Definitions

Terms extracted from directives 2003/54/EC and 2003/55/EC
Complaint: A charge against a supplier or a transmission/distribution operator.

Consumer protection: Measures ensuring "transparency regarding general contractual terms and conditions, general information and dispute settlement mechanisms" (2003/54/EC and 2003/55/EC art.3).

Contract: Written agreement between the client and the supplier, or between the client and the transmission/distribution operator for the provision of a certain service or product.

Customers: "Wholesale and final customers of energy" (2003/54/EC art.2 §7 and 2003/55/EC art.2 § 24).

Customer protection: Same definition as Consumer protection.
Disconnection: The action of interrupting delivery of energy to a point of supply. This action can be initiated by the supplier, the network operator or the customer.

Dispute: Argument or disagreement between parties (a customer, a supplier and a transmission/distribution operator).

Dispute settlement mechanisms: The mechanisms in place to resolve disputes related to transmission, distribution and supply of energy.

Distribution: The transport of energy through local or regional networks with a view to its delivery to customers, but not including supply (2003/54/EC and 2003/55/EC art.2 §5).

Eligible customers: "Customer[s] who [are] free to purchase energy from the supplier of [their] choice" (2003/54/EC art.2 §12 and 2003/55/EC art.2 § 28). "From 1 July 2004, [...] all non-household customers" (see this definition). "From 1 July 2007, all customers" (see this definition) (2003/54/EC art.21 and 2003/55/EC art.23).
Final Customers: "Customers purchasing energy for their own use" (2003/54/EC art.2 §9 and 2003/55/EC art.2 §27).
Household customers: "Customers purchasing energy for their own

(2003/54/EC Madde 2 §10 ve 2003/55/EC Madde 2 §25).

Hizmet sunucusu: Enerji tedarik veya dağıtım/iletim ile ilgili hizmet sunucusu. Hizmet sunucusunun, Tedarikçi firma olması gerekmemektedir (bu tanıma bakınız).

Küçük kuruluşlar: "50'den az çalışanı ve 10 milyon Euro'dan az yıllık ciro veya bilançosu bulunan kuruluşlar" (2003/54/EC Madde 3 §3).

Tedarikçi firma: Enerjiyi tüketicilere satan veya tekrar satışını yapan birim (Tedarik tanımına bakınız).

Nihai çözüm tedarikçisi: Nihai çözüm tedarikçisi, seçilen tedarikçinin hizmet vermediği veya veremediği durumlarda, ülke mevzuatına göre acil durumlarda, nihai tüketicilere enerji tedarik etmekle yükümlüdür. Tedarikçi değiştirme: Tüketicinin tedarikçi değiştirmek üzere yaptığı uygulama.

Tedarik: "Enerjinin tüketicilere satışı ve tekrar satışı" (2003/54/EC Madde 2 §19 ve 2003/55/EC Madde 2 §7).

Şeffaflık: Kamu ve özel işlemlerinde açık, şeffaf ve hesap verebilir olma prensipleri. Tüketici koruma açısından, şeffaflık prensipleri "akdi şartlar ve esaslar, genel bilgiler ve ihtilaf çözümü mekanizmaları" anlamındadır (2003/54/EC Madde 3 §5 ve 2003/55/EC Madde 3 §3).

Evrensel hizmet: "kendi bölgesi kapsamında belirli kalitede elektriğin makul, kolay ve açık olarak mukayese edilebilir ve şeffaf fiyatlar ile iletilmesi hizmetinden yararlanma hakkı" (2003/54/EC Madde 3 §3).

Özel tüketiciler: Enerji tedarikçileri ile olan ilişkileri çerçevesinde, ülke kanunları gereği korunması gereken kişiler olarak tanımlanan müşteriler (örnek: engelliler, kronik hastalıklardan maruz olanlar, emekliler, düşük gelirli ve ücra bölgelerde yaşayanlar).

Diğer ilgili terimler:

Aktivasyon: Enerjinin belirli bir tedarik noktasına iletilmesinin mümkün kılma uygulamasıdır. Nihai tüketici, aktivasyon ve bağlantıyı ayrı ayrı talep edebilmektedir.

Bağlantı: Bir tedarik noktasının şebekeye fiziksel olarak bağlanması. Sadece yeni tedarik noktaları, bağlantı çerçevesinde ele alınmaktadır; mevcut tedarik noktalarının bağlantısı yapılmış olarak kabul edilmektedir (sayacı aktive edilmiş olmasa dahi). Tüketici enerji kullanmak istiyorsa, bağlantıdan sonra aktivasyon (bu tanıma bakınız) gerçekleştirilmelidir.

Tek tedarikçi: Tüketici, tedarikçi firma seçmediği zaman, kendisine tahsis edilen Tedarikçi Firmadır (bu tanıma bakınız).

Bağlantının kesilmesi: Sayacı deaktive edilmiş olan ve enerji sarfiyatı/tedariki yapılamayan bir tedarik noktası anlamındadır.

Zorunlu tedarikçi firma: Belirli bir coğrafi alandaki tarihi tedarikçi firmadır (bazı durumlarda, yerel tüketicilere de enerji tedarik etme zorunluluğu bulunmaktadır).

Entegre sözleşme: Enerji şebekesine ve enerji tedarikine erişime yönelik sözleşme. Bu sözleşme tüketici ve tedarikçi firma tarafından imzalanmalıdır (tedarikçinin sistem operatörü ile kendi anlaşması mevcuttur).

Tedarik sözleşmesi: Enerjinin münhasıran tüketiciye yönelik tedariki ile ilgili sözleşme. Busözleşme tüketici ve tedarikçi firma tarafından imzalanmalıdır.

household consumption, excluding commercial or professional activities" (2003/54/EC art.2 §10 and 2003/55/EC art.2 §25).
Service provider: A provider of services related to energy supply or distribution/transmission. A Service provider is not necessarily a Supplier (see this definition).

Small enterprises: "Enterprises with fewer than 50 occupied persons and an annual turnover or balance sheet not exceeding EUR 10 million" (2003/54/EC art.3 §3).

Supplier: Seller or reseller of energy to customers (see Supply).
Supplier of last resort: A supplier of last resort is obliged to provide energy to final customers in emergency situations according to national legislation when the chosen supplier does not serve or cannot serve.

Supplier switching: The action through which a customer changes supplier.

Supply: "The sale, including resale, of energy to customers" (2003/54/EC art.2 §19 and 2003/55/EC art.2 §7).

Transparency: Principle of openness, honesty and accountability in public and private transactions. Concerning customer protection, the principle of transparency applies to "contractual terms and conditions, general information and dispute settlement mechanisms" (2003/54/EC art.3 §5 and 2003/55/EC art.3 §3).

Universal service: "Right to be supplied with electricity of a specified quality within their territory at reasonable, easily and clearly comparable and transparent prices" (2003/54/EC art.3 §3).

Vulnerable customers: Customers defined by national laws as persons to be protected in their relations with energy suppliers (example: disabled, chronically sick, pensioners, living on low-incomes and living in remote areas).

Other relevant terms:

Activation: The action of enabling the delivery of energy to a specific point of supply. Activation and connection might be separately requested by the final customer.

Connection: The action of physically connecting a point of supply to the network. Only new points of supply are concerned by a connection, existing points of supply are considered connected (but not necessarily with an activated meter. Activation (see this definition) must take place following connection if the customer wants to use energy.

Default supplier: The Supplier (see this definition) to which the customer is attributed when he does not choose a supplier.
Disconnection: A point of supply whose meter has been de-activated and no energy can be consumed/supplied.

Incumbent supplier: The historical supplier in a specific geographical area (sometimes with the obligation to supply energy to local customers).

Integrated contract: A contract related to the access to the energy network and the supply of energy. This contract is usually signed by the customer with the supplier (who has its own agreement with the system operator).

Supply contract: A contract exclusively related to the supply of energy to the customer. This contract is signed by the customer with the supplier.

Resmi kurumlar ve damga vergisi sorunu

Official institutions and the problem of stamp duty

Cebrail Özdemir
ESGAZ A.Ş. Genel Müdür Yrd.
ESGAZ A.Ş. Assistant General Manager

Birim hizmet ve amortisman bedeli tanımında yer almayan damga vergisi kesintisi, dağıtım şirketlerine ilave yük getirmektedir. Bu durum, Hazine'nin lehine gözükmele birlikte, dağıtım şirketlerinin karlılığını doğrudan etkilediği için bazı riskleri de içinde barındırmaktadır.

The stamp duty deduction not included in the unit service and depreciation price definitions bring an additional burden for distribution companies. Although this appears to be in favour of the Treasury, it brings along certain risks as well, as it directly affects the profitability of the distribution companies.

EPDK tarafından açık eksiltme yöntemine göre yapılan ihalelerdeki birim hizmet ve amortisman bedeli farklılıkları nedeni ile şehirlerdeki doğal gazın birim satış fiyatları da farklılıklar göstermektedir. Bu durum tüketiciler açısından farklı maliyetlerin oluşmasına sebep olurken, dağıtım şirketleri açısından da farklı kârlılık oranlarına neden olmaktadır.

Birim hizmet ve amortisman bedeli dağıtım şirketlerinin bir birim doğal gazın müşteriye sunumu karşılığında amortismanlar ve getiri dahil talep ettiği toplam bedeli ifade etmektedir. Yani doğal gaz dağıtım şirketleri, doğal gaz alış fiyatı üzerine birim hizmet ve amortisman bedeli kadar bir kârı ekleyerek satmakta veya sadece birim hizmet ve amortisman bedeli karşılığı bir tutarla taşıma hizmeti vermektedirler. Bu faaliyetlerden elde edilen gelir, dağıtım şirketlerinin sürekli ve en önemli gelir unsurları olduğundan, şirketler buralardan elde ettikleri kârlarla varlıklarını sürdürebilmektedirler. Bununla birlikte dağıtım şirketlerinin kârlılıkları, müşterileri eğer resmi kurumlar ise damga vergisi kesintisinden dolayı ciddi şekilde etkilenmektedir.

Damga Vergisi Kanunu'nun 1. maddesine göre bu kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kâğıtlar damga vergisine tabidir.

Yine aynı kanunun 3. maddesine göre damga vergisinin mükellefi kâğıtları imza edenler olup resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kâğıtların damga vergisini kişiler ödemek zorundadır. Kanunun 8. maddesinde de resmi dairelerden maksadın genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu açıklanmıştır.

Due to the difference of unit service and depreciation prices in the reverse auctions held by the Energy Market Regulatory Authority, there are also differences in the unit sales prices of the natural gas in the market. While this leads to different costs for consumers, it also leads to different rates of profitability for distribution companies.

Unit service and depreciation price mean the total price that the distribution companies demand in return for presenting to the customer one unit of natural gas, including depreciations and revenues. That is, the natural gas distribution companies, add a profit of unit service and depreciation price on the natural gas purchase price, and then sell it, or give transportation services only in return for an amount equivalent to the unit service and depreciation price. As the revenues obtained from these activities are the constant and most important revenue items for distribution companies, the companies may continue their existence with the profit they obtain from these. Still the profitability of the distribution companies is seriously affected by the stamp duty deduction if their customers are official authorities.

In accordance with Article 1 of the Stamp Duty Law, the papers set forth in table (1) appended to this law are subject to stamp duty.

Again, as per Article 3 of the same law, the tax payers of the stamp duty are those that have signed the papers, and the stamp duties of the papers regarding the transactions between official authorities and the real persons need to be paid by real persons. In Article 8 of the law, it is explained that the authorities with general and added budgets, provincial administrations,

Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) sayılı tablonun, IV- "Makbuzlar ve Diğer Kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/a fıkrası göre resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyesini temin eden kağıtların KDV hariç tutarı üzerinden binde 7,5 oranında damga vergisi kesintisi yapılmaktadır.

43 Seri Nolu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile uygulamaya ilişkin açıklık getirilmiştir. Buna göre IV-1/a bendi ile resmi daireler tarafından kişilere yapılacak ödemeler sırasında düzenlenen kağıtlardan sadece mal ve hizmet alımlarına ilişkin olanların damga vergisine tabi tutulması, bunun dışındaki ödemeler sırasında düzenlenen kağıtların ise tabloda başka bir düzenleme olmadıkça vergilendirilmemesi gerekmektedir.

Özetle, dağıtım şirketi tarafından resmi kurum pozisyonunda olan müşterilere doğal gaz satışı nedeniyle bir fatura kesildiğinde, resmi kurumun ödemelerinde kullanılan makbuzlar ve bu mahiyetteki kağıtlar damga vergisine tabi olduğundan, (ödeme emri ile) ödeme yapılırken binde 7,5 oranında kesinti yapılmakta yani dağıtım şirketi kestiği faturanın KDV hariç tutarının binde 7,5'u tutarındaki bir rakamı eksik tahsil etmektedir.

Bu şekilde istihkaktan kesinti suretiyle yapılan damga vergisi

municipalities and villages are meant by official authorities.

As per paragraph 1/a of the section entitled IV - Receipts and Other Papers, of the table (1) appended to the Stamp Duty Law, the receipts and the acquittal bills submitted to official authorities by real persons, covering a specific amount, due to payments made by official authorities for purchasing goods and services (including advances), and the papers ensuring that these payments are transferred to the accounts opened or to be opened in the future in the name of real persons, in favour and on account of official authorities, or that such payments are given for their disposal and discretion are subject to a stamp duty deduction of 7.5 per mil, over the relevant amount excluding VAT.

With the General Decree no. 43 for the Stamp Duty Law, clarifications have been made for the practice. Accordingly, pursuant to section IV-1/a, of the papers issued during the payments to be made to individuals by the official authorities, only those regarding the purchase of goods and services are to be subject to stamp duty, and the papers issued for other payments need not be taxed unless it is indicated in the table.

In summary, when the distribution company issues an invoice to customers with official authority status, as the receipts used for the payments of the official authority and the papers of this nature are subject to stamp duty, when the payment is made (through a payment order), a deduction of 7.5 per mil is made, that is, the distribution company collects a figure of 7.5 per mil minus the invoiced amount, excluding VAT. As the stamp duty deduction done in this manner, via deducting from the payment is subject to a relative percentage, as the natural gas price

MAKALE | ARTICLE

kesintisi nispi orana tabi olduğundan, doğal gazın fiyatı arttıkça damga vergisi kesintisi miktarı da artmakta hatta bir çok dağıtım şirketi için birim hizmet ve amortisman bedelini geçmektedir. Böylelikle sıfır birim hizmet ve amortisman bedeli ile ihaleyi alan ve fizibilitesini buna göre yapan dağıtım şirketleri, doğal gaz fiyatı artışına paralel bir artış gösteren ilave damga vergisi kesintisi maliyeti ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

Bu durumda olan şirketlerin doğal gaz satışı içinde resmi kurumların payı arttıkça paradoksal olarak zararları da artmaktadır.

Ekteki tablonun tetkikinden de anlaşılacağı üzere 15.07.2007 tarihi itibarıyla doğal gaz satış fiyatı belli olan 57 bölgenin 16'sında dağıtım şirketleri resmi kurumlara sattıkları doğal gazdan zarar etmektedirler. Bu bölgeler şunlardır:

- Afyonkarahisar
- Amasya-Tokat
- Antalya
- Denizli
- Edirne-Kırklareli-Tekirdağ
- Elazığ
- Gaziantep-Kilis
- Ordu-Giresun
- Çanakkale

increases, the stamp duty deduction also increases; and even for most distribution companies, it is higher than the unit service and depreciation amount. Thus the distribution companies which are awarded the tender with zero unit service and depreciation price, and which carry out their feasibility studies accordingly are then face to face with the cost of an additional stamp duty deduction, increasing in parallel with the natural gas price increase.

Paradoxically, as the share of the official authorities sold natural gas to increases, the losses of such companies also increase.

As it can be understood through the table below, as of 15.07.2007, in 16 of the 57 companies where the natural gas sales prices are set, the distribution companies lose money on the natural gas they sell to official authorities. These regions are as follows:

- Afyonkarahisar
- Amasya -Tokat
- Antalya
- Denizli
- Edirne - Kırklareli - Tekirdağ
- Elazığ
- Gaziantep - Kilis
- Ordu - Giresun
- Çanakkale
- Trabzon - Rize
- Kahramanmaraş

-Trabzon-Rize
-Kahramanmaraş
-Adıyaman
-İzmir
-Isparta-Burdur
-Bilecik-Bolu
-Manisa

- Adıyaman
- İzmir
- Isparta - Burdur
- Bilecik-Bolu
- Manisa

Bununla birlikte sıfır birim hizmet ve amortisman bedelinden daha yüksek bir rakamla doğal gaz satan/ihaleyi alan ve fizibilitesini ona göre yapan şirketler de ilave damga vergisi maliyetiyle karşı karşıya kaldıklarından, taahhütleri karşılığında elde etmeyi tahmin ettikleri kârdan, daha düşük kâr elde etmektedirler. Bu bölgeler 15.07.2007 tarihi itibarıyla 41 adet olup ekli listede bu bölgeler belirtilmiştir.

Ayrıca 4646 sayılı Doğal gaz Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten evvel alınmış bir hak, belge, izin ve yetkilendirmeye müsteniden doğal gaz dağıtım faaliyetinde bulunan şehir içi doğal gaz dağıtım tüzel kişilerinin de sadece taşıma hizmeti alan müşterileri bulunmaktadır. Bu müşterilere uygulanacak taşıma bedeli üst sınırı EPDK'nın 1008

On the other hand, as the companies that sell natural gas/that were awarded the tender with a figure higher than zero unit service and depreciation amount, and that have done the feasibility accordingly, are also face to face with additional stamp duty costs, they obtain less profit in comparison with the profit they had projected, in return for their undertaking. There are 41 regions as of 15.07.2007, and they have been indicated in the attached list.

Furthermore, the local natural gas distribution companies carrying out natural gas distribution activities pursuant to a right, certificate, permit and authorisation before the Natural Gas Market Law No. 4646 was rendered effective have clients that receive transportation services only. The upper limit of the transportation price applicable for these customers is calculated in accordance with Article 1-B/a of Decree No. 1008 of the Energy Market Regulatory Authority. The revenue losses of these distribution companies pursuant to selling natural gas to the independent customers with the status of official authorities are doubled as the stamp duties for the contracts are not paid by official authorities. Therefore, the official authorities that have the status of free customers will have difficulty finding distribution companies that will sell natural gas to them.

Resmi Dairelere Satılan 1 m³ Doğal gazdan Yapılan Damga Vergisi (DV) Kesintisinin Kara Etkisi (Temmuz.2007)

BÖLGE/ŞEHİR	Satış Fiyatı-YTL (KDV Hariç)	(Taşıma Bedeli) Kar-YTL	Karlılık Oranı %	Ödemeye Ait Damga Vergisi Kesintisi-YTL	Sözleşme Damga Vergisi-YTL	D.V. Kesintisi Sonrası Kar/ Zarar-YTL	D.V. Kesintisi Sonrası Karlılık Oranı
İstanbul	0,461363	0,011109	2,47%	0,0035	0,0035	0,004189	0,93%
Ankara	0,461363	0,011109	2,47%	0,0035	0,0035	0,004189	0,93%
Bursa	0,461363	0,011109	2,47%	0,0035	0,0035	0,004189	0,93%
Eskişehir	0,461363	0,011109	2,47%	0,0035	0,0035	0,004189	0,93%
Bahçeşehir	0,461363	0,011109	2,47%	0,0035	0,0035	0,004189	0,93%
Adapazarı	0,468355	0,018101	4,02%	0,0035	0,0035	0,011076	2,46%
İzmit	0,461363	0,011109	2,47%	0,0035	0,0035	0,004189	0,93%

nolu Kararı'nın 1-B/ a maddesine göre hesaplanmaktadır. Bu dağıtım şirketlerinin resmi daire statüsündeki serbest müşterilerine doğal gaz satışlarından kaynaklanan gelir kayıpları ise sözleşmelere ait damga vergilerini resmi dairelere ödemediğinden dolayı ikiye katlanmaktadır. Bu

As it can be seen in the table above, the transportation price to be charged on the natural gas sold to official authorities with the status of free clients, decrease as follows for the following cities: from 0.011109.-YTL/m³ to 0.004189.-YTL/m³ in July 2007 for Istanbul, Ankara, Bursa, Eskişehir, Bahçeşehir and Izmit; and from 0.018101.-YTL/m³ to 0.011076.-YTL/m³ for Adapazarı. Indeed, all distribution companies are already subject to a stamp duty obligation

nedenle serbest müşteri statüsünde olan resmi kurumlar kendilerine doğal gaz satacak dağıtım şirketi bulmakta zorlanacaklardır.

Bu durum aşağıdaki tabloda gösterilmeye çalışılmıştır. Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi serbest müşteri statüsündeki resmi dairelere satılan doğal gazdan alınacak taşıma bedeli, İstanbul, Ankara, Bursa, Eskişehir, Bahçeşehir ve İzmit için Temmuz 2007'de 0,011109.-YTL/m³'den, 0,004189.-YTL/m³'e; Adapazarı için 0,018101.-YTL/m³'den 0,011076.-YTL/m³'e düşmektedir.

Kaldı ki dağıtım şirketlerinin tamamı, doğal gaz alırken düzenlenen sözleşme nedeniyle, sözleşme tutarı üzerinden binde 7,5 oranında bir damga vergisi yükümlülüğü ile zaten karşı karşıyadır. Bu maliyet de dikkate alındığında dağıtım şirketlerinin geliri daha da aşağıya düşmektedir.

Yukarıdaki tablo aynı zamanda şunu da göstermektedir;

Doğal gaz alış fiyatı ile taşıma bedeli birbirinden bağımsız değişkenlere bağlı olarak tespit edilmekte, damga vergisi ise KDV hariç satış fiyatı üzerinden hesaplanmaktadır. Eğer ülkemizde önümüzdeki ay ÜFE değişmez ve BOTAŞ tarafından serbest müşterilere satılan doğal gaz satış fiyatı 1,47001.-YTL/m³ olarak ilan edilirse, İstanbul, Ankara, Bursa, Eskişehir, Bahçeşehir ve İzmit'te bulunan dağıtım şirketleri serbest tüketici statüsünde bulunan resmi dairelere sattıkları veya taşıdıkları doğal gaz nedeniyle (her ne kadar birim taşıma bedeli 0,011109.-YTL/m³ olarak hesaplanmış dahi olsa), ödemelere ait makbuz ve evrakların damga vergisine tabi olmasından dolayı kâr elde edemeyeceklerdir. Bu hesaplama yapılırken sözleşmelere ait damga vergisi göz ardı edilmiştir. Bu da dikkate alındığında bu şehirlerdeki dağıtım şirketlerinin zarar ettiği ortaya çıkacaktır.

EGO'nun özelleştirilmesi

Damga Vergisi Kanunu resmi daireyi tanımlamamış ancak yukarıda da belirtildiği gibi damga vergisi uygulaması açısından resmi daire kapsamına giren birimleri saymakla yetinmiştir. Buna göre katma bütçeli idare ve dairelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler resmi dairelerdir.

Genel bütçeli kuruluşlar, isimleri her sene başında yürürlüğe konulan ilgili yıl bütçe kanununda isimleri yer alan, Cumhurbaşkanlığı, TBMM, bakanlıklar, yargı organları gibi, devletin asli fonksiyonlarını yerine getiren kuruluşlardır.

Katma bütçeli kuruluşlar, giderleri gelirleri ile karşılanan bütçe açıkları genel bütçe ile karşılanan ve genel bütçeye katılan Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, DSİ Genel Müdürlüğü, YÖK, Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü ve üniversiteler gibi kuruluşlardır.

İl özel idareleri, her ilde bulunmaktadır. Belediyeler, 13.07.2005 tarihli 5393 sayılı Belediyeler Kanunu'nun 3. maddesinin a) fıkrasında, belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliği olarak tanımlanmıştır.

of 7.5 per mil over the contract price, further to the contract executed when purchasing natural gas. When this cost is taken into consideration, the incomes of the distribution companies are even lower.

Additionally, the above table also indicates the following:

Natural gas purchase price and the transportation price are determined based on variables that are independent from each other, and the stamp duty is calculated based on the sales price excluding VAT. If the Producer Price Index in our country does not change and if BOTAŞ announces the price of the natural gas sold to free customers as 1,47001.-YTL/m³; the distribution companies in Istanbul, Ankara, Bursa, Eskişehir, Bahçeşehir and Izmit will not be able to profit from the natural gas sold or transported to official authorities, with the status of free consumers, as the receipts and the documents for the payments are subject to stamp duty (even if the unit transportation price is calculated as 0.011109.-YTL/m³). When this calculation is made, stamp duty for the contracts has been overlooked. When this is taken into account as well, it will be seen that the distribution companies in those cities are losing money.

The privatisation of EGO

The Stamp Duty Law has not defined what an official authority is, but as indicated above, it has listed the units that are included within the scope of official authority with regards to the practice of stamp duty. Accordingly authorities with added budgets, provincial administrations, municipalities and villages are official authorities.

The establishments with general budgets are the President's Office, Grand National Assembly (the Parliament), ministries and judicial entities, the names of which are included in the budget law for the relevant year rendered effective at the beginning of every year, and which carry out the primary functions of the state.

Organisations with added budgets are those whose expenditures are met with their revenues, and the budget deficits are covered by the general budget, and added to the general budget, such as the Agricultural Reform General Directorate, General Directorate of Pious Foundations, Motorways General Directorate, State Water Authority General Directorate, Council of Higher Education (YÖK), General Directorate of Social Securities and universities.

Provincial administrations can be found in every city. In paragraph (a), Article 3 of the Municipal Law No. 5393, of 13.07.2005, the municipalities are defined as entities that are founded in order to meet the common local requirements of local residents, by election through voters, with administrative and financial autonomy.

On the other hand, the village service associations constituted by the union of foundation universities and village juristic entities are also considered as official authorities. However, the Competition Board and Energy Market Regulatory Authority, which are public institutions, are not considered as official

Diğer taraftan, vakıf üniversiteleri ve köy tüzel kişiliklerinin birleşmesiyle oluşan köy hizmet birlikleri resmi daire sayılmaktadır. Kamu kurumu niteliğinde olan Rekabet Kurumu ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ise, resmi daire sayılmamaktadır. Bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere resmi daireler Türkiye'nin her yanında bulunmaktadır. Ancak genel ve katma bütçeli dairelerin ağırlıkla Ankara'da bulunduğu göz önüne alındığında, EGO'nun resmi daire statüsünde müşterilerinin diğer bölgelere nazaran daha fazla olduğu ortadadır. Bu nedenle 25.05.2007 tarih ve 5669 sayılı Kanunla 2 yıl içinde özelleştirilecek olan EGO'nun ihale fizibilitesinde 1032 sayılı EPDK kararına göre belki de serbest tüketici olacak resmi dairelerin bu statülerinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Çözüm

Resmi dairelerce alınan doğal gazla ilişkin ödemelerde binde 7,5 oranında damga vergisine tabi iken, doğal gazla resmi daire dışındaki kişi ve kuruluşlar aldığı zaman ödemelerle ilgili makbuzların vergiye tabi olmaması aynı amaçlı doğal gaz kullanımında çifte standarda sebep olmaktadır.

Çünkü birim hizmet ve amortisman bedeli tanımında yer almayan damga vergisi kesintisi dağıtım şirketlerine ilave yük getirmektedir. Bu durum Hazine lehine gözükmeyle birlikte, dağıtım şirketlerinin karlılığını doğrudan etkilediği için bazı riskleri de içinde barındırmaktadır. Çünkü mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir serbest doğal gaz piyasası, ancak bilançosunda zarar göstermeyen dağıtım şirketleri ile mümkündür.

Her biri binde 7,5 oranında damga vergisine tabi; doğal gaz alınırken düzenlenen sözleşme nedeniyle, serbest müşterileri statüsündeki resmi kurumlara satılırken düzenlenen sözleşme nedeniyle ve resmi dairelere satılan doğal gazın parası tahsil edilirken düzenlenen makbuz ve evraklar nedeniyle dağıtım şirketi aleyhine ortaya çıkan damga vergisi mağduriyetinin, dağıtım şirketleri için maliyet kapsamında kabul edilmesi hususunda EPDK tarafından daha önce olduğu gibi resmi dairelere özel tarife uygulanmasının sağlanması bir çözüm olarak önerilebilir. Ancak bu durumda da yine sözleşmelerden ve yapılan ödemelerden damga vergisi kesintisi yapılmaya devam edileceği için sadece kesintinin oransal tutarı azaltılmış ve sorun tamamiyle çözülmemiş olacaktır. Bu nedenle Damga Vergisi Kanununun 9. maddesinde hüküm altına alınan 2 sayılı tabloya, kamu hizmeti niteliği ağır basan doğal gazın alınırken, satılırken ve ödenirken düzenlenen makbuz ve belgeler ile sözleşmelerin damga vergisinden müstesna olduğuna dair bir düzenleme yapılması için Maliye Bakanlığı nezdinde girişimde bulunulması sorunu tamamiyle çözmüş olacaktır.

Finans piyasalarının merkezi olan ABD'de damga vergisi uygulaması yapılmadığı hatırlatılarak, ülkemizde Damga Vergisi Kanunu'nun ortaya çıkan gelişmeleri kavrayabilecek bir yapıya kavuşturulması doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren bütün aktörlerin istediği bir sonuç olacaktır. Bu sonucun elde edilmesinde EPDK'ya ve GAZBİR'e önemli görevler düşmektedir.

authorities.

As it can be understood through this explanation there are official authorities everywhere in Turkey. However taken into account that the authorities with general and added budgets are mainly in Ankara, it is obvious that the clients of EGO in the status of official authorities are higher in number, compared to other regions. Therefore, maybe in the tender feasibility of EGO, which shall be privatised within 2 years, with the Law No. 5669 of 25.05.2007, the relevant status of the official authorities, which will be free consumers, depending on the Resolution No. 1032 of the Energy Market Regulatory Authority needs to be taken into account.

Solution

While the natural gas related payments charged by the official authorities are subject to stamp duty of 7.5 per mil, when natural gas was purchased by non-official persons and institutions, the receipts for the payments were not subject to taxation, which was leading to double standards for the utilisation of natural gas with the same purpose.

The stamp duty deduction not included in the unit service and depreciation price definitions bring an additional burden for distribution companies. Although this appears to be in favour of the Treasury, it brings along certain risks as well, as it directly affects the profitability of the distribution companies, as a free natural gas market that is financially strong, consistent and transparent is only possible through distribution companies that do not have "losses" in their balances.

Regarding the stamp duty burden on the distribution company, due to contracts issued when purchasing natural gas, contracts issued when natural gas is sold to official authorities in the status of free clients, and due to receipts and documents issued when the price of the natural gas sold to official authorities is being collected, each subject to a stamp duty of 7.5 per mil, to be accepted within the scope of costs for distribution companies, a solution that would be recommended would be the Energy Market Regulatory Authority applying a special tariff for official authorities, as before. However, in this case, as the stamp duty deductions would continue to be made from the contracts and the payments made, only the rates of the deduction will have been reduced, and the problem will not be solved completely. Therefore, if an action is taken by the Ministry of Finance to make adjustments in the Table 2, as governed by Article 9 of the Stamp Duty Law, to ensure that receipts and certificates issued and contracts prepared when natural gas is bought, sold and paid, with a public service nature, are exempt from stamp duty, the problem will have been solved entirely.

Reminding that in the USA, which is the centre of finance markets, there is no stamp duty practice, introducing a structure in our country, whereby the Stamp Duty Law can cover the developments, would be an outcome desired by all the actors operating in the natural gas market. The Energy Market Regulatory Authority and GAZBİR have important duties in ensuring this outcome.

Resmi Dairelere Satılan 1 m ³ Doğal Gazdan Yapılan Damga Vergisi (DV) Kesintisinin Kara Etkisi										
BÖLGE/ŞEHİR	cent/kwh	cent/m ³	YTL/m ³	Alış Fiyatı YTL (KDV Hariç)	Satış Fiyatı YTL (KDV Hariç)	Kar-YTL	Karlılık Oranı %	Damga Vergisi Kesintisi-YTL	D.V. Kesintisi Sonrası Kar/Zarar YTL	D.V. Kesintisi Sonrası Karlılık Oranı
1 Afyonkarahisar	0,0000	0,0000	0,0000	0,456862	0,456862	0,0000	0,00%	0,0034	-0,0034	-0,75%
2 Amasya / Tokat	0,0000	0,0000	0,0000	0,456862	0,456862	0,0000	0,00%	0,0034	-0,0034	-0,75%
3 Antalya	0,0000	0,0000	0,0000	0,456862	0,456862	0,0000	0,00%	0,0034	-0,0034	-0,75%
4 Denizli	0,0000	0,0000	0,0000	0,456862	0,456862	0,0000	0,00%	0,0034	-0,0034	-0,75%
5 "Edirne/Kırklareli/ Tekirdağ"	0,0000	0,0000	0,0000	0,456862	0,456862	0,0000	0,00%	0,0034	-0,0034	-0,75%
6 Elazığ	0,0000	0,0000	0,0000	0,456862	0,456862	0,0000	0,00%	0,0034	-0,0034	-0,75%
7 Gaziantep / Kilis	0,0000	0,0000	0,0000	0,456862	0,456862	0,0000	0,00%	0,0034	-0,0034	-0,75%
8 Ordu / Giresun	0,0000	0,0000	0,0000	0,456862	0,456862	0,0000	0,00%	0,0034	-0,0034	-0,75%
9 Çanakkale	0,0010	0,0106	0,0001	0,456862	0,457000	0,0001	0,03%	0,0034	-0,0033	-0,72%
10 Trabzon / Rize	0,0080	0,0851	0,0011	0,456862	0,457969	0,0011	0,24%	0,0034	-0,0023	-0,51%
11 Kahramanmaraş	0,0090	0,0958	0,0012	0,456862	0,458107	0,0012	0,27%	0,0034	-0,0022	-0,48%
12 Adıyaman	0,0100	0,1064	0,0014	0,456862	0,458245	0,0014	0,30%	0,0034	-0,0021	-0,45%
13 İzmir	0,0120	0,1277	0,0017	0,456862	0,458522	0,0017	0,36%	0,0034	-0,0018	-0,39%
14 Isparta / Burdur	0,0150	0,1596	0,0021	0,456862	0,458937	0,0021	0,45%	0,0034	-0,0014	-0,30%
15 Bilecek / Bolu	0,0160	0,1702	0,0022	0,456862	0,459075	0,0022	0,48%	0,0034	-0,0012	-0,27%
16 Manisa	0,0160	0,1702	0,0022	0,456862	0,459075	0,0022	0,48%	0,0034	-0,0012	-0,27%
17 Yalova	0,0310	0,3298	0,0043	0,456862	0,461150	0,0043	0,94%	0,0035	0,0008	0,18%
18 Kdz Ereğli / Düzce	0,0340	0,3618	0,0047	0,456862	0,461565	0,0047	1,03%	0,0035	0,0012	0,27%
19 Çorlu	0,0360	0,3830	0,0050	0,456862	0,461842	0,0050	1,09%	0,0035	0,0015	0,33%
20 Malatya	0,0370	0,3937	0,0051	0,456862	0,461980	0,0051	1,12%	0,0035	0,0017	0,36%
21 Çatalca	0,0440	0,4682	0,0061	0,456862	0,462948	0,0061	1,33%	0,0035	0,0026	0,57%
22 Erzurum	0,0460	0,4894	0,0064	0,456862	0,463225	0,0064	1,39%	0,0035	0,0029	0,63%
23 Gebze	0,0520	0,5533	0,0072	0,456862	0,464055	0,0072	1,57%	0,0035	0,0037	0,81%
24 Samsun	0,0550	0,5852	0,0076	0,456862	0,464470	0,0076	1,67%	0,0035	0,0041	0,90%
25 Uşak	0,0550	0,5852	0,0076	0,456862	0,464470	0,0076	1,67%	0,0035	0,0041	0,90%
26 İnegöl	0,0610	0,6490	0,0084	0,456862	0,465300	0,0084	1,85%	0,0035	0,0049	1,08%
27 Seydişehir / Çumra	0,0630	0,6703	0,0087	0,456862	0,465576	0,0087	1,91%	0,0035	0,0052	1,14%
28 Konya	0,0640	0,6810	0,0089	0,456862	0,465714	0,0089	1,94%	0,0035	0,0054	1,17%
29 "Çankırı/Karabük/ Kastamonu"	0,0690	0,7342	0,0095	0,456862	0,466406	0,0095	2,09%	0,0035	0,0060	1,32%
30 Kayseri	0,0760	0,8086	0,0105	0,456862	0,467374	0,0105	2,30%	0,0035	0,0070	1,53%
31 Çorum	0,0790	0,8406	0,0109	0,456862	0,467789	0,0109	2,39%	0,0035	0,0074	1,62%
32 "Karacabey/MKP/ Susurluk"	0,0810	0,8618	0,0112	0,456862	0,468066	0,0112	2,45%	0,0035	0,0077	1,68%
33 Erzincan	0,0890	0,9470	0,0123	0,456862	0,469172	0,0123	2,69%	0,0035	0,0088	1,92%
34 Şanlıurfa	0,0950	1,0108	0,0131	0,456862	0,470002	0,0131	2,88%	0,0035	0,0096	2,10%
35 Nevşehir / Niğde	0,0980	1,0427	0,0136	0,456862	0,470417	0,0136	2,97%	0,0035	0,0100	2,19%
36 Balıkesir	0,1120	1,1917	0,0155	0,456862	0,472354	0,0155	3,39%	0,0035	0,0119	2,62%
37 Kütahya	0,1240	1,3194	0,0172	0,456862	0,474014	0,0172	3,75%	0,0036	0,0136	2,98%
38 Karaman	0,1440	1,5322	0,0199	0,456862	0,476780	0,0199	4,36%	0,0036	0,0163	3,58%
39 Kırıkkale/Kırşehir	0,1580	1,6811	0,0219	0,456862	0,478717	0,0219	4,78%	0,0036	0,0183	4,00%
40 Sivas	0,1640	1,7450	0,0227	0,456862	0,479546	0,0227	4,97%	0,0036	0,0191	4,18%
41 Konya Ereğli	0,1720	1,8301	0,0238	0,456862	0,480653	0,0238	5,21%	0,0036	0,0202	4,42%
42 Bandırma	0,1740	1,8514	0,0241	0,456862	0,480930	0,0241	5,27%	0,0036	0,0205	4,48%
43 Yozgat	0,1760	1,8726	0,0243	0,456862	0,481206	0,0243	5,33%	0,0036	0,0207	4,54%
44 Polatlı	0,2300	2,4472	0,0318	0,456862	0,488676	0,0318	6,96%	0,0037	0,0281	6,16%
45 Bursa	0,2350	2,5004	0,0325	0,456862	0,489367	0,0325	7,11%	0,0037	0,0288	6,31%
46 Eskişehir	0,2350	2,5004	0,0325	0,456862	0,489367	0,0325	7,11%	0,0037	0,0288	6,31%
47 Aksaray	0,2360	2,5110	0,0326	0,456862	0,489506	0,0326	7,15%	0,0037	0,0290	6,34%
48 Gemlik	0,2390	2,5430	0,0331	0,456862	0,489920	0,0331	7,24%	0,0037	0,0294	6,43%
49 Gümüşhane / Bayburt	0,2500	2,6600	0,0346	0,456862	0,491442	0,0346	7,57%	0,0037	0,0309	6,76%
50 Kars / Ardahan	0,2790	2,9686	0,0386	0,456862	0,495453	0,0386	8,45%	0,0037	0,0349	7,63%
51 Diyarbakır	0,2900	3,0856	0,0401	0,456862	0,496975	0,0401	8,78%	0,0037	0,0364	7,96%
52 Van	0,2970	3,1601	0,0411	0,456862	0,497943	0,0411	8,99%	0,0037	0,0373	8,17%
53 Ankara	0,4823	5,1317	0,0667	0,456862	0,523574	0,0667	14,60%	0,0039	0,0628	13,74%
54 İstanbul	0,4983	5,3019	0,0689	0,456862	0,525787	0,0689	15,09%	0,0039	0,0650	14,22%
55 Adapazarı	0,5790	6,1606	0,0801	0,456862	0,536949	0,0801	17,53%	0,0040	0,0761	16,65%
56 Bahçeşehir	0,5790	6,1606	0,0801	0,456862	0,536949	0,0801	17,53%	0,0040	0,0761	16,65%
57 İzmit	0,5790	6,1606	0,0801	0,456862	0,536949	0,0801	17,53%	0,0040	0,0761	16,65%

Ölçüm aletlerindeki belirsizlikler veya hata oranları

Uncertainties Of Measurement Instruments

Ilia Bluvshstein, Baş Danışman, Duke Energy, Kanada

By Ilia Bluvshstein, Senior Advisor, Duke Energy, Canada

Müşterilere verilen gazın hacminin ölçülmesi gaz endüstrisindeki temel ölçümdür. Sahada kullanılan ölçüm aletleri, hacmi, hattaki basınç ve sıcaklığa göre ölçtüğü için, buna doğrulanmamış hacim (düzeltilmemiş hacim) denir. Ayrıca, gazın basıncı ve sıcaklığı ve bazen de gazın bileşimi ölçülür. Elde edilen bu ilave bilgiler doğrulanmamış hacmin, standart basınç ve ısıda doğrulanmış hacme (düzeltilmiş hacim) çevrilmesinde kullanılır. Doğrulanmış hacim, konut müşterilerine (ev sahipleri), ticari müşterilere (seralar, hastaneler vs.) ve endüstriyel müşterilere (tesisler, fabrikalar, vs.) faturalamada kullanılır. Doğrulanmamış akışı ölçmede kullanılan 4 ana sayaç tipi vardır:

- Diyafram (Körüklü) sayaçlar,
- Döner (Rotary) sayaçlar,
- Türbin sayaçlar,
- Ultrasonik sayaçlar

Diyafram ve döner sayaçlar, içlerinden geçen hacimlerin doğrudan ölçülmesinde kullanılır. Bunlar pozitif hacim sayaçları olarak tanımlanır, zira sayacın her devrinde belli bir miktarda gaz tutulur ve bırakılır, bir başka deyişle kesin bir hacim taşınır. Türbin ve ultrasonik sayaçlar sonuç çıkarma yoluyla çalışır ve isminden de anlaşılacağı gibi gaz akışının diğer parametrelerini ölçer ve buradan "doğrulanmamış" bir gaz hacmine ulaşır.

Sayaçların performans özellikleri, sayaçların doğrudan veya dolaylı ölçme esasına bağlıdır. Doğrudan ölçüm sayaçları, işlemde mekanik hacim prensibi geçerli olduğundan daha düşük tekrarlanabilirlik özelliğine sahiptir. Dolaylı ölçme esasına göre çalışan sayaçlar, akış hızı profilindeki değişiklikler, dolaylı hesaplama logaritması üzerinde çeşitli etkiler yaptığı için, kurulum konfigürasyonuna daha duyarlıdır. Bunun sonucu olarak, dolaylı yolla çalışan sayaçların standartları her zaman tesisin konfigürasyonu ve testteki etkileşimlerle ilgili gereksinimleri içerir. Doğrudan ve dolaylı yolla çalışan sayaçlardaki belirsizliklerin (hata paylarının) tamamı aynı boyutlardadır ve özel sayaç tasarımlarına bağlıdır. Birikintiler de aynı büyüklük düzenindedir ve çoklukla gazın kalitesine ve gazın içerdiği atıklara bağlıdır.

Burada önemle belirtilmesi gereken husus, belirsizliğin değerlendirilmesinin ne sıradan bir iş, ne de basit bir görev olduğudur. Ölçülen maddenin çok iyi anlaşılması gereklidir ve bu noktaya varmak yani ölçülen maddeyi derinlemesine tanımak için yapılacaklar her zaman kesin olarak somutlaştırılmaz. Bu nedenle, belirsizlik her zaman bilimsel ve sanatsal özellikler içerir. Belirsizlik değerlendirmesinde başlıca uluslararası standart olarak

The measurement of volume of gas delivered to customers is the key measurement in the gas industry. Field measuring instruments measure volume at line pressure and temperature which is called uncorrected volume. Also measured pressure and temperature of gas and sometimes gas composition. This additional data is employed to convert uncorrected volume to corrected volume which is volume at standard pressure and temperature. Corrected volume is used to bill residential customers (home owners), commercial customers (greenhouses, hospitals etc) and industrial customers (plants and factories). There are four major types of meters that measure uncorrected flow:

- Diaphragm meters
- Rotary meters
- Turbine meters
- Ultrasonic meters

Diaphragm and rotary meters utilize the direct measurement of volumes passed through these meters. These meters are called Positive Displacement meters because, for each cycle of the meter a known volume of gas is captured and released, a positive volume is displaced. Turbine and ultrasonic meters are inferential meters; as the name suggests they measure other parameters of gas flow and then "infer" the uncorrected volume of gas.

Performance characteristics of meters are correlated to whether meters utilize direct or inferential measurements. Direct measurement meters have lower repeatability because of the mechanical volume principle of operation. At the same time, inferential meters are more sensitive to installation configuration because changes in flow velocity profile have multiple effects on inferential calculation algorithm. As a result, standards for inferential meters always include requirements on installation configuration and installation effects. Overall uncertainties of direct and inferential meters have the same order of magnitude and depend on specific meter design. Drift also has the same order of magnitude and depends mostly on gas quality and presence of contaminants in the gas.

It is important to emphasize that the evaluation of uncertainty is neither a trivial nor a straightforward task. It requires deep understanding of the measured object and this understanding cannot always be formalized. To this extent the evaluation of uncertainty includes both elements of science and arts. ISO standard, considered to be the major international standard on uncertainty states:

ÖLÇÜM TEKNOLOJİSİ | MEASUREMENT TECHNOLOGY

kabul edilen ISO standardında "Bu rehber, eleştirel düşünmenin, zihinsel faaliyetlerdeki dürüstlüğü ve mesleki becerilerin yerini alamaz. Belirsizliğin değerlendirilmesi, ne rutin bir iş ne de yalnızca matematiksel bir yaklaşımdır. Ölçümü yapılacak maddenin ve ölçüm işinin doğasını ayrıntılı şekilde bilmek işin esasıdır. Dolayısıyla, ölçüm işinin sonunda verilen belirsizliğin niteliği ve kullanışlılığı, kesinlikle konuyu anlamış olmaya, eleştirel analizler yapabilmeye ve bu değeri tespit etme görevini yapan kişilerin dürüstlüğüne bağlıdır" denilmektedir.

Diyafram Sayaçlar

Pozitif taşıma hacmiyle (yer değiştirme) gaz akışını ölçen sayaçların tarihi, Samuel Clegg'in su geçirmez döner silindir sayaçları icat ettiği 1815'e dayanır. Bu model 1825'te geliştirilmiş fakat yüksek maliyet, donma ve büyük olması gibi problemler bertaraf edilememiştir. İlk "kuru" gaz diyafram sayacı 1843'te Thomas Glover tarafından icat edilmiştir. (Bazı kaynaklar "kuru" diyafram sayacının mucidi olarak William Richards'ı gösterir). Bunu izleyen yıl, ilk "kuru" gaz diyafram sayacı imal edildi. Bu, iki diyaframlı, sürgü vanalı ve dört hazneli bir sayaçtı. 1903'te Henry Sprague iki diyaframlı, üç hazneli, salınlı valf sayacının patentini aldı. Dört hazneli Glover ve üç hazneli Sprague tasarımları evrensel olarak kabul gördü. 1844'ten bu yana, yani bir buçuk yüzyıldan fazla bir süreden beri, Glover tipi sayacın çalışma prensibi temelde bir değişikliğe uğramadan kullanıldı. Sayacın bu uzun geçmişi, malzeme, yapım, montaj gibi konularda sürekli olarak kaydedilen gelişmelerle, diyafram sayaçların ömrü ve dayanıklılığı arttırarak bu sayede bu sayaçlar dünyada en yaygın biçimde kullanılabilir hale geldi. Diyafram sayaçlar pahalı olmayan, güvenilir ve oldukça hatasız sonuç veren sayaçlardır. Her yıl milyonlarca diyafram sayaç takılır; hemen hemen bütün evlerde diyafram sayaçlar kullanılmaktadır.

Normal olarak, daha büyük sayaçlar mevcut olmakla birlikte, diyafram sayaçların kapasitesi 30m³/s seviyesini (hat koşullarında) geçmez. Sayaçların kapasitesi genellikle 0,25 psig giriş basıncı ve 0,5 inç su sütunu basınç düşüşü olarak verilir. Bütün yapımcılar sıcaklık telafisi (düzeltmesi) olan sayaçlar yapabilmektedir. Bu da sayaçların hat sıcaklığında ölçülen gaz hacmini standart sıcaklıkta ölçülen gaz hacmine dönüştürebildiği anlamına gelir.

Diyafram sayaçların belirsizliği, ölçüm aralığı içinde, dünya çapında $\pm 1\%$ olarak kabul edilmektedir. Buna sıcaklık telafisi de dahildir. Tekrarlanabilirlik normal ölçülerde $\pm 0,2\%$ sınırlarındadır. Bu yazının sınırlı bir ölçüde tutulması gerektiği için, diyafram sayaçların ve diğer ölçüm aletlerinin belirsizlik unsurlarının ayrıntılı analizleri, bu yazıda ele alınmamıştır.

Şu husus dikkate alınmalıdır ki, daha önce diyafram sayaçlar için verilen performans özellikleri değerleri, tipik değerlerdir. Farklı imalatçıların yaptıkları diyafram sayaçlarının performans özellikleri ve sayaç tasarımları, genellikle verilen tipik değerler civarında değerler içerir. Bir başka deyişle, tipik performans

"This Guide...cannot substitute for critical thinking, intellectual honesty, and professional skill. The evaluation of uncertainty is neither a routine task nor a purely mathematical one; it depends on detailed knowledge of the nature of the measurand and of the measurement. The quality and utility of the uncertainty quoted for the result of a measurement therefore ultimately depend on the understanding, critical analysis, and integrity of those who contribute to the assignment of its value."

Diaphragm Meters

The history of positive displacement gas flowmeters goes back to 1815, when Samuel Clegg invented a water sealed rotating drum meter. This model was improved in 1825 but problems remained with high cost, freezing, and large size. The first "dry" gas diaphragm meter was invented in 1843 by Thomas Glover. (Some sources name William Richards as an inventor of a "dry" diaphragm meter.) Next year the first actual "dry" gas diaphragm meter was built. It was a two-diaphragm, slide valve, four-chamber meter. In 1903 Henry Sprague patented a two-diaphragm, three-chamber, oscillating valve meter. The Glover four-chamber and Sprague three-chamber designs are both universally accepted. Since 1844, for more than a century and a half, the operating principle of the Glover type meter has basically remained unchanged. This long history, coupled with continued development in materials, construction, assembly, have improved life expectancy and durability of diaphragm meters and made them the most widely used gas meters in the world. Diaphragm meters are inexpensive, reliable and accurate enough. Millions of diaphragm meters are installed every year; almost all residential installations are diaphragm meters. Normally the capacity of diaphragm meters does not exceed 30 m³/h (at line conditions), although there are larger meters. Capacity of meters is usually rated for 0.25 psig inlet pressure and 0.5 inch water column of pressure drop. All manufacturers can supply meters with temperature compensation. This means that meters convert the volume of gas measured at line temperature to the volume at standard temperature.

The uncertainty of diaphragm meters worldwide is considered to be $\pm 1\%$ over the measurement range. This includes temperature compensation. Repeatability is within $\pm 0.2\%$. Detailed analysis of uncertainty components of diaphragm meters and other measuring instruments is out of scope of this article because of the limited volume of the article.

It should be noted that the values for performance characteristics previously stated for diaphragm meters are typical values. Performance characteristics of diaphragm meters from different manufacturers and meter designs have specific values mostly in the vicinity of the described typical values. In other words, the values of typical performance characteristics have their own uncertainties. We may assume that performance characteristics have uncertainties of 50% of typical value. It means that uncertainty of diaphragm meters can be from $\pm 0.5\%$ to $\pm 1.5\%$ and

özelliklerinin değerleri kendilerine özgü belirsizliği içerir. Performans özelliklerinin tipik değerlerin %50'si kadar belirsizlik içerdiğini varsayabiliriz. Bu da diyafram sayaçlardaki belirsizliğin $\pm 0,5$ den $\pm 1,5$ 'e kadar olacağı ve tekrarlanabilirliğin ise $\pm 0,1$ den $\pm 0,3$ 'e kadar olacağı anlamına gelir. Aynı değerler, aşağıda anlatılan bütün diğer tip ölçüm aletleri ve ölçüm sistemlerinin performans özellikleri için geçerlidir.

Döner (Rotary) Sayaçlar

Döner sayaçlar, Roots Kardeşlerin 1846'da tasarladıkları su pompası uygulamaları esaslarına dayandırılmıştır. Gaz uygulamalarında kullanılan ilk döner sayaç 1920'de imal edilmiştir. Adından da anlaşılacağı gibi döner sayaçlar, ölçüm işini yapan bir ya da daha fazla parçanın dönmesi esasına dayandırılmıştır. Güvenilirlikleri, ölçüm aralıkları, uzun-sürekli dayanıklılıkları, montaj ve bakım kolaylıkları nedeniyle, döner sayaçlar hat koşullarında 30-650 m³/s'lik ticari ve endüstriyel uygulamalarda tek seçim olmuştur.

Döner sayaçların en önemli performans parametresi ölçüm aralığının genişliğidir. Bu, sayacın azami kapasitesinin, seçilmiş asgari bir kapasiteye oranı olarak tanımlanır. Asgari kapasite, belirli bir hata payı için asgari akış miktarını gösterir. Örneğin, "%1 ölçüm aralığı oranı 120:1", sayacın hata payının, sayacın azami kapasitesinin 1/120'sinden azami kapasiteye kadar olan akış oranları için ± 1 sınırlarında olduğu anlamına gelir. Dolayısıyla, döner sayaçların normal çalışma aralığı içinde hata payı ± 1 olarak kabul edilir. Tekrarlanabilirlik ise normal olarak $\pm 0,2$ sınırlarındadır.

Türbin Sayaçlar

Gaz türbini sayaçların tarihi bir yüzyıldan fazladır. 1901'de Thomas Thorpe, bir İngiliz patentini türbin esasına dayandırılmış bir gaz sayacına uyarlamıştır. Thorpe, 1903'te bir de ABD patenti almıştır. Türbin sayaçları türbin pervanesinin dönme hızını ölçerek gaz akış oranını gösterir. Pervanesinin dönme hızı doğrudan gaz hızı ile orantılıdır ve sayaçtaki belli bir kesit alanı için ise, gerçek akış hızı ile doğru orantılıdır. O zamandan bu yana sayaç tasarımı oldukça gelişmiştir. İlk sayaçlarda, türbin pervanesinin eksenini giriş/çıkış bağlantılarına dikeydi. Günümüz sayaçlarında ise, türbin pervanesinin eksenini giriş/çıkış bağlantılarına paraleldir ve sayaçlar iki pervaneli olabilir. İkinci pervane farklı ölçüm bozukluklarına (mekanik aşınma, girdap, fıskırma, atışlar vs.) karşı sayacı ayarlamak için ve sayacın doğru işleyişini kendi kendine kontrol etmesini sağlamak için kullanılır. Bir başka deyişle, ikinci bir pervanesinin varlığı, boru hattında bir başka sensörün daha bulunmasına eş değerdedir. Temel olarak bu sensör, hacim ayarlama ve kendi kendini kontrol için kullanılabilir ilave bilgiler sağlar.

Türbin sayaçları, geniş akış aralıkları ve basınçlarını ölçme kapasitesi sağlar ve hat koşullarında 450-6500 m³/s tüketen

repeatability can be from $\pm 0.1\%$ to $\pm 0.3\%$. The same statements are valid for all typical performance characteristics specified below for other types of measuring instruments and measuring systems.

Rotary Meters

Rotary meters utilize the fundamental 1846 design of the Roots brothers for water pump applications. The first rotary meters for gas applications were built in 1920. As name suggests, rotary meters rely on rotation of one or more parts to carry out measurement operation. Their reliability, rangeability, long-term stability, ease of installation and maintenance made rotary meters the main choice for commercial and industrial applications for 30-650 m³/h at line conditions.

The major performance parameter of rotary meters is rangeability. It is defined as a ratio of the meter's maximum capacity to a selected minimum capacity. The latter represents the minimum flow for specified measurement uncertainty. For example, "1% rangeability ratio 120:1" means that the uncertainty of the meter is within $\pm 1\%$ for flow rates from 1/120 fraction of maximum capacity of the meter to the maximum capacity. Typically manufacturer specifications include 1% rangeability and 2% rangeability. So the uncertainty of rotary meters for normal operating range is considered to be $\pm 1\%$. Repeatability is normally within $\pm 0.2\%$.

Turbine Meters

The history of gas turbine meters goes back for longer than a century. In 1901 Thomas Thorp applied for a British patent for an inferential gas meter based on a turbine principle.

In 1903 he also got a U.S. patent. Turbine meters infer gas flow rate by measuring the rotational speed of a turbine rotor. Rotational speed of the rotor is directly proportional to the gas velocity and, for given cross-sectional area of the meter, it is directly proportional to the actual flow rate. In first meters, the axis of the turbine rotor was perpendicular to the inlet/outlet connections. Since then the meter design has been improved significantly. In contemporary meters, the axis of the turbine rotor is parallel to the inlet/outlet connections and meters may include two rotors. The second rotor is used for meter adjustment for different measurement disturbances (mechanical wear, swirl, jetting, pulsation etc) as well as self-checking of the "health" of the meter. In other words, having a second rotor is equivalent to having an additional sensor in the pipeline. Essentially, this sensor provides additional information that may be used for volume adjustment and self-checking. Turbine meters are capable of handling wide flow ranges and pressures and are accepted as a good choice for most industrial customers consuming 450-6500 m³/h at line conditions. The uncertainty of turbine meters is considered to be $\pm 1\%$ and repeatability is within $\pm 0.1\%$. AGA Report #7 requires uncertainty

ÖLÇÜM TEKNOLOJİSİ | MEASUREMENT TECHNOLOGY

endüstriyel müşterilerin büyük bir bölümü için iyi bir seçim olarak kabul edilir. Türbin sayaçlarındaki belirsizlik $\pm 1\%$ olarak kabul edilir ve tekrarlanabilirlik ise $\pm 0,1\%$ sınırlarındadır. AGA (Amerikan Gaz Birliği) #7 Raporu'na göre atmosfer basıncında belirsizliğin, geçiş akış hızı üzerindeki akış hızlarında $\pm 1\%$ ve geçiş akış hızı altındaki akış hızlarında $\pm 0,1\%$ olması gerekir. Daha yüksek basınçlar söz konusu olduğunda, türbin sayaçlarının performanslarının daha iyi olması gerekir. Geçiş akış hızı, azami akışın % 20'sinden fazla olmamalıdır. Montaj etkilerini azaltmak için, türbin sayaçlarının çoğunda gerekli tümleşik akış ayarlayıcılar vardır.

Ultrasonik Sayaçlar

Doğalgaz için ultrasonik ölçüm teknolojisi oldukça yenidir ve ilk sayaçlar 1970'lerde kullanılmaya başlanmıştır. O zamandan bu yana, sayaçların güvenilirliği ve doğruluğu büyük ölçüde artmıştır. Ultrasonik sayaçların performansındaki bu artış 1990'ların ortalarından itibaren ticari uygulamalarda kullanılmalarına yol açmıştır. Piyasada birçok farklı sayaç tasarımı ve bir o kadar da satıcısı vardır. Gaz sanayinde üç ana tip ultrasonik sayaç vardır:

- Tek yönlü sayaçlar,
- Çok yönlü sayaçlar,
- Kelepçeli - Hot Tap sayaçlar.

Yukarıda verilen bütün sayaç tipleri, ultrasonik dalgaların geçiş süresinin ölçülmesi esasına dayalı olarak çalışır. Bir sinyalin akıntı ile yol alma süresi, akıntıya karşı geçiş süresinden daha kısadır. Geçiş sürelerindeki bu fark, bir sayaç gövdesinin bilinen kesit alanından geçen gazın ortalama akış hızı ile akış hızını hesaplamakta kullanılır. Tek yönlü ultrasonik sayaçlarda ultrasonik dalgalar için bir akustik yol ve bir çift transducer vardır. Çok yönlü sayaçlarda akustik yol altıya kadar çıkar. Tek/çift yönlü sayaçlarda ölçüm sistemi gövde üzerine yerleşiktir. Kelepçeli - Hot Tap ultrasonik sayaçlarda, transducer, aynı bir gövde yerine, borunun üzerine yerleştirilir. Kelepçeli - Hot Tap sayaçlarda da tek ve çok yönlü ölçüm yapılabilir.

Ultrasonik sayaçlar, yapıları gereği hız sayaçlarıdır. Normal olarak, 0,6'dan 30m/s'ye gaz hızı ölçme kapasitesindedirler. Tek yönlü sayaçların uygulama alanları çok geniştir: Küçük sayaçlar konutlar ve ticari müşteriler, büyük sayaçlar ise endüstriyel müşteriler için kullanılır. Çok yönlü ve kelepçeli - Hot Tap sayaçlar büyük ölçekli endüstriyel müşteriler için kullanılır. Tek yönlü sayaçların ölçüm performansları, bu sayaçların ticari sevk / faturalama amaçlı ölçümlerde kullanılmasına uygun değildir (bazı küçük ölçekli tek yönlü sayaçlar dışında). Ticari sevk/ faturalama amaçlı ölçüm uygulamaları için yalnızca çok yönlü sayaçlar uygundur. Günümüzde, çok yönlü ultrasonik akış ölçerler, 12 inçten daha büyük ölçekli ticari nakil uygulamalarında tek seçenektir.

Tek ve çok yönlü sayaçlar, yüksek tekrarlanabilirlik özelliğindedir:

at atmospheric pressure to be $\pm 1\%$ for flows higher than the transition flow rate and $\pm 1.5\%$ for flows below transition flow rate. For higher operating pressures, the performance of turbine meters is expected to be better. The transition flow rate should be not greater than 20% of maximum flow. To reduce installation effects, most turbine meters have integral flow conditioners.

Ultrasonik Sayaçlar

Ultrasonik ölçüm teknolojisi için doğal gaz için ultrasonik ölçüm teknolojisi nispeten yeni ve ilk sayaçlar 1970'lerde kullanılmaya başlanmıştır. O zamandan bu yana, sayaçların güvenilirliği ve doğruluğu büyük ölçüde artmıştır. Ultrasonik sayaçların performansındaki bu artış 1990'ların ortalarından itibaren ticari uygulamalarda kullanılmalarına yol açmıştır. Piyasada birçok farklı sayaç tasarımı ve bir o kadar da satıcısı vardır. Gaz sanayinde üç ana tip ultrasonik sayaç vardır:

- Single path intrusive meters,
- Multipath intrusive meters, and
- Clamp-on meters.

All the above meter types are based on measurement of the transit time of ultrasonic waves. The transit time for a signal travelling with the flow is less than the transit time for a signal travelling against the flow. The difference in transit times is used to calculate the average velocity of the gas flow across a known cross-sectional area of the meter tube and flow rate. Single path ultrasonic meters have one acoustic path for ultrasonic waves and one pair of transducers. Multipath intrusive meters have up to six acoustic paths. In intrusive meters, transducers reside inside the pipe. In the clamp-on ultrasonic meters transducers are clamped on the outside surface of the pipe. Clamp-on ultrasonic meters can also have single or multiple paths.

By nature ultrasonic meters are velocity meters. Normally they are capable of measuring gas velocity from 0.6 to 30 m/s (2 to 100 ft/s). Single path meters have a wide range of applications: small meters are used for residential and commercial customers, big meters are utilized for industrial customers. Multipath and clamp-on meters are used for industrial customers. Overall performance of single path and clamp-on ultrasonic meters does not allow the use of these meters for custody transfer applications (the exception is some small size single path meters); only multipath meters are used for custody transfer. Today multipath ultrasonic flow meters are the first choice for big custody transfer applications requiring greater than 12 inch meter sizes.

Single and multipath meters are very repeatable: their repeatability is well within $\pm 0.1\%$. Clamp-on meters have lower repeatability because acoustic signals attenuated by pipe wall are very weak; their repeatability is mostly within $\pm 0.5\%$.

Uncertainty of intrusive ultrasonic meters depends on whether

tekrarlanabilirlikleri + %0,1 aralığındadır. Kelepçeli - Hot Tap sayaçların tekrarlanabilirlik kapasitesi, akustik sinyaller boru çeperinde zayıfladığı için daha düşüktür. Tekrarlanabilirlik derecesi doğru zaman \pm %0,5 sınırları içindedir.

Ultrasonik sayaçlardaki hata payı oranı akış altında kalibre edilip edilmediklerine bağlıdır. Kuru kalibrasyonda (Boyutlara göre ölçümlendirme, gaz akışı yoktur) doğruluk derecesi \pm %1 oranında olabilir. Bununla beraber çok daha yüksek, ticari nakillerde kabul edilebilecek sınıra çok üzerinde, \pm %6'lara varan ölçüm hataları da söz konusu olabilir. Kabul edilebilir belirsizlik ile çalışmanın tek yolu, referans standarda karşı olarak, akış altında (gazlı) kalibrasyonudur. AGA #9 raporu çoklu yollu sayaçlardaki belirsizlik sınırları belirlenmiştir. Belirsizlik, 12 inçlik ve daha büyük sayaçlarda standard geçiş akış hızından yüksek hızlı akışlar için \pm %0,7 ve standard geçiş akış hızından düşük hızlı akışlar için ise \pm %1,4'tür. 12 inçten küçük sayaçlarda, istenen belirsizlik geçiş akış hızından yüksek akış hızlarında \pm %1,0 ve geçiş akış hızından düşük akış hızlarında \pm %1,4'dir.

Tek yollu sayaçlardaki belirsizlik, akış altında kalibrasyondan sonra \pm %1 den \pm %2'ye kadar olan bir aralıkta gerçekleşir ve doğası gereği çok yollu sayaçlardan daha yüksektir. Kelepçeli - Hot Tap sayaçlarda, akış altında kalibrasyon yapılması ile ilgili bir sorun vardır. Akış altında kalibrasyonunun, et kalınlığı ve pürüzlülük gibi belli boru çeperi parametrelerini hesaba katmak için yerinde yapılması gerekir. Bu da referans için kullanılacak olan sayacın iş sahasına getirilmesini, boru içine monte edilmesini ve saha koşullarında kalibrasyon yapılmasını gerektirir ki, bütün bunlar zordur ve pratik değildir. Günümüzde, gaz endüstrisi kelepçeli sayaçları kullanmak için iki yol üzerinde değerlendirmeler yapmaktadır. Konvansiyonel sayaçların, bu sayaçlarda yüksek hata oranında kuşku duyulduğu zaman kalibrasyon için veya sorun giderme amacıyla kaldırıldığı durumlarda, hata oranı yüksek kuru kalibreli kelepçeli sayaçlar kullanılabilir. Bir başka yol ise, mevcut bir sayaçla bir kelepçeli sayacın ilişkilendirilerek hat üzerinde yapılan ölçümle, mevcut sayacın "doğruluk derecesini", kelepçeli sayaçla kıyaslayarak, sürekli olarak tespit etmektir. Bu senaryoda kelepçeli sayacın belirsizliği \pm %2 olabilir ve buna mevcut sayacın ilişkilendirme anındaki belirsizliği ve kelepçeli sayacın sapma ve tekrarlanabilirliği vs dahildir. Çok yollu kelepçeli sayaç kullanımı, olası belirsizliği ve akış profiline duyarlılığı azaltarak, belirsizliği belli ölçüde düşürür.

Bütün ultrasonik sayaçlar tesisteki etkilere ve akış profillerindeki bozukluklara duyarlıdır. AGA-9 standardı, kurulum konfigürasyonundan kaynaklanan ilave ölçüm hatasının \pm %0,3 den fazla olmamasını öngörmektedir. Bunu sağlamak için, yüksek performanslı akış düzenleyiciler ve sayaç aşığı ve yukarı akışlarında belli uzunlukta düz boru kullanılması gereklidir. Doğru yapılmamış bir montaj, çok yollu ultrasonik sayaçlarda bile \pm %1,5 ilave bir belirsizlik yaratır.

Tablo 1'de düzeltilmemiş akışı ölçen ultrasonik ve diğer sayaçların performans özellikleri özetlenmiştir. Aşağıda verilen belirsizliklerin, sıklıkla sayaçların yeterli kalibrasyonu yapılmaksızın ulaşılabilecek oranlar olmadığını vurgulamak gerekir.

meters had dry or flow calibration. Dry calibration (by dimensional measurements, no gas flow) may be as accurate as \pm 1%; however much higher measurement errors, up to \pm 6%, may occur which is well beyond custody transfer requirements. The only way to have an acceptable uncertainty is flow (wet) calibration, that is, against a reference standard. AGA Report #9 sets the specifications on uncertainty of multipath meters. For 12 inch and larger meters, the standard requires uncertainty to be \pm 0.7% for flows higher than transition flow rate and \pm 1.4% for flows below transition flow rate. For meters smaller than 12 inch, the requires uncertainty to be \pm 1.0% for flows higher than transition flow rate and \pm 1.4% for flows below transition flow rate. Uncertainties of single path meters are higher than multipath meters by nature and range from \pm 1% to \pm 2% after flow calibration. For clamp-on meters, there is a problem with flow calibration. The latter should be done in-situ in order to take into account specific pipe wall parameters such as thickness and roughness. This would require bringing a reference meter to the field, installing it in the pipe, and conducting calibration under field conditions...which is cumbersome and impractical. Currently the gas industry is evaluating two ways to utilize clamp-on meters. Dry calibrated clamp-on meters having high uncertainties may be used where conventional meters are removed for calibration and for troubleshooting purposes when large errors are suspected with conventional meters. Another way is to establish a baseline for a clamp-on meter by in-situ correlation against an existing meter and then diagnosing the "health" of the existing meter over its lifetime by comparing it with the clamp-on meter. In this scenario, the uncertainty of the clamp-on meter can be \pm 2% and includes the uncertainty of the existing meter at the instance of correlation, drift and repeatability of the clamp-on meter etc. The use of multiple path clamp-on meters reduces uncertainty to a limited extent by reducing random uncertainty and sensitivity to flow profile.

All ultrasonic meters are sensitive to installation effects and distortion of flow profiles. The AGA-9 standard requires the additional measurement error due to the installation configuration to be no more than \pm 0.3%. To achieve this, high performance flow conditioners and certain minimum upstream and downstream straight lengths are required. Improper installation may result in \pm 1.5% additional uncertainty even for multipath ultrasonic meters.

Table 1 summarizes performance characteristics of ultrasonic and other meters measuring uncorrected flow. It is worth noting that the uncertainties below are usually not achievable without adequate calibration of the meters.

ÖLÇÜM TEKNOLOJİSİ | MEASUREMENT TECHNOLOGY

Tablo 1: Akış ölçümünde hata oranı ve tekrarlanabilirlik

Table 1: Uncertainty and repeatability of uncorrected flow measurement.

	Diyafram sayaçlar Diaphragm Meters	Döner sayaçlar Rotary Meters	Türbin sayaçları Turbine Meters	Ultrasonik sayaçlar - Ultrasonic Meters			
				Tek giriş Single Path	Çoklu giriş Multipath		Kelepçeli Clamp-on
					≥ 12 inç	< 12 inç	
Belirsizlik	± %1	± %1	± %1	± %1 - 2	± %0,7	± %1	± %2 - 6
Tekrarlanabilirlik	± %0,2	± %0,2	± %0,1	± %0,1	± %0,1	± %0,1	± %0,5

Sıcaklık Ölçüm

İlk sıcaklık ölçüm aletinin icadı yaygın biçimde İtalyan bilim adamı ve filozofu Galileo Galilei'ye atfedilir. Termometresi 1512'de, havanın genişmesi/sıkışması esasına dayandırılarak yapılmıştır. Alman Fizikçisi Daniel Fahrenheit 1714'de cıvalı termometreyi yapmıştır. Sıcaklık ölçümlerinde sensör olarak termokupl ya da direnç ısı aletleri (RTD) kullanılır. Gaz endüstrisinde, bizler çoğunlukla RTD kullanırız.

İsı ölçümündeki belirsizlik iki unsur içerir: sensörün ve transmitterin belirsizliği. Normal olarak, RTD sensöründeki belirsizlik $\pm 0,2$ °C ve transmitterin hata payı $\pm 0,3$ °C'dir ve her iki belirsizliğe de uzun-vadeli kararlılık ve diğer belirsizlik unsurları dahildir. Bu, sensör ve transmitterin belirsizliklerini karelerinin karekökünü alma yöntemi ile birleştirerek, toplam sıcaklık ölçümü belirsizliğinin $\pm 0,36$ °C olmasına ya da tipik sıcaklık olarak 293,15 K (20°C) uygulanmasıyla $\pm %0,12$ 'lik bir belirsizliğe karşılık gelir.

Basınç Ölçümü

Basınç olgusu, ilk kez 17. Yüzyılın ortalarında Fransız bilim adamı Bleise Pascal tarafından doğru yorumlanmıştır. Daha önceleri, Toricelli açık bir cıva sütununun yüksekliğinin 760 mm olduğunu fark etmiş, ama nedenini açıklayamamıştı. Pascal, sütunu 760 mm'de tutan gücün, üzerindeki havanın ağırlığı olduğuna inanmıştı. Pascal, bu gücü "basınç" olarak tanımladı ve basıncın bütün yönlerde eşit ölçüde etkili olduğunu açıkladı.

Saha koşullarında, çağdaş manometre basıncı ölçümündeki tahmini belirsizlik $\pm %0,2$ aralığındadır. Bu değişkenliğe doğrusalılık, tekrarlanabilirlik, sapma, sıcaklık etkileri ve kalibrasyon dahildir. Diferansiyel basınç ölçümleri ile mutlak basınç ölçümlerindeki belirsizlikler manometre basıncı ölçümlerindeki belirsizliklere yakındır. Yüksek doğruluk gerekmiyorsa, örneğin kokulandırma uygulamalarında olduğu gibi, daha az mükemmel olan fakat daha fazla hata payı derecesine sahip enstrümanlar kullanılabilir.

Yazar İlia Bluvshstein Duke Energy, (Doğu Kanada) Ölçüm Mühendisliği Baş Danışmanı olup sanayi ve araştırma alanında 28 yıllık deneyime sahiptir. Kendisinin Ölçüm ve Kontrol alanında bir master derecesi vardır (1978). Ayrıca St. Petersburg Teknoloji Enstitüsünde Ölçüm Metodları konusunda Doktora yapmıştır (1988)

Temperature Measurement

The invention of the first temperature measuring device is generally credited to the great Italian scientist and philosopher Galileo Galilei. His thermometer was built in 1592 and used expansion/contraction of air. German physicist Daniel Fahrenheit made a mercury thermometer in 1714. State-of-the-art temperature measurements use thermocouples or Resistance Temperature Devices (RTD) as sensors. In the gas industry, we mostly use RTDs. Temperature measurement uncertainty includes two elements: uncertainty of a sensor and uncertainty of a transmitter. Normally the uncertainty of the RTD sensor is within ± 0.2 °C and uncertainty of the transmitter is within ± 0.3 °C; both uncertainties include long-term stability and other uncertainty components. This translates to the total uncertainty of temperature measurement of ± 0.36 °C while combining uncertainties of the sensor and transmitter using root-sum-of-squares method or to the uncertainty of $\pm 0.12\%$ when applying a typical temperature of 293.15 K (20 °C).

Pressure Measurement

The phenomenon of pressure was first correctly interpreted by the French scientist Bleise Pascal in the mid 17th century. Previously Torricelli noticed that an opened column of mercury had a height of 760 mm but could not explain why. Pascal came to the conviction that the force, which keeps the column at 760 mm, is the weight of the air above. Pascal called this force a "pressure" and stated that pressure is acting uniformly in all directions. The uncertainty of contemporary gauge pressure measurement in field conditions is within $\pm 0.2\%$. This uncertainty includes linearity/hysteresis, repeatability, drift, temperature effects, and calibration. Uncertainties of differential pressure measurements and absolute pressure measurements are close to uncertainties of gauge pressure measurements. If high accuracy is not required, less sophisticated instruments with higher uncertainties may be used, for example, in odorization applications.

Author: İlia Bluvshstein is Senior Advisor, Measurement Engineering, of Duke Energy, Canada East. He has 28 years of measurement experience in industry and research. He holds a master's degree in measurement and control (1978) and Ph.D. degree in measurement methods from St.-Petersburg Technological Institute, Russia (1988).

KALEKALIP

Akıllı çözümler...

DOĞALGAZ
SAYAÇLARI

SERVİS
REGÜLATÖRLERİ

TÜRBİN
SAYAÇLAR

iMeter

ROTARY
SAYAÇLAR

iMeter

ELEKTRONİK
HACİM
DÜZELTİCİ

iMeter

BASINÇ
DÜŞÜRME ve
ÖLÇÜM
İSTASYONLARI

ve SCADA projeleri...

KALEENERJİ

KALEKALIP MAKİNA VE KALIP SANAYİ A.Ş.

Merkez / Fabrika:

Sefaköy, Tevfik Bey Mah. İstiklal Cad. No:13 34295 K.Çekmece - İstanbul Tel: (0212) 624 06 70 (10 Hat) Faks: (0212) 580 69 67 - 592 06 67
<http://www.kalekalip.com.tr>

Endüstriyel Sistemler / Fabrika:

Cihangir Mh. Petrol Ofisi Cad. No: 28 Ambarlı Avcılar İstanbul Tel: (212) 422 33 55 Faks: (212) 422 03 55

Abonelerinize Cepten Ulaşın

Kullanıcı Adı	Abonelik Durumu	Abonelik Tarihi	Abonelik Durumu
187	GAZBİR YAYINCELL	20.12.2018	Devam
187	GAZBİR YAYINCELL	20.12.2018	Devam
187	GAZBİR YAYINCELL	20.12.2018	Devam
187	GAZBİR YAYINCELL	20.12.2018	Devam
187	GAZBİR YAYINCELL	20.12.2018	Devam
187	GAZBİR YAYINCELL	20.12.2018	Devam
187	GAZBİR YAYINCELL	20.12.2018	Devam
187	GAZBİR YAYINCELL	20.12.2018	Devam
187	GAZBİR YAYINCELL	20.12.2018	Devam
187	GAZBİR YAYINCELL	20.12.2018	Devam

187 GAZBİR Yayıncell Nedir?

- Gazbir bilgilendirme ve iletişim servisedir.
- 187 kanalını cep telefonunda tanımlayan herkes ulaşabilir.
- Mesajı alanlar için üyelik veya sabit ücret bulunmamaktadır.
- Gazbir üyelerinin hizmet verdiği tüm coğrafi alanlara özel mesaj gönderilebilmektedir.

Daha fazla bilgi için GAZBİR ile irtibata geçiniz www.gazbir.org.tr